

1134.

Na osnovu člana 31 stav 5 i člana 34c stav 8 Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti („Službeni list CG”, br. 53/11, 3/23 i 39/26), Ministarstvo ekonomskog razvoja donijelo je

PRAVILNIK O SADRŽAJU I NAČINU PRIZNAVANJA ISPRAVA I ZNAKOVA USAGLAŠENOSTI I SADRŽAJU I OBRASCU IZJAVE O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU PROIZVODA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se sadržaj zahtjeva za priznavanje važenja strane isprave odnosno znaka usaglašenosti i način priznavanja stranih isprava i znakova usaglašenosti, kao i sadržaj i obrazac izjave o uzajamnom priznavanju proizvoda koji se zakonito stavljaju na tržište države članice ili je stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici, sadržaj dokumentacije i druga pitanja u vezi uzajamnog priznavanja proizvoda.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **strana isprava usaglašenosti** je sertifikat, izveštaj o ispitivanju, deklaracija o usaglašenosti, uvjerenje o kontrolisanju ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa inostranim tehničkim propisom;
- 2) **strani znak usaglašenosti** je znak usaglašenosti koji se stavlja na proizvod u skladu sa zahtjevima stranog tehničkog propisa, uključujući i znak CE;
- 3) **država članica** je država članica Evropske unije, država članica potpisnica Evropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (EFTA) i Republika Turska;
- 4) **proizvođač** je pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koji izrađuje proizvod ili lice koje se predstavlja kao proizvođač stavljanjem na proizvod svog poslovnog imena ili naziva, žiga ili neke druge prepoznatljive oznake;
- 5) **uvoznik** je pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koje ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori i koje uvozi proizvode radi stavljanja na tržište Crne Gore;
- 6) **stavljanje na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici** je svaka isporuka proizvoda u okviru privredne djelatnosti, uz naknadu ili bez naknade, za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu države članice.

Član 3

Zahtjev za priznavanje važenja strane isprave, odnosno znaka usaglašenosti koji podnosi privredni subjekat, sadrži:

- 1) naziv i sjedište podnosioca zahtjeva;
  - 2) vrstu strane isprave, odnosno znaka usaglašenosti čije priznavanje se traži;
  - 3) podatke o stranom tehničkom propisu sa kojim se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa stranom ispravom usaglašenosti i/ili stranim znakom usaglašenosti;
  - 4) podatke o vrsti i bliži opis proizvoda, na koji se odnosi strana isprava o usaglašenosti i/ili strani znak o usaglašenosti;
  - 5) naziv i sjedište tijela za ocjenjivanje usaglašenosti koje je izdalo ispravu, odnosno stavilo znak usaglašenosti na proizvod;
  - 6) druge podatke od značaja za priznavanje važenja strane isprave, odnosno znaka usaglašenosti.
- Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se:
- 1) kopija izvoda iz registra privrednih subjekata za podnosioca zahtjeva;
  - 2) strana isprava o usaglašenosti;

- 3) tekst stranog tehničkog propisa;
- 4) rješenje o ovlašćivanju, akreditacioni sertifikat ili obim i oblast akreditacije tijela iz stava 1 tačka 5 ovog člana.

Član 4

Obrazac izjave o uzajamnom priznavanju proizvoda koji se zakonito stavlja na tržište države članice ili je stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici sadrži:

- jedinstvenu identifikacijsku oznaku proizvoda ili vrste proizvoda;
- ime/naziv i adresa privrednog subjekta;
- opis proizvoda ili vrste proizvoda koji je predmet izjave o uzajamnom priznavanju;
- izjava o uzajamnom priznavanju i informacije o zakonitosti stavljanja na tržište proizvoda ili vrste proizvoda;
- sve dodatne informacije koje se smatraju relevantnim za ocjenu toga stavlja li se proizvod ili vrsta proizvoda zakonito na tržište u državi članici;
- mjesto, datum i potpis;
- izjavu i informacije o stavljanju proizvoda ili vrste proizvoda na tržište;
- sve dodatne informacije koje se smatraju relevantnima za ocjenu toga da li se proizvod ili vrsta proizvoda zakonito stavlja na tržište u državi članici;
- mjesto, datum i potpis.

Obrazac iz stava 1 ovog člana čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 5

U dokumentaciji kojom se, saglasno članu 34c stav 3 Zakona o tehničkim zahtjevima, dokazuje zakonito stavljanje na tržište države članice i stavljanje na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici navode se:

- nedvosmisleni podaci za identifikaciju proizvoda ili vrste proizvoda, identifikaciju privrednog subjekta i krajnjih korisnika;
- datum kada je proizvod prvi put stavljen na tržište države članice, odnosno stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici (npr. račun, dokumentacija sa dokazom o prodaji, poreska evidencija, dozvole, obavještenja upućena nadležnim tijelima, odnosno primljene od nadležnih tijela, potvrde ili izvodi iz javne evidencije i drugo).

Proizvođač odnosno uvoznik po ovlašćenju proizvođača unosi u dokumentaciju o uzajamnom priznavanju informacije o stavljanju proizvoda ili vrste proizvoda na tržište države članice i dodatne informacije koje se smatraju relevantnim za utvrđivanje da je proizvod ili vrsta proizvoda zakonito stavljen na tržište države članice, ako proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik u izjavi o uzajamnom priznavanju ne unese te informacije.

Ako uvoznik po ovlašćenju proizvođača unese informacije iz stava 2 ovog člana u izjavu o uzajamnom priznavanju treba da dokaže da je proizvod zakonito stavljen na tržište države članice i stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici.

Privredni subjekt treba da redovno ažurira izjavu o uzajamnom priznavanju uzimajući u obzir sve promjene, uključujući promjene tehničkih zahtjeva za proizvode.

Privredni subjekti mogu izjavu o uzajamnom priznavanju da objave na svojim internet stranicama ako se:

- vrsta ili serija proizvoda na koje se izjava o uzajamnom priznavanju može jednostavno prepoznati i
- obezbijedi jednostavno pretraživanje tehničkih sredstava radi obezbjeđivanja dostupnosti.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-328/26-2038/3

Podgorica, 27. aprila 2026. godine

Ministar,
Nik Gjelošaj, s.r.

Izjava o uzajamnom priznavanju

Dio I.

1. Jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda ili vrste proizvoda

[Napomena: unesite identifikacioni broj proizvoda ili drugu referentnu oznaku kojom se na jedinstven način identifikuje proizvod ili vrsta proizvoda]

.....
 .....

2. Ime/naziv i adresa privrednog subjekta

[Napomena: unesite ime/naziv i adresu potpisnika dijela I. izjave o uzajamnom priznavanju: proizvođača i, ako je to primjenjivo, njegovog zastupnika, ili uvoznika]

.....
 .....

3. Opis proizvoda ili vrste proizvoda koji je predmet izjave o uzajamnom priznavanju

[Napomena: opis bi trebao dovoljno detaljan da se proizvod može identifikovati radi sljedivosti. Kada je to prikladno, opisu se može priložiti fotografija.]

.....
 .....

4. Izjava o uzajamnom priznavanju i informacije o zakonitosti stavljanja na tržište proizvoda ili vrste proizvoda

4.1 Prethodno opisani proizvod ili vrsta proizvoda, uključujući njegovo označavanje, u skladu je sa sljedećim pravilima koja se primjenjuju u

[Napomena: navedite državu članicu za koju se tvrdi da je proizvod ili ta vrsta proizvoda zakonito stavljena na njeno tržište]: ... [Napomena: unesite naslov i upućivanje na službeni objavu za pojedinačna odgovarajuća pravila koja se primjenjuju u toj državi članici i referentnu oznaku odluke o odobrenju ako je proizvod podlijegao postupku prethodnog odobrenja],

ili

prethodno opisani proizvod ili vrsta proizvoda ne podliježe nikakvim odgovarajućim pravilima u

[Napomena: navedite državu članicu za koju se tvrdi da je proizvod ili ta vrsta proizvoda zakonito stavljena na njeno tržište]

.....
 .....

4.2 Referentna oznaka postupka ocjenjivanja usaglašenosti koji se primjenjuje na proizvod ili vrstu proizvoda ili referentna oznaka izvještaja o ispitivanju za sva ispitivanja koja je sprovelo tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, uključujući naziv i adresu tog tijela (ako je takav postupak sproveden ili ako su takva ispitivanja sprovedena)

.....
 .....

5. Sve dodatne informacije koje se smatraju relevantnim za ocjenu toga stavlja li se proizvod ili vrsta proizvoda zakonito na tržište u državi članici navedenoj u tački 4.1.

.....
.....

6. Ovaj dio izjave o uzajamnom priznavanju sastavljen je pod isključivom odgovornošću privrednog subjekta navedenog u tački 2.

.....
.....

Potpisano za i u ime:

(mjesto i datum):

(ime, funkcija) (potpis):

Dio II.

7. Izjava i informacije o stavljanju proizvoda ili vrste proizvoda na tržište

7.1 Proizvod ili vrsta proizvoda opisan u dijelu I. stavlja se na raspolaganje krajnjim korisnicima na tržištu u državi članici navedenoj u tački 4.1.

.....
.....

7.2 Informacija o tome da je proizvod ili ta vrsta proizvoda stavljena na raspolaganje krajnjim korisnicima u državi članici navedenoj u tački 4.1., uključujući pojedinosti o datumu kada je proizvod prvi put stavljen na raspolaganje krajnjim korisnicima na tržištu u toj državi članici

.....
.....

8. Sve dodatne informacije koje se smatraju relevantnima za ocjenu toga da li se proizvod ili vrsta proizvoda zakonito stavlja na tržište u državi članici navedenoj u tački 4.1.

.....
.....

9. Ovaj dio izjave o uzajamnom priznavanju sastavljen je pod isključivom odgovornošću

[Napomena: unijeti ime/naziv i adresu potpisnika dijela II. izjave o uzajamnom priznavanju: proizvođača i, ako je to primjenjivo, njegovog zastupnika, ili uvoznika].

.....
.....

Potpisano za i u ime:

(mjesto i datum):

(ime, funkcija) (potpis):

1135.

Na osnovu člana 56 stav 3 Zakona o hemikalijama („Službeni list CG”, broj 51/17), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo je

**PRAVILNIK
O SMJERNICAMA I USLOVIMA DOBRE LABORATORIJSKE PRAKSE ZA
ISPITIVANJE HEMIKALIJA**

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se smjernice i uslovi dobre laboratorijske prakse za laboratorije koje vrše neklinička ispitivanja hemikalija, radi procjene rizika i njihove opasnosti za život i zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Laboratorija i smjernice dobre laboratorijske prakse

Član 2

Dobra laboratorijska praksa (DLP) je sistem kvaliteta koji obuhvata organizacione procese i uslove u kojima se neklinička ispitivanja planiraju, sprovode, prate, evidentiraju, arhiviraju i o njima se izvještava.

DLP se primjenjuje na neklinička ispitivanja hemikalija, sadržanih u farmaceutskim proizvodima, pesticidima, kozmetičkim proizvodima, veterinarskim lijekovima, dodacima hrani, dodacima stočnoj hrani i industrijskim hemijskim proizvodima, radi utvrđivanja njihovog rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Neklinička ispitivanja hemikalije (u daljem tekstu: ispitivanje) je eksperiment ili serija eksperimenata za ispitivanje hemikalija koji se sprovodi u laboratoriji, staklenicama ili na terenu radi dobijanja podataka o njihovim karakteristikama ili bezbjednosti po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) **glavni istraživač** je lice koje, u slučaju ispitivanja na više lokacija, postupa u ime rukovodioca ispitivanja i ima definisanu odgovornost za povjerene faze ispitivanja gdje se odgovornost rukovodioca ispitivanja za cjelokupno sprovođenje ispitivanja ne može prenijeti na glavnog istraživača, uključujući odobravanje plana ispitivanja i njegovih izmjena, odobravanje završnog izvještaja i obezbjeđivanje primjene načela DLP;

2) **datum početka eksperimenta** je datum kada se prvi put prikupljaju podaci specifični za ispitivanje;

3) **datum završetka eksperimenta** je posljednji datum kada se prikupljaju podaci iz ispitivanja;

4) **datum početka ispitivanja** je datum kada rukovodilac ispitivanja potpisuje plan ispitivanja;

5) **datum završetka ispitivanja** je datum kada rukovodilac ispitivanja potpisuje završni izvještaj;

6) **kratkotrajno ispitivanje** je ispitivanje koje se izvodi u kratkom roku primjenom rutinskih i široko prihvaćenih metoda;

7) **mjesto za ispitivanje** je lokacija/e na kojoj/ima se izvodi/e faza/e ispitivanja;

8) **neobrađeni podaci** su svi originalni zapisi i dokumentacija laboratorije za ispitivanje ili njihove ovjerene kopije, koji predstavljaju rezultat originalnih zapažanja i aktivnosti u toku ispitivanja, mogu uključivati i fotografije, mikrofilmove, kopije mikrofilmova, elektronske zapise, tonske zapise, podatke dobijene automatskim mjernim uređajima, kao i svaki drugi medij za čuvanje podataka koji omogućava bezbjedno čuvanje informacija u propisanom vremenskom periodu;

9) **serija** je određena količina ili više ispitivanih supstanci ili referentnih supstanci, proizvedenih tokom određenog ciklusa proizvodnje, koje su sličnih svojstava i označene su kao takve;

10) **nosač** je svaki agens koji se upotrebljava kao sredstvo za miješanje, raspršivanje ili rastvaranje hemikalije ili određenog proizvoda koji se ispituju ili referentne supstance radi njene primjene za ispitivanje;

11) **plan ispitivanja** je dokument kojim se određuju ciljevi i eksperimentalni postupci ispitivanja, uključujući njegove izmjene;

12) **izmjene plana** ispitivanja su planirane izmjene plana nakon početka ispitivanja;

13) **odstupanje od plana ispitivanja** je neplanirano odstupanje od plana ispitivanja, nakon datuma početka ispitivanja;

14) **sistem za ispitivanje** je svaki biološki, hemijski ili fizički sistem ili kombinacija tih sistema, koji se koriste u ispitivanju;

15) **ispitivana supstanca** je supstanca koja je predmet ispitivanja;

16) **referentna supstanca** (kontrolna supstanca) je supstanca koja se koristi radi upoređivanja sa ispitivanom supstancom;

17) **rukovodilac laboratorije za ispitivanje** je lice koje je ovlašćeno i formalno odgovorno za organizaciju i rad laboratorije, kao i za ispitivanje u skladu sa načelima DLP;

18) **rukovodilac mjesta za ispitivanje** je lice koje je odgovorno za obezbjeđivanje da se faze ispitivanja sprovode u skladu sa DLP;

19) **naručilac** je pravno ili fizičko lice koje naručuje, finansira i/ili podnosi zahtjev za nekliničko ispitivanje bezbjednosti u pogledu zaštite zdravlja ljudi i životne sredine;

20) **rukovodilac ispitivanja** je lice odgovorno za cjelokupno sprovođenje nekliničkog ispitivanja bezbjednosti za zdravlje ljudi i životnu sredinu;

21) **sistem obezbjeđivanja kvaliteta** je definisani sistem, uključujući osoblje, koji je nezavisan od sprovođenja ispitivanja i kojim se obezbjeđuje da rukovodstvo laboratorije za ispitivanje pridržava načela DLP;

22) **standardni operativni postupci** (u daljem tekstu: SOP) su pisani i ovjereni postupci kojima se opisuju metode ispitivanja ili aktivnosti koje nijesu detaljno definisane planom ispitivanja ili smjernicama za ispitivanje;

23) **glavni raspored** je zbir informacija koje služe za procjenu radnog opterećenja i praćenje ispitivanja u laboratoriji za ispitivanje;

24) **uzorak iz sistema za ispitivanje (specimen)** je bilo koji materijal koji potiče iz sistema za ispitivanje i koristi se za ispitivanje, analizu ili čuvanje;

25) **laboratorija za ispitivanje** je ispitna ustanova koja obuhvata osoblje, prostorije i organizacione jedinice koje su neophodne za sprovođenje nekliničkog ispitivanja bezbjednosti po zdravlje ljudi i životnu sredinu, kod ispitivanja koja se sprovode na više lokacija, ispitna ustanova obuhvata lokaciju na kojoj se nalazi rukovodilac ispitivanja, kao i sve pojedinačne ispitne lokacije, koje se pojedinačno ili zajednički mogu smatrati ispitnim ustanovama.

Smjernice za organizaciju i zaposlene

Član 4

Odgovorno lice u laboratoriji za ispitivanje, treba da:

1) prije početka ispitivanja odredi lice u okviru laboratorije koje će rukovoditi ispitivanjem u skladu sa DLP;

- 2) obezbijedi dovoljan broj kvalifikovanih lica, odgovarajuće prostorije, opremu i materijal za ispravno izvođenje ispitivanja;
- 3) obezbijedi čuvanje dokumentacije o kvalifikaciji, obukama, iskustvu i opisu radnog mjesta za svako stručno i tehničko lice;
- 4) obezbijedi obuku za lica koja će rukovoditi ispitivanjem i koja vrše ispitivanja;
- 5) obezbijedi uspostavljanje i primjenu SOP-a, kao i odobravanje svih originalnih i revidiranih SOP;
- 6) obezbijedi da za svako ispitivanje, prije njegovog početka, rukovodstvo imenuje rukovodioca ispitivanja koji ima odgovarajuće kvalifikacije, obuku i iskustvo, kao i da se svaka zamjena rukovodioca ispitivanja vrši u skladu sa utvrđenim postupcima i dokumentuje;
- 7) obezbijedi, u slučaju ispitivanja na više lokacija, imenovanje glavnog istraživača, kada je to potrebno, koji ima odgovarajuće kvalifikacije, obuku i iskustvo za nadzor nad povjerenim fazama ispitivanja, kao i da se svaka njegova zamjena vrši u skladu sa utvrđenim postupcima i dokumentuje;
- 8) obezbijedi da rukovodilac ispitivanja sačini i odobri u pisanoj formi plan ispitivanja i dostavi zaposlenim u službi obezbjeđenja kvaliteta;
- 9) obezbijedi arhiviranje i čuvanje svih podataka prikupljenih istraživanjem i SOP;
- 10) odredi lice odgovorno za čuvanje i arhiviranje podataka i dokumentacije o sprovedenom ispitivanju;
- 11) obezbijedi realizaciju glavnog plana;
- 12) obezbijedi da materijali koji se koriste u laboratoriji za ispitivanje ispunjavaju zahtjeve odgovarajuće za njihovu upotrebu u ispitivanju;
- 13) obezbijedi, u slučaju ispitivanja na više lokacija, jasne linije komunikacije između rukovodioca ispitivanja, glavnog istraživača, sistema obezbjeđenja kvaliteta i osoblja uključenog u ispitivanje;
- 14) obezbijedi da su ispitivane i referentne supstance odgovarajući okarakterisane;
- 15) uspostavi postupke kojima se obezbjeđuje da su kompjuterizovani sistemi prikladni za svoju namjenu, validirani, kao i da se koriste i održavaju u skladu sa načelima dobre laboratorijske prakse.

Rukovodilac ispitivanja

Član 5

Laboratorija za ispitivanje treba da bude organizovana, opremljena i kadrovski osposobljena na način koji obezbjeđuje pravilno sprovođenje ispitivanja u skladu sa načelima DLP, a ako se ispitivanja izvode na više lokacija, laboratorija za ispitivanje obuhvata lokaciju na kojoj se nalazi rukovodilac ispitivanja.

Rukovodilac ispitivanja:

- 1) vrši kontrolu cjelokupnog ispitivanja i završni izvještaj ispitivanja;
- 2) odobrava plan ispitivanja i svaku izmjenu plana potpisom i datumom;
- 3) obezbjeđuje poštovanje procedura datih u planu ispitivanja, procjenu i dokumentovanje uticaja svakog odstupanja od plana ispitivanja na kvalitet i cjelovitost ispitivanja i preduzimanje odgovarajućih korektivnih mjera, i potvrdu odstupanja od SOP-a u toku ispitivanja;
- 4) obezbjeđuje da sistem za obezbjeđivanje kvaliteta dobije plan i izmjene blagovremeno;
- 5) obezbjeđuje da plan, izmjene i SOP budu dostupni osoblju;
- 6) obezbjeđuje dokumentovanje svih dobijenih podataka u toku ispitivanja;
- 7) potpisuje završni izvještaj, čime potvrđuje da prihvata odgovornost za validnost podataka i stepen usaglašenosti ispitivanja sa uslovima DLP-a;
- 8) obezbjeđuje nakon završetka ispitivanja, uključujući i prekinuta ispitivanja, arhiviranje plana ispitivanja, završnog izvještaja, neobrađenih podataka i prpratnog materijala;
- 9) u ispitivanjima koja se sprovode na više lokacija, plan ispitivanja i završni izvještaj identifikuju glavne istraživače, laboratorije za ispitivanje i mjesta ispitivanja;

- 10) obezbijeduje da svi neobrađeni podaci budu u potpunosti dokumentovani i evidentirani;
- 11) obezbijeduje validaciju kompjuterizovanih sistema koji se koriste u ispitivanju;
- 12) potpis i datum na završnom izvještaju potvrđuju odgovornost za validnost podataka i stepen usaglašenosti sa načelima DLP.

Zaposleni u laboratoriji za ispitivanje angažovani na ispitivanju

Član 6

Zaposleni u laboratoriji za ispitivanje angažovani na ispitivanju, treba da imaju pristup planu ispitivanja i SOP-u i pridržavaju se uputstava datih u tim dokumentima, i da svako odstupanje od uputstava dokumentuju i dostave rukovodiocu ispitivanja ili glavnom istraživaču, i da ažurno i tačno zapisuju neobrađene podatke u skladu sa DLP.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana, treba da preduzmu sve neophodne mjere zdravstvene zaštite kako bi smanjili rizik po svoje zdravlje i obezbijedili integritet ispitivanja, i da obavijeste odgovorno lice u laboratoriji za ispitivanje o svakoj promjeni zdravstvenog stanja za koju saznaju.

Zaposleni treba da budu upoznati sa principima DLP koji su relevantni za njihove poslove.

Sistem obezbjeđenja kvaliteta

Član 7

Laboratorija za ispitivanje treba da posjeduje dokumentovani sistem obezbjeđenja kvaliteta, kojim se obezbijeduje izvođenje ispitivanja u skladu sa uslovima DLP.

Sistemom obezbjeđenja kvaliteta, treba da rukovodi jedno ili više lica, koja su upoznata sa metodama ispitivanja.

Lica iz stava 2 ovog člana, ne mogu da učestvuju u ispitivanju za čiju je kontrolu zaduženo.

Lica iz stava 2 ovog člana su direktno odgovorna rukovodstvu laboratorije za ispitivanje.

Obezbjeđenje kvaliteta

Član 8

Lica koja su zadužena za obezbjeđenje kvaliteta treba da:

1) čuvaju odobrene planove ispitivanja i SOP koji se koriste u laboratoriji za ispitivanje i imaju pristup ažuriranom glavnom rasporedu;

2) vrše provjeru plana ispitivanja da li sadrži podatke potrebne za usklađivanje sa uslovima DLP i provjera se dokumentuje;

3) vrše kontrolu (ispitivanja, laboratorije za ispitivanje i postupka) kojom utvrđuju da li su sva ispitivanja u skladu sa uslovima DLP i da li su planovi ispitivanja i SOP dostavljeni svim zaposlenim koji učestvuju u ispitivanju i evidencije o kontrolama se čuvaju;

4) vrše provjeru završnog izvještaja kako bi potvrdili da su metode, postupci i zapažanja tačno i u potpunosti opisani, kao i da prikazani rezultati tačno i u potpunosti odražavaju neobrađene podatke svih ispitivanja;

5) pisanim putem izvještavaju rukovodstvo laboratorije za ispitivanje i rukovodioca ispitivanja o rezultatima kontrola;

6) pripreme i potpišu izjavu, koja je sastavni dio završnog izvještaja, u kojoj su navedene vrste i datumi izvršenih kontrola prema fazama ispitivanja i datumima dostavljanja rezultata rukovodiocu ispitivanja i glavnom istraživaču, kojom se potvrđuje da završni izvještaj odražava neobrađene podatke.

Laboratorija za ispitivanje

Član 9

Laboratorija za ispitivanje treba da raspolaze odgovarajućim brojem prostorija za ispitivanje i drugim prostorom koji omogućava adekvatno razdvajanje različitih aktivnosti, sistema za ispitivanje i pojedinačnih projekata, naročito u slučajevima kada se koriste supstance ili organizmi za koje se zna ili se pretpostavlja da predstavljaju biološku opasnost, radi sprječavanja kontaminacije i obezbjeđenja integriteta ispitivanja.

Laboratorija za ispitivanje treba da raspolaze i odgovarajućim prostorijama za dijagnostikovanje, tretman i kontrolu bolesti, radi očuvanja stanja sistema za ispitivanje i njegove podobnosti za sprovođenje ispitivanja.

Prostorije u laboratoriji za ispitivanje

Član 10

Prostorije u laboratoriji za ispitivanje treba da imaju dovoljno prostora ili površina koje omogućavaju razdvajanje sistema za ispitivanje, kao i razdvajanje pojedinačnih ispitivanja u kojima se koriste supstance ili organizmi za koje se zna, ili pretpostavlja da predstavljaju biološku opasnost.

Laboratorije za ispitivanje treba da imaju obezbijeđene odgovarajuće prostorije ili površine za dijagnostiku, liječenje i kontrolu bolesti, kako bi se spriječilo propadanje sistema za ispitivanje iznad dozvoljenog nivoa.

Laboratorije za ispitivanje treba da imaju prostorije ili površine za skladištenje zaliha i opreme.

Prostori za skladištenje iz stava 3 ovog člana treba da budu odvojeni od prostora u kojima se nalaze sistemi za ispitivanje i moraju obezbijediti odgovarajuću zaštitu od zaraze, kontaminacije i/ili propadanja.

Prostorije za skladištenje i arhiviranje

Član 11

Laboratorija za ispitivanje treba da raspolaze adekvatnim prostorom za skladištenje materijala koji se ispituje i opreme, koji je odvojen od prostorija u kojima se vrši ispitivanje, čime se omogućava zaštita od širenja zaraze, kontaminacije i/ili propadanja.

Prostorije ili prostor namijenjen za prijem i čuvanje određenih proizvoda i hemikalija koje se ispituju, kao i referentnih standarda, treba da budu odvojene od prostora namijenjenog za njihovo miješanje sa nosačem, kao i od prostorija u kojima su smješteni sistemi za ispitivanje, radi sprječavanja kontaminacije ili zamjene.

U prostorijama iz stava 2 ovog člana treba da budu obezbijeđeni uslovi za očuvanje identiteta, koncentracije, čistoće i stabilnosti ispitivanih i referentnih supstanci, kao i bezbjedno skladištenje opasnih supstanci.

Prostorije za arhiviranje treba da budu takve da obezbijede sigurno čuvanje i lako pronalaženje planova ispitivanja, neobrađenih podataka, završnih izvještaja, uzoraka ispitivanih i referentnih supstanci, kao i uzoraka iz sistema za ispitivanje (specimens).

Upravljanje otpadom

Član 12

Otpad koji nastaje prilikom ispitivanja hemikalija ili određenih proizvoda, treba da se sakuplja, čuva i uklanja na način koji neće ugroziti integritet ispitivanja, uz primjenu odgovarajućih procedura za njegovu dekontaminaciju i transport.

Oprema, materijali i reagensi

Član 13

Oprema, uključujući validirane kompjuterizovane sisteme koji se koriste za dobijanje, čuvanje i pristup podacima, kao i za kontrolu faktora spoljašnje sredine bitne za ispitivanje, treba da bude smještena u prostorijama odgovarajuće veličine i konstrukcije koje su prilagođene toj namjeni.

Kompjuterizovani sistemi treba da budu validirani, održavani i korišćeni na način koji obezbjeđuje njihovu pouzdanost, bezbjednost, kontrolu izmjena i izradu rezervnih kopija podataka.

Oprema koja se koristi za ispitivanje treba da se periodično kontroliše, čisti, održava i kalibriše u skladu sa standardnim operativnim postupcima, a o tim aktivnostima vode se odgovarajuće evidencije.

Kalibracija opreme, gdje je primjenljivo, treba da bude sljediva prema nacionalnim ili međunarodnim standardima mjerenja.

Oprema i materijali koji se koriste u ispitivanju ne smiju uticati negativno na sisteme za ispitivanje.

Hemikalije, reagensi i rastvori koji se koriste za ispitivanje, treba da su označeni (naziv, koncentracija, rok upotrebe, uputstvo za posebne uslove čuvanja, sa podacima o porijeklu, datumu pripreme i stabilnosti).

Sistem za fizičko-hemijska ispitivanja

Član 14

Oprema koja se koristi za dobijanje podataka o fizičko-hemijskim karakteristikama supstanci koje se ispituju, treba da je odgovarajuće konstrukcije, zadovoljavajućeg kapaciteta i treba da bude ispravna.

Oprema koja se koristi za dobijanje fizičko-hemijskih podataka mora biti odgovarajuće locirana, projektovana i određenih kapaciteta, na način koji obezbjeđuje integritet i pouzdanost dobijenih podataka.

Biološki sistemi ispitivanja

Član 15

Biološki sistemi ispitivanja treba da se čuvaju, smještaju, obrađuju i da se sa njima rukuje na odgovarajući način, radi obezbjeđenja kvaliteta podataka.

Biološki sistemi ispitivanja na kojima se vrši ispitivanje, treba da su smješteni u karantin do završetka provjere njihovog zdravstvenog stanja, a ukoliko dođe do neočekivanog uginuća ili bolesti, ne mogu se koristiti za ispitivanje.

Na dan početka eksperimenta, biološki sistemi ispitivanja trebaju da budu bez znakova bolesti ili stanja koja bi mogla uticati na svrhu ili sprovođenje ispitivanja, odnosno na pouzdanost dobijenih podataka.

Biološki sistemi ispitivanja koji se tokom ispitivanja razbole ili povrijede, treba da budu izolovani i da se liječe, radi očuvanja integriteta ispitivanja, a dijagnoza ili liječenje, prije ili u toku ispitivanja, se evidentiraju.

Biološki sistemi ispitivanja na kojima se vrši ispitivanje, treba da su aklimatizovani na uslove ispitivanja prije prve primjene supstanci ili referentnih standarda.

O svakom biološkom sistemu ispitivanja vodi se evidencija koja sadrži podatke o porijeklu, datumu prijema i stanju biološkog sistema u trenutku prijema.

Tokom cijelog trajanja ispitivanja treba da se preduzimaju mjere za sprječavanje kontaminacije i obezbjeđenje integriteta bioloških sistema ispitivanja.

Kavezi i kontejneri

Član 16

Kavezi ili kontejneri u kojima su smješteni biološki sistemi ispitivanja na kojima se vrši ispitivanje, treba da su obilježeni neophodnim podacima za identifikaciju sistema, a ukoliko se izmještaju iz kaveza ili kontejnera u toku izvođenja ispitivanja, obilježavaju se na odgovarajući način.

Kavezi ili kontejneri, treba da se čiste i higijenski održavaju do stepena koji neće uticati na ispitivanje, a prostirke (šuška, piljevina, stelja za životinje) se mijenjaju.

Sistemi za ispitivanje na kojima se vrši ispitivanje na terenu, treba da budu zaštićeni od prskanja i upotrebe pesticida koje može da utiče na ispitivanje.

Sredstva za suzbijanje štetočina koja se koriste u prostorijama ili prostorima gdje se nalaze sistemi za ispitivanje treba da budu dokumentovana.

Materijali koji dolaze u kontakt sa sistemima za ispitivanje treba da budu takvi da ne sadrže kontaminante koji mogu da utiču na rezultate ispitivanja.

Prijem, rukovanje, uzimanje i čuvanje uzoraka

Član 17

U evidenciju o supstanci koja se ispituje i referentnom standardu, unose se podaci o: identitetu supstance, identitetu referentnog standarda, datumu prijema, datumu isteka roka upotrebe, dobijenoj količini i količini upotrijebljenoj u toku ispitivanja.

Da bi se spriječila kontaminacija i miješanje različitih supstanci ili proizvoda, treba pravilno rukovati, uzorkovati i čuvati supstance kako bi se obezbijedio odgovarajući stepen homogenosti i stabilnosti.

Na kontejnerima za čuvanje supstanci ili proizvoda, treba naznačiti podatke o identitetu, datumu isteka roka upotrebe i posebne uslove čuvanja.

Opis svojstava

Član 18

Supstance ili referentni standard koji se ispituju, treba da budu označeni (šifra, CAS broj, naziv, biološki parametar).

Prilikom svakog ispitivanja, treba da bude poznat identitet supstance koji obuhvata: serijski broj, čistoću, sastav, koncentraciju i druge karakteristike koje na odgovarajući način definišu i određuju svaku seriju ispitivanja supstance ili referentnog standarda.

Kada supstancu za ispitivanje nabavlja naručilac uspostavljaju se postupci o saradnji sa laboratorijom za ispitivanje kojima se obezbjeđuje provjera identiteta ispitivane supstance.

Za svaku ispitivanu i referentnu supstancu treba da se obezbijede podaci o stabilnosti u uslovima skladištenja i u uslovima ispitivanja.

Kada se supstance koriste u nosaču, treba da se obezbijede podaci o homogenosti, koncentraciji i stabilnosti supstance u nosaču.

Iz svih ispitivanja osim iz kratkoročnih čuvaju se uzorci serija ispitivanih supstanci radi analitičke provjere.

SOP

Član 19

Laboratorija za ispitivanje, treba da ima SOP u pisanoj formi, koji obezbjeđuje kvalitet i integritet dobijenih podataka odobrenih od rukovodstva laboratorije za ispitivanje.

Izmjene i dopune standardnih operativnih postupaka odobrava rukovodstvo laboratorije za ispitivanje i one se dokumentuju.

Važeći standardni operativni postupci treba da budu dostupni svim organizacionim jedinicama i osoblju na koje se odnose.

Kao dodatak SOP-u može da se koristi objavljena stručna literatura, analitičke metode, članci i priručnici.

Odstupanja od standardnih operativnih postupaka koja se odnose na ispitivanje treba da budu dokumentovana i potvrđena od rukovodioca ispitivanja, odnosno glavnog istraživača, kada je primjenljivo.

SOP obuhvata:

1) supstance za ispitivanje ili referentne supstance (način prijema, identifikacija, obilježavanje, rukovanje, uzorkovanje, čuvanje i uništavanje ispitivanih supstanci i referentnih standarda);

2) opremu, materijale i reagense:

- oprema (način upotrebe, održavanja, čišćenja i kalibracije uređaja u laboratoriji za ispitivanje);
- računarski sistemi (validacija, rukovanje, održavanje, zaštita podataka i kontrola, bezbjednost, kontrola izmjena, izrada rezervnih kopija podataka);

- materijali, reagensi i rastvori (priprema i označavanje materijala);

3) vođenje evidencije, izvještavanje, arhiviranje i pronalaženje (šifrovanje studija, sakupljanje podataka, priprema izvještaja, rukovanje podacima uključujući i korišćenje računskih sistema);

4) sistem za ispitivanje:

- način pripreme prostora i spoljašnjih uslova u prostorijama za smještaj sistema za ispitivanje;
- postupci za prijem, prenošenje, odgovarajuće postavljanje, opis svojstava, identifikaciju sistema za ispitivanje;

- način pripreme sistema za ispitivanje, nadgledanje i kontrolu ispitivanja prije, za vrijeme i na kraju ispitivanja;

- postupanje sa biološkim sistemima koji su tokom ispitivanja pronađeni pred uginućem ili su uginuli;

- sakupljanje, identifikacija i rukovanje primjercima, uključujući obdukciju i histopatologiju;

- lokacija i postavljanje sistema;

5) postupke obezbjeđenja kvaliteta (aktivnosti lica za obezbjeđenje kvaliteta u planiranju, izradi rasporeda, izvođenju, dokumentovanju i izvještavanju o izvršenim kontrolama).

Sadržaj plana ispitivanja

Član 20

Plan ispitivanja sadrži podatke o:

1) identifikaciji ispitivanja, supstanci koja se ispituje kao i referentnog standarda:

- opis ispitivanja;

- vrsta i cilj ispitivanja;

- supstanca koja se ispituje sa šifrom i imenom (IUPAC, CAS broj, biološki parametri);

- referentni standard koji se koristi za ispitivanje;

2) naručiocu i laboratoriji za ispitivanje:

- ime i adresa naručioca;

- naziv i sjedište laboratorije za ispitivanje i mjesta ispitivanja uključenih u ispitivanje;

- ime i adresa rukovodioca ispitivanja;

- ime i adresa glavnog istraživača, kao i faze ispitivanja koje su mu povjerene;

3) datumima: kada je odobren plan ispitivanja sa potpisom člana rukovodstva laboratorija i naručioca, ako to zahtijevaju nacionalni propisi i zakonodavstvo države u kojoj se izvodi ispitivanje, kao i planiranog početka i završetka ispitivanja;

4) metodama ispitivanja, sa smjernicama Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD-a) za ispitivanje hemijskih proizvoda ili druge smjernice, odnosno metode ispitivanja koje će se koristiti;

5) drugim pitanjima:

- opravdanost izbora sistema za ispitivanje;

- podaci o sistemu za ispitivanje (vrsta, porijeklo, broj, tjelesna težina, pol, starost);

- načinu primjene ispitivane supstance i razlozima za njen izbor;
  - doze i/ili koncentracije, učestalost i period primjene/upotrebe;
  - informacije o eksperimentalnom modelu, uključujući i hronološki opis procedura ispitivanja, sve metode, materijale i uslove sprovođenja ispitivanja, vrstu i učestalost analiza mjerenja, zapažanja i ispitivanja koje se obavljaju, kao i statističke metode koje će se koristiti u obradi rezultata ispitivanja;
  - način obezbjeđivanja sljedivosti uzoraka i sistema za ispitivanje;
- 6) spisak dokumentacije koju treba arhivirati;
  - 7) način evidentiranja i čuvanja elektronskih podataka, uključujući obezbjeđenje sistema za praćenje izmjena podataka (audit trail).

Izvođenje ispitivanja

Član 21

Ispitivanje hemikalija vrši se prema planu ispitivanja koji se sačinjava prije početka ispitivanja, koji potpisuje rukovodilac ispitivanja i koji je odobren od službe obezbjeđenja kvaliteta.

Izmjene i dopune plana ispitivanja treba da budu obrazložene, potpisane i datirane od strane rukovodioca ispitivanja, i da budu sastavni dio plana ispitivanja.

Odstupanja od plana ispitivanja, treba da se opišu i da ih potvrdi rukovodilac ispitivanja ili glavni istraživač i čuvaju se sa neobrađenim rezultatima ispitivanja, opisane, obrazložene, potvrđene i datirane blagovremeno.

Za kratkotrajna ispitivanja može da se koristiti opšti plan ispitivanja uz dodatak koji se odnosi na konkretno ispitivanje.

Označavanje i evidentiranje ispitivanja

Član 22

Svako ispitivanje se označava jedinstvenom identifikacionom oznakom kojom se označavaju svi predmeti povezani sa ispitivanjem.

Svi podaci dobijeni tokom ispitivanja evidentiraju se ažurno, precizno i čitko i potpisuje ih lice zaduženo za unos podataka.

Izmjene neobrađenih podataka unose se na način, tako da ostanu i prethodni podaci, pri čemu se navode razlozi izmjene, uz potpis lica koje je izvršilo izmjenju.

Podaci koji se unose ili čuvaju u kompjuterizovanim sistemima trebaju da budu identifikovani u trenutku unosa od strane lica koje vrši unos.

Kompjuterizovani sistemi trebaju da obezbijede praćenje svih izmjena podataka, tako da se svaka izmjena može povezati sa licem koje je izvršilo izmjenju, uz navođenje datuma, vremena i razloga izmjene, pri čemu prvobitni podaci treba da ostanu dostupni.

Završni izvještaj

Član 23

Završni izvještaj se priprema za svako obavljeno laboratorijsko ispitivanje.

U slučaju vremenski kratkih ispitivanja, uz završni izvještaj prilažu se dodatni podaci specifični za ispitivanje (detalji o supstancama koje se ispituju, vrijeme početka eksperimenta i slično).

Završni izvještaj datira i potpisuje rukovodilac ispitivanja.

Ispravke i dopune završnog izvještaja pripremaju se kao prilog izvještaju, u kome se navode razlozi ispravki i dopuna i treba da budu potpisane i datirane od rukovodioca ispitivanja.

Izvještaji naučnika i stručnjaka koji su doprinijeli izradi završnog izvještaja treba da budu potpisani i datirani.

Prilagođavanje završnog izvještaja, koje se odnosi isključivo na formu i strukturu izvještaja, ne smatra se ispravkom ili dopunom završnog izvještaja.

Sadržaj završnog izvještaja

Član 24

Završni izvještaj sadrži podatke o:

- 1) identifikaciji ispitivanja, supstanci koje se ispituju kao i referentnog standarda:
  - opis ispitivanja;
  - supstance koja se ispituje sa šifrom i imenom (IUPAC, CAS broj, biološki parametri);
  - referentni standard koji se koristi za ispitivanje;
  - karakteristike supstanci koje se ispituju, uključujući čistoću, stabilnost i homogenost;
- 2) naručiocu i laboratoriji za ispitivanje:
  - ime i adresa naručioca;
  - naziv i sjedište laboratorije za ispitivanje i mjesta ispitivanja uključenih u ispitivanje;
  - ime i adresa rukovodioca ispitivanja;
  - ime i adresa glavnog istraživača i naziv faze ispitivanja koju mu je rukovodilac ispitivanja povjerio i za koju je odgovoran;
    - ime i adresa istraživača koji su dostavili izvještaje koji su uključeni u završni izvještaj;
- 3) datumima početka i završetka eksperimenta;
- 4) izjavi o sistemu obezbjeđenja kvaliteta, u kojoj su navedene vrste i datumi obavljenih kontrola, uključujući i fazu u kojoj su kontrolisane, kao i datume kada su izvještaji o rezultatima kontrole dostavljeni rukovodiocu ispitivanja i glavnom istraživaču, i potvrdu da završni izvještaj odgovara neobrađenim podacima;
- 5) materijalu i metodama ispitivanja:
  - korišćene metode i materijale;
  - smjernice OECD-a za ispitivanje hemijskih proizvoda ili druge smjernice, odnosno metode ispitivanja;
- 6) rezultatima:
  - rezime rezultata;
  - sve informacije i podatke koji se zahtijevaju u planu ispitivanja;
  - prikaz rezultata, uključujući i preračunavanje i određivanje statističke značajnosti;
  - procjenu i diskusije rezultata, kao i zaključke;
- 7) mjestu na kome se čuvaju plan ispitivanja, uzorci proizvoda ili supstance koji su ispitivane i referentni standardi, uzorci iz sistema za ispitivanje (specimens), zapažanja, neobrađeni podaci i završni izvještaji.

Čuvanje i arhiviranje dokumentacije i materijala

Član 25

U arhivi laboratorije za ispitivanje čuvaju se, u roku koji odredi nadležni organ, odnosno u skladu sa posebnim propisom:

- 1) plan ispitivanja, neobrađeni podaci, uzorci ispitivanih i referentnih supstanci, uzorci iz sistema za ispitivanje (specimens) i završni izvještaj svakog ispitivanja;
- 2) evidencije o svim kontrolama izvršenim u okviru sistema obezbjeđenja kvaliteta, kao i glavni raspored;
- 3) dokumentacija o kvalifikacijama, obuci, iskustvu i opisu poslova zaposlenih;
- 4) evidencije i izvještaji o održavanju, čišćenju, kontroli i kalibraciji opreme;
- 5) dokumentacija o validaciji kompjuterizovanih sistema;
- 6) istorijski dosije svih standardnih operativnih postupaka;
- 7) evidencije o praćenju uslova životne sredine tokom i nakon ispitivanja.

Dokumentacija i materijali iz stava 1 ovog člana čuvaju se na način koji obezbjeđuje njihovu zaštitu od propadanja, lako pronalaženje i uredno izdavanje i vraćanje.

Dokumentacija i materijali iz stava 1 ovog člana moraju biti indeksirani na način koji omogućava njihovo uredno čuvanje i lako pronalaženje.

Pristup arhivi imaju samo lica koja ovlasti rukovodstvo laboratorije za ispitivanje, a svako unošenje i iznošenje dokumentacije i materijala iz arhive mora biti evidentirano.

Konačno raspolaganje dokumentacijom i materijalima iz stava 1 ovog člana treba da bude dokumentovano.

Ako se uzorci ispitivanih ili referentnih supstanci, odnosno uzorci iz sistema za ispitivanje (specimens), uništavaju prije isteka roka čuvanja, razlozi za njihovo uništenje treba da budu obrazloženi i dokumentovani.

Uzorci ispitivanih i referentnih supstanci, odnosno uzorci iz sistema za ispitivanje (specimens), čuvaju se samo dok njihov kvalitet omogućava odgovarajuću procjenu.

Ako laboratorija za ispitivanje ili ugovorena arhivska jedinica prestane sa radom i nema pravnog sljedbenika, arhiva se prenosi naručiocu ispitivanja ili drugom ovlašćenom subjektu.

Prestanak važenja

Član 26

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o smjernicama i uslovima dobre laboratorijske prakse za ispitivanje hemikalija („Službeni list CG”, broj 85/18).

Stupanje na snagu

Član 27

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-322/26-105/49

Podgorica, 24. aprila 2026. godine

Ministar,
Damjan Ćulafić, s.r.

1136.

На основу члана 27 став 5 Закона о изградњи објеката („Службени лист ЦГ”, бр. 19/25, 92/25 и 160/25), Министарство просторног планирања, урбанизма и државне имовине донијело је

ПРАВИЛНИК О ТЕХНИЧКИМ ЗАХТЈЕВИМА ЗА ДИМЊАКЕ У ОБЈЕКТИМА

Члан 1

Овим правилником прописују се технички захтјеви за димњаке у објектима, услови за израду техничке документације, грађење, употребу, одржавање и други захтјеви за димњаке, као и техничка својства и други захтјеви за грађевинске производе намијењене за уградњу у димњаке.

Члан 2

Овај правилник не примјењује се на слободностојећи димњак и димњак који је искључиво у функцији производног погона.

Члан 3

Димњак у објекту (у даљем тексту: димњак) је дио грађевинског објекта, у облику вертикалног или приближно вертикалног канала, отпоран на пожар чађе, који служи за сигуран и несметан одвод у спољашњу атмосферу димних гасова насталих радом на уређајима за ложење који су прикључени на димњак.

Члан 4

Израда техничке документације, грађење, начин употребе и одржавање објекта, чији је саставни дио димњак, врши се у складу са овим правилником.

Одвођењем димних гасова димњаком, који има техничка својства и испуњава захтјеве у складу са овим правилником, постиже се испуњавање основних захтјева за објекат у односу на одвођење димних гасова.

Члан 5

Изрази употребљени у овом правилнику имају слиједећа значења:

- 1) **монтажни димњак** је димњак који се изводи на градилишту од међусобно усклађених грађевинских производа;
- 2) **префабриковани димњак** је димњак састављен од међусобно компатибилних елемената за димњаке, произведен у погону за производњу префабрикованих (системских) димњака изван градилишта, који се као префабриковани грађевински производ уграђује у објекат;
- 3) **зидани димњак** је димњак који се зида на градилишту од пуних опека;
- 4) **димовод** је пролаз за провођење продуката сагоријевања у спољашњу атмосферу;
- 5) **привремени димњак** је димњак најмање површине свијетлог отвора 200 цм² који служи за прикључење уређаја за ложење на чврста горива у ванредним ситуацијама.

Члан 6

Врсте димњака према начину грађења су:

- 1) монтажни;
- 2) префабриковани (системски); и
- 3) зидани.

Све врсте димњака из става 1 овог члана могу да се изводе од истих и/или компатибилних грађевинских производа намијењених за грађење димњака.

Грађевински производи из става 2 овог члана треба да буду међусобно усклађени на начин да, након грађења монтажног, односно зиданог димњака или уградње префабрикованог димњака обезбјеђују испуњавање техничких захтјева у складу са овим правилником.

Члан 7

Грађевински производи који се уграђују у димњаке су:

- 1) глинени, односно керамички производи за димњаке;
- 2) метални производи за димњаке;
- 3) бетонски производи за димњаке;
- 4) префабриковани (системски) димњаци; и
- 5) други грађевински производи који се уграђују са грађевинским производима из тач. 1 до 4 овог става, који испуњавају услове из Прилога 1 до 4.

Члан 8

Зидани димњаци и грађевински производи који се користе за њихово зидање, поред услова из овог правилника, треба да испуњавају и услове у складу са прописом којим се уређују зидане конструкције.

Носива конструкција димњака и грађевински производи који се у њу уграђују, поред услова из овог правилника, треба да испуњавају и услове у складу са прописом којим се уређују носиве конструкције.

Члан 9

Техничка својства димњака треба да током експлоатационог вијека објекта, уз одговарајуће пројектовање, извођење и одржавање, поднесу све утицаје околине и уобичајене употребе, као и да током грађења и употребе димњака, предвиђена оптерећења на објекту не проузрокују:

- 1) рушење или оштећење димњака;
- 2) настанак, пренос и/или ширење пожара;
- 3) буку преко дозвољеног нивоа у складу са посебним прописом;
- 4) угрожавање хигијене, здравља људи и околине, усљед одвођења (ослобађања) димних гасова из ложишта;
- 5) повреду корисника; и/или
- 6) већу потрошњу енергије од прописаног нивоа.

Техничка својства димњака треба да испуњавају захтјеве у складу са прописима којима се уређују основни захтјеви за објекат.

Поред услова из става 1 овог члана, техничка својства димњака треба да буду у складу са техничким својствима уређаја за ложење и припадајућом прикључном цијеви и/или горивом, који се прикључује на димњак.

Техничка својства из ст. 1 и 2 овог члана постижу се израдом техничке документације и грађењем димњака у складу са овим правилником.

Очување техничких својстава димњака из ст. 1 и 2 овог члана постиже се одржавањем димњака у складу са овим правилником.

Члан 10

Ако је, у складу са посебним прописима, потребна додатна заштита димњака или дјелова објекта изложених неповољном утицају димњака ради испуњавања прописаних техничких својстава, та заштита је саставни дио техничког рјешења димњака.

Члан 11

Димњак, након реконструкције, доградње, надоградње односно адаптације објекта чији је саставни дио, а којом се утицало на постојећа техничка својства димњака, треба да има иста или повољнија техничка својства у складу са овим правилником него прије реконструкције, доградње, надоградње односно адаптације.

Након промјене уређаја за ложење и/или промјене горива, димњак треба да има техничка својства у складу са чланом 9 ст. 1, 2 и 3 овог правилника.

Члан 12

Грађевински производи за димњаке раде се у производним погонима изван градилишта.

Члан 13

Грађевински производ произведен у фабрици ван градилишта, може да се угради у димњак ако:

- 1) има сачињену изјаву о својствима;
- 2) је означен у складу с прописом којим се уређује означавање грађевинског производа; и
- 3) испуњава захтјеве у складу са овим правилником.

Члан 14

Својства грађевинских производа у вези битних карактеристика који се уграђују у димњаке, оцјена и провјера постојаности својстава, доказивање употребљивости и испитивања грађевинских производа, потребни контролни поступци и други захтјеви које треба да испуњавају грађевински производи, за глинене, односно керамичке, бетонске и металне производе за димњаке дати су у Прилогу 1, а за префабриковане димњаке у Прилогу 2.

Члан 15

За грађење и пројектовани експлатациони вијек објекта главним пројектом објекта треба да се предвиде сви утицаји на димњак који произлазе из начина и редосљеда грађења објекта који садржи димњак и грађења димњака, предвидивих услова уобичајене употребе објекта и утицаја околине на објекат.

Главним пројектом објекта у дијелу који се односи на димњак треба да се докаже да ће објекат током грађења и пројектованог експлоатационог вијека испуњавати основни захтјев механичке отпорности и стабилности, заштите од пожара, заштите од буке, хигијене, здравља и заштите околине, сигурности у коришћењу, као и уштеде енергије и топлотне заштите објекта у односу на одвођење димних гасова.

Ако је потребна додатна заштита димњака ради испуњавања захтјева у складу са овим правилником, та заштита је саставни дио техничког рјешења димњака.

Члан 16

Испуњавање основних захтјева за објекат у складу са чланом 4 став 2 овог правилника, у односу на одвођење димних гасова доказује се:

- 1) прорачуном носивости и употребљивости носивог дијела димњака;
- 2) прорачуном свијетлог отвора у односу на огријевну вриједност (састав) горива, врсту и прикључну снагу предвиђеног уређаја за ложење и висину димњака;
- 3) одређивањем минималне удаљености облоге димњака од запаљивих и незапаљивих дјелова објекта око димњака.

Прорачуни из става 1 овог члана спроводе се примјеном одговарајућих прорачунских поступака који се по потреби могу допунити испитивањима, при чему се у обзир узимају сви мјеродавни параметри.

Прорачунски и други модели треба да одговарају понашању димњака током грађења и употребе, узимајући у обзир поузданост улазних података и тачност израде,.

Члан 17

Пројектовање димњака врши се у складу са стандардима који су дати у Прилогу 3.

Изузетно од става 1 овог члана, пројектовање димњака може да се врши и на други начин, који се разликује од правила утврђених стандардима из Прилога 3, ако се докаже да се примјеном тих правила испуњавају захтјеви у складу са овим правилником најмање на нивоу утврђеном стандардима из Прилога 3.

Члан 18

Свијетли отвор димоводног канала треба да буде димензија којима се обезбјеђује потпритисак, односно натпритисак за сигурне услове сагоријевања у односу на врсту, број и снагу предвиђених уређаја за ложење и одабрану висину димњака.

На једну димоводну цијев могу се прикључити само компатибилни уређаји за ложење који користе исту врсту горива.

У простору око излазног отвора димњака не постављају се препреке које ометају и/или онемогућавају испуштање димних гасова у спољашњу атмосферу и/или које би на други начин угрожавале и/или онемогућиле испуњавање основних захтјева за објекат и других услова које треба да испуњава објекат.

Надвишења димњака изнад косих кровова и тераса или других дјелова објекта одређују се у главном пројекту објекта.

Приликом градње новог објекта који је виши од околних, треба да се обезбиједи сва потребна надвишења за димњаке постојећих околних објеката ради осигурања несметаног одвођења димних гасова тим димњацима.

Приступ димњаку треба да омогући одржавање димњака на сигуран начин.

Зидани димњаци могу да се зидају пуном опеком најмање разреда чврстоће на притисак 15 N/mm и разреда производње и у складу са посебним прописом.

Прикључна цијев која је саставни дио димњака треба да испуњава захтјеве који се односе на димњак, у складу са овим правилником.

Члан 19

Садржај главног пројекта објекта који се односи на техничко рјешење димњака и услове за његово грађење и одржавање, ако за поједине врсте објеката није другачије одређено, обухваћен је главним:

- 1) архитектонским и/или грађевинским пројектом;
- 2) пројектом термотехничких инсталација, машинских постројења, уређаја и инсталација.

Архитектонски или грађевински пројекат у дијелу који се односи на техничко рјешење спољашњег обликовања димњака и приступа димњаку садржи:

1) у техничком опису:

- опис и захтјеве за завршну обраду спољашњих површина димњака,
- опис и захтјеве за пожарну отпорност носивог дијела димњака и дјелова објекта који се налазе у простору неповољног топлотног утицаја димњака, и
- опис и захтјеве за опрему за приступ димњаку;

2) у програму контроле и осигурања квалитета:

- својства која треба да имају грађевински производи који се уграђују као завршна обрада спољашњих површина димњака и опреме за приступ димњаку,

- разред незапаљивости или запаљивости дјелова објекта који се налазе у простору неповољног топлотног утицаја димњака, као и њихову минималну међусобну удаљеност, и
- друге услове значајне за испуњавање захтјева у складу са овим правилником и другим прописима;

3) у графичким прилозима:

- број и положај прикључака уређаја за ложење,
- положај димњака у објекту,
- положај излазног отвора димњака и његова висина изнад крова објекта и/или надвишења у односу на препреке које се налазе у простору утицаја излазног отвора,
- положај опреме за приступ димњаку и приступних отвора са вратанцима за контролу и чишћење.

Грађевински пројекат у дијелу који се односи на техничко рјешење носиве конструкције димњака треба да садржи и дјелове у складу са посебним прописом за одговарајућу врсту конструкције.

Главни пројекат термотехничких инсталација, машинских постројења, уређаја и инсталација у дијелу који се односи на техничко рјешење димњака садржи:

1) у техничком опису:

- а) услове компатибилности димњака и уређаја за ложење;
  - б) опис димњака са димензијама и описом свијетлог отвора димовода;
  - в) опис својства димњака за уређај или уређаје за ложење предвиђене главним пројектом и алтернативна рјешења у односу на:
    - температурну употребљивост,
    - допуштени потпритисак или натпритисак,
    - постојаност на чађу,
    - постојаност на кондензат,
    - отпорност на корозију,
    - отпорност на топлотну проводљивост,
    - отпорност на пожар при паљењу чађи, и
    - карактеристике димних гасова у складу са пројектом предвиђеног система гријања објекта за сваки поједини прикључени уређај за ложење и/или горива;
  - г) опис начина извођења радова предвиђених пројектом термотехничких инсталација, машинских постројења, уређаја и инсталација обухваћеног дијела димњака и уградње грађевинских производа;
  - д) опис и начин прикључења спојне димоводне цијеви на прикључак димњака;
  - ђ) опис и захтјеви за вратанца за контролу и чишћење, и
  - е) начин прихвата и одвођења кондензата;

2) у прорачуну:

- а) податке о предвидивим дјеловањима и утицајима на дјелове димњака обухваћене главним пројектом;
- б) прорачун свијетлог отвора димовода за одабране карактеристике уређаја за ложење и/или горива и одговарајуће карактеристике димних гасова;
  - в) прорачун потребе противпожарне и топлотне изолације;
  - г) број и положај прикључака уређаја за ложење; и
  - д) прорачун корисне висине димњака;

3) у програму контроле и осигурања квалитета:

- а) својства која треба да имају грађевински производи који се уграђују у главним пројектом обухваћени дио димњака;
- б) услове грађења и друге захтјеве који треба да буду испуњени током грађења димњака, а који имају утицај на постизање пројектованих, односно прописаних својстава димњака и испуњења основних захтјева за димњак и објекат;

- в) захтјеве учесталости периодичних прегледа;
- г) преглед и опис потребних контролних поступака испитивања и захтијеваних резултата којима ће се доказати усклађеност са својстима предвиђеним главним пројектом;
- д) захтјеве за одржавање димњака који треба да омогуће да се током трајања објекта очувају његова техничка својства и испуне захтјеви одређени главним пројектом објекта и прописима у складу са којим је димњак изведен; и
- ђ) друге услове од значаја за испуњавање захтјева у складу са овим правилником и посебним прописима.

Члан 20

Изузетно од члана 19 овог правилника, главни пројекат породичне стамбене зграде у дијелу који се односи на димњак садржи:

1) у техничком опису:

- опис обликованог рјешења и приступа димњаку,
- опис конструкције димњака,
- опис својстава димњака са димензијама и описом свијетлог отвора димовода за одабране карактеристике уређаја за ложење и/или горива и одговарајуће карактеристике димних гасова, као и захтјева за грађевинске производе,
- опис и захтјева за пожарну отпорност дјелова објекта који се налазе у простору неповољног топлотног утицаја димњака,
- податке о начину грађења димњака,
- захтјева за одржавање димњака који треба да омогуће да се током трајања објекта очувају његова техничка својства и испуне захтјеви одређени главним пројектом објекта и прописима у складу са којим је димњак изведен,
- опис начина грађења димњака и уградње грађевинских производа, и
- опис и начин прикључења уређаја за ложење на прикључак димњака;

2) у графичким прилозима:

- положај димњака у објекту;
- положај излазног отвора димњака и његову висину изнад крова и/или надвишења у односу на препреке које се налазе у простору утицаја излазног отвора, и
- положај опреме за приступ димњаку и приступних отвора с вратанцима за контролу и чишћење.

Члан 21

Ако се главним пројекатом димњака, ради испуњавања услова из чл. 19 и 20 овог правилника одређује примјена стандарда из Прилога 1 до 4, димњак испуњава захтјева у дијелу стандардом уређеног подручја.

Члан 22

Главни пројекат објекта стамбене и стамбено-пословне намјене треба да садржи и техничко рјешење резервних димњака.

Број и распоред резервних димњака из става 1 овог члана одређује се на начин да свака стамбена јединица има најмање један прикључак на резервни димњак.

На једну димоводну цијев резервног димњака може да се прикључи највише пет ложишта на чврсто гориво.

Изузетно од става 1 овог члана, главни пројекат породичне стамбене зграде не садржи техничко рјешење резервног димњака у главном пројекту објекта.

Члан 23

Пројекат реконструкције, доградње и надоградње објекта, којим се утиче на техничка својства димњака, поред услова из чл. 15 до 22 овог правилника, треба да садржи податке о постојећим техничким својствима димњака.

Постојећа техничка својства димњака утврђују се увидом у документацију објекта, испитивањима, прорачунима и/или на други одговарајући начин.

Члан 24

Приликом грађења објекта који садржи димњак треба да се обезбиједи да тај димњак има техничка својства и испуњава друге захтјеве у складу са овим правилником, техничким рјешењем објекта и условима за грађење утврђеним главним пројектом, као и очување тих својстава и употребљивост објекта током његовог експлоатационог вијека.

Извођење димњака врши се у складу са главним пројектом који се односи на димњак и техничким упутствима за уградњу и употребу грађевинских производа и овим правилником.

Члан 25

Код преузимања грађевинског производа који се уграђује у димњак, извођач радова утврђује да ли:

- је тај грађевински производ испоручен са изјавом о својствима и ознаком у складу са посебним прописом и да ли су подаци на документацији са којом је грађевински производ испоручен идентични са подацима у ознаци,
- је тај грађевински производ испоручен са техничким упутствима за уградњу и употребу, и
- су својства, укључујући рок употребе тог грађевинског производа као и подаци значајни за његову уградњу, употребу и утицај на својства и трајност димњака, у складу са својствима и подацима одређеним главним пројектом.

Подаци из става 1 овог члана евидентирају се у складу са прописом којим се уређује вођење грађевинског дневника, а документација са којом је грађевински производ испоручен чува се заједно са доказима о употребљивости грађевинских производа које извођач треба да има на градилишту.

Члан 26

Прије приступања грађењу димњака провјерава се положај (висина, удаљеност и друго) постојећих препрека димним гасовима, односно надвишења околних објеката које се налазе у простору утицаја излазног отвора димњака, о чему се сачињава скица и утврђује усклађеност стварног и пројектованог стања.

Скица и утврђено стање из става 1 овог члана уноси се у грађевински дневник.

У случају да положај препрека из става 1 овог члана не одговара положају предвиђеном главним пројектом, наставак грађења димњака врши се након израде дијела главног пројекта са допуњеним техничким рјешењем димњака које је усклађено са стварним стањем.

Члан 27

У димњак се не уграђује грађевински производ који:

- је испоручен без изјаве о својствима и ознаке у складу са посебним прописом,
- је испоручен без техничког упутства за уградњу и употребу, и
- нема својства утврђена главним пројектом објекта или му је истекао рок употребе, односно чији подаци значајни за уградњу, употребу и утицај на својства и трајност димњака нијесу у складу са подацима утврђеним главним пројектом.

Члан 28

Услови за грађење димњака одређују се према програму контроле и осигурања квалитета, који је саставни дио главног пројекта објекта, у складу са Прилогом 4.

Грађење димњака треба да буде у складу са условима утврђеним програмом контроле и осигурања квалитета, којима се обезбјеђује да димњак има техничка својства и испуњава захтјеве у складу са главним пројектом и овим правилником.

У случају да је техничко рјешење димњака, односно да су услови у којима се изводе радови и друге околности које могу бити од утицаја на техничка својства димњака, нису дати у Прилогу 4, програмом контроле и осигурања квалитета утврђују се посебни услови грађења димњака којима се испуњава услов из става 2 овог члана.

Члан 29

Димњак има техничка својства главним предвиђена пројектом и употребљив је ако:

- 1) су грађевински производи уграђени у димњак на прописани начин и испуњавају услове из члана 13 овог правилника;
- 2) су услови грађења и друге околности, које могу бити од утицаја на техничка својства димњака, усаглашене са захтјевима из главног пројекта;
- 3) димњак има доказе непропусности када је такав доказ прописан као обавезан, односно захтијеван главним пројектом, као и ако о томе постоје прописани записи и/или документација.

Члан 30

Ако се утврди да димњак нема техничка својства утврђена главним пројектом, спроводи се накнадно доказивање испуњености захтјева у складу са овим правилником.

Доказ из става 1 овог члана је дио главног пројекта.

Ако се докаже да постигнута техничка својства димњака не испуњавају захтјеве овог правилника, треба да се изради пројекат санације.

Члан 31

Одржавање димњака врши се на начин да се током експлоатационог вијека објекта сачувају његова техничка својства и испуњавају захтјеви у складу са главним пројектом објекта и овим правилником, као и други основни захтјеви које објекат треба да испуњава у складу са посебним прописом.

Члан 32

Одржавање димњака обухвата:

- 1) редовне прегледе димњака, у размацима и на начин одређен главним пројектом објекта, овим правилником и/или посебним прописом којим се уређује изградња објеката;
- 2) ванредне прегледе димњака у случају ванредног догађаја или на захтјев инспекцијског органа; и
- 3) извођење радова којима се димњак задржава или се враћа у стање одређено главним пројектом објекта и овим правилником, односно прописом у складу са којим је димњак изведен.

Испуњавање услова одржавања димњака документује се у складу са главним пројектом објекта, као и:

- извјештајем о прегледима и испитивањима димњака,
- записима о радовима на одржавању, или
- на други одговарајући начин.

Извођење радова из става 1 алинеја 3 овог члана укључује и замјену димоводне цијеви постојећег димњака уградњом префабриковане димоводне цијеви.

Уградња префабриковане димоводне цијеви врши се у складу са Прилогом 4, ако се тим радovima не утиче на постојећа својства димњака, односно објекта, која нису у вези са одвођењем димних гасова тим димњаком.

Члан 33

За одржавање димњака користе се грађевински производи који испуњавају услове из члана 13 овог правилника, ако није другачије уређено посебним прописом или за које је употребљивост доказана у складу са главним пројектом објекта и овим правилником.

Члан 34

Одржавање димњака врши се у складу са условима који се односе на грађење димњака.

Члан 35

Ако за пројектовање димњака у складу са чланом 17 став 1 овог правилника нема техничких спецификација на које упућују стандарди из Прилога 3, примјењују се правила струке која одреди пројектант.

Члан 36

Прилози 1 до 4 чине саставни дио овог правилника.

Члан 37

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о техничким захтјевима за димњаке у објектима („Службени лист ЦГ”, број 18/18).

Члан 38

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе”.

Број: 06-333/26-4359/7

Подгорица, 23. априла 2026. године

Министар,
Славен Радуновић, с.р.

ГЛИНЕНИ/КЕРАМИЧКИ, БЕТОНСКИ И МЕТАЛНИ ПРОИЗВОДИ ЗА ДИМЊАКЕ

1. Примјена

1.1. Својства и други захтјеви, као и оцјена и провјера постојаности својстава глинених/керамичких, бетонских и металних производа за димњаке одређују се односно спроводе, зависно од врсте производа, према одговарајућим стандардима наведеним у тачки 5.1. овог прилога, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога, као и у складу с одредбама посебног прописа.

1.2. Глинени/керамички, бетонски и метални грађевински производи за димњаке користе се за грађење монтажних односно зиданих димњака у објектима.

2. Спецификација својстава, оцјена и провјера постојаности својстава и означавање

2.1. Специфична својства

2.1.1. Својства глинених/керамичких производа за димњаке треба да испуњавају опште и посебне захтјеве битне за својства димњака и зависно од врсте производа треба да буду специфицирана према групи стандарда MEST EN 1457 и стандарда MEST EN 1806 и MEST EN 13502, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.1.2. Врсте глинених/керамичких производа за димњаке су:

- а) димњачке цијеви,
- б) димоводни елементи с једним зидом,
- в) излазни наставци и
- г) спољашња облога за системске димњаке.

2.1.3. Својства бетонских производа за димњаке треба да испуњавају опште и посебне захтјеве битне за својства димњака и зависно од врсте производа треба да буду специфицирана према стандардима MEST EN 1857, MEST EN 1858 и EN 12446, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.1.4. Врсте бетонских производа за димњаке су:

- а) димњачке цијеви,
- б) димоводни елементи,
- в) елементи облоге.

2.1.5. Својства металних производа за димњаке треба да испуњавају опште и посебне захтјеве битне за својства димњака и зависно од врсте производа треба да буду специфицирана према MEST EN 1856-1 и MEST EN 1856-2, стандардима на које те стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.1.6. Врсте металних производа за димњаке су:

- а) металне димњачке цијеви и припадајући дијелови и
- б) прикључни елемент (прикључна цијев).

2.1.7. Својства глинених/керамичких, бетонских и металних производа за димњаке специфицирају се у главном пројекту објекта.

2.2. Оцјена и провјера постојаности својстава

2.2.1. Оцјена и провјера постојаности својстава глинених/керамичких производа за димњаке, зависно од врсте производа, спроводи се према тачкама 2.2.1.1., 2.2.1.2. и 2.2.1.3. овог прилога, стандардима на које упућују стандарди из тих тачака, као и одредбама овог прилога и посебног прописа.

2.2.1.1. Оцјена и провјера постојаности својстава димоводних цијеви спроводи се према одредбама Додатка ZA групе стандарда MEST EN 1457.

2.2.1.2. Оцјена и провјера постојаности својстава димоводних елемената за димњаке с једним зидом спроводи се у складу с стандардом MEST EN 1806, примјеном система за оцјену и провјеру постојаности својстава 2+ према посебном пропису, за све особине димоводних елемената садржане у Табели Б1 Додатка Б стандарда MEST EN 1443.

2.2.1.3. Оцјена и провјера постојаности својстава излазних наставака спроводи се према одредбама Додатка ZA стандарда MEST EN 13502.

2.2.2. Оцјена и провјера постојаности својстава бетонских производа за димњаке, зависно од врсте, спроводи се према одредбама Додатка ZA стандарди MEST EN 1857, MEST EN 1858 и стандарда EN 12446, стандардима на које ти стандарди упућују, као и одредбама овог прилога и посебног прописа.

2.2.3. Доказивање употребљивости металних производа за димњаке, зависно од врсте, спроводи се према одредбама Додатка ZA стандарди MEST EN 1856-1 и MEST EN 1856-2, стандардима на које ти стандарди упућују, као и одредбама овог прилога и посебног прописа.

2.3. Означавање

2.3.1. Глинени/керамички, бетонски и метални производи за димњаке означавају се, на отпремници и на амбалажи односно на производу, зависно од врсте производа према тачкама 2.3.1.1., 2.3.1.2. и 2.3.1.3. овог прилога, односно у складу са одредбама прописа којим се уређује начин означавања грађевинских производа. Ознака треба да садржи упућивање на одговарајући стандард.

2.3.1.1. Глинени/керамички производ за димњаке означава се према групи стандардима MEST EN 1457 и стандарда MEST EN 1806 и MEST EN 13502.

2.3.1.2. Бетонски производ за димњаке означава се према стандардима MEST EN 1857, MEST EN 1858 и EN 12446.

2.3.1.3 Метални производ за димњаке означава се према стандардима MEST EN 1856-1 и MEST EN 1856-2.

3. Испитивање

3.1. Узимање узорак глинених/керамичких производа за димњаке ради испитивања и испитивање својстава глинеог/керамичког производа за димњаке спроводи се, зависно од врсте производа, према групи стандарда MEST EN 1457 и стандарда MEST EN 1806 и MEST EN 13502 и стандардима на које ти стандарди упућују.

3.2. Узимање узорак бетонских производа за димњаке ради испитивања и испитивање својстава бетонског производа за димњаке спроводи се, зависно од врсте производа, према

стандардима MEST EN 1857, MEST EN 1858 и EN 12446 и стандардима на које ти стандарди упућују.

3.3. Узимање узорака металних производа за димњаке ради испитивања и испитивање својстава металног производа за димњаке спроводи се према стандардима MEST EN 1856-1 и MEST EN 1856-2 и стандардима на које ти стандарди упућују.

4. Контрола грађевинских производа прије уградње

4.1. Глинени/керамички, бетонски и метални производи за димњаке произведени према техничкој спецификацији за које је употребљивост доказана на начин одређен овим прилогом и сачињена изјава о својствима, смије се уградити у објекат ако је елемент у складу са захтјевима из главног пројекта тог објекта.

4.2. Прије уградње глиненог/керамичког, бетонског и металног производа за димњаке спроводи се одговарајући надзор одређен стандардима DIN V 18160-1 и DIN 18160-5 и одговарајући надзор одређен Прилогом 4.

5. Листа стандарда

5.1. Стандарди за глинене/керамичке, бетонске металне грађевинске производе:

1.	MEST EN 1443:2021	Димњаци - Општи захтјеви
2.	MEST EN 1457-1:2012	Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеви - Дио 1: Димњачке цијеви за дјеловање у сувим условима - Захтјеви и методе испитивања
3.	MEST EN 1457-2:2012	Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеви - Дио 2: Димњачке цијеви за дјеловање у влажним условима - Захтјеви и методе испитивања
4.	MEST EN 1806:2009	Димњаци - Глинени/керамички димноводни елементи за димњаке са једним зидом - Захтјеви и методе испитивања
5.	MEST EN 13502:2009	Димњаци - Захтјеви и методе испитивања за глинене/керамичке капе за димњаке
6.	MEST EN 1857:2010	Димњаци - Компоненте - Бетонске димњачке цијеви
7.	MEST EN 1858:2012	Димњаци - Компоненте - Бетонски димњачки блокови
8.	MEST EN 12446:2016	Димњаци - Компоненте - Бетонски елементи спољашњег зида
9.	MEST EN 1856-1:2009	Димњаци - Захтјеви за металне димњаке - Дио 1: Производи системских димњака
10.	MEST EN 1856-2:2009	Димњаци - Захтјеви за металне димњаке - Дио 2: Метални димноводи и спојни дјелови
11.	MEST EN 15287-1:2024	Димњаци - Пројектовање, инсталација и пуштање у рад димњака - Дио 1: Димњаци за ложишта са слободним дотоком ваздуха из просторије
12.	MEST EN 12446:2016	Димњаци - Компоненте - Бетонски елементи спољашњег зида
13.	DIN V 18160-1:2006	Chimneys - Part 1: Design and performance Димњаци - 1. дио: Дизајн и својства
14.	DIN 18160-5 :2016	Chimneys - Part 5: Appliances for chimney-sweep work - requirements, planning and construction Димњаци - Дио 5: Уређаји за димњачарске послове - захтјеви, пројектовање и грађење

ПРЕФАБРИКОВАНИ (СИСТЕМСКИ) ДИМЊАЦИ

1. Примјена

1.1. Префабриковани (системски) димњак је димњак састављен од међусобно компатибилних елемената за димњаке произведен у погону за производњу префабрикованих (системских) димњака изван градилишта.

1.2. Својства и други захтјеви, као и оцјена и провјера постојаности својстава префабрикованих (системских) димњака одређује се односно спроводи према стандардима из тачке 5.1. овог прилога, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога, као и у складу са одредбама посебног прописа.

2. Спецификација својстава, оцјена и провјера постојаности својстава и означавање

2.1. Спецификација својстава

2.1.1. Својства префабрикованих (системских) димњака треба да испуњавају опште и посебне захтјеве битне за крајњу намјену у објекту, и зависно од префабрикованог (системског) димњака треба да буду специфицирана према одредбама одговарајућих стандарда из тачке 5.1. овог прилога, као и стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.1.2. Својства префабрикованог (системског) димњака специфицирају се у главном пројекту објекта.

2.2. Оцјена и провјера постојаности својстава

2.2.1. Оцјена и провјера постојаности својстава префабрикованог (системског) димњака, зависно од врста димњака, спроводи се према одредбама Додатка ZA стандарда MEST EN 13063-1, MEST EN 13063-2, MEST EN 13069, и MEST EN 1856-1, стандардима на које ти стандарди упућују, као и одредбама овог прилога и прописа којим се уређује оцјена и провјера постојаности својстава.

2.3. Означавање

2.3.1. Префабриковани (системски) димњак означава се, зависно од врсте димњака, на отпремници и на амбалажи односно димњаку према одредбама одговарајућих стандарда из тачке 5.1. овог прилога, односно према одредбама прописа којим се уређује начин означавања грађевинских производа. Ознака треба да садржи упућивање на тај стандард.

3. Испитивање

3.1. Префабриковани (системски) димњак испитује се, зависно од врсте димњака, према одредбама одговарајућег стандарда из тачке 5.1. овог прилога и стандардима на које ти стандарди упућују.

4. Контрола префабрикованог (системског) димњака прије уградње

4.1. Префабриковани (системски) димњак за којег је употребљивост доказана на начин одређен овим прилогом и сачињена изјава о својствима, смије се уградити у објекат ако је у складу са захтјевима из главног пројекта тог објекта.

4.2. Прије уградње префабрикованог (системског) димњака спроводи се одговарајући надзор одређен стандардима DIN V 18160-1 и DIN 18160-5, као и контрола у складу са Прилогом 4.

5. Листа стандарда

Б.5.1. Стандарди за префабриковане (системске) димњаке

1.	MEST EN 1443:2021	Димњаци - Општи захтјеви
2.	MEST EN 13063- 1:2009	Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамичким димоводима - Дио 1: Захтјеви и методе испитивања постојаности при горењу чађи
3.	MEST EN 13063- 2:2009	Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамичким димоводима - Дио 2: Захтјеви и методе испитивања у влажним условима
4.	MEST EN 13069:2009	Димњаци - Глинене/керамичке спољне облоге за системске димњаке - Захтјеви и методе испитивања
5.	MEST EN 1856- 1:2009	Димњаци - Захтјеви за металне димњаке - Дио 1: Производи системских димњака

ПРОЈЕКТОВАЊЕ ДИМЊАКА

1. Примјена

1.1. Одредбе овог прилога односе се на пројектовање димњака узимајући у обзир и основе прорачуна и дјеловања на димњаке те пројектовање димњака отпорних на земљотрес.

2. Пројектовање и прорачун

2.1. Правила за пројектовање димњака одређена су стандардима из тачке 4.1. овог прилога, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.2. Код пројектовања треба да се узме у обзир међусобно дјеловање димњака и осталих дијелова објекта.

2.3. Прорачун, дјеловања, отпорност на земљотрес, отпорност на пожарно дјеловање и геотехничко пројектовање носиве конструкције димњака спроводи се у складу са прописима који уређују ове области.

3. Спецификација својстава

3.1. Својства глинених/керамичких, бетонских и металних производа за димњак специфицирају се у дијелу главног пројекта који се односи на димњак према одредбама Прилога 1.

3.2. Својства префабрикованих (системских) димњака специфицирају се у дијелу главног пројекта који се односи на димњак према одредбама Прилога 2.

3.3. Својства других грађевинских производа (нпр. за зидање, зидних елемената, малтера, бетона, арматуре и саставних материјала) специфицирају се у дијелу главног пројекта који се односи на димњак према одредбама посебних прописа.

4. Листа стандарда

4.1. Стандарди за пројектовање и прорачун

1.	MEST EN 1443:2013	Димњаци - Општи захтјеви
2.	DIN V 18160- 1:2006	Chimneys - Part 1: Design and performance Димњаци - 1. дио: Дизајн и својства
3.	DIN 18160-5 :2016	Chimneys - Part 5: Appliances for chimney-sweep work - requirements, planning and construction Димњаци - Дио 5: Уређаји за димњачарске послове - захтјеви, пројектовање и грађење
4.	MEST EN 13384- 1:2021	Димњаци - Методе прорачуна термодинамике и динамике флуида - Дио 1: Димњаци за један ложишни уређај
5.	MEST EN 13384- 2:2021	Димњаци - Методе прорачуна термодинамике и динамике флуида - Дио 2: Димњаци који служе за више ложишта

ГРАЂЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ДИМЊАКА

1. Примјена

1.1. Грађење, доказивање употребљивости и одржавање димњака спроводи се према стандардима из тачке 4.1. овог прилога, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога, као и у складу са одредбама посебних прописа.

2. Грађење, уградња, употреба, надзор и контролни поступци на градилишту

2.1. Грађење и уградња

2.1.1. Димњаци у објектима изводе се на градилишту од глинених/керамичких, бетонских и металних производа за димњаке као монтажни и зидани димњаци или се уграђују као префабриковани (системски) димњаци. Монтажни, зидани и префабриковани (системски) димњаци треба да се изведу, односно уграде према техничком упућују за грађење, уградњу и употребу стандардима из тачке 4.1. овог прилога, стандардима на које ти стандарди упућују и одредбама овог прилога.

2.1.2. Носиве конструкције димњака (зида, зидних елемената, малтера, бетона, арматуре и саставних материјала) изводе се према одредбама прописа којима се уређују те конструкције.

2.1.3. Руковање, складиштење и заштита глинених/керамичких, бетонских и металних производа за димњаке, префабрикованих (системских) димњака и осталих грађевинских производа који се уграђују у носиву конструкцију димњака, треба да буду у складу са захтјевима техничких спецификација које се односе на те производе, техничком упућују, као и у складу с главним пројектом објекта, одредбама овог прилога и одредбама посебних прописа.

2.1.4. Извођач радова за грађење односно уградњу димњака треба да прије почетка грађења односно уградње димњака провјери одговарају ли глинени/керамички, бетонски или метални производи за димњаке односно префабриковани (системски) димњаци, захтјевима из пројекта објекта, као и да ли је током руковања и складиштења тих производа дошло до њиховог оштећивања, деформације или других промјена која би била од утицаја на својства димњака.

2.1.5. Извођач радова носиве конструкције димњака треба да прије почетка грађења провјери одговарају ли грађевински производи који се уграђују у носиву конструкцију димњака захтјевима из главног пројекта објекта и захтјевима посебних прописа, као и да ли је током руковања и складиштења тих производа дошло до њиховог оштећивања, деформације или других промјена које би биле од утицаја на својства носиве конструкције димњака.

2.1.6. Лице које врши стручни надзор над грађењем објекта непосредно прије почетка грађења односно уградње димњака треба да:

- а) провјери постоји ли изјава о својствима за глинене/керамичке, бетонске, металне грађевинске производе за димњаке односно префабрикованог (системског) димњака и остале грађевинске производе који се уграђују у носиву конструкцију димњака и јесу ли исказана својства прилагођена захтјевима из главног пројекта објекта;
- б) провјери јесу ли глинени/керамички, бетонски и метални производи за димњаке односно префабриковани (системски) димњак и остали производи који се уграђују у носиву конструкцију димњака постављени и повезани у складу са главним пројектом

објекта и/или техничким уптством за уградњу и употребу димњака, као и у складу са Прилогом 3 и одредбама посебних прописа;

в) провјери да ли положај димњака у објекту у односу на околне објекте, околно растиње или друге препреке које могу бити од утицаја за несметано функционисање димњака, одговара претпоставкама из главног пројекта, и

г) документује налазе свих спроведених провјера записом у грађевински дневник.

2.1.7. Након грађења димњака лице које врши стручни надзор над грађењем објекта треба да провјери проходност изведеног димњака и усклађеност димњака у односу на главним пројектом предвиђени уређај за ложење као и документује налаз и те провјере унесе записом у грађевински дневник.

2.2. Употреба димњака

2.2.1. При доказивању употребе димњака треба узети у обзир:

а) записнике у грађевинском дневнику о својствима и другим подацима о грађевинским производима уграђеним у димњак;

б) резултате надзора и контролних поступака која се сходно овом правилнику обавезно проводе прије уградње грађевинских производа у димњак;

в) доказе употребљивости (резултате испитивања, записнике о проведеним поступцима и друго) које је извођач радова осигурао током грађења димњака;

г) резултате испитивања одређених главним пројектом објекта или испитивања спроведена због провјере, и

д) услове грађења и друге околности које могу бити од утицаја на својства димњака, а могу се утврдити према грађевинском дневнику и другој документацији коју извођач радова треба да има на градилишту, као и документацијом коју треба да има произвођач грађевинског производа.

2.2.2. Испитивање димњака у сврху доказивања употребљивости спроводи се у складу са одредбама из главног пројекта објекта.

2.2.3. Испитивање димњака због провјере обавезно се спроводи, тако да се на одговарајући начин примјене стандард MEST EN 13216-1 односно MEST EN 1859.

2.2.4. Доказивање употребе носиве конструкције димњака спроводи се сходно одредбама прописа којима се уређују те конструкције.

2.3. Накнадно доказивање својстава димњака

2.3.1. За димњак који нема главним пројектом предвиђена својства или се она не могу утврдити због недостатка потребне документације, треба да се накнадним испитивањима и накнадним прорачунима утврде својства димњака и носиве конструкције димњака одговарајућом примјеном стандарда MEST EN 13216-1 односно стандарда MEST EN 1859 и стандардима на које ти стандарди упућују, као и одредбама овог прилога и посебних прописа.

2.3.2. Ради утврђивања својстава димњака и носиве конструкције димњака из тачке 2.5.1. овог прилога, потребно је прикупити одговарајуће податке о димњаку и носивој конструкцији димњака у обиму и мјери који омогућавају процјену степена испуњавања основног захтјева механичке отпорности и стабилности, пожарне отпорности и других основних захтјева за димњак према одредбама посебних прописа.

3. Одржавање димњака

3.1. Радње везане за одржавање димњака треба спроводити према одредбама овог прилога и стандардима на које упућује овај прилог, као и одговарајућом примјеном одредби из Прилога 1, 2 и 3.

3.2. Редовни прегледи у сврху одржавања димњака спроводе се сходно захтјевима из главног пројекта објекта, али најмање једном годишње.

3.2.1. Начин обављања редовних прегледа у сврху одржавања димњака одређује се главним пројектом објекта, а укључује најмање:

- а) визуелни преглед, у који је укључено утврђивање положаја и величине пукотина те других оштећења битних за очување својства димњака;
- б) провјеру пробног притиска и
- в) усклађеност уређаја за ложење и димњака.

3.2.2. Преглед димњака сходно одредби тачке 3.2.1. овог прилога, спроводи се и прије прве употребе уређаја за ложење, односно прије поновне употребе, ако димњак није био у употреби дуже од годину дана.

3.2.3. Приликом прегледа димњака из тачке 3.2.1. и 3.2.2. овог прилога, димњак се чисти сагласно врсти димњака (механички и/или на други начин).

3.2.4. Ванредни преглед димњака спроводи се прије сваке промјене уређаја за ложење или промјене горива, након сваког ванредног догађаја који може утицати на својства димњака или изазива сумњу у употребљивост димњака, као и по налогу инспекције. Ванредни преглед димњака укључује испитивања димњака одговарајућом примјеном стандарда MEST EN 13216-1 односно стандарда MEST EN 1859, стандарда на које ти стандарди упућују као и одредби овог прилога и посебних прописа.

3.2.5. У случају из тачке 3.2.4. овог прилога, преглед носиве конструкције димњака спроводи се према одредбама посебних прописа.

3.3. Замјена димоводне цијеве постојећег димњака уградњом префабриковане димоводне цијеве треба да се спроведе на начин да се тим радовима не утиче на постојећа својства објекта која нису у вези са одвођењем димних гасова тим димњаком.

3.3.1. Префабрикована димоводна цијев из тачке 3.3. овог прилога, треба да испуњава услове из Прилога 2.

3.3.2. Техничка упуства произвођача за замјену димоводне цијеве постојећег димњака уградњом префабриковане димоводне цијеве, као и сама уградња префабриковане димоводне цијеве треба да буде таква да димњак након уградње префабриковане димоводне цијеве испуњава захтјеве из овог правилника.

3.3.3. Документацију о прегледима из тачке 3.2. овог прилога, уградњи префабриковане димоводне цијеве из тачке 3.3. овог прилога, као и другу документацију о одржавању димњака трајно чува власник објекта.

4. Листа стандарда

4.1. Стандарди за грађење и одржавање димњака

1.	MEST EN 1457-1:2012	Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеве - Дио 1: Димњачке цијеве за дјеловање у сувим условима - Захтјеви и методе испитивања
2.	MEST EN 1457-2:2012	Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеве - Дио 2: Димњачке цијеве за дјеловање у влажним условима - Захтјеви и методе испитивања
3.	MEST EN 1806:2009	Димњаци - Глинени/керамички димноводни елементи за димњаке са једним зидом - Захтјеви и методе испитивања
4.	MEST EN 13502:2009	Димњаци - Захтјеви и методе испитивања за глинене/керамичке капе за димњаке
5.	MEST EN 13063-2:2009	Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамичким димноводима - Дио 2: Захтјеви и методе испитивања у влажним условима
6.	MEST EN 13069:2009	Димњаци - Глинене/керамичке спољне облоге за системске димњаке - Захтјеви и методе испитивања
7.	MEST EN 15287-1:2024	Димњаци - Пројектовање, инсталација и пуштање у рад димњака - Дио 1: Димњаци за ложишта са слободним дотоком ваздуха из просторије
8.	DIN V 18160-1:2006	Chimneys - Part 1: Design and performance Димњаци - 1. дио: Дизајн и својства
9.	DIN 18160-5:2016	Chimneys - Part 5: Appliances for chimney-sweep work - requirements, planning and construction Димњаци - Дио 5: Уређаји за димњачарске послове - захтјеви, пројектовање и грађење

4.2 Стандарди за испитивање димњака

1.	MEST EN 1859:2016	Димњаци - Метални димњаци - Методе испитивања
2.	MEST EN 13216-1:2021	Димњаци – Методе испитивања за систем димњака – Дио 1: Опште методе испитивања

1137.

На основу члана 7 став 3 Закона о грађевинским производима („Службени лист ЦГ”, бр. 18/14, 51/17 и 15/25), Министарство просторног планирања, урбанизма и државне имовине донијело је

**ПРАВИЛНИК
О ЛИСТИ УСАГЛАШЕНИХ СТАНДАРДА ЗА ГРАЂЕВИНСКЕ ПРОИЗВОДЕ**

Члан 1

Овим правилником прописује се Листа усаглашених стандарда за грађевинске производе.

Члан 2

Листа усаглашених стандарда за грађевинске производе дата је у Прилогу 1, који чини саставни дио овог правилника.

Члан 3

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о Листи усаглашених стандарда за грађевинске производе („Службени лист ЦГ”, број 24/24).

Члан 4

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе”.

Број: 06-333/26-4592/4

Подгорица, 24. априла 2026. године

Министар,
Славен Радуновић, с.р.

ПРИЛОГ 1

ЛИСТА УСАГЛАШЕНИХ СТАНДАРДА ЗА ГРАЂЕВИНСКЕ ПРОИЗВОДЕ

Референтна ознака и назив на црногорском језику (и референтни документ)	Референтна ознака европског стандарда	Референтна ознака замијењеног стандарда	Датум почетка примјене стандарда као усаглашен ог стандарда	Период истовремене примјене
1	2	3	4	5
MEST EN 1-2:2026 Апарати на течном гориво у стамбеним просторијама – Дио 2: Пећи на уља са димњаком и горионицима на пару	EN 1-2:2025	MEST EN 1:2009 EN 1:1998 EN 1:1998/A1:2007	09/02/2026	09/02/2027
MEST EN 40-4:2010 Стубови за расвјету - Дио 4: Захтјеви за стубове за расвјету од армираног и преднапрегнутог MEST EN 40-4:2010/Cor.1:2010	EN 40-4:2005		01/10/2006	01/10/2007
	EN 40-4:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 40-5:2009 Стубови за расвјету - Дио 5: Захтјеви за челичне расвјетне стубове	EN 40-5:2002		01/02/2003	01/02/2005
MEST EN 40-6:2009 Стубови за расвјету - Дио 6: Захтјеви за алуминијске расвјетне стубове	EN 40-6:2002		01/02/2003	01/02/2005
MEST EN 40-7:2009 Стубови за расвјету - Дио 7: Захтјеви за расвјетне стубове од влакнастоармираног полимерног композита	EN 40-7:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 54-2:2011 Системи за детекцију пожара и противпожарни	EN 54-2:1997		01/01/2008	01/08/2009
	EN 54-2:1997/AC:1999		01/01/2008	01/01/2008
	EN 54-2:1997/A1:2006		01/01/2008	01/08/2009

аларми - Дио 2: Опрема за контролу и индикацију				
MEST EN 54-3:2012 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 3: Уређаји за алармирање - Сирене	EN 54-3:2001		01/04/2003	01/06/2009
	EN 54-3:2001/A1:2002		01/04/2003	30/06/2005
	EN 54-3:2001/A2:2006		01/03/2007	01/06/2009
MEST EN 54-4:2011 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 4: Опрема за напајање	EN 54-4:1997		01/10/2003	01/08/2009
	EN 54-4:1997/AC:1999		01/06/2005	01/06/2005
	EN 54-4:1997/A1:2002		01/10/2003	01/08/2009
	EN 54-4:1997/A2:2006		01/06/2007	01/08/2009
MEST EN 54-5:2019 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 5: Детектори топлоте - Тачкасти детектори топлоте	EN 54-5:2017+A1:2018	MEST EN 54- 5:2012 MEST EN 54- 5:2012/ A1:2012-	20/03/2019	31/08/2022
MEST EN 54-7:2019 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 7: Детектори дима - Тачкасти детектори дима који раде на принципу расипања свјетлости, пропуштања свјетлости или јонизације	EN 54-7:2018	MEST EN 54- 7:2010	20/03/2019	31/08/2022
MEST EN 54-10:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 10: Детектори пламена - Тачкасти детектори	EN 54-10:2002		01/09/2006	01/09/2008
	EN 54-10:2002/A1:2005		01/09/2006	01/09/2008
MEST EN 54-11:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 11: Кутије противпожарног аларма са ручним	EN 54-11:2001		01/09/2006	01/09/2008
	EN 54-11:2001/A1:2005		01/09/2006	01/09/2008

активирањем				
MEST EN 54-12:2015 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 12: Детектори дима - Линијски детектори који користе оптички свјетлосни сноп	EN 54-12:2015	MEST EN 54-12:2011 EN 54-12:2002	08/04/2016	08/04/2019
MEST EN 54-16:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 16: Опрема за контролу и индикацију пожара гласовним упозорењем	EN 54-16:2008		01/01/2009	01/04/2011
MEST EN 54-17:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 17: Изолатори кратког споја	EN 54-17:2005		01/10/2006	01/12/2008
MEST EN 54-17:2010/ Cor.1:2010	EN 54-17:2005/AC:2007		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 54-18:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 18: Улазно-излазни уређаји	EN 54-18:2005		01/10/2006	01/12/2008
MEST EN 54-18:2010/ Cor.1:2010	EN 54-18:2005/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 54-20:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 20: Усисни димни детектори	EN 54-20:2006		01/04/2007	01/07/2009
MEST EN 54-20:2010/ Cor.1:2010	EN 54-20:2006/AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 54-21:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 21: Опрема за	EN 54-21:2006		01/03/2007	01/06/2009

преношење алармног сигнала и сигнала за дојаву грешке				
MEST EN 54-23:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 23: Уређаји за алармирање - Визуелни алармни уређаји	EN 54-23:2010		01/12/2010	31/12/2013
MEST EN 54-24:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 24: Компоненте алармних система за гласовно упозорење - Звучници	EN 54-24:2008		01/01/2009	01/04/2011
MEST EN 54-25:2010 Системи за детекцију пожара и противпожарни аларми - Дио 25: Компоненте које користе радио везу	EN 54-25:2008		01/01/2009	01/04/2011
MEST EN 54-25:2010/ Cor.1:2012	EN 54-25:2008/AC:2012		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 179:2011 Грађевински окови - Уређаји за излаз у случају опасности са кваком или притисном плочом, који се користе на излазима за евакуацију - Захтјеви и методе испитивања	EN 179:2008	EN 179:1997	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 197-1:2012 ЦемЕт - Дио 1: Састав, спецификације и критеријуми усаглашености за обичан цемент	EN 197-1:2011	EN 197-1:2000 EN 197-4:2004	01/07/2012	01/07/2013
MEST EN 295-1:2014 Керамички цијевни системи за одвод и канализацију – Дио 1: Захтјеви за цијеви,	EN 295-1:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014

обликоване комаде и цијевне прикључке				
MEST EN 295-4:2014 Керамички цијевни системи за одвод и канализацију – Дио 4: Захтјеви за редукионе, спојне елементе и флексибилне прикључке	EN 295-4:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-5:2014 Керамички цијевни системи за одвод и канализацију – Дио 5: Захтјеви за перфориране цијеви и обликоване комаде	EN 295-5:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-6:2014 Керамички цијевни системи за одвод и канализацију – Дио 6: Захтјеви за компоненте ревизионих отвора и контролних комора	EN 295-6:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 295-7:2014 Керамички цијевни системи за одвод и канализацију – Дио 7: Захтјеви за цијеви и спојеве за подизање цијеви	EN 295-7:2013	EN 295-10:2005	01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 331:2012 Ручне кугласте славине и конусне славине за затварање за гасне инсталације за зграде	EN 331:1998		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 331:2012/ A1:2012	EN 331:1998/A1:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 413-1:2011 Цемент за зидање - Дио 1: Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 413-1:2011	EN 413-1:2004	01/02/2012	01/02/2013
MEST EN 416-1:2010 Висеће гасне тамнозрачеће гријалице са једним	EN 416-1:2009		01/12/2009	01/12/2010

гориоником које се не користе у домаћинству - Дио 1: Безбједност				
MEST EN 438-7:2009 Декоративни вишеслојни материјали израђени под високим притиском (HPL) - Плочасти производи на бази термореактивних смола (уобичајен назив: ламинати) - Дио 7: Компактни ламинати и HPL композитни панели за унутрашње и спољашње облоге зидова и таваница	EN 438-7:2005		01/11/2005	01/11/2006
MEST EN 442-1:2015 Радијатори и конвектори - Дио 1: Техничке спецификације и захтјеви	EN 442-1:2014	EN 442-1:1995	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 450-1:2015 Летећи пепео за бетон - Дио 1: Дефиниције, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 450-1:2012	EN 450-1:2005+A1:2007	01/05/2013	01/05/2014
MEST EN 459-1:2011 Грађевински креч - Дио 1: Дефиниције, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 459-1:2010	EN 459-1:2001	01/06/2011	01/06/2012
MEST EN 490:2012 Бетонски цријепови и спојни дјелови за покривање кровова и облагање зидова - Спецификације производа	EN 490:2011	EN 490:2004	01/08/2012	01/08/2012
MEST EN 492:2019 Влакнено-цементне плоче и спојни дјелови за покривање - Спецификација	EN 492:2012+A2:2018	MEST EN 492:2013	20/03/2019	20/03/2020

производа и методе испитивања				
MEST EN 494:2016 Влакнено-цементне профилисане плоче и спојни дјелови за покривање - Спецификације производа и методе испитивања	EN 494:2012+A1:2015	MEST EN 494:2013 EN 494:2012	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 516:2008 Монтажна опрема за покривање кровова - Инсталације за приступ крову - Степенице и мердевине	EN 516:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 517:2008 Монтажна опрема за покривање кровова - Безбједносне кровне куке	EN 517:2006		01/12/2006	01/12/2007
MEST EN 520:2017 Гипсане плоче - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 520:2004+A1:2009	EN 520:2004	01/06/2010	01/12/2010
MEST EN 523:2009 Челичне заштитне цијеве за каблове за преднапрезање - Терминологија, захтјеви и контрола квалитета	EN 523:2003		01/06/2004	01/06/2005
MEST EN 534:2011 Таласасте битуменске плоче - Спецификација производа и методе испитивања	EN 534:2006+A1:2010	EN 534:2006	01/01/2011	01/01/2011
MEST EN 544:2011 Битуменска шиндра са минералним и/или синтетичким ојачањем - Спецификација производа и методе испитивања	EN 544:2011	EN 544:2005	01/04/2012	01/04/2012
MEST EN 572-9:2009 Грађевинско стакло - Основни производи	EN 572-9:2004		01/09/2005	01/09/2006

од натријум-кречног силикатног стакла - Дио 9: Вредновање усаглашености/Стандард за производ				
MEST EN 588-2:2008 Влакнено-цементне цијеве за водове и канале отпадних вода - Дио 2: Контролна окна и инспекцијске коморе	EN 588-2:2001		01/10/2002	01/10/2003
MEST EN 598:2013 Цијеве, фитинзи, помоћни дјелови од нодуларног лива и њихови спојни елементи за канализацију - Захтјеви и методе испитивања	EN 598:2007+A1:2009	EN 598:2007	01/04/2010	01/04/2011
MEST EN 621:2012 Гасни гријачи ваздуха са принудном циркулацијом који се не користе у домаћинству, за загријавање простора, код којих нето топлотно оптерећење не прелази 300 kW, без вентилатора који помаже пренос ваздуха за сагоријевање и/или продуката сагоријевања	EN 621:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 671-1:2013 Инсталације за гашење пожара - Хидрантни системи - Дио 1: Хидрантна цријевна витла са полукрутим цријевом	EN 671-1:2012	EN 671-1:2001	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 671-2:2013 Инсталације за гашење пожара - Хидрантни системи - Дио 2: Хидрантни системи са	EN 671-2:2012	EN 671-2:2001	01/03/2013	01/07/2013

пљоснатим цријевом				
MEST EN 681-1:2009 Еластомерне заптивке - Захтјеви за материјале заптивки спојева на цјевоводима намијењеним за довод и одвод воде - Дио 1: Вулканизирана гума	EN 681-1:1996		01/01/2003	01/01/2009
	EN 681-1:1996/A3:2005		01/01/2008	01/01/2009
	EN 681-1:1996/A2:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-1:1996/A1:1998		01/01/2003	01/01/2004
MEST EN 681-2:2009 Еластомерне заптивке - Захтјеви за материјале заптивки спојева на цјевоводима намијењеним за довод и одвод воде - Дио 2: Термопластични еластомери	EN 681-2:2000		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-2:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-2:2000/A2:2005		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 681-3:2009 Еластомерне заптивке - Захтјеви за материјале заптивки спојева на цјевоводима намијењеним за довод и одвод воде - Дио 3: Целуларни материјали од вулканизиране гуме	EN 681-3:2000		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-3:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-3:2000/A2:2005		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 681-4:2009 Еластомерне заптивке - Захтјеви за материјале заптивки спојева на цјевоводима намијењеним за довод и одвод воде - Дио 4: Полиуретански заптивни елементи	EN 681-4:2000		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-4:2000/A1:2002		01/01/2003	01/01/2004
	EN 681-4:2000/A2:2005		01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 682:2009 Еластомерне заптивке - Захтјеви за материјале за заптивање спојева цијеви и прикључака код транспорта гаса и преноса	EN 682:2002		01/10/2002	01/12/2003
	EN 682:2002/A1:2005		01/07/2012	01/07/2012

угљоводоничних течности				
MEST EN 771-1:2016 Спецификација елементата за зидање - Дио 1: Елементи за зидање од глине	EN 771-1:2011+A1:2015	MEST EN 771- 1:2011 EN 771-1:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-2:2016 Спецификација елемената за зидање - Дио 2: Елементи за зидање од калцијум- силиката	EN 771-2:2011+A1:2015	MEST EN 771- 2:2011 EN 771-2:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-3:2016 Спецификација елемената за зидање - Дио 3: Елементи за зидање од бетона (обични и лаки агрегати)	EN 771-3:2011+A1:2015	MEST EN 771- 3:2011 EN 771-3:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-4:2016 Спецификација елемената за зидање - Дио 4: Елементи за зидање од аутоклавног ћелијастог бетона	EN 771-4:2011+A1:2015	MEST EN 771- 4:2011 EN 771-4:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-5:2016 Спецификација елемената за зидање - Дио 5: Елементи за зидање од вјештачког камена	EN 771-5:2011+A1:2015	MEST EN 771- 5:2011 EN 771-5:2011	10/06/2016	10/06/2017
MEST EN 771-6:2016 Спецификација елемената за зидање - Дио 6: Елементи за зидање од природног камена	EN 771-6:2011+A1:2015	MEST EN 771- 6:2011 EN 771-6:2011	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 777-1:2012 Гасни овјешени тамнозрачећи системи за гријање са више горионика са вентилатором који се не употребљавају у домаћинству - Дио 1: Систем Д - Безбједност	EN 777-1:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 777-2:2012 Гасни овјешени	EN 777-2:2009		01/11/2009	01/11/2010

тамнозрачећи системи за гријање са више горионика са вентилатором који се не употребљавају у домаћинству - Дио 2: Систем Е - Безбједност				
MEST EN 777-3:2012 Гасни овјешени тамнозрачећи системи за гријање са више горионика са вентилатором који се не употребљавају у домаћинству - Дио 3: Систем Ф - Безбједност	EN 777-3:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 777-4:2012 Гасни овјешени тамнозрачећи системи за гријање са више горионика са вентилатором који се не употребљавају у домаћинству - Дио 4: Систем Н - Безбједност	EN 777-4:2009		01/11/2009	01/11/2010
MEST EN 778:2012 Гасни гријачи ваздуха са принудном циркулацијом који се користе у домаћинству за загријавање простора чија нето вриједност топлотног оптерећења не прелази 70 kW, без вентилатора који помаже преносу ваздуха за сагоријевање и/или продуката сагоријевања	EN 778:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 845-1:2017 Спецификација помоћних компоненти за зидање - Дио 1: Попречне везе,	EN 845-1:2013+A1:2016	MEST EN 845-1:2015 EN 845-1:2013	10/03/2017	10/03/2018

затегнуте металне траке, ослоначке папуче и држачи				
MEST EN 845-2:2017 Спецификација помоћних компоненти за зидање - Дио 2: Надвратници (надпрозорници)	EN 845-2:2013+A1:2016	MEST EN 845-2:2015 EN 845-2:2013	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 845-3:2017 Спецификација помоћних компоненти за зидање - Дио 3: Арматура налијежућих спојница од челичних мрежа	EN 845-3:2013+A1:2016	MEST EN 845-3:2015 EN 845-1:2013	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 858-1:2009 Системи за одвајање лаких течности (нпр. уље и бензин) - Дио 1: Принципи за пројектовање производа, перформансе и испитивање, означавање и контрола квалитета	EN 858-1:2002		01/09/2005	01/09/2006
	EN 858-1:2002/A1:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 877:2008 Цијеви и спојни дјелови од ливеног гвожђа, њихови спојеви и прибор за одвод воде из зграда - Захтјеви, методе испитивања и обезбјеђење квалитета	EN 877:1999		01/01/2008	01/09/2009
	EN 877:1999/ A1:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
	EN 877:1999/A1:2006		01/01/2008	01/09/2009
MEST EN 934-2:2014 Додаци за бетон, малтер и ињекционе смјесе - Дио 2: Додаци за бетон - Дефиниције, захтјеви, усаглашеност, означавање и обиљежавање	EN 934-2:2009+A1:2012	EN 934-2:2009	01/03/2013	01/09/2013
MEST EN 934-3:2013 Додаци за бетон, малтер и испуне	EN 934-3:2009+A1:2012	EN 934-3:2009	01/03/2013	01/09/2013

(ињекционе масе) - Дио 3: Додаци малтеру за зидање - Дефиниције, захтјеви, усаглашеност, означавање и обиљежавање				
MEST EN 934-4:2009 Додаци за бетон, малтер и ињекционе смјесе - Дио 4: Додаци ињекционим смјесама за преднапрегнуте каблове - Дефиниције, захтјеви, усаглашеност, означавање и обиљежавање	EN 934-4:2009	EN 934-4:2001	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 934-5:2009 Додаци за бетон, малтер и ињекционе смјесе - Дио 5: Додаци млазном бетону - Дефиниције, захтјеви, усаглашеност, означавање и обиљежавање	EN 934-5:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 969:2013 Цијеви, фитинзи, помоћни дјелови од нодуларног лива и њихови спојни елементи за гасоводе - Захтјеви и методе испитивања	EN 969:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 997:2013 ВЦ шоље и БЦ гарнитуре са уграђеним сифоном	EN 997:2012	EN 997:2003	01/12/2012	01/06/2013
MEST EN 997:2013/ Cor.1:2013	EN 997:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 998-1:2017 Спецификација малтера за зидање - Дио 1: Малтер за облагање спољашњих и унутрашњих површина	EN 998-1:2016	MEST EN 998- 1:2011 EN 998-1:2010	11/08/2017	11/08/2018
MEST EN 998-2:2017	EN 998-2:2016	MEST EN 998-	11/08/2017	11/08/2018

<p>Спецификација малтера за зидање - Дио 2: Малтер за зидање</p>		<p>2:2011 EN 998-1:2010</p>		
<p>MEST EN 1013:2015 Прозирне једнослојне профилисане полимерне облоге за унутрашње и спољашње кровове, зидове и таванице - Захтјеви и методе испитивања</p>	EN 1013:2012+A1:2014	EN 1013:2012	10/07/2015	10/07/2016
<p>MEST EN 1020:2012 Гасни гријачи топлог ваздуха са принудном конвекцијом за гријање простора који се не користе у домаћинству и чија нето вриједност топлотног оптерећења горионика не прелази 300 kW са уграђеним вентилатором који помаже пренос ваздуха за сагоријевање или продуката сагоријевања</p>	EN 1020:2009		01/08/2010	01/08/2011
<p>MEST EN 1036- 2:2010 Грађевинско стакло - Огледала од сребром пресвученог равног (флоат) стакла за унутрашњу употребу - Дио 2: Вредновање усаглашености; стандард за производ</p>	EN 1036-2:2008		01/01/2009	01/01/2010
<p>MEST EN 1051- 2:2010 Грађевинско стакло - Стаклени блокови за зидове и стаклени елементи за подове - Дио 2: Вредновање усаглашености/Станд ард за производ</p>	EN 1051-2:2007		01/01/2009	01/01/2010

MEST EN 1057:2013 Бакар и легуре бабра - Бешавне бакарне цијеви кружног попречног пресека за воду и гас које се примјењују за санитарије и гријање	EN 1057:2006+A1:2010	EN 1057:2006	01/12/2010	01/12/2010
MEST EN 1090-1:2012 Извођење челичних и алуминијских конструкција - Дио 1: Захтјеви за оцјену усаглашености конструктивних елемената	EN 1090-1:2009+A1:2011	EN 1090-1:2009	01/09/2012	01/07/2014
MEST EN 1096-4:2019 Грађевинско стакло - Стакло са премазом - Дио 4: Стандард за производ	EN 1096-4:2018	MEST EN 1096-4:2009 EN 1096-4:2004	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 1123-1:2009 Цијеви и фазонски комади уздужно заварених, топло поцинкованих челичних цијеви са спојем са уметком и наглавком за канализационе системе - Дио 1: Захтјеви, испитивање, контрола квалитета	EN 1123-1:1999		01/06/2005	01/06/2006
	EN 1123-1:1999/A1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 1124-1:2009 Цијеви и фазонски комади уздужно заварених цијеви од нерђајућег челика са спојем са уметком и наглавком за канализационе системе - Дио 1: Захтјеви, испитивање, контрола квалитета	EN 1124-1:1999		01/06/2005	01/06/2006
	EN 1124-1:1999/A1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 1125:2009 Грађевински окови -	EN 1125:2008	EN 1125:1997	01/01/2009	01/01/2010

Уређаји за излаз у случају панике покренути хоризонталном шипком, за употребу на излазним путевима - Захтјеви и методе испитивања				
MEST EN 1154:2009 Грађевински окови - Уређаји за контролисано затварање врата - Захтјеви и методе испитиван	EN 1154:1996		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1154:1996/A1:2002/ AC:2006		01/01/2010	01/01/2010
	EN 1154:1996/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1155:2009 Грађевински окови - Уређаји на електрични погон за зауштавање клатних врата - Захтјеви и методе испитивања	EN 1155:1997		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1155:1997/A1:2002/ AC:2006		01/01/2010	01/01/2010
	EN 1155:1997/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1158:2009 Грађевински окови - Уређаји за координацију рада врата - Захтјеви и методе испитивања	EN 1158:1997		01/10/2003	01/10/2004
	EN 1158:1997/A1:2002/ AC:2006		01/06/2006	01/06/2006
	EN 1158:1997/A1:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 1168:2012 Префабриковани бетонски производи - Шупље плоче	EN 1168:2005+A3:2011	EN 1168:2005+A2: 2009	01/07/2012	01/07/2013
MEST EN 1279- 5:2019 Грађевинско стакло - Изолационо стакло - Дио 5: Стандард за производ	EN 1279-5:2018	MEST EN 1279-5:2011 EN1279- 5:2005+A2:201 0	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 1304:2014 Цријепови и фазонски комади од глине - Дефиниције и спецификације производа	EN 1304:2005		01/02/2006	01/02/2007
MEST EN 1317- 5:2014 Заштитни системи на путевима - Дио 5: Захтјеви за производ и процјена усаглашености за	EN 1317- 5:2007+A2:2012	EN 1317- 5:2007+A1:200 8	01/01/2013	01/01/2013

системе за задржавање возила на путевима				
MEST EN 1317-5:2014/ Cor.1:2014	EN 1317-5:2007+ A2:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 1319:2012 Гасни гријачи ваздуха са принудном конвекцијом за гријање простора у домаћинству, са вентилатором као испомоћ горионицима, називног топлотног оптерећења које не прелази 70 kW	EN 1319:2009		01/10/2010	01/10/2011
MEST EN 1337-3:2009 Лежишта конструкција - Дио 3: Еластомерна лежишта	EN 1337-3:2005		01/01/2006	01/01/2007
MEST EN 1337-4:2009 Лежишта конструкција - Дио 4: Котрљајна лежишта	EN 1337-4:2004		01/02/2005	01/02/2006
	EN 1337-4:2004/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 1337-5:2009 Лежишта конструкција - Дио 5: Лончаста лежишта	EN 1337-5:2005		01/01/2006	01/01/2007
MEST EN 1337-6:2009 Лежишта конструкција - Дио 6: Линијска и котрљајна закретна лежишта	EN 1337-6:2004		01/02/2005	01/02/2006
MEST EN 1337-7:2009 Лежишта конструкција - Дио 7: Сферна и цилиндрична ПТФЕ лежишта	EN 1337-7:2004	EN 1337-7:2000	01/12/2004	01/06/2005
MEST EN 1337-8:2010 Лежишта	EN 1337-8:2007		01/01/2009	01/01/2010

конструкција - Дио 8: Лежишта са вођицама и лежишта са ограничењем кретања у хоризонталној равни				
MEST EN 1338:2009 Бетонски блокови за поплочавање - Захтјеви и методе испитивања	EN 1338:2003		01/03/2004	01/03/2005
	EN 1338:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1339:2009 Бетонске плоче за поплочавање - Захтјеви и методе испитивања	EN 1339:2003		01/03/2004	01/03/2005
	EN 1339:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1340:2009 Бетонски ивичњаци - Захтјеви и методе испитивања	EN 1340:2003		01/02/2004	01/02/2005
	EN 1340:2003/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1341:2013 Плоче од природног камена за спољна поплочавања - Захтјеви и методе испитивања	EN 1341:2012	EN 1341:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1342:2014 Коцке од природног камена за спољна поплочавања - Захтјеви и методе испитивања	EN 1342:2012	EN 1342:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1343:2014 Ивичњаци од природног камена за спољна поплочавања - Захтјеви и методе испитивања	EN 1343:2012	EN 1343:2001	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 1344:2015 Глинени елементи за поплочавање - Захтјеви и методе испитивања	EN 1344:2013	EN 1344:2002	08/08/2014	08/08/2016
MEST EN 1344:2015/ Cor.1:2015	EN 1344:2013/AC:2015			
MEST EN 1423:2014 Материјали за обиљежавање на путевима - Материјали за посипање - Стаклене	EN 1423:2012	EN 1423:1997	01/11/2012	01/11/2012

перле, агрегати за смањење клизања и њихове смјеше				
MEST EN 1423:2014/ Cor.1:2016	EN 1423:2012/AC:2013		01/07/2013	01/07/2013
MEST EN 1433:2008 Одводни канали у зонама моторног и пјешачког саобраћаја - Класификација, захтјеви пројектовања и испитивања, означавање и вредновање усаглашености	EN 1433:2002		01/08/2003	01/08/2004
	EN 1433:2002/A1:2005		01/01/2006	01/01/2006
MEST EN 1457-1:2012 Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеве - Дио 1: Димњачке цијеве за дјеловање у сувим условима - Захтјеви и методе испитивања	EN 1457-1:2012	EN 1457:1999	01/11/2012	01/11/2013
MEST EN 1457-2:2012 Димњаци - Глинене/керамичке димњачке цијеве - Дио 2: Димњачке цијеве за дјеловање у влажним условима - Захтјеви и методе испитивања	EN 1457-2:2012	EN 1457:1999	01/11/2012	01/11/2013
MEST EN 1463-1:2022 Материјали за обиљежавање пута - Дио 1: Почетни захтјеви за перформансе	EN 1463-1:2021	MEST EN 1463-1:2012 EN 1463-1:2009	02/12/2022	02/12/2023
MEST EN 1469:2016 Производи од природног камена - Плоче за облагање - Захтјеви	EN 1469:2015	MEST EN 1469:2008 EN 1469:2004	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 1504-2:2009 Производи и системи за заштиту и	EN 1504-2:2004		01/09/2005	01/01/2009

поправку бетонских конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености - Дио 2: Системи за заштиту површине бетона				
MEST EN 1504-3:2009 Производи и системи за заштиту и поправку бетонских конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености - Дио 3: Конструкциона и неконструкциона поправка	EN 1504-3:2005		01/10/2006	01/01/2009
MEST EN 1504-4:2009 Производи и системи за заштиту и поправку бетонских конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености - Дио 4: Конструкционо повезивање	EN 1504-4:2004		01/09/2005	01/01/2009
MEST EN 1504-5:2009 Производи и системи за заштиту и поправку бетонских конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и оцјена усаглашености - Дио 5: Ињектирање бетона	EN 1504-5:2004		01/10/2005	01/01/2009
MEST EN 1504-6:2009 Производи и системи за заштиту и поправку бетонских	EN 1504-6:2006		01/06/2007	01/01/2009

<p>конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености - Дио 6: Учвршћивање арматурне челичне шипке</p>				
<p>MEST EN 1504-7:2009 Производи и системи за заштиту и поправку бетонских конструкција - Дефиниције, захтјеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености - Дио 7: Заштита арматуре од корозије</p>	EN 1504-7:2006		01/06/2007	01/01/2009
<p>MEST EN 1520:2011 Префабриковани армирани елементи од лакоагрегатног бетона отворене структуре са конструктивном или неконструктивном арматуром</p>	EN 1520:2011	EN 1520:2002	01/01/2012	01/01/2013
<p>MEST EN 1748-1-2:2009 Стакло у грађевинарству - Специјални основни производи - Боросиликатна стакла - Дио 1-2: Вредновање усаглашености/Стандар д за производ</p>	EN 1748-1-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
<p>MEST EN 1748-2-2:2009 Стакло у грађевинарству - Специјални основни производи - Стаклена керамика - Дио 2-2: Вредновање усаглашености/Станд ард за производ</p>	EN 1748-2-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
<p>MEST EN 1806:2009 Димњаци -</p>	EN 1806:2006		01/05/2007	01/05/2008

Глинени/керамички димноводни елементи за димњаке са једним зидом - Захтјеви и методе испитивања				
MEST EN 1825-1:2009 Сепаратори масноћа - Дио 1: Принципи пројектовања, перформансе и испитивање, означавање и контрола квалитета	EN 1825-1:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 1825-1:2004/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 1856-1:2009 Димњаци - Захтјеви за металне димњаке - Дио 1: Производи системских димњака	EN 1856-1:2009	EN 1856-1:2003	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 1856-2:2009 Димњаци - Захтјеви за металне димњаке - Дио 2: Метални димоводи и спојни дјелови	EN 1856-2:2009	EN 1856-2:2004	01/03/2010	01/03/2011
MEST EN 1857:2010 Димњаци - Компоненте - Бетонске димњачке цијеве	EN 1857:2010	EN 1857:2003+A1:2008	01/01/2011	01/01/2012
MEST EN 1858:2012 Димњаци - Компоненте - Бетонски димњачки блокови	EN 1858:2008+A1:2011	EN 1858:2008	01/04/2012	01/04/2013
MEST EN 1863-2:2009 Грађевинско стакло - Топотно ојачано натријум-кречно силикатно стакло - Дио 2: Вредновање усаглашености/Стандард за производ	EN 1863-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 1873:2009 Префабриковани прибор за кровове - Појединачне кровне	EN 1873:2005		01/10/2006	01/10/2009

свјетилъке од пластике - Спецификација производа и методе испитивања				
MEST EN 1916:2015 Бетонске цијеви и фазонски комади, неармирани, са челичним влакнима и армирани	EN 1916:2002		01/08/2003	23/11/2004
MEST EN 1916:2015/ AC:2015	EN 1916:2002/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 1917:2011 Бетонски ревизиони силази и контролне коморе, неармирани, са челичним влакнима и армирани	EN 1917:2002		01/08/2003	23/11/2004
MEST EN 1917:2011/ Cor.1:2011	EN 1917:2002/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 1935:2010 Грађевински окови - Једноосовинске шарке - Захтјеви и методе испитивања	EN 1935:2002		01/10/2002	01/12/2003
	EN 1935:2002/AC:2003		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 10025- 1:2008 Топло ваљани производи од конструкционих челика - Дио 1: Општи технички услови испоруке	EN 10025-1:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 10088- 4:2012 Нерђајући челици - Дио 4: Технички услови испоруке за челике отпорне на рђање, за грађевинске сврхе, у облику листова/плоча и трака	EN 10088-4:2009		01/02/2010	01/02/2011
MEST EN 10088- 5:2012 Нерђајући челици - Дио 5: Технички услови испоруке за челике отпорне на рђање, за грађевинске	EN 10088-5:2009		01/01/2010	01/01/2011

сврхе, у облику гредица, шипки, жице, профила и свијетло вучених производа				
MEST EN 10210-1:2009 Топло обликовани шупљи профили од нелегираних и ситнозрних конструкционих челика - Дио 1: Технички услови испоруке	EN 10210-1:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 10219-1:2009 Хладно обликовани заварени шупљи профили за челичне конструкције од нелегираних и ситнозрних челика - Дио 1: Технички услови испоруке	EN 10219-1:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 10224:2009 Нелегиране челичне цијеви и спојни дјелови за пренос течности на бази воде укључујући и воду за људску употребу - Технички услови испоруке	EN 10224:2002		01/04/2006	01/04/2007
	EN 10224:2002/A1:2005		01/04/2006	01/04/2007
MEST EN 10255:2017 Цијеви од нелегираног челика погодне за заваривање и нарезивање навоја - Технички захтјеви за испоруку	EN 10255:2004+A1:2007		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 10311:2009 Спојеви за везу челичних цијеви и спојних дјелова за пренос воде и других течности на бази воде	EN 10311:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 10312:2009 Заварене цијеви од нерђајућих челика за пренос течности на	EN 10312:2002		01/04/2006	01/04/2007
	EN 10312:2002/A1:2005		01/04/2006	01/04/2007

бази воде укључујући и воду за људску употребу - Технички услови испоруке				
MEST EN 10340:2010 Челични одливци за конструкције	EN 10340:2007		01/01/2010	01/01/2011
	EN 10340:2007/AC:2008		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 10343:2012 Челици за брзо хлађење и каљење, за грађевинске сврхе - Технички услови испоруке	EN 10343:2009		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 12004:2013 Љепила за плочице - Захтјеви, вредновање усаглашености, класификација и означавање	EN 12004:2007+A1:2012	EN 12004:2007	01/04/2013	01/07/2013
MEST EN 12050-1:2009 Постројења за препумпавање отпадне воде за објекте и терене - Дио 1: Постројења за препумпавање фекалне отпадне воде	EN 12050-1:2001		01/11/2001	01/11/2002
MEST EN 12050-2:2009 Постројења за препумпавање отпадне воде за објекте и терене - Дио 2: Постројења за препумпавање отпадне воде без фекалија	EN 12050-2:2000		01/10/2001	01/10/2002
MEST EN 12050-3:2009 Постројења за препумпавање отпадне воде за објекте и терене - Дио 3: Постројења за препумпавање за ограничену примјену	EN 12050-3:2000		01/10/2001	01/10/2002
MEST EN 12050-4:2009 Постројења за препумпавање	EN 12050-4:2000		01/10/2001	01/10/2002

отпадне воде за објекте и терене - Дио 4: Неповратни вентили за отпадну воду без фекалија и фекалну отпадну воду				
MEST EN 12057:2008 Производи од природног камена - Модуларне плоче – Захтјеви	EN 12057:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12058:2009 Производи од природног камена - Плоче за подове и степеништа –Захтјеви	EN 12058:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12094-1:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 1: Захтјеви и методе испитивања за електричне уређаје за аутоматско управљање и одлагање	EN 12094-1:2003		01/02/2004	01/05/2006
MEST EN 12094-2:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 2: Захтјеви и методе испитивања неелектричних уређаја за аутоматско управљање и одлагање	EN 12094-2:2003		01/02/2004	01/05/2006
MEST EN 12094-3:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 3: Захтјеви и методе испитивања уређаја	EN 12094-3:2003		01/01/2004	01/09/2005

за ручно укључивање и искључивање				
MEST EN 12094-4:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 4: Захтјеви и методе испитивања склопова вентила на резервоару и њихових актуатора	EN 12094-4:2004		01/05/2005	01/08/2007
MEST EN 12094-5:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 5: Захтјеви и методе испитивања раудјелних вентила ниског и високог притиска и њихових актуатора	EN 12094-5:2006	EN 12094-5:2000	01/02/2007	01/05/2009
MEST EN 12094-6:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 6: Захтјеви и методе испитивања неелектричних уређаја за задржавање рада	EN 12094-6:2006	EN 12094-6:2000	01/02/2007	01/05/2009
MEST EN 12094-7:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 7: Захтјеви и методе испитивања млазница за системе са CO ₂	EN 12094-7:2000		01/10/2001	01/04/2004
	EN 12094-7:2000/A1:2005		01/11/2005	01/11/2006
MEST EN 12094-8:2008 Инсталације за	EN 12094-8:2006		01/02/2007	01/05/2009

гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 8: Захтјеви и методе испитивања конектора				
MEST EN 12094- 9:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 9: Захтјеви и методе испитивања специјалних детектора пожара	EN 12094-9:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094- 10:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 10: Захтјеви и методе испитивања манометара и склопки за притисак	EN 12094-10:2003		01/02/2004	01/05/2006
MEST EN 12094- 11:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 11: Захтјеви и методе испитивања механичких уређаја за вагање	EN 12094-11:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094- 12:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 12: Захтјеви и методе испитивања пнеуматских алармних уређаја	EN 12094-12:2003		01/01/2004	01/09/2005
MEST EN 12094-	EN 12094-13:2001		01/01/2002	01/04/2004

13:2008 Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом - Дио 13: Захтјеви и методе испитивања контролних и неповратних вентила	EN 12094-13:2001/ AC:2002		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 12101- 1:2009 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 1: Спецификација за димне препреке	EN 12101-1:2005		01/06/2006	01/09/2008
	EN 12101- 1:2005/A1:2006		01/12/2006	01/09/2008
MEST EN 12101- 2:2010 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 2: Спецификације уређаја за природно одвођење дима и топлоте	EN 12101-2:2003		01/04/2004	01/09/2006
MEST EN 12101- 3:2016 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 3: Спецификација за електричне вентилаторе за одвод дима и топлоте (вентилатори)	EN 12101-3:2015	MEST EN 12101-3:2011; MEST EN 12101- 3:2011/Cor.1:20 11 EN 12101- 3:2002	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 12101- 6:2009 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 6: Спецификација система диференцијалног притиска - Сетови	EN 12101-6:2005		01/04/2006	01/04/2007
	EN 12101- 6:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 12101- 7:2012 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 7: Секције димних канала	EN 12101-7:2011		01/02/2012	01/02/2013
MEST EN 12101- 8:2012 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 8: Пригушивачи за	EN 12101-8:2011		01/02/2012	01/02/2013

контролу дима				
MEST EN 12101-10:2010 Системи за контролу дима и топлоте - Дио 10: Напајања	EN 12101-10:2005		01/10/2006	01/05/2012
MEST EN 12101-10:2010/Cor.1:2010	EN 12101-10:2005/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 12150-2:2009 Стакло у грађевинарству - Топло каљено натријум-кречно силикатно безбједносно стакло - Дио 2: Вредновање усаглашености/Стандард за производ	EN 12150-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12209:2010 Грађевински окови - Браве и резе - Механичке браве, резе и прихватне плоче - Захтјеви и методе испитивања	EN 12209:2003		01/12/2004	01/06/2006
	EN 12209:2003/AC:2005		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 12259-1:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте за системе прскалица и системе за распршивање воде - Дио 1: Прскалице	EN 12259-1:1999 + A1:2001		01/04/2002	01/09/2005
	EN 12259-1:1999 + A1:2001/A3:2006		01/11/2006	01/11/2007
	EN 12259-1:1999 + A1:2001/A2:2004		01/03/2005	01/03/2006
MEST EN 12259-2:2010 Инсталације за гашење пожара - Компоненте за системе прскалица и системе за распршивање воде - Дио 2: Склопови мокрих алармних вентила	EN 12259-2:1999		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-2:1999/AC:2002		01/06/2005	01/06/2005
	EN 12259-2:1999/A1:2001		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-2:1999/A2:2005		01/09/2006	01/08/2007
MEST EN 12259-3:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте за системе прскалица и	EN 12259-3:2000		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-3:2000/A1:2001		01/01/2002	01/08/2007
	EN 12259-		01/09/2006	01/08/2007

системе за распршивање воде - Дио 3: Склопови сувих алармних вентила	3:2000/A2:2005			
MEST EN 12259- 4:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте за системе прскалица и системе за распршивање воде - Дио 4: Хидромоторни аларми	EN 12259-4:2000		01/01/2002	01/04/2004
	EN 12259- 4:2000/A1:2001		01/01/2002	01/04/2004
MEST EN 12259- 5:2009 Инсталације за гашење пожара - Компоненте за системе прскалица и системе за распршивање воде - Дио 5: Детектори протока воде	EN 12259-5:2002		01/07/2003	01/09/2005
MEST EN 12271:2008 Површинска обрада - Захтјеви	EN 12271:2006		01/01/2008	01/01/2011
MEST EN 12273:2010 Танкослојне асфалтне превлаке израђене хладним поступком - Захтјеви	EN 12273:2008		01/01/2009	01/01/2011
MEST EN 12285- 2:2009 Радионички произведени челични резервоари - Дио 2: Хоризонтални цилиндрични једнослојни и двослојни резервоари за надземно складиштење запаљивих и незапаљивих течности које загађују воду	EN 12285-2:2005		01/01/2006	01/01/2008
MEST EN 12326- 1:2015 Производи од шкриљца и камена за	EN 12326-1:2014	EN 12326- 1:2004	13/02/2015	13/02/2016

покривање кровова и спољашње облагање зидова – Дио 1: Спецификација за производе од шкриљаца и карбонатних шкриљаца				
MEST EN 12337-2:2009 Грађевинско стакло - Хемијски ојачано натријум-кречно силикатно стакло - Дио 2: Вредновање усаглашености/Стандард за производ	EN 12337-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12352:2008 Опрема за регулисање саобраћаја - Свјетлосни уређаји за упозоравање и безбједност	EN 12352:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 12368:2008 Опрема за регулисање саобраћаја - Саобраћајна свјетла	EN 12368:2006		01/02/2007	01/02/2008
MEST EN 12380:2009 Вентили за ваздух код дренажних система - Захтјеви, методе испитивања и вредновање усаглашености	EN 12380:2002		01/10/2003	01/10/2004
MEST EN 12446:2016 Димњаци - Компоненте - Бетонски елементи спољашњег зида	EN 12446:2011	EN 12446:2003	01/04/2012	01/04/2013
MEST EN 12467:2019 Влакнено-цементне равне плоче - Спецификација за производ и методе испитивања	EN 12467:2012+A2:2018	MEST EN 12467:2013 EN 12467:2012	20/03/2019	20/03/2020
MEST EN 12566-1:2009 Мали уређаји за пречишћавање	EN 12566-1:2000		01/12/2004	01/12/2005
	EN 12566-1:2000/A1:2003		01/12/2004	01/12/2005

отпадних вода, за оптерећење до 50 ПТ - Дио 1: Монтажне септичке јаме				
MEST EN 12566-3:2015 Мали системи за пречишћавање отпадне воде до 50 ПТ - Дио 3: Пакована и/или монтажна постројења за пречишћавање отпадних вода из домаћинства	EN 12566-3:2005+A2:2013	EN 12566-3:2005+A1:2009	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 12566-4:2010 Мали системи за пречишћавање отпадних вода оптерећења до 50 потрошача - Дио 4: Септичке јаме склопљене на лицу мјеста од префабрикованих елемената	EN 12566-4:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12566-6:2014 Мали системи за пречишћавање отпадне воде до 50 ПТ – Дио 6: Префабриковани елементи за пречишћавање у септичким јамама	EN 12566-6:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 12566-7:2014 Мали системи за пречишћавање отпадне воде до 50 ПТ - Дио 7: Префабриковане јединице за терцијарни третман	EN 12566-7:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 12591:2010 Битумен и битуменска везива - Спецификације битумена за асфалтне коловозе	EN 12591:2009		01/01/2010	01/01/2011

MEST EN 12602:2017 Префабриковани армирани елементи од аутоклавираног ћелијастог бетона	EN 12602:2016	MEST EN 12602:2015 EN 12602:2008+A1 :2013	10/03/2017	10/03/2018.
MEST EN 12620:2015 Агрегати за бетон	EN 12620:2002+A1:2008	EN 12620:2002	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12676- 1:2009 Системи против заслијепљивања возача на путевима - Дио 1	EN 12676-1:2000		01/02/2004	01/02/2006
	EN 12676- 1:2000/A1:2003		01/02/2004	01/02/2006
MEST EN 12737:2010 Префабриковани бетонски производи - Подне гредице за стаје	EN 12737:2004+A1:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12764:2009 Санитарни уређаји - Спецификација за хидромасажне каде	EN 12764:2004+A1:2008	EN 12764:2004	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 12794:2010 Префабриковани бетонски производи - Шипови за темељење	EN 12794:2005+A1:2007	EN 12794:2005	01/02/2008	01/02/2009
MEST EN 12794:2010/ Cor.1:2010	EN 12794:2005+A1:2007/ AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 12839:2012 Префабриковани бетонски производи - Елементи за ограде	EN 12839:2012	EN 12839:2001	01/10/2012	01/10/2013
MEST EN 12843:2009 Префабриковани бетонски производи - Стубови и торњеви	EN 12843:2004		01/09/2005	01/09/2007
MEST EN 12859:2011 Гипсани блокови - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 12859:2011	EN 12859:2008	01/12/2011	01/12/2012
MEST EN 12860:2009 Љепила на бази гипса за гипсане блокове - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 12860:2001		01/04/2002	01/04/2003
	EN 12860:2001/AC:2002		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 12878:2011 - Пигменти за бојење грађевинских	EN 12878:2005		01/03/2006	01/03/2007
	EN 12878:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007

материјала на бази цемента и/или креча - Спецификације и методе испитивања,				
MEST EN 12899-1:2009 Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима - Дио 1: Фиксни знакови	EN 12899-1:2007		01/01/2009	01/01/2013
MEST EN 12899-2:2009 Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима - Дио 2: Саобраћајни стубови са унутрашњим освјетљењем	EN 12899-2:2007		01/01/2009	01/01/2013
MEST EN 12899-3:2009 Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима - Дио 3: Путокази и ретрорефлектујући уређаји на путевима	EN 12899-3:2007		01/01/2009	01/01/2013
MEST EN 12951:2009 Префабриковани прибор за кровове - Фиксиране кровне мердевине - Спецификација производа и методе испитивања	EN 12951:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 12966-1:2012 Вертикални саобраћајни знакови на путевима - Знакови са измјенљивим садржајем порука - Дио 1: Стандард за производ	EN 12966-1:2005+A1:2009		01/08/2010	01/08/2010
MEST EN 13024-2:2009 Стакло у грађевинарству - Топло каљено боросиликатно	EN 13024-2:2004		01/09/2005	01/09/2006

безбједносно стакло - Дио 2: Вредновање усаглашености/Станд ард за производ				
MEST EN 13043:2009 Агрегати за битуменске мјешавине и обраду површина путева, аеродрома и других саобраћајних површина	EN 13043:2002		01/07/2003	01/06/2004
	EN 13043:2002/AC:2004		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 13055- 1:2009 Лаки агрегати - Дио 1: Лаки агрегати за бетон, малтер и цементни малтер	EN 13055-1:2002		01/03/2003	01/06/2004
	EN 13055- 1:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13055- 2:2009 Лаки агрегати - Дио 2: Лаки агрегати за битуменске мјешавине и обраду површина, као и за примјену у невезаним и везаним мјешавинама	EN 13055-2:2004		01/05/2005	01/05/2006
MEST EN 13063- 1:2009 Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамички м димоводима - Дио 1: Захтјеви и методе испитивања постојаности при горењу чађи	EN 13063- 1:2005+A1:2007	EN 13063- 1:2005	01/05/2008	01/05/2009
MEST EN 13063- 2:2009 Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамички м димоводима - Дио 2: Захтјеви и методе испитивања у влажним условима	EN 13063- 2:2005+A1:2007	EN 13063- 2:2005	01/05/2008	01/05/2009
MEST EN 13063- 3:2009 Димњаци - Системи димњака са глиненим/керамички	EN 13063-3:2007		01/05/2008	01/05/2009

м димоводима - Дио 3: Захтјеви и методе испитивања за системе димњака са каналима за довод ваздуха и одвод сагорјелих гасова				
MEST EN 13069:2009 Димњаци - Глинене/керамичке спољне облоге за системске димњаке - Захтјеви и методе испитивања	EN 13069:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 13084-5:2009 Самостојећи димњаци - Дио 5: Материјал за зидане димоводе - Спецификације за производ	EN 13084-5:2005		01/04/2006	01/04/2007
	EN 13084-5:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13084-7:2013 Самостојећи димњаци - Дио 7: Спецификације производа за цилиндричне челичне фабрикате за употребу у једнозидним челичним димњацима и челичним водовима (одводима)	EN 13084-7:2012	EN 13084-7:2005	01/09/2013	01/09/2013
MEST EN 13101:2009 Степенице за подземне улазне коморе - Захтјеви, означавање, испитивање и вредновање усаглашености	EN 13101:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13108-1:2009 Битуменске мјешавине - Спецификације материјала - Дио 1: Асфалт бетон	EN 13108-1:2006		01/03/2007	01/03/2008
	EN 13108-1:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-2:2009	EN 13108-2:2006		01/03/2007	01/03/2008

Битуменске мјешавине - Спецификације материјала - Дио 2: Асфалт бетон за врло танке слојеве	EN 13108-2:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-3:2009	EN 13108-3:2006		01/03/2007	01/03/2008
Битуменске мјешавине - Спецификације материјала - Дио 3: Меки асфалт	EN 13108-3:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-4:2009	EN 13108-4:2006		01/03/2007	01/03/2008
Битуменске мјешавине - Спецификације материјала - Дио 4: Вруће ваљани асфалт	EN 13108-4:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-5:2009	EN 13108-5:2006		01/03/2007	01/03/2008
Битуменске мјешавине - Спецификација материјала - Дио 5	EN 13108-5:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-6:2009	EN 13108-6:2006		01/03/2007	01/03/2008
Битуменске мјешавине - Спецификација материјала - Дио 6: Мастикс асфалт	EN 13108-6:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13108-7:2009	EN 13108-7:2006		01/03/2007	01/03/2008
Битуменске смјеше - Спецификације материјала - Дио 7: Порозни асфалт	EN 13108-7:2006/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 13139:2009	EN 13139:2002		01/03/2003	01/06/2004
Агрегати за малтер	EN 13139:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13160-1:2008	EN 13160-1:2003		01/03/2004	01/03/2005
Системи за детекцију цурења - Дио 1: Основни принципи				
MEST EN 13162:2016	EN 13162:2012+A1:2015	EN 13162:2012	10/07/2015	10/07/2016
Производи за термоизолацију зграда - Фабрички				

производи од минералне вуне (MW) - Спецификација				
MEST EN 13163:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од експандираног полистирена (EPC) - Спецификација	EN 13163:2012+A1:2015	EN 13163:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13164:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од екструдиране полистиренске пјене (XPS) - Спецификација	EN 13164:2012+A1:2015	EN 13164:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13165:2017 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од чврсте полиуретанске пјене (PU) - Спецификација	EN 13165:2012+A1:2016	MEST EN 13165:2016 EN 13165:2012+ A1:2015	14/10/2016	14/10/2017
MEST EN 13166:2017 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од фенолне пјене (PF) - Спецификација	EN 13166:2012+A1:2016	MEST EN 13166:2016 EN 13166:2012+ A1:2015	14/10/2016	14/10/2017
MEST EN 13167:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од целуларног (ћелијастог) стакла (CG) - Спецификација	EN 13167:2012+A1:2015	EN 13167:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13168:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од целуларног (ћелијастог) стакла (CG) -	EN 13168:2012+A1:2015	EN 13168:2012	10/07/2015	10/07/2016

Спецификација				
MEST EN 13169:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички произведене плоче од експандираног перлита (EPB) - Спецификација	EN 13169:2012+A1:2015	EN 13169:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13170:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од експандиране плуте (ICB) - Спецификација	EN 13170:2012+A1:2015	EN 13170:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13171:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од дрвених влакана (WF) - Спецификација	EN 13171:2012+A1:2015	EN 13171:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 13224:2012 Префабриковани бетонски производи - Ребрасти међуспратни елементи	EN 13224:2011	EN 13224:2004+ A1:2007	01/08/2012	01/08/2013
MEST EN 13225:2014 Префабриковани бетонски производи - Линијски конструктивни елементи	EN 13225:2013	EN 13225:2004	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 13241:2017 Индустријска, комерцијална и гаражна врата и капије - Стандард за производ, карактеристике перформанси	EN 13241:2003+A2:2016	MEST EN 13241-1:2012 EN 13241- 1:2003+ A1:2011	01/11/2016	01/11/2019
MEST EN 13242:2009 Агрегати за невезане и хидраулички везане материјале за употребу у грађевинарству и	EN 13242:2002+A1:2007	EN 13242:2002	01/01/2009	01/01/2010

изградњи путева				
MEST EN 13245-2:2012 Пластика - Профили од неластифицираног поливинил хлорида (PVC-U) за апликације у грађевинарству - Дио 2: Профили од PVC-U и PVC-UE за облагање унутрашњих и спољних зидова и плафона	EN 13245-2:2008		01/07/2010	01/07/2012
MEST EN 13245-2:2012/ Cor.1:2012	EN 13245-2:2008/AC:2009		01/07/2010	01/07/2010
MEST EN 13249:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код изградње путева и других саобраћајних површина (искључујући жељезничке пруге и укључујући асфалтне површине	EN 13249:2016	MEST EN 13249:2015 EN 13249:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13250:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код изградње жељезничких пруга	EN 13250:2016	MEST EN 13250:2015 EN 13250:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13251:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код земљаних радова, темелја и потпорних конструкција	EN 13251:2016	MEST EN 13251:2015 EN 13251:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018

MEST EN 13252:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код дренажних система	EN 13252:2016	MEST EN 13252:2015 EN 13252:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13253:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код заштитних радова у борби против ерозије (заштита обале, озидовање)	EN 13253:2016	MEST EN 13253:2015 EN 13253:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13254:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу у изградњи акумулационих језера и брана	EN 13254:2016	MEST EN 13254:2015 EN 13254:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13255:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу у изградњи канала	EN 13255:2016	MEST EN 13255:2015 EN 13255:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13256:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код изградње тунела и подземних конструкција	EN 13256:2016	MEST EN 13256:2015 EN 13256:2000+A1:2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13257:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни	EN 13257:2016	MEST EN 13257:2015	10/03/2017	10/03/2018

производи Захтијеване карактеристике за употребу код изградње депонија чврстог отпада	-	EN 13257:2000+A1 :2005		
MEST EN 13263- 1:2009 Силикатна прашина за бетон - Дио 1: Дефиниције, захтјеви и критеријуми усаглашености	EN 13263- 1:2005+A1:2009	EN 13263- 1:2005	01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 13265:2017 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике за употребу код изградње постројења за отпадне воде	EN 13265:2016	MEST EN 13265:2015 EN 13265:2000+A1 :2005	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 13279- 1:2009 Везива и малтери на бази гипса - Дио 1: Дефиниције и захтјеви	EN 13279-1:2008	EN 13279- 1:2005	01/10/2009	01/10/2010
MEST EN 13282- 1:2014 Хидраулична везива за путеве - Дио 1: Брзо очвршћавајућа хидраулична везива за путеве - Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 13282-1:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 13310:2012 Кухињске судопере - Функционални захтјеви и методе испитивања	EN 13310:2003		01/02/2004	01/02/2006
MEST EN 13341:2011 Непокретни термопластични резервоари за надземно складиштење уља за гријање домаћинства, керозина и дизел горива	EN 13341:2005+A1:2011	EN 13341:2005	01/10/2011	01/10/2011

Полиетиленски резервоари моделирани дувањем, ротационо моделирани резервоари од полиетилена и полиамида 6 добијеног ањонском полимеризацијом - Захтјеви и методе испитивања				
MEST EN 13361:2009 Геосинтетичке баријере - Захтијеване карактеристике за употребу у изградњи акумулационих језера и брана	EN 13361:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13361:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13362:2009 Геосинтетичке баријере - Захтјеване карактеристике за употребу у изградњи канала	EN 13362:2005		01/02/2006	01/02/2007
MEST EN 13383-1:2009 Хидротехнички камен - Дио 1: Спецификација	EN 13383-1:2002		01/03/2003	01/06/2004
	EN 13383-1:2002/AC:2004		01/01/2010	01/01/2010
Гранична вриједност за густину утврђена у клаузули 5.2 (стандард MEST EN 13383-1:2009) искључује се из подручја примјене упућивања.				
MEST EN 13407:2009 Зидни писоари - Функционални захтјеви и методе испитивања	EN 13407:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13450:2009 Агрегати за застор жељезничких пруга	EN 13450:2002		01/10/2003	01/06/2004
	EN 13450:2002/AC:2004		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13454-1:2009 Везива, композитна везива и фабрички произведене мјешавине за подне облоге (естрихе) на бази калцијум-сулфата - Дио 1: Дефиниције и	EN 13454-1:2004		01/07/2005	01/07/2006

захтјеви				
MEST EN 13479:2018 Потрошни материјали за заваривање - Општи стандард за за додатне материјале и прахове за заваривање топљењем металних материјала	EN 13479:2017	MEST EN 13479:2009 EN 13479:2004	09/03/2018	09/03/2019
MEST EN 13491:2009 Геосинтетичке баријере - Захтијеване карактеристике при употреби за заштиту од течности приликом изградње тунела и подземних конструкција	EN 13491:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13491:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13492:2009 Геосинтетичке баријере - Захтијеване карактеристике за употребу код изградње постројења за одлагање, привремено складиштење или секундарну заштиту течног отпада	EN 13492:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13492:2004/A1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13493:2009 Геосинтетичке баријере - Захтијеване карактеристике при употреби код изградње складишта и депонија чврстог отпада	EN 13493:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13502:2009 Димњаци - Захтјеви и методе испитивања за глинене/керамичке капе за димњаке	EN 13502:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13561:2009 Спољашње ролетне и тенде - Захтјеви за перформансе (својства) укључујући безбједност	EN 13561:2004+A1:2008	EN 13561:2004	01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 13564- 1:2009 Уређаји за	EN 13564-1:2002		01/05/2003	01/05/2004

спречавање поплава у зградама - Дио 1: Захтјеви				
MEST EN 13616:2009 Уређаји за спречавање прекомјерног пуњења код статичних резервоара за течна нафтна горива	EN 13616:2004		01/05/2005	01/05/2006
	EN 13616:2004/AC:2006		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 13658-1:2009 Металне летвице за малтерисање - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања - Дио 1: Унутрашње малтерисање	EN 13658-1:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13658-2:2009 Металне летвице за малтерисање- Дефиниције, захтјеви и методе испитивања - Дио 2: Спољашње грубо малтерисање	EN 13658-2:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 13659:2009 Капци и спољашње жалужине - Захтјеви за перформансе (својства) укључујући безбједност	EN 13659:2004+A1:2008	EN 13659:2004	01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 13693:2009 Производи од префабрикованог бетона - Специјални елементи за кровове	EN 13693:2004+A1:2009	EN 13693:2004	01/05/2010	01/05/2011
MEST EN 13707:2009 Савитљиве траке за хидроизолацију - Ојачане битуменске траке за хидроизолацију крова - Дефиниције и карактеристике	EN 13707:2004+A2:2009		01/04/2010	01/10/2010
MEST EN 13747:2011 Префабриковани бетонски производи - Плоче за међуспратне конструкције	EN 13747:2005+A2:2010	EN 13747:2005+A1:2008	01/01/2011	01/01/2011
MEST EN 13748-	EN 13748-1:2004		01/06/2005	01/10/2006

1:2010 Терацо плочице - Дио 1: Терацо плочице за унутрашњу употребу				
MEST EN 13748- 1:2010/ Cor.1:2010	EN 13748-1:2004/AC:2005		01/06/2005	01/06/2005
MEST EN 13748- 1:2010/ A1:2010	EN 13748-1:2004/A1:2005		01/04/2006	01/10/2006
MEST EN 13748- 2:2009 Терацо плочице - Дио 2: Терацо плочице за спољашњу употребу	EN 13748-2:2004		01/04/2005	01/04/2006
MEST EN 13808:2014 Битумен и битуменска везива - Оквир за спецификацију катјонских битуменских емулзија	EN 13808:2013	EN 13808:2005	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 13813:2009 Материјал за естрихе и естрихе - Материјал за естрихе - Својства и захтјеви	EN 13813:2002		01/08/2003	01/08/2004
MEST EN 13815:2009 Елементи од ливеног гипса ојачаног влакнима - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 13815:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 13830:2009 Висеће фасаде - Стандард за производ	EN 13830:2003		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 13859- 1:2011 Савитљиве траке за хидроизолацију - Дефиниције и карактеристике подложних трака - Дио 1: Подложне траке за преклопно покривање кровова	EN 13859-1:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 13859- 2:2011 Савитљиве траке за хидроизолацију - Дефиниције и	EN 13859-2:2010		01/04/2011	01/04/2012

карактеристике подложних трака - Дио 2: Подложне траке за зидове				
MEST EN 13877-3:2009 Бетонски плочници- Дио 3: Спецификација за можданике у бетонским плочницима	EN 13877-3:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 13915:2009 Префабриковани гипсани панели са језгром од картонског саћа - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 13915:2007		01/06/2008	01/06/2009
MEST EN 13924:2010 Битумен и битуменска везива - Спецификациони оквир за класификацију битумена - Дио 1: Тврди битумени за путеве	EN 13924:2006		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 13924:2010/ Cor.1:2010	EN 13924:2006/AC:2006		01/01/2010	01/01/2010
MEST EN 13950:2016 Гипсане плоче за топлотну и звучну изолацију- Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 13950:2014	EN 13950:2005	13/02/2015	13/02/2016
MEST EN 13956:2014 Савитљиве траке за хидроизолацију - Пластичне и гумене траке за хидроизолацију крова - Дефиниције и карактеристике	EN 13956:2012	EN 13956:2005	01/10/2013	01/10/2013
MEST EN 13963:2009 Материјали за испуну спојева гипсаних плоча - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 13963:2005		01/03/2006	01/03/2007
	EN 13963:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 13964:2016	EN 13964:2014	EN	08/04/2016	08/04/2017

Спуштени плафони - Захтјеви и методе испитивања		13964:2004		
MEST EN 13967:2013 Савитљиве траке за хидроизолацију - Пластичне и гумене траке за заштиту од влаге и воде из тла - Дефиниције и карактеристике	EN 13967:2012	EN 13967:2004	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 13969:2009 Савитљиве траке за хидроизолацију - Битуменске траке за заштиту од влаге и воде из тла - Дефиниције и карактеристике	EN 13969:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13969:2004/A1:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13970:2009 Савитљиве траке за хидроизолацију - Битуменске облоге непропусне за водену пару - Дефиниције и карактеристике	EN 13970:2004		01/09/2005	01/09/2006
	EN 13970:2004/A1:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 13978- 1:2009 Префабриковани бетонски производи - Префабриковане бетонске гараже - Дио 1: Захтјеви за армиране монолитне гараже или састављене од појединачних секција величине једног гаражног мјеста	EN 13978-1:2005		01/03/2006	01/03/2008
MEST EN 13984:2014 Савитљиве траке за хидроизолацију - Пластичне и гумене облоге непропусне за водену пару - Дефиниције и карактеристике	EN 13984:2013	EN 13984:2004	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 13986:2016 Плоче на бази дрвета за употребу у грађевинарству - Караактеристике,	EN 13986:2004+A1:2015	MEST EN 13986:2009 EN 13986:2004	13/11/2015	13/11/2016

вредновање усаглашености и означавање				
MEST EN 14016-1:2009 Везива за магнезитне естрихе - Каустични магнезијум и магнезијум хлорид - Дио 1: Дефиниције, захтјеви	EN 14016-1:2004		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 14023:2012 Битумен и битуменска везива - Оквирна спецификација за полимером модификоване битумене	EN 14023:2010		01/01/2011	01/01/2012
MEST EN 14037-1:2017 Слободно висеће површине за гријање и хлађење водом температуре ниже од 120 °C - Дио 1: Монтазно припремљени плафонски зрачећи панелни радијатори за гријање простора - Техничке спецификације и захтјеви	EN 14037-1:2016	MEST EN 14037- 1:2009 EN 14037- 1:2003	10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 14041:2009 Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге - Основне карактеристике	EN 14041:2004		01/01/2006	01/01/2007
	EN 14041:2004/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
EN 14055:2012 Водокотлићи за ВЦ шоље и резервоаре	EN 14055:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 14063-1:2009 Производи за термоизолацију зграда - Лакоагрегатни производи од експандиране глине обликовани на лицу мјеста - Дио 1: Спецификација за	EN 14063-1:2004		01/06/2005	01/06/2006
	EN 14063-1:2004/AC:2006		01/01/2008	01/01/2008

производе у растреситом стању прије инсталације				
MEST EN 14064-1:2011 Производи за термоизолацију зграда - Невезани производи од минералне вуне (MW) обликовани на лицу мјеста - Дио 1: Спецификација за неvezане производе прије уградње	EN 14064-1:2010		01/12/2010	01/12/2011
MEST EN 14080:2014 Дрвене конструкције - Ламелиране лијепљене дрвене конструкције и лијепљено пуно дрво	EN 14080:2013	EN 14080:2005	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14081-1:2012 Дрвене конструкције - Дрвене конструкције правоугаоног попречног пресека класиране према чврстоћи - Дио 1: Општи захтјеви	EN 14081-1:2005+A1:2011	EN 14081-1:2005	01/10/2011	31/12/2011
MEST EN 14178-2:2009 Грађевинско стакло - Основни производи од земноалкалног силикатног стакла - Дио 2: Вредновање усаглашености/Стандард за производ	EN 14178-2:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 14179-2:2009 Грађевинско стакло - Топло каљено натријум-калцијумово силикатно безбједносно стакло испитано на упијање топлоте - Дио 2: Вредновање усаглашености/Стандард за производ	EN 14179-2:2005		01/03/2006	01/03/2007

MEST EN 14188-1:2009 Смјесе за пуњење и заптивање спојева - Дио 1: Спецификације за вруће примјењене смјесе за заптивање	EN 14188-1:2004		01/07/2005	01/01/2007
MEST EN 14188-2:2009 Смјесе за пуњење и заптивање спојева - Дио 2: Спецификације за хладно примјењене смјесе за заптивање	EN 14188-2:2004		01/10/2005	01/01/2007
MEST EN 14188-3:2009 Смјесе за пуњење и заптивање спојева - Дио 3: Спецификације за префабриковане заптивке	EN 14188-3:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 14190:2016 Додатно обрађене гипсане плоче - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14190:2014	EN 14190:2005	13/02/2015	13/02/2016
MEST EN 14195:2009 Компоненте металних рамова за системе гипсаних плоча - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14195:2005		01/01/2006	01/01/2007
	EN 14195:2005/AC:2006		01/01/2007	01/01/2007
MEST EN 14209:2018 Префабриковани угаони елементи од гипсаних плоча - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14209:2017	MEST EN 14209:2009 EN 14209:2005	09/03/2018	09/03/2019
MEST EN 14216:2016 Цемент - Састав, спецификације и критеријуми усаглашености за специјалне цементе са веома ниском топлотом хидратације	EN 14216:2015	EN 14216:2004	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 14229:2012 Дрвене конструкције	EN 14229:2010		01/09/2011	01/09/2012

- Дрвени стубови за надземне водове				
MEST EN 14246:2009 Гипсани елементи за спуштене плафоне - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14246:2006		01/04/2007	01/04/2008
	EN 14246:2006/AC:2007		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 14250:2010 Дрвене конструкције - Захтјеви за производ за префабриковане конструктивне елементе спојене бушеним металним плочама	EN 14250:2010	EN 14250:2004	01/11/2010	01/11/2010
MEST EN 14296:2009 Санитарна опрема - Заједнички умиваоници	EN 14296:2005		01/03/2006	01/03/2008
MEST EN 14303:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од минералне вуне (MW) - Спецификација	EN 14303:2009+A1:2013	EN 14303:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14304:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од савитљиве еластомерне пјене (FEF) - Спецификација	EN 14304:2009+A1:2013	EN 14304:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14305:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од пјенастог стакла (CG) - Спецификација	EN 14305:2009+A1:2013	EN 14305:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14306:2014 Термоизолациони	EN 14306:2009+A1:2013	EN 14306:2009	01/11/2013	01/11/2013

производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од калцијум-силиката (CS) – Спецификација				
MEST EN 14307:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од екструдиране полистиренске пјене (XPS) – Спецификација	EN 14307:2009+A1:2013	EN 14307:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14308:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од чврсте полиуретанске пјене (PUR) и полиизоцијануратне пјене (PIR) – Спецификација	EN 14308:2009+A1:2013	EN 14308:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14309:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од експандираног полистирена (EPS) – Спецификација	EN 14309:2009+A1:2013	EN 14309:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14313:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од полиетиленске пјене (PIEF) – Спецификација	EN 14313:2009+A1:2013	EN 14313:2009	01/11/2013	01/11/2013
MEST EN 14314:2014	EN 14314:2009+A1:2013	EN	01/11/2013	01/11/2013

Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од фенолне пјене (PF) – Спецификација		14314:2009		
MEST EN 14315-1:2014 Термоизолациони производи за зграде - Производи од чврсте прскане полиуретанске пјене (PUR) и полиизоцијануратне пјене (PIR) обликовани на мјесту примјене - Дио 1: Спецификација за систем за добијање чврсте пјене прије уградње	EN 14315-1:2013		01/11/2013	01/11/2014
MEST EN 14316-1:2009 Производи за термоизолацију зграда - Производи за термоизолацију од експандираног перлита (EP) израђени на мјесту уградње - Дио 1: Спецификација за производе у чврстом и растреситом стању прије уградње	EN 14316-1:2004		01/06/2005	01/06/2006
MEST EN 14317-1:2009 Производи за термоизолацију зграда - Производи за термоизолацију од листастог вермикулита (EV) израђени на мјесту уградње - Дио 1: Спецификација за производе у чврстом и растреситом стању прије уградње	EN 14317-1:2004		01/06/2005	01/06/2006

<p>MEST EN 14318-1:2014 Термоизолациони производи за зграде - Производи од чврсте изливане полиуретанске пјене (PUR) и полиизоцијануратне пјене (PIR) обликовани на мјесту примјене - Дио 1: Спецификација за систем са изливеном чврстом пјеном прије уградње</p>	<p>EN 14318-1:2013</p>		<p>01/11/2013</p>	<p>01/11/2014</p>
<p>MEST EN 14319-1:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Производи од чврсте изливане полиуретанске пјене (PUR) и полиизоцијануратне пјене (PIR) обликовани на мјесту примјене - Дио 1: Спецификација пјенастог система прије уградње</p>	<p>EN 14319-1:2013</p>		<p>01/11/2013</p>	<p>01/11/2014</p>
<p>MEST EN 14320-1:2014 Термоизолациони производи за опрему у зградама и индустријске инсталације - Производи од чврсте прскане полиуретанске пјене (PUR) и полиизоцијануратне пјене (PIR) обликовани на мјесту примјене - Дио 1: Спецификација система чврсте прскане пјене прије</p>	<p>EN 14320-1:2013</p>		<p>01/11/2013</p>	<p>01/11/2014</p>

уградње				
MEST EN 14321-2:2009 Грађевинско стакло - Топло каљено земноалкално силикатно безбједносно стакло - Део 2: Вредновање усаглашености/Станд ард за производ	EN 14321-2:2005		01/06/2006	01/06/2007
MEST EN 14339:2009 Подземни противпожарни хидранти	EN 14339:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 14342:2016 Дрвени подови и паркет - Карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	EN 14342:2013	EN 14342:2005+ A1:2008	08/08/2014	08/08/2015
Клаузула 4.4. стандарда EN 14342:2013 искључује се из подручја примјене објављеног упућивања				
MEST EN 14351-1:2017 Прозори и врата - Стандард за производ, карактеристике перформанси - Део 1: Прозори и спољашња пјешачка врата	EN 14351-1:2006+A2:2016	MEST EN 14351- 1:2010 EN 14351- 1:2006+A1:2 010	01/11/2016	01/11/2019
Реченица о »способности испуштања« у клаузули 1., подручју примјене (стандард MEST EN 14351-1:2006+A2:2017) искључује се из подручја примјене упућивања.				
MEST EN 14353:2010 Помоћни и додатни метални профили за употребу са гипсаним плочама - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14353:2007+A1:2010	EN 14353:2007	01/11/2010	01/11/2010
MEST EN 14374 2009 Дрвена грађа - Конструкциона ламелирана дрвна грађа (LVL) - Захтјеви	EN 14374:2004		01/09/2005	01/09/2006
MEST EN 14384:2009 Надземни противпожарни хидранти	EN 14384:2005		01/05/2006	01/05/2007
MEST EN 14388:2009 Уређаји за смањење	EN 14388:2005		01/05/2006	01/05/2007

саобраћајне буке – Спецификације	EN 14388:2005/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 14396:2009 Фиксне мердевине за ревициона окна	EN 14396:2004		01/12/2004	01/12/2005
MEST EN 14399-1:2016 Комплети за преднапрегнуте вијчане спојеве носећих конструкција - Дио 1: Општи захтјеви	EN 14399-1:2015	MEST EN 14399-1:2012 EN 14399-1:2005	08/04/2016	08/04/2017
MEST EN 14411:2013 Керамичке плочице - Дефиниције, класификација, карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	EN 14411:2012	MEST EN 14411:2009 EN 14411:2006	01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 14428:2009 Туш кабине - Функционални захтјеви и методе испитивања	EN 14428:2004+A1:2008	EN 14428:2004	01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 14449:2010 Грађевинско стакло - Вишеслојно стакло и вишеслојно безбједносно стакло - Вредновање усаглашености/ Стандард за производ	EN 14449:2005		01/03/2006	01/03/2007
MEST EN 14449:2010/ Cor.1:2010	EN 14449:2005/AC:2005		01/06/2006	01/06/2006
MEST EN 14471:2016 Димњаци - Системи димњака са пластичним димоводима - Захтјеви и методе испитивања	EN 14471:2013+A1:2015	EN 14471:2013	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 14496:2009 Љепила на бази гипса за композитне панеле и гипсане плоче за топлотну и звучну изолацију - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14496:2005		01/09/2006	01/09/2007

MEST EN 14509:2015 Самонесећи изолациони сендвич- панели са двостраном металном облогом - Фабрички израђени производи - Спецификације	EN 14509:2013	EN 14509:2006	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14516:2012 Каде за употребу у домаћинству	EN 14516:2006+A1:2010		01/05/2011	01/05/2012
MEST EN 14527:2012 Туш каде за употребу у домаћинству	EN 14527:2006+A1:2010		01/05/2011	01/05/2012
MEST EN 14528:2009 Бидеи - Функционални захтјеви и методе испитивања	EN 14528:2007	EN 14528:2005	01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14545:2010 Дрвене конструкције - Спојнице (конектори) - Захтјеви	EN 14545:2008		01/08/2009	01/08/2010
MEST EN 14566:2010 Механички причвршћивачи за системе гипсаних плоча - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања	EN 14566:2008+A1:2009	EN 14566:2008	01/05/2010	01/11/2010
MEST EN 14592:2013 Дрвене конструкције - Клинасти елементи за причвршћивање - Захтјеви	EN 14592:2008+A1:2012	EN 14592:2008	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 14604:2009 Алармни уређаји за детекцију дима	EN 14604:2005		01/05/2006	01/08/2008
	EN 14604:2005/AC:2008		01/08/2009	01/08/2009
MEST EN 14647:2017 Калцијум-алуминатни цемент - Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 14647:2005		01/08/2006	01/08/2007
	EN 14647:2005/AC:2006		01/01/2008	01/01/2008
MEST EN 14680:2009 Љепила за термопластичне цијевне системе без притиска - Спецификације	EN 14680:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14688:2009	EN 14688:2006		01/01/2008	01/01/2009

Санитарна опрема - Умиваоници - Функционални захтјеви и методе испитивања				
MEST EN 14695:2010 Савитљиве траке за хидроизолацију - Ојачане битуменске траке за хидроизолацију бетонских плоча мостова и других бетонских возних површина - Дефиниције и карактеристике	EN 14695:2010		01/10/2010	01/10/2011
MEST EN 14716:2009 Затегнути плафони - Захтјеви и методе испитивања	EN 14716:2004		01/10/2005	01/10/2006
MEST EN 14782:2010 Самонесећи метални лимови и траке за покривање кровова, спољашња и унутрашња облагања зидова - Спецификације и захтјеви за производ	EN 14782:2006		01/11/2006	01/11/2007
MEST EN 14783:2015 Потпуно ослоњени ненесећи метални лимови и траке за покривање кровова, спољашња и унутрашња облагања зидова - Спецификације и захтјеви за производ	EN 14783:2013	EN 14783:2006	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14800:2009 Монтажни дјелови ребрастих савитљивих безбједносних металних цријева за прикључење кућних апарата на гасовита горива	EN 14800:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14814:2009 Адхезиви за системе цјевовода од	EN 14814:2007		01/01/2008	01/01/2009

термопластичних маса за флуиде под притиском - Спецификација				
MEST EN 14843:2009 Монтажни бетонски производи - Степенице	EN 14843:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14844:2012 Префабриковани бетонски производи - Кутијаста пропуси	EN 14844:2006+A2:2011	EN 14844:2006+ A1:2008	01/09/2012	01/09/2013
MEST EN 14846:2010 Грађевински окови - Браве и резе - Електромеханичке браве и прихватне плоче - Захтјеви и методе испитивања	EN 14846:2008		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 14889- 1:2009 Влакна за бетон - Дио 1: Челична влакна - Дефиниције, спецификације и усаглашеност	EN 14889-1:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 14889- 2:2009 Влакна за бетон - Дио 2: Полимерна влакна - Дефиниције, спецификације и усаглашеност	EN 14889-2:2006		01/06/2007	01/06/2008
MEST EN 14891:2013 Водонепропусни течни производи за примјену испод керамичких плочица спојених љепилима - Захтјеви, методе испитивања, вредновање усаглашености, класификација и означавање	EN 14891:2012		01/03/2013	01/03/2014
MEST EN 14891:2013/ Cor.1:2015	EN 14891:2012/AC:2012		01/03/2013	01/03/2013
MEST EN 14904:2009 Подлоге за спортске терене - Унутрашње подлоге за	EN 14904:2006		01/02/2007	01/02/2008

вишенамјенску употребу Спецификација	–			
Напомена 1. из Прилога ZA.1 стандарда MEST EN 14904:2009 искључује се из подручја примјене објављеног упућивања.				
MEST EN 14909:2013 Савитљиве траке за хидроизолацију - Пластичне и гумене траке за спречавање капиларног подизања влаге - Дефиниције и карактеристике	EN 14909:2012	EN 14909:2006	01/03/2013	01/07/2013
MEST EN 14915:2014 Унутрашње и спољашње облоге од пуног дрвета - Карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	EN 14915:2013	EN 14915:2006	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 14933:2010 Термоизолациони и производи за лаку испуну за примјену у грађевинарству - Фабрички производи од експандираног полистирена (EPS) - Спецификација	EN 14933:2007		01/07/2008	01/07/2009
MEST EN 14934:2010 Термоизолациони и производи за лаку испуну за примјену у грађевинарству - Фабрички производи од екструдиране полистиренске пјене (XPS) - Спецификација	EN 14934:2007		01/07/2008	01/07/2009
MEST EN 14963:2010 Кровни покривачи - Континуални пластични кровни свјетларници са носећим профилима или без њих - Класификација, захтјеви и методе испитивања	EN 14963:2006		01/08/2009	01/08/2012
MEST EN 14964:2010 Круте подложне траке	EN 14964:2006		01/01/2008	01/01/2009

за преклопно полагање кровног покривача - Дефиниције и карактеристике				
MEST EN 14967:2009 Савитљиве траке за хидроизолацију - Битуменске траке за заштиту од влаге и воде - Дефиниције и карактеристике	EN 14967:2006		01/03/2007	01/03/2008
MEST EN 14989-1:2010 Димњаци - Захтјеви и методе испитивања за металне димњаке и канале за довод ваздуха независно од врсте материјала код уређаја за гријање са затвореном комором сагоријевања - Дио 1: Вертикални завршеци за довод ваздуха/одвод дима за уређаје типа Ц6	EN 14989-1:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14989-2:2010 Димњаци - Захтјеви и методе испитивања за металне димњаке и канале за довод ваздуха независно од врсте материјала код уређаја за гријање са затвореном комором сагоријевања - Дио 2: Канали за одвод дима и довод ваздуха код уређаја за гријање са затвореном комором сагоријевања	EN 14989-2:2007		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 14991:2009 Монтажни бетонски производи - Елементи за темеље	EN 14991:2007		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 14992:2013 Префабриковани бетонски производи - Елементи за зидове	EN 14992:2007+A1:2012	EN 14992:2007	01/04/2013	01/07/2013
MEST EN 15037-	EN 15037-1:2008		01/01/2010	01/01/2011

1:2010 Префабриковани бетонски производи - Системи међуспратних конструкција од греда са испунама - Дио 1: Греде				
MEST EN 15037- 2:2012 Префабриковани бетонски производи - Системи међуспратних конструкција од греда са испунама - Дио 2: Бетонски блокови	EN 15037-2:2009+A1:2011		01/12/2011	01/12/2012
MEST EN 15037- 3:2012 Префабриковани бетонски производи - Системи међуспратних конструкција од греда са испунама - Дио 3: Глинени блокови	EN 15037-3:2009+A1:2011		01/12/2011	01/12/2012
MEST EN 15037- 4:2015 Префабриковани бетонски производи - Системи међуспратних конструкција од греда са испунама - Дио 4: Блокови од експандираног полистирена	EN 15037-4:2010+A1:2013	EN 15037- 4:2010	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15037- 5:2015 Префабриковани бетонски производи - Системи међуспратних конструкција од греда са испунама - Дио 5: Лаки блокови за једноставну оплату	EN 15037-5:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15048- 1:2012 Комплети вијчаних спојева за конструкције које	EN 15048-1:2007		01/01/2008	01/10/2009

нијесу преднапрегнуте - Дио 1: Општи захтјеви				
MEST EN 15050:2013 Префабриковани бетонски производи - Елементи за мостове	EN 15050:2007+A1:2012	EN 15050:2007	01/12/2012	01/12/2012
MEST EN 15069:2012 Вентили са сигурносним гасним прикључком за компете металних цева који се користе за прикључивање гасних апарата у домаћинству	EN 15069:2008		01/01/2009	01/01/2010
MEST EN 15088:2009 Алуминијум и легуре алуминијума - Конструкциони производи за грађевинске радове - Технички услови за преглед и испоруку	EN 15088:2005		01/10/2006	01/10/2007
MEST EN 15102:2012 Декоративне зидне облоге - Ролне и плоче	EN 15102:2007+A1:2011	EN 15102:2007	01/07/2012	01/07/2012
MEST EN 15129:2011 Анти-сеизмички уређаји	EN 15129:2009		01/08/2010	01/08/2011
MEST EN 15167- 1:2009 Мљевена гранулисана шљака високе пећи за употребу у бетону, малтеру и ињекционој смјеси - Дио 1: Дефиниције, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 15167-1:2006		01/01/2008	01/01/2009
MEST EN 15258:2011 Префабриковани бетонски производи - Елементи за потпорне зидове	EN 15258:2008		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 15274:2016 Љепила опште намјене за конструкције -	EN 15274:2015	EN 15274:2007	13/11/2015	13/11/2016

Захтјеви и методе испитивања				
MEST EN 15275:2016 Љепила за конструкције – Карактеризација анаеробних љепила за коаксијалне металне склопове у зградарству и грађевинско-инжењерским конструкцијама	EN 15275:2015	EN 15275:2007	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 15283-1:2010 Гипсане плоче ојачане влакнима - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања - Дио 1: Гипсане плоче храпавих површина ојачане влакнима	EN 15283-1:2008+A1:2009	EN 15283-1:2008	01/06/2010	01/06/2011
MEST EN 15283-2:2010 Гипсане плоче са влакнастим ојачањем - Дефиниције, захтјеви и методе испитивања - Дио 1: Гипсане влакнасте плоче	EN 15283-2:2008+A1:2009	EN 15283-2:2008	01/06/2010	01/06/2011
MEST EN 15285:2009 Агломерисани камен - Модуларне плочице за подове и степеништа (унутрашње и спољашње)	EN 15285:2008		01/01/2009	01/01/2010
	EN 15285:2008/AC:2008		01/01/2009	01/01/2009
MEST EN 15286:2015 Вјештачки камен - Плоче и плочице за завршну обраду зида (унутрашњу и спољашњу)	EN 15286:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15322:2014 Битумен и битуменска везива - Оквир за спецификацију разријеђених и течних битуменских везива	EN 15322:2013	EN 15322:2009	08/08/2014	08/08/2015

MEST EN 15368:2011 Хидраулично везиво за неконструктивне примјене - Дефиниција, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 15368:2008+A1:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 15381:2012 Геотекстили и геотекстилу сродни производи - Захтијеване карактеристике при употреби у коловозима и асфалтним облогама	EN 15381:2008		01/01/2010	01/01/2011
MEST EN 15382:2015 Геосинтетичке баријере - Захтијеване карактеристике при употреби у саобраћајној инфраструктури	EN 15382:2013	EN 15382:2008	08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15435:2010 Префабриковани бетонски производи - Шупљи блокови од обичног и лаког бетона - Својства и перформансе производа	EN 15435:2008		01/02/2009	01/02/2010
MEST EN 15497:2016 Зупчасто спојено конструкцијско монолитно дрво - Захтјеви за перформансе и минимални захтјеви за производњу	EN 15497:2014		10/10/2014	10/10/2015
MEST EN 15498:2010 Префабриковани бетонски производи - Шупљи блокови од бетона са дрвеном струготином - Својства и перформансе производа	EN 15498:2008		01/02/2009	01/02/2010
MEST EN 15501:2014 Термоизолациони производи за опрему	EN 15501:2013		08/08/2014	08/08/2015

у зградама и индустријске инсталације - Фабрички производи од експандираног перлита (EP) и листастог вермикулита (EV) – Спецификација				
MEST EN 15599- 1:2012 Производи за термоизолацију за грађевинску опрему и индустријске инсталације - Производи за термоизолацију од експандираног перлита (EP) израђени на мјесту уградње - Дио 1: Спецификација за везане и расуте производе прије уградње	EN 15599-1:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 15600- 1:2012 Производи за термоизолацију за грађевинску опрему и индустријске инсталације - Производи за термоизолацију од листастог вермикулита (EV) израђени на мјесту уградње - Дио 1: Спецификација за везане и расуте производе прије уградње	EN 15600-1:2010		01/04/2011	01/04/2012
MEST EN 15650:2012 Вентилација у зградама - Противпожарне клапне	EN 15650:2010		01/09/2011	01/09/2012
MEST EN 15651- 1:2013 Смјесе за заптивање за неконструктивну	EN 15651-1:2012		01/07/2013	01/07/2014

употребу за спојеве у зградама и пјешачким стазама - Дио 1: Смјесе за заптивање за фасадне елементе				
MEST EN 15651-2:2013 Смјесе за заптивање за неконструктивну употребу за спојеве у зградама и пјешачким стазама - Дио 2: Смјесе за заптивање за застакљивање	EN 15651-2:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15651-3:2013 Смјесе за заптивање за неконструктивну употребу за спојеве у зградама и пјешачким стазама - Дио 3: Смјесе за заптивање за санитарне спојеве	EN 15651-3:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15651-4:2013 Смјесе за заптивање за неконструктивну употребу за спојеве у зградама и пјешачким стазама - Дио 4: Смјесе за заптивање за пјешачке стазе	EN 15651-4:2012		01/07/2013	01/07/2014
MEST EN 15681-2:2018 Грађевинско стакло - Основни производи од алуминијум-силикатног стакла - Дио 2: Стандард за производ	EN 15681-2:2017		11/08/2017	11/08/2018
Трећа реченица члана 4.2.2.10 искључена је из обима објављене референце				
MEST EN 15682-2:2015 Грађевинско стакло - Алкално-земноалкално силикатно сигурносно стакло, двоструко ојачано топлотним поступком - Дио 2: Вредновање усаглашености /	EN 15682-2:2013		08/08/2014	08/08/2015

стандард за производ				
MEST EN 15683-2:2015 Грађевинско стакло - Каљено натријум- калцијум силикатно профилисано сигурносно стакло - Део 2: Вредновање усаглашености/станда рд за производ	EN 15683-2:2013		08/08/2014	08/08/2015
MEST EN 15732:2014 Лаки термоизолациони производи за примјене у грађевинарству (CEA) - Лакоагрегатни производи од експандиране глине (LWA)	EN 15732:2012		01/08/2013	01/08/2014
MEST EN 15743:2016 Суперсулфатни цемент - Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	EN 15743:2010+A1:2015	EN 15743:2010	13/11/2015	13/11/2016
MEST EN 15814:2015 Полимером модификовани битуменски дебелослојни премази за хидроизолацију - Дефиниције и захтјеви	EN 15814:2011+A2:2014	EN 15814:2011+ A1:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 15824:2018 Спецификација за спољашње и унутрашње малтере на бази органских везива	EN 15824:2017	MEST EN 15824:2010 EN 15824:2009	09/03/2018	09/03/2020
MEST EN 16034:2017 Пјешачка, индустријска, комерцијална и гаражна врата и прозори који се отварају - Стандард за производ, карактеристике перформанси - Карактеристике	EN 16034:2014		01/11/2016	01/11/2019

отпорности на пожар и/или пролаз дима				
Напомена: стандард MEST EN 16034:2014 примјењује се само заједно са стандардом MEST EN 13241:2017 или са стандардом MEST EN 14351-1:2017				
MEST EN 16069:2016 Производи за термоизолацију зграда - Фабрички производи од полиетиленске пјене (PEF) - Спецификација	EN 16069:2012+A1:2015	EN 16069:2012	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 16153:2015 Прозирне вишеслојне поликарбонатне саћасте плоче за унутрашњу и спољашњу употребу за кровове, зидове и таванице - Захтјеви и методе испитивања	EN 16153:2013+A1:2015	EN 16153:2013	10/07/2015	10/07/2016
MEST EN 16240:2015 Прозирне равне чврсте плоче од поликарбоната (PC) за унутрашњу и спољашњу употребу за кровове, зидове и таванице - Захтјеви и методе испитивања	EN 16240:2013		10/03/2017	10/03/2018
MEST EN 16510-2-1:2024 Уређаји на чврста горива за стамбене објекте – Дио 2-1: Уређаји за загријевање просторија	EN 16510-2-1:2022	MEST EN 13240:2009 EN 13240:2001 EN 13240:2001/AC:2006 EN 13240:2001/A2:2004/AC:2006 EN 13240:2001/A2:2004 EN 13240:2001/A2:2004/AC:2007	09/11/2023	09/11/2025
MEST EN 16510-2-2:2024 Уређаји на чврста	EN 16510-2-2:2022	MEST EN 13229:2009	09/11/2023	09/11/2025

горива за стамбене објекте – Дио 2-2: Уређаји са улошком, укључујући уређаје с отвореним пламеном		EN 13229:2001 EN 13229:2001/ AC:2006 EN 13229:2001/ A1:2003 EN 13229:2001/ A2:2004/ AC:2006 EN 13229:2001/ A2:2004 EN 13229:2001/ A2:2004/ AC:2007		
MEST EN 16510-2-3:2024 Пећи на чврсто гориво за употребу у домаћинству - Захтјеви и методе испитивања	EN 16510-2-3:2022	MEST EN 12815:2011 EN 12815:2001 EN 12815:2001/ AC:2006 EN 12815:2001/ A1:2004 EN 12815:2001/ A1:2004/ AC:2007	09/11/2023	09/11/2025
MEST EN 16510-2-4:2024 Уређаји на чврста горива за стамбене објекте – Дио 2-4: Самостални котлови – Називна топлотна снага до 50 kW	EN 16510-2-4:2022	MEST EN 12809:2011 EN 12809:2001 EN 12809:2001/ AC:2006 EN 12809:2001/ A1:2004 EN 12809:2001/ A1:2004/ AC:2007	09/11/2023	09/11/2025
MEST EN 16510-2-5:2026 Уређаји на чврста	EN 16510-2-5:2025	MEST EN 15250:2009 EN	09/02/2026	09/02/2027

горива за стамбене објекте – Дио 2-5: Уређаји са спорим ослобађањем топлоте		15250:2007		
MEST EN 16510-2-6:2024 Уређаји за гријање простора на чврста горива – Дио 2-6: Уређаји за гријање простора на пелет са механичким пуњењем, уградни уређаји и шпорети	EN 16510-2-6:2022	MEST EN 14785:2011 EN 14785:2006	09/11/2023	09/11/2023
MEST EN 16510-2-7:2026 Уређаји на чврста горива за стамбене објекте – Дио 2-7: Комбиновани уређаји на дрва и пелет	EN 16510-2-7:2025		09/02/2026	09/02/2027
MEST EN 16510-2-10:2026 Уређаји за гријање простора на чврста горива - Дио 2-10: Пећи за сауне са више ложишта на природна дрвена трупца	EN 16510-2-10:2025	MEST EN 15821:2012 EN 15821:2010	09/02/2026	09/02/2027
MEST EN 17235:2026 Трајни уређаји за сидрење и сигурносне кукe	EN 17235:2024		09/02/2026	09/02/2027
MEST EN 50575:2015 Енергетски, управљачки и комуникациони каблови - Каблови за опште примјене у грађевинарству на које се односе захтјеви за реакцију на пожара	EN 50575:2014		10/06/2016	01/07/2017
MEST EN 50575:2015/A1:2016	EN 50575:2014/A1:2016		10/06/2016	01/07/2017

1138.

На основу члана 6 став 3 Закона о грађевинским производима („Службени лист ЦГ”, бр. 18/14, 51/17 и 15/25) Министарство просторног планирања, урбанизма и државне имовине, донијело је

**ПРАВИЛНИК
О ГРАНИЧНИМ НИВОИМА И КЛАСАМА СВОЈСТАВА УРЕЂАЈА ЗА СИДРЕЊЕ И
СИГУРНОСНИХ КУКА***

Члан 1

Овом правилником прописују се гранични нивои и класе својстава уређаја за сидрење и сигурносних кука обухваћених стандардом MEST EN 17235:2026, као и битне карактеристике тих производа.

Члан 2

Приликом стављања производа на тржиште произвођач у изјави о својствима за сталне сидрене уређаје и сигурносне куке наводи следеће битне карактеристике:

- 1) механички отпор – динамичко испитивање;
- 2) механички отпор – испитивање прекидним оптерећењем.

Ако производ укључује сигурносну куку, произвођач производа у изјави о својствима приликом стављања на тржиште наводи и битну карактеристику „механичка отпорност – испитивање базе куке”.

Члан 3

Битне карактеристике, гранични нивои и класе својстава сталних сидрених уређаја и сигурносних кука у складу са стандардом MEST EN 17235:2026 дати су у Прилогу 1 који чини саставни дио овог правилника.

Члан 4

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Црне Горе”.

*У овај правилник пренијета је Делегирана регулатива Комисије (ЕУ) 2025/695 од 9. априла 2025. о допуни Регулative (ЕУ) бр. 305/2011 Европског парламента и Савјета утврђивањем граничних нивоа и класа својстава за сталне сидрене уређаје и сигурносне куке.

Број: 06-333/26-5820/3

Подгорица, 29. априла 2026. године

Министар,
Славен Радуновић, с.р.

ГРАНИЧНИ НИВОИ И КЛАСЕ СВОЈСТАВА СТАЛНИХ СИДРЕНИХ УРЕЂАЈА И СИГУРНОСНИХ КУКА У СКЛАДУ СА СТАНДАРДОМ МЕСТ EN 17235:2026

Табела 1

Комплет А – комплет за сидрење са уграђеним једним сидреним уређајем

Битна карактеристика	Гранични ниво	Класе својства ⁽¹⁾	Пројектна вриједност радњи
Механички отпор – динамичко испитивање ⁽¹⁾	$\geq 9,0 \text{ kN}$	1	9 kN
		2	10,5 kN

⁽¹⁾Иза броја класе својства слиједи скраћени назив примјењивих огледних модела.

Табела 2

Комплет Б – комплет за сидрење са уграђеном сигурносном куком

Битна карактеристика	Гранични ниво	Класе својства ⁽¹⁾	Пројектна вриједност радњи
Механички отпор – испитивање базе куке	$\leq 5 \text{ mm}$	—	—
Механички отпор – динамичко испитивање ⁽¹⁾	$\geq 9,0 \text{ kN}$	1	9 kN
		2	10,5 kN

⁽¹⁾Иза броја класе својства слиједи скраћени назив примјењивих огледних модела.

Табела 3

Комплет В – комплет за сидрење са уграђеном водоравном жицом за уже за сидрење

Битна карактеристика	Гранични ниво	Класе својства ⁽¹⁾	Пројектна вриједност радњи
Механички отпор – динамичко испитивање ⁽¹⁾	$\geq 9,0 \text{ kN}$	1	9 kN
		2	10,5 kN
		3	12,0 kN
		4	13,5 kN

⁽¹⁾Иза броја класе својства слиједи скраћени назив примјењивих огледних модела.

Табела 4

Комплет Г – комплет за сидрење са уграђеном водоравном пречком за уже за сидрење

Битна карактеристика	Гранични ниво	Класе својства ⁽¹⁾	Пројектна вриједност радњи
Механички отпор – динамичко испитивање ⁽¹⁾	$\geq 9,0 \text{ kN}$	1	9 kN
		2	10,5 kN
		3	12,0 kN
		4	13,5 kN

⁽¹⁾Иза броја класе својства слиједи скраћени назив примјењивих огледних модела.

1139.

Na osnovu člana 50 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG”, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG”, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 47/17, 59/21, 146/21, 3/23, 84/24, 89/25 i 12/26) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija donijelo je

RJEŠENJE
O IZDAVANJU LICENCE PRIVATNOJ USTANOVI „CENTER FOR FINANCE
ACADEMY”, PODGORICA

1. Izdaje se licenca za rad Privatnoj ustanovi „Center for Finance Academy”, sa sjedištem u Podgorici, za izvođenje Programa obrazovanja za sticanje druge kvalifikacije Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, za upis najviše do 35 polaznika.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: UPI-08/1-03-605/26-1224

Podgorica, 23. aprila 2026. godine

Minastarka,
prof. dr **Andela Jakšić-Stojanović**, s.

1140.

Na osnovu člana 66 stav 12 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni list CG”, broj 160/25), Agencija za željeznice donijela je

PRAVILNIK O UTVRĐIVANJU PRAKTIČNIH ARANŽMANA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENIH SERTIFIKATA O BEZBJEDNOSTI ŽELJEZNIČKIM PREVOZNICIMA

Član 1

Predmet i područje primjene

Ovaj Pravilnik utvrđuje praktične mjere koje željeznički prevoznici treba da primjenjuju prilikom podnošenja zahtjeva za jedinstveni sertifikat bezbjednosti ili za njegovo obnavljanje ili ažuriranje putem jedinstvene kontakt tačke navedene u članu 12 Uredbe (EU) 2016/796 Evropskog parlamenta i Savjeta („jedinstvena kontakt tačka”).

Takođe utvrđuje praktične mjere koje treba da primjenjuju tijela za sertifikaciju bezbjednosti prilikom procjene zahtjeva za jedinstveni sertifikat bezbjednosti ili za njegovo obnavljanje ili ažuriranje, kao i za koordinaciju sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja.

Član 2

Definicije

Za potrebe ovog Pravilnika, primjenjuju se sljedeće definicije:

1) **„tijelo za sertifikaciju bezbjednosti”**, znači tijelo odgovorno za izdavanje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti, bilo EU Agencijaza željeznice (u daljem tekstu ERA) ili nacionalni organ za bezbednost (Agencija za željeznice Crne Gore);

2) **„datum prijema zahtjeva”**, znači:

(a) kada ERA djeluje kao tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, prvi radni dan ERA i nacionalnih organa za bezbjednost u planiranom području djelovanja nakon potvrde prijema dosijea zahtjeva;

(b) kada nacionalni organ za bezbjednost djeluje kao organ za sertifikaciju bezbjednosti, prvi radni dan u Crnoj Gori nakon potvrde prijema dosijea zahtjeva;

3) **„preliminarni postupak”**, znači faza postupka koja prethodi podnošenju zahtjeva tokom koje podnosilac zahtjeva može da zahtjeva dodatne informacije o sljedećim fazama postupka procjene bezbjednosti od organa za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalnih organa za bezbjednost u planiranom području djelovanja;

4) **„preostali nedostatak”**, znači manji nedostatak utvrđen tokom procjene zahtjeva za jedinstveni sertifikat o bezbjednosti koji ne utiče na izdavanje sertifikata i može se odložiti za kasniji pregled;

5) **„relevantni datum”**, znači 16. jun 2019. godine, osim za one države članice koje su obavestile ERA i Komisiju u skladu sa članom 33(2) Direktive (EU) 2016/798 da su produžile rok za transpoziciju te direktive, u kom slučaju je relevantni datum 16. jun 2020. godine. Za područje Crne Gore to je datum pristupanja Evropskoj Uniji.

Član 3

Odgovornosti ERA i nacionalnih organa za bezbjednost

Pored izdavanja jedinstvenih sertifikata o bezbjednosti, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti odgovorno je za sljedeće:

- (a) planiranje, sprovođenje i praćenje aktivnosti procjene koje sprovodi;
- (b) uspostavljanje aranžmana za koordinaciju relevantnih strana.

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja, na zahtjev podnosioca zahtjeva, prihvataju preliminarni postupak i pružaju sva pojašnjenja koja podnositelj zahtjeva zatraži u kontekstu preliminarnog postupka.

Radi izdavanja jedinstvenih sertifikata o bezbjednosti, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja, svako sa svoje strane, prikupljaju sljedeće informacije:

(a) sve relevantne informacije o različitim fazama procjene, uključujući obrazloženja za odluke donijete tokom procjene i detalje o svim ograničenjima ili uslovima korišćenja koji treba da budu uključeni u jedinstveni sertifikat o bezbjednosti;

(b) ishod procjene, uključujući rezime zaključaka i, gdje je to prikladno, mišljenje o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

Kada djeluje kao tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, ERA konsoliduje informacije iz tačke (b) člana 3 u konačni ishod procjene.

ERA prati datume isteka svih važećih jedinstvenih sertifikata o bezbjednosti sa područjem djelovanja koje pokriva više od jedne države članice i dijeli ove informacije sa relevantnim nacionalnim organima za bezbjednost.

Nacionalni organi za bezbjednost dijele sve relevantne informacije koje bi mogle uticati na proces procjene bezbjednosti sa ERA i drugim nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja.

ERA objavljuje i ažurira, besplatno, vodič za prijavu na svim službenim jezicima Unije, u kojem se opisuju i, gdje je to potrebno, objašnjavaju zahtjevi utvrđeni ovim Pravilnikom. Vodič za prijavu takođe uključuje modele obrazaca koje je razvila ERA u saradnji sa nacionalnim organima za bezbjednost.

Nacionalni organi za bezbjednost objavljuju, besplatno, vodič za prijavu u kojem se opisuju i, gdje je to potrebno, objašnjavaju nacionalna pravila koja se primjenjuju u vezi sa planiranim područjem djelovanja, kao i primjenljiva nacionalna proceduralna pravila.

ERA i nacionalni organ za bezbjednost uspostavljaju interne aranžmane ili procedure za upravljanje procesom procjene bezbjednosti. Ti aranžmani ili procedure uzimaju u obzir sporazume navedene u članu 11 Direktive (EU) 2016/798.

Svakom jedinstvenom sertifikatu o bezbjednosti dodjeljuje se jedinstveni evropski identifikacioni broj (EIN). ERA utvrđuje strukturu i sadržaj evropskih identifikacionih brojeva i objavljuje ih na svojoj veb stranici.

Ukoliko podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu naznači da namjerava da saobraća do stanica u susjednim državama članicama sa sličnim karakteristikama mreže i sličnim pravilima rada, a te stanice su blizu granice, jedinstveni sertifikat o bezbjednosti važi za te stanice bez potrebe za proširenjem područja rada, nakon što se tijelo za sertifikaciju bezbjednosti konsultuje sa nacionalnim organima za bezbjednost susjednih država članica. Nacionalni organi za bezbjednost dotičnih država članica potvrđuju tijelu za sertifikaciju bezbjednosti da su relevantna prihvaćena nacionalna pravila i obaveze koje proizilaze iz relevantnih prekograničnih sporazuma ispunjeni prije nego što tijelo izda jedinstveni sertifikat o bezbjednosti.

U svrhu procjene zahtjeva, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti prihvata sertifikate, rješenja ili ateste o proizvodima ili uslugama koje pružaju željeznički prevoznici ili njihovi izvođači radova, partneri ili dobavljači, izdate u skladu sa relevantnim pravom Unije, kao dokaz o sposobnosti željezničkih prevoznika da ispune relevantne zahtjeve utvrđene Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/762.

Član 4 Odgovornosti podnosioca zahtjeva

Bez obzira na rokove za procjenu navedene u članu 6, podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za jedinstveni certifikat o bezbjednosti ili za njegovo obnavljanje ili ažuriranje preko jedinstvene kontaktne tačke prije sljedećih datuma, prema potrebi:

- (a) prije planiranog datuma početka bilo kog novog željezničkog prevoza;
- (b) prije planiranog datuma početka željezničkog prevoza pod uslovima koji se razlikuju od onih utvrđenih u važećem jedinstvenom certifikatu o bezbjednosti, a koji su rezultat značajne promjene u vrsti, obimu ili području rada;
- (c) prije datuma isteka važećeg jedinstvenog certifikata o bezbjednosti.

Prilikom podnošenja zahtjeva za novi jedinstveni certifikat o bezbjednosti, podnositelj zahtjeva dostavlja informacije navedene u Prilogu I.

Prilikom podnošenja zahtjeva za ažuriranje ili obnovu jedinstvenog certifikata o bezbjednosti, podnositelj zahtjeva dostavlja informacije navedene u Prilogu I i opisuje promjene izvršene od izdavanja trenutnog certifikata. Ako se tokom aktivnosti nadzora nakon procjene otkriju značajni nedostaci koji mogu uticati na nivo bezbjednosti ili prouzrokovati značajne bezbjednosne rizike ili bilo koje druge probleme, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja odlučuju da li cjelokupni dosije zahtjeva treba ponovo procjeniti. Izbor tijela za sertifikaciju bezbjednosti je obavezujući dok se postupak procjene bezbjednosti ne završi ili poništi.

Prilikom podnošenja zahtjeva za preliminarni postupak, podnositelj zahtjeva je dužan da dostavi informacije navedene u tačkama 1 do 6 Priloga I putem jedinstvene kontakt tačke.

Ukoliko podnijeti dosije sadrži kopije dokumenata koje nije izdalo tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, podnositelj zahtjeva je dužan da čuva originale tih dokumenata najmanje pet godina nakon isteka važenja jedinstvenog certifikata o bezbjednosti. U slučaju obnavljanja ili ažuriranja, podnositelj zahtjeva je dužan da čuva originale dokumenata podnetih uz zahtjev i dokumenata koje su izdala tijela koja nisu tijelo za sertifikaciju bezbjednosti najmanje pet godina nakon isteka važenja obnovljenog ili ažuriranog jedinstvenog certifikata o bezbjednosti. Podnositelj zahtjeva je dužan da dostavi te originale na zahtjev ERA ili nacionalnih organa za bezbednost.

Član 5 Jezik

Kada ERA djeluje kao organ za sertifikaciju bezbjednosti, u zahtjevu se koriste sljedeći jezici:

- (a) jedan od zvaničnih jezika Unije koji je podnositelj zahtjeva izabrao za dio dosijea zahtjeva naveden u tački (a) člana 10(3) Direktive (EU) 2016/798;
- (b) jezik koji je odredila dotična država članica i koji je naveden u vodiču za podnošenje zahtjeva iz člana 3(8) ovog Pravilnika za djelove dosijea zahtjeva iz tačke (b) člana 10(3) Direktive (EU) 2016/798, kao i za djelove dosijea zahtjeva iz tačke 8.1 Priloga I.

Sve odluke o izdavanju jedinstvenog certifikata o bezbjednosti koje donese ERA, uključujući razloge za njihovo usvajanje u konačnom ishodu procjene i, gdje je primjenljivo, jedinstveni certifikat o bezbjednosti, sastavljaju se na jeziku iz tačke (a) stava 1.

Član 6 Faze postupka i rokovi

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja primjenjuju postupak utvrđen u Prilogu II.

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja procjenjuju, svako redom, da li dosije zahtjeva sadrži potrebne dokaze u obliku dokumenata navedenih u Prilogu I. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti će, bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju ne kasnije od mjesec dana od datuma prijema zahtjeva, obavijestiti podnosioca zahtjeva da li je zahtjev potpun.

Odluka o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti donosi se najkasnije četiri mjeseca od datuma kada je podnositelj zahtjeva obaviješten da je dosije potpun, u skladu sa stavovima 5 do 7 ovog člana.

Kada je podnositelj zahtjeva obaviješten da je njegov dosije nepotpun, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja, odmah zahtjeva dostavljanje potrebnih dodatnih informacija, uključujući obrazloženja i detalje o roku u kojem podnositelj zahtjeva mora da odgovori. Rok za dostavljanje dodatnih informacija mora biti razuman, srazmjerni teškoćama u pružanju traženih informacija i dogovoren sa podnosiocem zahtjeva čim bude obaviješten da je njegov dosije nepotpun. Ako podnositelj zahtjeva ne dostavi tražene informacije u dogovorenom roku, organ za sertifikaciju bezbjednosti može produžiti rok za podnosioca zahtjeva da odgovori ili da ga obavijesti da je zahtjev odbijen.

Odluka o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti donosi se najkasnije četiri mjeseca od datuma kada podnositelj zahtjeva podnese tražene dodatne informacije.

Čak i ako je dosije zahtjeva kompletan, ERA ili bilo koji nacionalni organ za bezbjednost nadležan za planirano područje djelovanja može, u bilo kom trenutku prije donošenja odluke, zahtjevati dodatne informacije i odrediti razuman rok za njihovo podnošenje. Takav zahtjev produžava rok iz stava 3 ovog člana u skladu sa uslovima navedenim u Prilogu II.

ERA može produžiti rok iz stava 3 za sljedeće periode navedene u članu 10(7) Direktive (EU) 2016/798:

(a) za period saradnje u cilju postizanja sporazuma o obostrano prihvatljivoj procjeni;

(b) za period kada je stvar upućena na arbitražu pred Odbor za žalbe.

Rok se može produžiti za vrijeme potrebno podnosiocu zahtjeva da organizuje posjetu ili inspekciju svojih prostorija ili reviziju svoje organizacije.

Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti sadrži informacije navedene u Prilogu III.

Član 7 Komunikacija

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja i podnositelj zahtjeva komuniciraju putem jedinstvene kontakt tačke o svim nedostacima navedenim u članu 12.

Status svih faza postupka procjene bezbjednosti, ishod procjene i odluka o zahtjevu saopštavaju se podnosiocu zahtjeva putem jedinstvene kontakt tačke.

Bez uticaja na stav 1, aranžmani za komunikaciju između nacionalnih organa za bezbjednost, ERA i podnosioca zahtjeva utvrđuju se u vodičima za implementaciju koje sastavljaju ERA i nacionalni organi za bezbjednost.

Jedinstvena kontakt tačka potvrđuje prijem zahtjeva za jedinstveni sertifikat o bezbjednosti.

Član 8 Rok važenja jedinstvenih sertifikata o bezbjednosti

Rok važenja jedinstvenih sertifikata o bezbjednosti je pet godina.

Međutim, ako je potreban kraći period da bi se obezbjedilo efikasno upravljanje rizicima koji utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti može, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja, izdati jedinstveni sertifikat

o bezbjednosti na period kraći od pet godina. U tom slučaju, tijelo za sertifikaciju bezbednosti mora da uključi obrazloženje za takvu odluku u rezultat procjene zabilježen u skladu sa članom 9.

Član 9

Upravljanje informacijama

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja evidentiraju relevantne informacije i rezultate procjene iz člana 3(3) u jedinstvenoj kontakt tački. ERA evidentira konačni rezultat procjene iz člana 3(4) u jedinstvenoj kontakt tački.

Kada nacionalni organi za bezbjednost koriste sistem upravljanja informacijama za obradu zahtjeva koji su im upućeni, oni prenose sve relevantne informacije jedinstvenoj kontakt tački.

Član 10

Aranžmani za posjete i inspeksijske preglede u prostorijama željezničkih prevoznika i revizije

Prilikom obavljanja posjeta i inspekcija u prostorijama podnosioca zahtjeva i tokom revizija kako je navedeno u članu 10(5) Direktive (EU) 2016/798, ERA i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja koordiniraju ciljeve i obim tih posjeta, inspekcija u prostorijama podnosioca zahtjeva i revizija, kao i uloge dodijeljene svakom tijelu u tim zadacima.

U slučaju posjeta i inspekcija u prostorijama podnosioca zahtjeva i u slučaju revizija kako je predviđeno članom 10(5) i (8) Direktive (EU) 2016/798, tijelo odgovorno za sprovođenje posjete, inspekcije ili revizije sastavlja izvještaj u kojem se navode nedostaci utvrđeni tokom procjene i navodi da li su i kako nedostaci otklonjeni dokazima dostavljenim tokom posjete, inspekcije ili revizije. Taj izvještaj može takođe da sadrži dodatne nedostatke navedene u članu 12 koje podnosilac zahtjeva treba da otkloni u dogovorenom roku.

U slučaju posjeta, inspekcija u prostorijama podnosioca zahtjeva ili revizija kako je predviđeno u članu 10(5) i (8) Direktive (EU) 2016/798, podnosilac zahtjeva treba da pruži podatke o osobi koja će ga predstavljati i o važećim bezbjednosnim pravilima na toj lokaciji i procedurama koje treba da slijedi tijelo odgovorno za sprovođenje posjete, inspekcije ili revizije. Nadležni organi i podnosilac zahtjeva treba da se dogovore o rasporedu posjeta, inspekcija i revizija, uključujući i pružanje gore navedenih informacija.

Član 11

Koordinacija ERA i nacionalnih organa za bezbednost

Kada djeluje kao tijelo za sertifikaciju, ERA treba da koordinira svoj rad sa nacionalnim organima za bezbjednost u predviđenom području djelovanja u različitim fazama procesa procjene bezbjednosti. ERA i nacionalni organi za bezbjednost treba da razgovaraju o svim nedostacima u vezi sa procesom procjene bezbjednosti, uključujući sve nedostatke ili zahtjeve za dodatnim informacijama koji utiču na rok za procjenu ili mogu uticati na rad drugih nacionalnih organa za bezbjednost u području djelovanja.

Bez uticaja na stav 1 ovog člana, svako tijelo uključeno u proces procjene bezbjednosti može direktno kontaktirati podnosioca zahtjeva u vezi sa nedostacima koji se odnose na njegov dio procjene.

Prije donošenja odluke o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti, ERA i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja preduzimaju sljedeće korake:

- (a) razgovaraju o ishodu svojih procjena;
- (b) dogovaraju se o svim neriješenim pitanjima koja treba odložiti za naknadni nadzor;
- (c) dogovaraju se o svim ograničenjima ili uslovima korišćenja koji su uključeni u jedinstveni sertifikat o bezbjednosti.

Ako podnositelj zahtjeva usvoji plan mjera za rješavanje preostalih pitanja iz stava 3, tačka (b), nacionalni organi nadležni za bezbjednost dogovaraju se koji od njih će nadgledati sprovođenje tog plana. U tu svrhu, nacionalni organi nadležni za bezbjednost koordiniraju, po potrebi, u skladu sa mjerama navedenim u članu 8, stav 2 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/761 i obavještavaju ERA o ovom sporazumu i ishodu svojih aktivnosti praćenja. ERA će uzeti u obzir informacije o ishodu aktivnosti nadzora koje sprovode nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja u vezi sa praćenjem preostalih nedostataka prilikom odlučivanja da li se ti nedostaci mogu otkloniti tokom evaluacije zahtjeva za ažuriranje ili obnovu.

ERA vodi evidenciju o aktivnostima koordinacije i registruje ih u jedinstvenoj kontakt tački u skladu sa članom 9.

Član 12

Kategorizacija nedostataka

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja kategorišu nedostatke utvrđene tokom procjene dosijea zahtjeva na sljedeći način:

- (a) „tip 1“: nedostaci koji zahtjevaju odgovor podnosioca zahtjeva kako bi se razumio dosije zahtjeva;
- (b) „tip 2“: nedostaci koji mogu dovesti do izmjena dosijea zahtjeva ili ograničenih mjera od strane podnosioca zahtjeva; mjere koje treba preduzeti prepuštaju se procjeni podnosioca zahtjeva i izdavanje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti ne zavisi od njih;
- (c) „tip 3“: nedostaci koji zahtjevaju da podnositelj zahtjeva preduzme posebne mjere i čiji se završetak može odložiti za period nakon izdavanja jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti; mjere za rješavanje nedostataka predlaže podnositelj zahtjeva i dogovara se sa stranom koja je identifikovala problem;
- (d) „tip 4“: nedostaci koji zahtjevaju izmjene u dosijeu zahtjeva ili posebne mjere koje podnositelj zahtjeva preduzima, jedinstveni sertifikat o bezbjednosti se neće izdati ako taj nedostatak nije riješen ili ako su uvedena ograničenja ili uslovi korišćenja kako bi se riješio taj nedostatak. Sve mjere za rešavanje takvog nedostatka predlaže podnositelj zahtjeva i o njima se dogovori sa stranom koja je identifikovala nedostatak.

Na osnovu odgovora ili mjere koju je podnositelj zahtjeva preduzeo radi rješavanja tog nedostatka, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti ili nacionalni organ za bezbjednost ponovo će procjeniti nedostatke koje je identifikovao, prekategorišati ih po potrebi i dodijeliti jedan od sljedećih statusa svakom od identifikovanih nedostataka:

- (a) „u toku rješavanja“ ako dokazi koje je podnositelj zahtjeva pružio nisu zadovoljavajući i potrebne su dodatne informacije;
- (b) „preostali nedostatak za praćenje“ ako preostali nedostatak i dalje postoji;
- (c) „nedostatak riješen“ ako je podnositelj zahtjeva pružio zadovoljavajući odgovor i nema preostalih nedostataka.

Član 13

Kompetencije osoblja uključenog u procjenu

ERA i nacionalni organi za bezbjednost obezbjeđuju da osoblje uključeno u procjenu ima sljedeće kompetencije:

- (a) poznavanje relevantnog regulatornog okvira koji se primjenjuje na procjenu;
- (b) poznavanje funkcionisanja željezničkog sistema;
- (c) dogovarajući nivo kritičkog analitičkog mišljenja;
- (d) iskustvo u procjeni sistema upravljanja bezbjednošću ili sličnih sistema u željezničkom sektoru, ili sistema upravljanja bezbjednošću u sektoru sa sličnim operativnim i tehničkim izazovima;
- (e) vještine rješavanja problema, komunikacije i timskog rada;

(f) sve druge kompetencije potrebne za određenu procjenu.

U slučaju timskog rada, kompetencije se mogu dijeliti između članova tima. Osoblje koje obavlja posjete, inspekcije i revizije navedene u članu 10 takođe mora imati vještine intervjuisanja i iskustvo u toj oblasti.

Radi obezbjeđivanja pravilne primjene stava 1, ERA i nacionalni organi za bezbjednost uspostavljaju sistem upravljanja kompetencijama koji obuhvata sljedeće:

(a) razvoj profila kompetencija za svako radno mjesto, poziciju ili ulogu;

(b) zapošljavanje lica u skladu sa utvrđenim profilima kompetencija;

(c) održavanje, razvoj i procjenu kompetencija osoblja u skladu sa utvrđenim profilima kompetencija.

Član 14

Preispitivanje u skladu sa članom 10(12) Direktive (EU) 2016/798

Ukoliko tijelo za sertifikaciju bezbjednosti donese negativnu odluku koja podrazumjeva odbijanje zahtjeva za jedinstveni sertifikat bezbjednosti, isključenje dijela mreže u skladu sa negativnom procjenom kako je navedeno u članu 10(7) Direktive (EU) 2016/798 i nametanje ograničenja ili uslova korišćenja pored onih navedenih u zahtjevu, podnosilac zahtjeva može zahtjevati preispitivanje odluke.

Podnosilac zahtjeva podnosi zahtjev za preispitivanje preko jedinstvene kontakt tačke, koji sadrži spisak svih pitanja koja, po mišljenju podnosioca zahtjeva, nisu pravilno riješena tokom postupka procjene bezbjednosti.

Sve dodatne informacije dostavljene nakon odluke o izdavanju ili odbijanju izdavanja jedinstvenog sertifikata bezbjednosti neće biti prihvatljive kao dokaz.

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u predviđenom području djelovanja, osigurava nepristrasnost postupka preispitivanja.

Postupak preispitivanja fokusira se na obrazloženje svakog odstupanja odluke tijela za sertifikaciju bezbjednosti od zahtjeva podnosioca zahtjeva.

Kada ERA djeluje kao tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, preispitivanje se sprovodi u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u predviđenom području djelovanja.

Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti saopštava svoju odluku kojom potvrđuje ili mijenja prvobitnu odluku svim stranama uključenim u procjenu, uključujući i podnosioca zahtjeva, putem jedinstvene kontakt tačke.

Član 15

Prelazne odredbe

Ukoliko nacionalni organ za bezbjednost (Agencija za željeznice Crne Gore) smatra da neće biti u mogućnosti da izda sertifikat o bezbjednosti u skladu sa Direktivom 2016/798 prije relevantnog datuma u dotičnoj državi članici, odmah obavještava podnosioca zahtjeva i ERA.

U slučaju navedenom u članu 10(8) Direktive (EU) 2016/798, podnosilac zahtjeva odlučuje da li nacionalni organ za bezbjednost treba da nastavi sa razmatranjem zahtjeva ili da ga uputi ERA. Podnosilac zahtjeva obavještava obje strane i primjenjuje se sljedeće:

(a) ukoliko podnosilac zahtjeva odluči da ERA treba da bude tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, nacionalni organ za bezbjednost prosleđuje ERA dosije zahtjeva i rezultate procjene iz Direktive 2016/798. ERA i nacionalni organ za bezbjednost saraduju i pomažu podnosiocu zahtjeva u dopunjavanju zahtjeva kako bi ispunio dodatne zahtjeve iz člana 9 Direktive (EU) 2016/798;

(b) u slučaju da podnosilac zahtjeva odluči da nacionalni organ za bezbjednost bude organ za sertifikaciju bezbjednosti, nacionalni organ za bezbjednost nastavlja da procjenjuje zahtjev i odlučuje o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti u skladu sa članom 10 Direktive (EU) 2016/798 i

ovim Pravilnikom. Taj organ pomaže podnosiocu zahtjeva u dopunjavanju zahtjeva kako bi se ispunili dodatni zahtjevi utvrđeni u članu 9 Direktive (EU) 2016/798.

Kada podnosilac zahtjeva namjerava da obavlja svoje aktivnosti u više od jedne države članice, ERA djeluje kao organ za sertifikaciju bezbjednosti i primjenjuje se postupak utvrđen u tački (a) stava 2.

U svim slučajevima, podnosilac zahtjeva podnosi revidirani zahtjev nakon relevantnog datuma u dotičnoj državi članici preko jedinstvene kontakt tačke. Organ za sertifikaciju bezbjednosti pomaže mu u ovom zadatku.

Nakon relevantnog datuma, svaki željeznički prevoznik sa sjedištem u dotičnoj državi članici čiji je sertifikat o bezbjednosti izdat u skladu sa Direktivom 2004/49/EZ potrebno obnoviti ili ažurirati zbog promjena u vrsti, obimu i oblasti djelovanja, podnosi zahtjev za jedinstveni sertifikat o bezbjednosti u skladu sa ovim Pravilnikom preko jedinstvene kontaktne tačke.

U slučajevima navedenim u stavu 2(a) ovog člana, nacionalni organ za bezbjednost saraduje i koordinira sa ERA u procjeni elemenata navedenih u članu 10(3)(a) Direktive (EU) 2016/798. Pri tome, ERA prihvata procjenu navedenu u članu 10(2)(a) Direktive 2004/49/EZ koju sprovodi nacionalni organ za bezbjednost.

Član 16 Stavljanje van snage

Uredba (EZ) br. 653/2007 stavljena je van snage sa dejstvom od 16. juna 2019. godine. Međutim, ona se nastavila primjenjivati do 15. juna 2020. godine u državama članicama koje su obavijestile ERA i Komisiju u skladu sa članom 33(2) Direktive (EU) 2016/798 o produženju roka za transpoziciju te direktive.

Član 17 Stupanje na snagu i primjena

Ovaj Pravilnik je obavezujući u cjelini i direktno se primjenjuje u svim državama članicama EU. Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Broj: 1-59/26
Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,
Lazar Miljanić, s.r.

PRILOG I

Sadržaj zahtjeva za jedinstveni sertifikat o bezbjednosti

Napomena: sve informacije su obavezne, uključujući dokumenta priložena uz zahtjev, osim ako nisu označena slovom „N“ (opciono). Ako je železnički prevoznik obavezan da uspostavi plan korektivnih mjera kao što je navedeno u tački 9, informacije na tom planu su obavezne.

1. Vrsta zahtjeva:

- 1.1. Novi
- 1.2. Obnavljanje
- 1.3. Ažuriranje
- 1.4. EIN prethodnog sertifikata (samo za zahtjeve za obnovu ili ažuriranje)

2. Vrsta traženih usluga (izaberite jednu ili više)

- 2.1. Prevoz putnika, uključujući usluge velikih brzina
- 2.2. Prevoz putnika, koji ne uključuje usluge velikih brzina
- 2.3. Teretni prevoz, uključujući usluge prevoza opasnih materija
- 2.4. Teretni prevoz, koji ne uključuje usluge prevoza opasnih materija
- 2.5. Samo ranžiranje (manevrisanje)
- 2.6. Drugo (navedite)

3. Željeznički prevozi:

- 3.1. Očekivani datum početka usluga/usluga (N)
- 3.2. Države članice uključene u planirano područje rada
- 3.3. Definicija planiranog područja rada (za pokrivene mreže)
- 3.4. Stanica(e) u susjednim državama članicama (u slučajevima navedenim u članu 3(11) Uredbe o sprovođenju (EU) 2018/763 i članu 10(8) Direktive (EU) 2016/798)

4. Tijelo za izdavanje sertifikata o bezbjednosti:

- 4.1. Agencija
- 4.2. Nacionalni bezbjednosni organ (u slučajevima navedenim u članu 10(8) Direktive (EU) 2016/798 – Agencija za željeznice Crne Gore)

5. Podaci o podnosiocu zahtjeva:

- 5.1. Pravno ime
- 5.2. Skraćeno ime (N)
- 5.3. Puna poštanska adresa
- 5.4. Telefon
- 5.5. Faks (N)
- 5.6. E-adresa
- 5.7. Veb-sajt (N)
- 5.8. Nacionalni registracioni broj
- 5.9. PDV broj (N)
- 5.10. Ostale relevantne informacije (N)

6. Kontakt podaci:

- 6.1. Ime
- 6.2. Prezime

- 6.3. Titula ili funkcija
- 6.4. Puna poštanska adresa
- 6.5. Telefon
- 6.6. Faks (N)
- 6.7. E-adresa
- 6.8. Jezik ili jezici koji se koriste

Dokumenti priloženi uz zahtjev

7. Dokumenti dostavljeni za dio procjene koji se odnosi na sistem upravljanja bezbjednošću:

- 7.1. Opis sistema upravljanja bezbjednošću i drugi dokumenti koji dokazuju usklađenost sa zahtjevima iz tačke (a) člana 10(3) Direktive (EU) 2016/798 i pokazuju kako su ti zahtjevi ispunjeni.
- 7.2. Informacije o poređenju sistema upravljanja bezbjednošću (vidjeti tačku 7.1) sa Prilogom I Delegirane uredbe (EU) 2018/762, uključujući naznaku gdje su relevantni zahtjevi važeće tehničke specifikacije za interoperabilnost u vezi sa podsistemom „rad i upravljanje saobraćajem“ ispunjeni u dokumentaciji sistema upravljanja bezbjednošću.

8. Dokumenti dostavljeni za nacionalni dio procjene (za svaku državu članicu koju obuhvata planirano područje djelovanja):

- 8.1. Opis ili druga demonstracija kako aranžmani za upravljanje bezbjednošću pokrivaju relevantna nacionalna pravila prijavljena u skladu sa članom 8 Direktive (EU) 2016/798.
- 8.2. Informacije o unakrsnoj provjeri sistema upravljanja bezbjednošću (vidjeti tačku 7.1) u odnosu na zahtjeve navedene u relevantnim nacionalnim pravilima (vidjeti tačku 8.1).

9. Planovi korektivnih mjera:

- 9.1. Trenutni status akcionih planova koje je željeznički prevoznik utvrdio radi rješavanja svih većih neusaglašenosti ili bilo kojih drugih problematičnih oblasti primjećениh tokom aktivnosti nadzora od posljednje procjene.
- 9.2. Trenutni status akcionih planova koje je željeznički prevoznik utvrdio radi rješavanja svih preostalih pitanja od posljednje procjene.

PRILOG II

Postupak procjene bezbjednosti

1. OPŠTE

1.1. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja razviće strukturirani postupak za cijelu aktivnost koji uzima u obzir sve elemente navedene u ovom prilogu i koji se može revidirati. Postupak procjene bezbednosti biće iterativan, kao što je prikazano na dijagramu (videti sliku 1 u Dodatku), tj. tijelo za sertifikaciju bezbednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja imaju pravo da razumno zahtjevaju dodatne informacije ili ponovo podnesu zahtjev u skladu sa ovim pravilnikom.

2. PRIJEM ZAHTJEVA

- 2.1. Po prijemu zahtjeva za jedinstveni sertifikat o bezbjednosti, organ za sertifikaciju bezbjednosti će, bez odlaganja, formalno potvrditi prijem zahtjeva.
- 2.2. Organ za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja će dodjeliti nadležne resurse za sprovođenje postupka procjene.

3. PRELIMINARNI PREGLED

3.1. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja, sprovodi preliminarni pregled bez odlaganja po prijemu zahtjeva, provjeravajući sljedeće elemente:

(a) podnosilac zahtjeva je dostavio osnovne informacije koje zahtjeva zakon ili su neophodne za efikasnu obradu zahtjeva;

(b) dosije zahtjeva sadrži dovoljno dokaza, strukturiran je i sadrži interne reference tako da se može na odgovarajući način procjeniti u odnosu na zahtjeve sistema upravljanja bezbjednošću i relevantna prijavljena nacionalna pravila. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja, sprovodi preliminarni pregled sadržaja dokaza u samom dosijeu zahtjeva kako bi donijelo preliminarnu odluku o kvalitetu, dovoljnosti i podobnosti sistema upravljanja bezbjednošću;

(c) ako je primjenljivo, trenutni status akcionih planova koje je uspostavio željeznički prevoznik za rješavanje svih većih neusaglašenosti ili bilo kojih drugih problematičnih oblasti identifikovanih tokom aktivnosti nadzora od posljednje procjene koja je priložena;

(d) gde je primjenljivo, priložen je trenutni status akcionih planova koje je željeznički prevoznik utvrdio za rješavanje preostalih pitanja od posljednje procjene.

3.2. Nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja takođe će provjeriti da li su dokazi o vrsti, obimu i planiranom području djelovanja jasno identifikovani.

3.3. Nakon provjera navedenih u tačkama 3.1. i 3.2., tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja odlučuju, svako za svoje područje, da li postoje pitanja za koja su im potrebne dodatne informacije. Ako su potrebne dodatne informacije, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja mogu odmah zatražiti informacije u mjeri u kojoj smatraju da je to razumno potrebno da pomognu u procjeni.

3.4. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja, svako za svoje područje, pročitaju dovoljan uzorak zahtjeva kako bi provjerili da li je sadržaj razumljiv. Ako sadržaj zahtjeva nije razumljiv, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja odlučuju, svako za sebe, da li da ga vrate i zatraže poboljšanu verziju.

4. DETALJNA PROCJENA

4.1. Nakon završetka faze preliminarnog ispitivanja, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja, svako za svoj dio, prelaze na detaljnu procjenu dosijea zahtjeva (videti sliku 2 u Prilogu) na osnovu zahtjeva sistema upravljanja bezbjednošću i relevantnih prijavljenih nacionalnih pravila.

4.2. Prilikom sprovođenja detaljne procjene navedene u tački 4.1, u skladu sa članom 18(1) Direktive (EU) 2016/798, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području primjenjuju stručno rasuđivanje i djeluju nepristrasno i srazmjerno, i dokumentuju izvedene zaključke.

4.3. Procjena utvrđuje da li su ispunjeni zahtjevi sistema upravljanja bezbjednošću i relevantnih prijavljenih nacionalnih pravila ili je potrebno tražiti dodatne informacije. Tokom procjene, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja takođe će tražiti dokaze da su zahtjevi sistema upravljanja bezbjednošću i relevantna prijavljena nacionalna pravila ispunjeni u obliku rezultata procesa sistema upravljanja bezbjednošću, koristeći, gdje je to potrebno, metode uzorkovanja kako bi se osiguralo da je podnosilac zahtjeva razumio zahtjeve za vrstu i obim željezničkog transporta i za planirano područje djelovanja i da može da ih ispuni kako bi se osiguralo bezbjedno obavljanje željezničkog transporta.

4.4. Svaki nedostatak tipa 4 biće riješen na zadovoljstvo tijela za sertifikaciju bezbjednosti i, gdje je to potrebno, rezultiraće ažuriranjem dosijea zahtjeva prije izdavanja jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

4.5. Što se tiče preostalih nedostataka, oni mogu biti odloženi za kasniji nadzor ili se mjere mogu dogovoriti sa podnosiocem zahtjeva na osnovu njegovog predloga za ažuriranje dosijea zahtjeva, ili oboje. U takvim slučajevima, nedostatak će biti formalno riješen nakon izdavanja jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

4.6. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja transparentno će procjeniti značaj svih identifikovanih nedostataka navedenih u članu 12(1).

4.7. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja detaljno identifikuju nedostatke navedene u članu 12(1) i pomažu podnosiocu zahtjeva da razumije nivo detalja koji se očekuje u odgovoru. U tom cilju, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja preduzimaju sljedeće korake:

(a) precizno navode relevantne zahtjeve sistema upravljanja bezbjednošću i prijavljena nacionalna pravila i pomažu podnosiocu zahtjeva da razumije utvrđene nedostatke;

(b) identifikuju relevantni dio povezanih propisa i standarda;

(c) navode zašto određeni zahtjev sistema upravljanja bezbjednošću ili obavješteno nacionalno pravilo, uključujući relevantno zakonodavstvo, nije ispunjen;

(d) dogovaraju se sa podnosiocem zahtjeva o daljim obavezama, dokumentima i svim drugim pratećim informacijama koje treba dostaviti u skladu sa nivoom detalja zahtjeva sistema upravljanja bezbjednošću ili prijavljenog nacionalnog pravila;

(e) postavljaju i dogovaraju se sa podnosiocem zahtjeva o vremenskom roku za usklađenost, razumnom i srazmjernom teškoći pružanja traženih informacija.

4.8. Ako podnosilac zahtjeva značajno kasni sa dostavljanjem traženih informacija, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti može produžiti rok za odgovor podnosioca zahtjeva ili odbiti zahtjev nakon obavještenja.

4.9. Rok za donošenje odluke o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti može se produžiti samo dok se ne dostave tražene informacije, odlukom organa za sertifikaciju bezbjednosti u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u predviđenom području djelovanja i u dogovoru sa podnosiocem zahtjeva, u bilo kom od sljedećih slučajeva:

(a) zbog nedostataka tipa 1 navedenih u članu 12(1) koji, kada se posmatraju pojedinačno ili zajedno, sprječavaju dalju procjenu ili njen dio;

(b) zbog nedostataka tipa 4 ili više nedostataka tipa 3 navedenih u članu 12(1) koji, kada se posmatraju zajedno, mogu biti reklasifikovani kao nedostaci tipa 4, što onemogućava izdavanje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

4.10. Da bi bili zadovoljavajući, pisani odgovori podnosioca zahtjeva moraju biti dovoljni da odgovore na iznete zabrinutosti i da pokažu da će predloženi aranžmani ispunjavati relevantne kriterijume ili prijavljene nacionalne propise.

4.11. Ako se odgovor smatra nezadovoljavajućim, treba precizno objasniti zašto i navesti sve dodatne informacije ili dokaze potrebne od podnosioca zahtjeva da bi odgovor bio zadovoljavajući.

4.12. Ako postoji bilo kakva sumnja da zahtjev može biti odbijen ili da će odluka trajati duže od dozvoljenog perioda za procjenu, organ za sertifikaciju bezbjednosti može razmotriti hitne mjere.

4.13. Ako se zaključi da zahtjev ispunjava sve zahtjeve ili da je dalji napredak malo vjerovatan zbog nedavanja zadovoljavajućih odgovora na preostala pitanja, organ za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja završavaju procjenu, svako za svoj dio, preduzimajući sljedeće korake:

(a) navode da li su kriterijumi ispunjeni ili da li postoje neriješena pitanja;

(b) identifikuju sve preostale nedostatke;

(c) identifikuju sva ograničenja ili uslove korišćenja koji treba da budu uključeni u jedinstveni sertifikat o bezbjednosti;

(d) gdje je to prikladno, izvještavaju o praćenju značajnih neusaglašenosti utvrđenih tokom aktivnosti nadzora, kako je navedeno u članu 5 Delegirane uredbe (EU) 2018/761;

(e) osiguravaju da je proces procjene bezbjednosti pravilno sproveden;

(f) prikuplja rezultate procjene, uključujući rezime zaključaka i, gdje je to prikladno, mišljenje u vezi sa izdavanjem jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

4.14. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u predviđenom području djelovanja evidentiraju i pismeno obrazlažu sve zaključke i odluke kako bi olakšali proces obezbjeđivanja kvaliteta i donošenja odluka, kao i pomogli u eventualnim žalbama na odluku o izdavanju ili neizdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

5. DONOŠENJE ODLUKA

5.1. Na osnovu zaključaka završene procjene, donosi se odluka o izdavanju jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti ili o odbijanju zahtjeva. Ako se izda jedinstveni sertifikat o bezbjednosti, mogu se utvrditi preostali nedostaci. Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti neće se izdati ako je tokom procjene utvrđen nedostatak tipa 4 iz člana 12(1) i nije riješen.

5.2. Organ za sertifikaciju bezbjednosti može odlučiti da ograniči obim jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti nametanjem ograničenja ili uslova korišćenja ako se, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u predviđenom području djelovanja, zaključi da takva ograničenja ili uslovi korišćenja rješavaju nedostatak tipa 4 koji sprječava izdavanje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti. Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti će se ažurirati na zahtjev podnosioca zahtjeva nakon što se otklone svi preostali nedostaci u njegovom dosijeu zahtjeva.

5.3. Podnosilac zahtjeva će biti obaviješten o odluci organa za sertifikaciju bezbjednosti, uključujući ishod procjene, i jedinstveni sertifikat o bezbjednosti će se izdati, gdje je to potrebno.

5.4. Ako se izdavanje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti odbije ili ako jedinstveni sertifikat o bezbjednosti sadrži ograničenja ili uslove korišćenja koji nijesu navedeni u zahtjevu, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti poslaće podnosiocu zahtjeva obavještenje u kojem se navode razlozi za odluku i obavijestiće ga o postupku za zahtjev za preispitivanje odluke ili podnošenje žalbe na odluku.

6. ZAKLJUČENJE PROCJENE

6.1. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti sprovodi administrativno zatvaranje tako što će osigurati da su svi dokumenti i evidencija pregledani, organizovani i arhivirani. Radi kontinuiranog unaprijeđenja procesa, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti identifikuje informacije i naučene lekcije koje će se koristiti u budućim procjenama.

7. POSEBNE ODREDBE ZA OBNAVLJANJE JEDINSTVENOG SERTIFIKATA O BEZBJEDNOSTI

7.1. Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti može se obnoviti na zahtjev podnosioca zahtjeva prije datuma isteka kako bi se osigurao kontinuitet sertifikacije.

7.2. U slučaju zahtjeva za obnovu, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja ispitaće detalje o promjenama dokaza podnijetih u prethodnom zahtjevu i razmotriti rezultate prethodnih aktivnosti nadzora navedenih u članu 5 Delegirane uredbe (EU) 2018/761 kako bi odredili redosljed prioriteta ili ciljali relevantne zahtjeve sistema upravljanja bezbjednošću i prijavljena nacionalna pravila na kojima će se zasnivati procjena zahtjeva za obnovu.

7.3. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja zauzeće srazmjeran pristup ponovnoj procjeni na osnovu nivoa predloženih promjena.

8. POSEBNE ODREDBE ZA AŽURIRANJE JEDINSTVENOG SERTIFIKATA O BEZBJEDNOSTI

8.1. Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti ažurira se kad god se predloži značajna promjena u vrsti ili obimu operacija u skladu sa članom 10(13) Direktive (EU) 2016/798 ili u slučaju proširenja područja djelovanja u skladu sa članom 10(14) te direktive.

8.2. Željeznički prevoznik bez odlaganja obavještava tijelo za sertifikaciju bezbjednosti ako namjerava da uvede bilo koju od promjena navedenih u tački 8.1.

8.3. Po prijemu obavještenja željezničkog prevoznika navedenog u tački 8.2, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti:

(a) provjerava da li je promjena u vezi sa bilo kojom mogućom primjenom jasno opisana i da li su procijenjeni potencijalni bezbjednosni rizici;

(b) razgovara sa železničkim prevoznikom i nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja o potrebi za ažuriranjem jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti.

8.4. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti, u koordinaciji sa nacionalnim organima za bezbjednost u planiranom području djelovanja, može da postavi dodatna pitanja podnosiocu zahtjeva. Ako se tijelo za sertifikaciju bezbjednosti složi da predložena promjena nije značajna, pismeno će obavijestiti podnosioca zahtjeva da ažuriranje nije potrebno i evidentirati odluku u registru.

8.5. U slučaju zahtjeva za ažuriranje, tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja preduzimaju sljedeće korake:

(a) provjeravaju detalje o promjenama dokaza dostavljenih u prethodnom zahtjevu na osnovu kojih je izdat važeći sertifikat;

(b) razmatraju rezultate prethodnih aktivnosti nadzora iz člana 5 Delegirane uredbe (EU) 2018/761, posebno sve nedostatke u vezi sa sposobnošću podnosioca zahtjeva da efikasno sprovede i prati proces upravljanja promjenama;

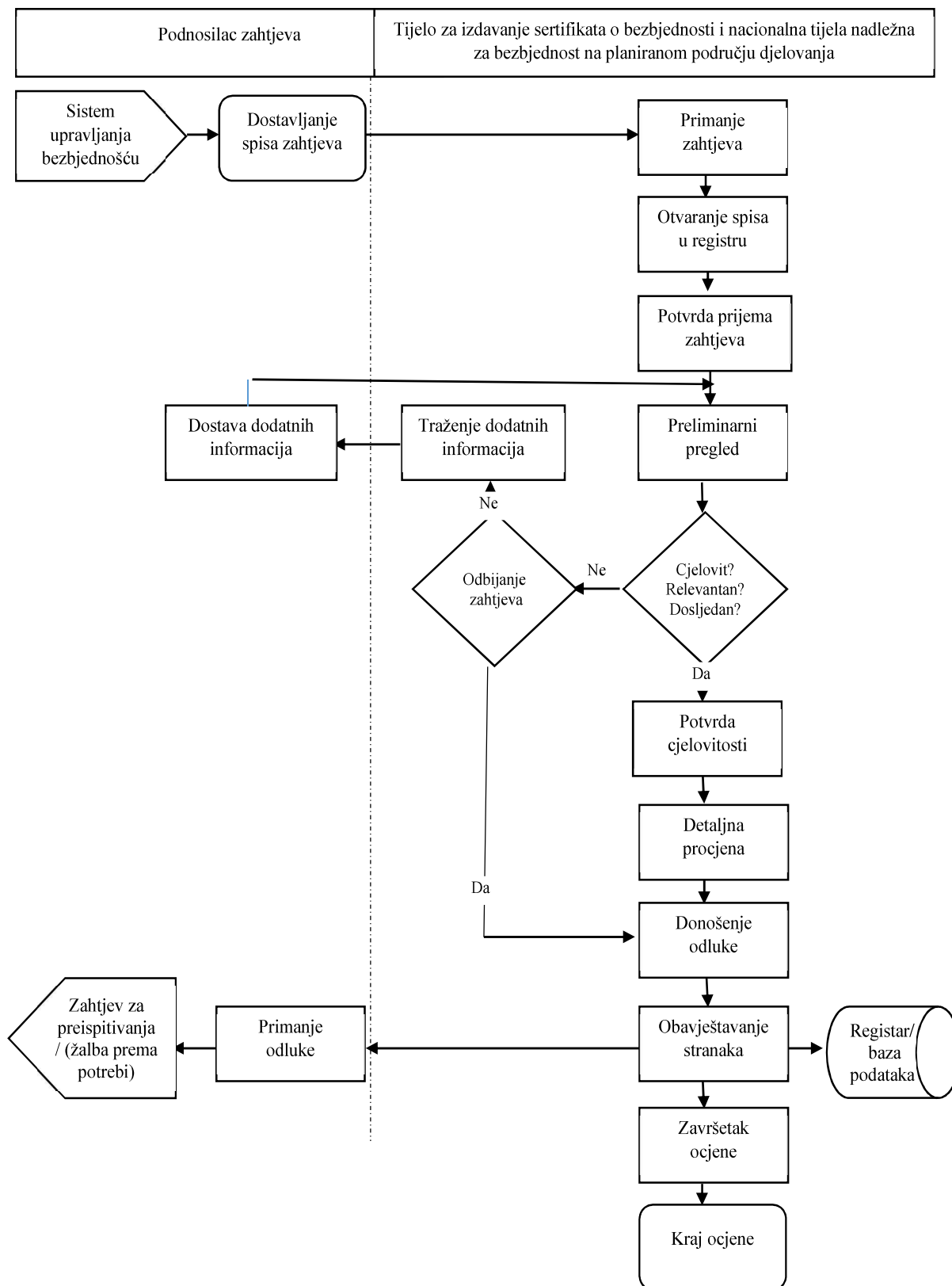
(c) određuju redosljed prioriteta ili cilja relevantnih zahtjeva sistema upravljanja bezbjednošću i prijavljenih nacionalnih pravila za procjenu zahtjeva za ažuriranje.

8.6. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti i nacionalni organi za bezbjednost u planiranom području djelovanja zauzeće srazmjeran pristup ponovnoj procjeni na osnovu nivoa predloženih promjena.

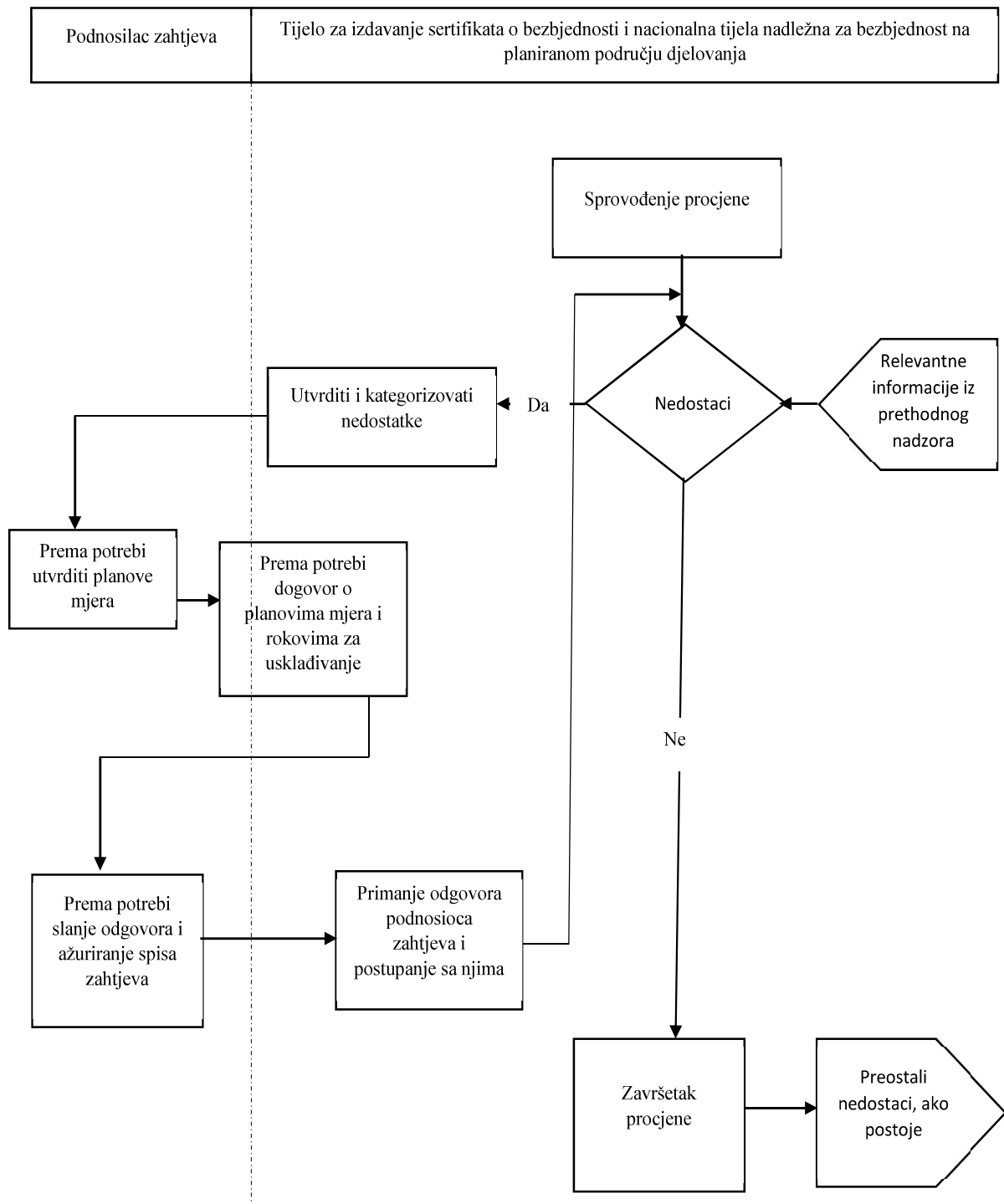
8.7. Podnošenje zahtjeva za ažuriranje jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti tijelu za sertifikaciju bezbjednosti neće rezultirati produženjem važenja sertifikata.

8.8. Tijelo za sertifikaciju bezbjednosti će, na zahtjev podnosioca zahtjeva, odlučiti da li jedinstveni sertifikat o bezbjednosti treba ažurirati ako se uslovi pod kojima je sertifikat izdat promjene bez ikakvog uticaja na vrstu, obim ili područje djelovanja.

Dodatak
Postupak procjene bezbjednosti
 Slika 1. Postupak procjene bezbjednosti

Postupak detaljne procjene
Slika 2. Postupak detaljne procjene

PRILOG III

Sadržaj jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti

Jedinstveni sertifikat o bezbjednosti kojim se potvrđuje prihvatanje sistema upravljanja bezbjednošću željezničkog prevoznika, uključujući odredbe koje je željezničko prevoznik usvojio radi ispunjavanja specifičnih zahtjeva neophodnih za bezbjedan rad na relevantnoj mreži u skladu sa Direktivom (EU) 2016/798 i važećim nacionalnim zakonodavstvom, mora da sadrži sljedeće informacije:

1. Evropski identifikacioni broj (EIN) jedinstvenog sertifikata o bezbjednosti

2. Podaci o železničkom prevozniku:

- 2.1. Pravni naziv
- 2.2. Nacionalni registracioni broj
- 2.3. PDV identifikacioni broj

3. Podaci o tijelu za sertifikaciju bezbjednosti:

- 3.1. Organizacija
- 3.2. Država članica (ako je primjenljivo)

4. Podaci o sertifikatu:

- 4.1. Novi
- 4.2. Obnavljanje
- 4.3. Ažuriranje
- 4.4. EIN prethodnog sertifikata (samo za obnovu ili ažuriranje)
- 4.5. Početak i kraj perioda važenja

4.6. Vrsta operacije

- 4.6.1. Prevoz putnika, uključujući usluge velikih brzina
- 4.6.2. Prevoz putnika koji ne uključuje usluge velikih brzina
- 4.6.3. Teretni prevoz, uključujući prevoz opasnih materija
- 4.6.4. Teretni prevoz koji ne uključuje prevoz opasnih materija
- 4.6.5. Samo manevarska vožnja
- 4.6.6. Ostale operacije

5. Primjenljivo nacionalno zakonodavstvo

6. Oblast djelovanja

7. Ograničenja i uslovi korišćenja

8. Dodatne informacije

9. Datum izdavanja i ovlašćeni potpis/pečat nadležnog organa

1141.

Na osnovu člana 16 stav 4 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni list CG”, broj 160/25), Agencija za željeznice donijela je

**PRAVILNIK
O TEHNIČKOJ SPECIFIKACIJI INTEROPERABILNOSTI FUNKCIONALNOG
PODSISTEMA TELEMATSKIH APLIKACIJA ZA PREVOZ PUTNIKA I TERETA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se tehnička specifikacija interoperabilnosti (TSI) koja se odnosi na funkcionalni podsistem telematskih aplikacija za prevoz putnika i tereta, kako je utvrđeno u Prilogu.

Član 2

Primjena

Sljedeći članovi Priloga primjenjuju se:

- od 2. septembra 2026:

(a) član 8. stav 1. tačke (a), (c) i (d), te član 8. stav 2;

(b) član 9. stav 2;

(c) član 11. stav 1;

(d) član 12. stav 1.

- članovi primjenjuju se od 2. marta 2027:

(a) član 8. stav 1. tačka (b);

(b) član 9. stav 1;

(c) član 17. stav 1;

(d) član 18.

Član 3

Stupanje na snagu i objavljivanje

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Prilog ovog pravilnika biće objavljen samo u elektronskom izdanju „Službenog lista Crne Gore”.

Broj: 1-61/26

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,
Lazar Miljanić, s.r.

PRILOG

POGLAVLJE 1. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Predmet

U ovom Pravilniku utvrđuje se tehnička specifikacija za interoperabilnost (TSI) koja se odnosi na podsistem „telematskih aplikacija za prevoz putnika i tereta” željezničkog sistema u Evropskoj uniji, kako je utvrđeno u Prilogu, čime se propisuju zajednički i konkretni zahtjevi, te zahtjevi u pogledu interfejsa za interoperabilnost razmjene podataka u željezničkom prevozu.

Član 2

Polje primjene

1. Ovaj Pravilnik se primjenjuje na „telematske aplikacije za prevoz putnika i tereta” navedene u tački 1. podtački (b) trećoj alineji Priloga II Direktivi (EU) 2016/797 i opisane u njegovoj tački 2.6. u sljedećim postupcima:
  - (a) usluge željezničkog prevoza putnika i tereta:
    - i. upravljanje kapacitetom;
    - ii. priprema voza;
    - iii. upravljanje saobraćajem;
  - (b) samo usluge željezničkog prevoza tereta: upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom; (c) samo usluge željezničkog prevoza putnika: i. izdavanje željezničkih karata; ii. informacije o putovanjima za putnike u željezničkom prevozu.
2. Ovaj Pravilnik se primjenjuje na željeznički sistem Evropske unije kako je definisan u članu 2. tački 1. Direktive (EU) 2016/797.
3. Ovaj se Pravilnik ne primjenjuje na usluge željezničkog prevoza koje napuštaju Uniju ili ulaze u nju iz treće zemlje, a koje ne podliježu sličnim pravilima na osnovu međunarodnog sporazuma. Međutim, telematski akteri mogu primijeniti alternativne mjere između granice i granične stanice određene za prekogranične operacije.

Član 3

Definicije

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „podaci” znači mašinski čitljiv prikaz radnji, činjenica ili informacija i svaka kompilacija tih radnji, činjenica ili informacija predviđenih za razmjenu u usklađenom i strukturiranom formatu;
2. „razmjena podataka” znači prenos podataka od imaoca do primaoca podataka radi zajedničkog ili pojedinačnog korišćenja tih podataka direktno ili preko posrednika, npr. na osnovu otvorenih ili komercijalnih licenci uz naknadu ili besplatno;
3. „izdavanje željezničkih karata” znači postupak koji se sastoji od najmanje jedne od sljedećih usluga željezničkog prevoza putnika: (a) digitalni prikaz usluga željezničkog prevoza putnika radi planiranja putovanja; (b) digitalna provjera raspoloživosti ili rezervacije odgovarajućih željezničkih proizvoda za prodaju; (c) digitalno izdavanje i kontrola karata; (d) digitalno vođenje poslijeprodajnih postupaka;
4. „željeznički proizvod” znači usluga po mjeri povezana sa uslugom željezničkog prevoza putnika po određenoj tarifi;

5. „karta” znači karta kako je definisana u članu 3. tački 7. Uredbe (EU) 2021/782;
6. „rezervacija” znači rezervacija kako je definisana u članu 3. tački 8. Uredbe (EU) 2021/782;
7. „usluga željezničkog prevoza” znači redovni linijski željeznički prevoz od mjesta polaska do mjesta dolaska i obuhvata usluge prevoza robe, putnika, prtljaga, bicikala ili automobila te prilagođene organizacije prevoza, kao i pomoć putnicima, uključujući usluge preusmjerenja i nastavka putovanja;
8. „operator željezničkog teretnog uslužnog objekta” znači operatori uslužnih objekata kako su definisani u članu 3. tački 12. Direktive 2012/34/EU koji pružaju usluge potrebne za pružanje usluge željezničkog prevoza robe i čiji su uslužni objekti navedeni u tački 2. podtačkama (b), (c), (d) i (g) Priloga II Direktivi 2012/34/EU i povezani sa transevropskom saobraćajnom mrežom kako je navedena u Prilogu II Uredbi (EU) 2024/1679, ograničeni na multimodalne teretne terminale utvrđene na osnovu člana 36. te uredbe;
9. „telematski akter” znači sljedeći imaoci ili primaoci podataka koji u svojim aktivnostima koriste telematske aplikacije za usluge prevoza putnika i tereta:
  - (a) željeznički prevoznici;
  - (b) upravljači infrastrukture;
  - (c) upravljači stanica;
  - (d) operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta;
  - (e) intermodalni prevoznici;
  - (f) podnosioci zahtjeva za dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta ili kapaciteta u uslužnim objektima;
  - (g) tijela odgovorna za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta ili kapaciteta u uslužnim objektima;
  - (h) željeznički prevoznici ili prodavci karata kako su definisani u članu 3. tački 5. Uredbe (EU) 2021/782 ako ti prevoznici ili prodavci djeluju kao prodavci i/ili distributeri i/ili izdavaoci u postupcima navedenim u članu 2. stavu 1. tački (c);
  - (i) subjekti nadležni za održavanje kako su definisani u članu 3. tački 20. Direktive (EU) 2016/798;
  - (j) treće strane pružaoci usluga sa operativnom odgovornošću za rad željezničkog sistema ili podršku pri pružanju usluga željezničkog prevoza putnika ili tereta, odnosno sa ugovornom obavezom praćenja kretanja vozova ili protoka putnika ili robe;
  - (k) korisnici željezničkog prevoza tereta;
  - (l) nosioci ugovora o prevozu tereta za određeni voz ili određenu vrstu usluge željezničkog prevoza;
  - (m) nekomercijalne treće strane agregatori informacija koji pružaju nezavisne, nediskriminatorne, javno dostupne podatke o uslugama željezničkog prevoza;
  - (n) svi drugi subjekti koji učestvuju u radu telematskih aplikacija u vezi sa elementima podsistema iz tačke 2.6 Priloga II Direktivi (EU) 2016/797;
10. „tijela Unije” znači tijela Evropske unije kako su definisana u članu 2. tački 27. Uredbe (EU) 2023/2854;
11. „tijelo javnog sektora” znači tijelo javnog sektora kako je definisano u članu 2. tački 28. Uredbe (EU) 2023/2854;
12. „imalac podataka” znači fizičko ili pravno lice koje ima pravo da upotrebljava ili obavezu da prikuplja podatke i stavlja ih na raspolaganje;
13. „primalac podataka” znači fizičko ili pravno lice koje pod određenim uslovima pristupa za potrebe korišćenja ima pravo da pristupa podacima koje je prikupio i stavio na raspolaganje imalac podataka;
14. „pristup podacima” znači pravo uvida u podatke nezavisno od mogućnosti kontrole nad njima, a razlikuje se od drugih prava i obaveza povezanih sa njihovom upotrebom u nekomercijalne ili komercijalne svrhe;

15. „nacionalna pristupna tačka” znači nacionalna pristupna tačka u smislu člana 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926;
16. „ontologija ERA-e” znači tehnički dokument koji Agencija izdaje u skladu sa članom 4. stavom 8. Direktive (EU) 2016/797, kojim se utvrđuju definicije i prikazi podataka koji su čitljivi ljudima i mašinama, te povezani zahtjevi za kvalitet i tačnost elemenata za podatke željezničkog sistema Evropske unije;
17. „element podataka” znači polje, vrijednost ili atribut podataka za razmjenu koji je strukturiran u skladu sa cjelokupnim protokolom za razmjenu podataka i sadrži bitne informacije koje doprinose značenju i svrsi tih podataka, čime se omogućava njihova razmjena među sistemima, aplikacijama ili organizacijama;
18. „referentni podaci” znači skup podataka koji se sastoji od standardizovanih i interoperabilnih jedinstvenih identifikatora koji služe kao osnova za razmjenu podataka u određenom domenu;
19. „metapodaci” znači metapodaci kako su definisani u članu 2. tački 2. Uredbe (EU) 2023/2854;
20. „višemrežni postupak” znači postupak na koji utiče pružanje usluge željezničkog prevoza na najmanje dvije mreže koje vode različiti upravljači infrastrukture ili operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta;
21. „usluga direktnog željezničkog prevoza” znači usluga željezničkog prevoza koja se može sastojati od komercijalnih međustajališta između polazišta i odredišta, ali ne uključuje nikakvo premještanje putnika ili tereta između vozova;
22. „programski interfejs aplikacije” ili „API” znači skup funkcija, postupaka, definicija i protokola za interoperabilnu razmjenu podataka između telematskih aplikacija;
23. „upravljač stanicom” znači upravljač stanicom kako je definisan u članu 3. tački 3. Uredbe (EU) 2021/782;
24. „minimalno vrijeme presijedanja” znači minimalno vrijeme potrebno putniku za presijedanje između pristupnih čvorova dvije uzastopne usluge prevoza putnika u okviru putovanja;
25. „lice sa invaliditetom” i „lice sa smanjenom pokretljivošću” znače lice sa invaliditetom i lice sa smanjenom pokretljivošću kako su definisana u tački 2.2. Priloga Uredbi (EU) br. 1300/2014 („TSI za lica sa smanjenom pokretljivošću”);
26. „putovanje” znači put putnika ili tereta od polazišta do odredišta koji se može sastojati od više dionica;
27. „javno vrijeme polaska” znači rok za ukrcaj putnika, tj. trenutak u kojem se zatvara pristup vozu, peronu ili stanici radi pripreme za polazak i nakon kojeg se putnici više ne smiju ukrcati, pri čemu se uzima u obzir vrijeme potrebno za prijavu putnika, bicikala ili prtljaga;
28. „javno vrijeme dolaska” znači vrijeme za iskrcaj putnika, tj. trenutak u kojem se vrata voza otvaraju na odredišnom peronu ili terminalu kako bi putnici mogli da se iskrcaju;
29. „red vožnje” znači red vožnje kako je definisan u članu 3. tački 28. Direktive 2012/34/EU, čija je svrha upravljanje kapacitetom i saobraćajem kako je navedeno u odjeljku 2. Priloga toj uredbi;
30. „metastanica” znači grupa stanica unutar funkcionalnog gradskog područja, uključujući jedan ili više gradskih čvorova navedenih u Prilogu II Uredbi (EU) 2024/1679, koje se mogu protezati na više država članica i na kojima se do raznih stanica može doći kombinacijom različitih vrsta i usluga gradskog prevoza prema redovnom ili neredovnom redu vožnje;
31. „pristupni čvor” znači pristupni čvor kako je definisan u članu 2. tački 25. Delegirane uredbe (EU) 2017/1926;
32. „podnosilac zahtjeva” znači podnosilac zahtjeva kako je definisan u članu 3. tački 19. Direktive 2012/34/EU;
33. „putnički red vožnje” znači datum i vrijeme usluga željezničkog prevoza putnika koje željeznički prevoznik pruža kao komercijalnu uslugu u određenom periodu u kontekstu izdavanja željezničkih karata i informacija o putovanju za putnike u željezničkom saobraćaju iz odjeljka 4. Priloga;

34. „manevarsko kretanje” znači manevarsko kretanje kako je definisano u tabeli 1 Priloga Sprovedbenoj uredbi (EU) 2019/773 („TSI za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem”);
35. „korisnik željezničkog prevoza tereta” znači subjekt koji je izdao informacije o pošiljci odgovarajućem željezničkom prevozniku tereta i koji može biti pružalac logističkih usluga, intermodalni prevoznik, otpremnik, upravljač voznim parkom praznih vagona ili, prema potrebi, imalac podataka koji je zaključio ugovor o prevozu koji obuhvata usluge prevoza robe;
36. „intermodalni prevoznik” znači subjekt koji organizuje usluge prevoza tereta između najmanje dva teretna terminala kombinovanjem više vrsta prevoza;
37. „tovarni list” znači prevozni dokument iz člana 6. Uredbe Savjeta br. 11;
38. „distributer” znači subjekt koji na osnovu ugovornih odredbi ima:
  - (a) tehničku sposobnost da kombinuje jedan ili više željezničkih proizvoda jednog ili više željezničkih prevoznika kako bi ih dostavio izdavaocu ili prodavcu;
  - (b) pravo saobraćanja bez početnog upita sistemima za dodjelu usluga tih prevoznika u vezi sa željezničkim proizvodima iz tačke (a);
  - (c) autonomno pravo provjere dostupnosti cijena za svaku uslugu koja je dio kombinovanih željezničkih proizvoda iz tačke (a);
39. „alat za planiranje putovanja” znači pretraživač koji služi za pronalaženje optimalnog putovanja na osnovu korisnikovih kriterijuma;
40. „izdavalac” znači subjekt koji na osnovu ugovornih odredbi ima pravnu i tehničku sposobnost da prodavcu izda kartu sa navedenim stranama ugovora o prevozu;
41. „sistem za dodjelu usluga” znači digitalni sistem željezničkog prevoznika sa internet katalogom pojedinačnih usluga željezničkog prevoza koji distributerima omogućava da provjere njihovu dostupnost i da ih rezervišu;
42. „prodavac” znači subjekt koji:
  - (a) ima sposobnost da na osnovu ugovornih odredbi kombinuje ili kombinuje i prodaje jedan ili više željezničkih proizvoda koje mu je stavio na raspolaganje najmanje jedan distributer;
  - (b) može pristupiti željezničkim proizvodima iz tačke (a) nakon što podnese početni zahtjev odgovarajućim distributerima;
  - (c) prema potrebi prodaje željezničke proizvode iz tačke (a), ali bez autonomnog prava na izmjenu sadržaja tih željezničkih proizvoda ili uslova ponuda koje su utvrdili distributeri;
  - (d) smije primjenjivati naknade ili popuste na ponude distributera;
43. „tarifa” znači agregirani skup podataka koje utvrđuje željeznički prevoznik ili, prema potrebi, imalac podataka, koji pruža sve relevantne pojedinosti o tarifi, uključujući cijenu usluge željezničkog prevoza koju distributer mora platiti željezničkom prevozniku, kao i sa tim povezane karakteristike i uslove;
44. „ponuda” znači agregirani (zbirni) skup podataka koje distributer utvrđuje kombinovanjem primjenljivih tarifa koje obuhvataju cijenu željezničkog proizvoda koju prodavac mora platiti distributeru i koja se može razlikovati od cijene koju je odredio željeznički prevoznik zbog primjene automatskih pravila o određivanju cijene ili drugih komercijalnih uslova;
45. „dinamički određena cijena” znači cijena povezana sa tarifom koja proizlazi iz primjene algoritma zasnovanog na varijablama, poznatog kao pravilo formiranja cijene (engl. yielding rule);
46. „organizacija za kontrolu karata” znači organizacija ovlašćena za pregled putničkih karata, između ostalog na prolazima za pristup peronu;
47. „kvalitet podataka” znači stepen podobnosti za upotrebu pri kojem karakteristike podataka zadovoljavaju navedeni i podrazumevani nivo tačnosti, potpunosti, dosljednosti, blagovremenosti i jedinstvenosti skupova podataka i stvaraju korisne uvide za druge korisnike pod određenim uslovima.

POGLAVLJE 2 OPŠTA PRAVILA I NAČELA

Član 4

Razmjena podataka među telematskim učesnicima i prava pristupa podacima

1. Ako telematski učesnici uključeni u iste usluge željezničkog prevoza i povezane postupke iz člana 2. stava 1. imaju prava ili obaveze koje proizlaze iz pravnih ili ugovornih odredbi za te postupke, oni međusobno odobravaju pristup za upotrebu ili dijele podatke navedene u Prilogu koji su potrebni za sprovođenje tih procesa.
Osim za postupke iz člana 2. stava 1. tačke (c) podtačke i., prava i obaveze navedene u prvom podstavu mogu proizlaziti i iz operativne odgovornosti subjekata uključenih u te postupke.
2. Telematski učesnici koji posjeduju podatke navedene u Prilogu, na obrazloženi zahtjev Komisije, tijela Unije ili tijela javnog sektora, besplatno omogućavaju direktan pristup određenim neobrađenim podacima u jednu od sljedećih svrha:
  - (a) praćenje uspostavljanja jedinstvenog evropskog željezničkog prostora ili transevropske saobraćajne mreže;
  - (b) razvoj interoperabilnosti i bezbjednosti željeznica u Evropskoj uniji;
  - (c) praćenje ili revizija protoka putnika ili tereta u Evropskoj uniji.

Član 5

Pristup podacima o željezničkom saobraćaju i podacima o sastavu voza

1. Osim obaveza utvrđenih u članu 4. Ovog Pravilnika, svi upravljači infrastrukture ili, prema potrebi, operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta, na javno dostupnom zajedničkom internet korisničkom interfejsu Evropske unije u oblasti upravljanja saobraćajem iz člana 14. stava 5. i u okviru minimalnog pristupnog paketa utvrđenog u tački 1. Priloga II Direktivi 2012/34/EU, u skladu sa sljedećim specifikacijama i uslovima pristupa, telematskim učesnicima u skladu sa članom 4. stavom 1. omogućavaju javan i besplatan pristup:
  - (a) podacima o redu vožnje iz tačke 2.3.10. Priloga ovom Pravilniku koje generišu upravljači infrastrukture ili, prema potrebi, imalac podataka;
  - (b) podacima o željezničkom saobraćaju iz tačke 2.6. Priloga ovom Pravilniku, koje generišu upravljači infrastrukture kao imaoci tih podataka;
  - (c) podacima o sastavu voza iz tačke 2.5.1. Priloga ovom Pravilniku, koje šalju željeznički prevoznici kao imaoci tih podataka;
  - (d) istorijskoj evidenciji podataka o vozu iz tačke 2.7. Priloga ovom Pravilniku.
2. Pristup podacima iz stava 1. javan je i besplatan putem javno dostupnog zajedničkog internet korisničkog interfejsa Evropske unije.
3. Stav 2. ne primjenjuje se na prevoz opasnih materija koje podliježu odredbama Direktive 2008/68/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta.
4. U slučaju usluga željezničkog prevoza tereta, stav 2. primjenjuje se samo ako željeznički prevoznik tereta odluči da dobrovoljno otkrije podatke iz stava 1. u vezi sa nekim ili svim svojim uslugama prevoza.
5. Zajednički internet korisnički interfejs Evropske unije iz stava 1. omogućava automatsko sprovođenje zabrana i ograničenja pristupa iz ovog člana kako je odredio imalac podataka.
6. Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na usluge željezničkog prevoza za potrebe oružanih snaga niti na druge usluge željezničkog prevoza koje podliježu bezbjednosnim mjerama koje je donijela država članica u kojoj se takve usluge pružaju.

Član 6

Pristup podacima za planiranje putovanja u okviru usluga željezničkog prevoza putnika i podacima o tarifama

1. Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, nadležni organi kako su definirani u članu 2. tački (b) Uredbe (EZ) br. 1370/2007 Evropskog parlamenta i Savjeta ili imaooci podataka, omogućavaju javan i besplatan pristup podacima iz tačke 4.2.1. Priloga o putničkom redu vožnje za uslugu željezničkog prevoza koju pružaju i tačke 4.4. Priloga o odgovarajućim uslovima prevoza. Pristup se odobrava barem putem nacionalnih pristupnih tačaka u skladu sa specifikacijama i uslovima pristupa utvrđenim u Prilogu.
2. Svi upravljači stanicama ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili drugi subjekti koje su oni ili država članica imenovali imaoocem podataka, omogućavaju javan i besplatan pristup podacima navedenim u tački 4.2.2. Priloga o vremenu presijedanja između pristupnih čvorova. Pristup se odobrava barem putem nacionalnih pristupnih tačaka u skladu sa specifikacijama i uslovima pristupa utvrđenim u Prilogu.
3. Ako na osnovu ugovornih odredbi željeznički prevoznik putnika ili, prema potrebi, imalac podataka ima prava ili obaveze da omogući pristup svojim podacima o tarifama, dužan je da omogući pristup svim svojim tarifama barem na nacionalnim pristupnim tačkama u skladu sa specifikacijama i uslovima pristupa utvrđenim u tački 4.3. Priloga. Dodatni uslovi za direktan pristup i komercijalno korišćenje tih podataka mogu se ugovoriti.
4. Ako na osnovu ugovornih odredbi distributer ima prava ili obaveze da pristupi podacima o dostupnosti i rezervaciji željezničkih proizvoda željezničkog prevoznika putnika, između ostalog dinamički određenim cijenama, željeznički prevoznik odobrava pristup barem tako što omogućava direktnu vezu sa sopstvenim sistemom za dodjelu usluga u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tački 4.5. Priloga.
5. Dodatni uslovi za direktan pristup i korišćenje tih podataka dogovaraju se na ugovornoj osnovi. Ovaj član se primjenjuje uz obaveze utvrđene u članu 4.

Član 7

Kibernetička bezbjednost i format podataka

1. Telematski učesnici, tijela Unije i organi javnog sektora uključeni u sprovođenje ovog Pravilnika identifikuju se na osnovu jedinstvenog identifikatora svoje organizacije dodijeljenog i potvrđenog u skladu sa članom 9.
2. Kada razmjenjuje i omogućava pristup podacima u skladu sa ovim Pravilnikom, telematski učesnik se stara da su komunikacione mreže i protokoli, sistemi, interfejsi ili baze podataka kojima se služi u skladu sa mjerama kibernetičke bezbjednosti utvrđenim u tački 1.3. Priloga.
3. Kada razmjenjuje i omogućava pristup podacima u skladu sa ovim Pravilnikom, telematski učesnik je dužan da bude usklađen sa semantikom navedenom u elementima kataloga podataka kao podskupovima ontologije ERA-e i nizom podataka iz tačke 1.4. Priloga.
4. Agencija Evropske unije za željeznice se stara da ontologija ERA-e i sa njom povezani elementi kataloga podataka prate regulatorne i tehničke promjene koje utiču na željeznički sistem Unije.

Član 8

Zajednički centralni repozitorijum i referentni podaci

1. Agencija Evropske unije za željeznice održava zajednički centralni repozitorijum kao jedinstveni izvor zajedničkih željezničkih podataka Evropske unije za telematiku. Repozitorijum je dostupan javnosti i u njemu se čuvaju sve sljedeće informacije:
  - (a)metapodaci i pripadajući elementi kataloga podataka iz tačke 1.4. Priloga kao podskup ontologije ERA-e, koji određuju sadržaj i strukturu podataka;
  - (b)popis sertifikacionih tijela za infrastrukturu javnih ključeva (PKI) osnovanih u skladu sa zahtjevima utvrđenim u tački 1.3. Priloga;
  - (c)zajednički referentni podaci iz člana 9., kojima upravlja Agencija;
  - (d)link za pristup izvoru referentnih podataka o teretu iz tačke 3.3. Priloga, kojima upravlja željeznički sektor.
2. Agencija Evropske unije za željeznice svim telematskim učesnicima omogućava da se pretplate na automatska obavještenja o ažuriranjima informacija povezanih sa zajedničkim centralnim repozitorijumom.
3. Telematski učesnik može replikovati (kopirati) podatke dostupne u zajedničkom centralnom repozitorijumu za sopstvene operativne potrebe.
4. Agencija Evropske unije za željeznice i svi telematski učesnici odgovorni za zajedničke referentne podatke u skladu sa tačkama 1.2. i 4.8. Priloga dužni su:
  - (a)besplatno objaviti svoje referentne podatke za ponovnu upotrebu u skladu sa specifikacijama i uslovima pristupa utvrđenim u Prilogu, kao i uslovima nivoa usluga koji se primjenjuju na dostupnost i pristupačnost odgovarajućeg repozitorijuma;
  - (b)upravlјati dodjelom, održavanjem, čuvanjem i pristupom tim referentnim podacima na transparentan, pošten, razuman i nediskriminatoran način.

Član 9

Upravljanje zajedničkim referentnim podacima

1. Agencija Evropske unije za željeznice telematskim učesnicima stavlja na raspolaganje internet aplikacije kako bi mogli podnositi zahtjeve za dodjelu oznaka i ažuriranje povezanih podataka. Agencija Evropske unije za željeznice utvrđuje i objavljuje korisnički priručnik u kojem se opisuju funkcije tih internet aplikacija.
2. Agencija Evropske unije za željeznice utvrđuje, objavljuje i primjenjuje postupke za obradu zahtjeva za dodjelu oznaka i ažuriranje pripadajućih elemenata podataka, što uključuje povezana pravila o jeziku u skladu sa članom 74. Uredbe (EU) 2016/796 i rokove. Priručnik sadrži smjernice za podnošenje zahtjeva namijenjene telematskim učesnicima.
3. Agencija Evropske unije za željeznice upravlja i dodjeljuje zajedničke referentne podatke u obliku jedinstvenih referentnih identifikatora (oznaka) koje telematski učesnici koriste ili namjeravaju da koriste u okviru postupaka iz člana 2. stava 1. za identifikaciju sljedećih elemenata podataka:
  - (a)subjekata (oznake organizacije) uključenih u razmjenu podataka u skladu sa aktima donesenim na osnovu Direktive (EU) 2016/797, Direktive (EU) 2016/798 ili Direktive 2012/34/EU iz tačke 1.2.1. Priloga;
  - (b)geografskih tačaka (oznake lokacije) iz tačke 1.2.2. Priloga;
  - (c)aspekata izdavanja karata (popisi oznaka za izdavanje karata) iz tačke 4.8. Priloga.

4. Telematski učesnik Agenciji Evropske unije za željeznice podnosi zahtjeve za dodjelu oznaka. Ti zahtjevi su u skladu sa specifikacijama za zajedničke referentne podatke utvrđenim u tački 1.2. Priloga.
5. Ako telematski učesnik podnese zahtjev za dodjelu oznake za lokaciju u Evropskoj uniji izvan njene željezničke mreže iz tačke 1. Priloga I Direktivi (EU) 2016/797, Agencija dodjeljuje oznaku lokacije kao virtuelno proširenje željezničke mreže (oznaka virtuelne lokacije) u sljedećim slučajevima:
  - (a) na lokaciji se pružaju usluge prevoza kojima se privremeno zamjenjuju usluge željezničkog prevoza;
  - (b) na lokaciji se pružaju usluge prevoza koje se prodaju kao usluge željezničkog prevoza koje ne pružaju željeznički prevoznici;
  - (c) lokacija se smatra metastanicom.
6. Agencija Evropske unije za željeznice provjerava da li je položaj dodijeljenih oznaka lokacije određen prema relevantnim podacima o infrastrukturi dostupnim u registru željezničke infrastrukture iz člana 49. Direktive (EU) 2016/797 i čuva ih.
7. Do 2. septembra 2026. svi upravljači infrastrukture i operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta ili drugi nadležni subjekti sa poslovnim nastanom u Evropskoj uniji koje su oni imenovali, navode položaj oznaka lokacije koje su im dodijeljene prije stupanja na snagu ovog Pravilnika prema relevantnim podacima o infrastrukturi dostupnim u registru željezničke infrastrukture.
8. Ako se za usluge željezničkog prevoza putnika upućuje na pristupne čvorove ili imaoca podataka u okviru nacionalnih pristupnih tačaka, telematski učesnik koristi oznake lokacije kojima upravlja i koje dodjeljuje Agencija Evropske unije za željeznice u skladu sa ovim članom.

Član 10 Kvalitet podataka

1. Agencija Evropske unije za željeznice i svi telematski učesnici garantuju da su njihovi referentni podaci u skladu sa kriterijumima kvaliteta podataka i nominalnim vrijednostima utvrđenim u tački 1.5. Priloga i da se odlikuju odgovarajućim nivoom cjelovitosti i pouzdanosti.
2. Kada razmjenjuje podatke ili im odobrava pristup u skladu sa ovim Pravilnikom, telematski učesnik je dužan da se pobrine da se podaci odlikuju odgovarajućim nivoom cjelovitosti i pouzdanosti, te da sadrže referentne podatke iz stava 1. Osim toga, nastoji da se uskladi sa nominalnim vrijednostima iz tačke 1.5. Priloga uz granicu tolerancije od 5% za svaki kriterijum kvaliteta podataka utvrđen u toj tački.
3. Svi telematski učesnici garantuju da su podaci replikovani iz zajedničkog centralnog repozitorijuma jednakog kvaliteta.
4. Kada razmjenjuje podatke ili im odobrava pristup u skladu sa ovim Pravilnikom, telematski učesnik je dužan da provjeri njihov kvalitet. Ukoliko se utvrde nedostaci u kvalitetu podataka, potrebno ih je što prije otkloniti.
5. Svi telematski učesnici uvode postupke za redovne provjere kvaliteta prema kriterijumima kvaliteta podataka, barem za odabrane referentne rute i lokacije.

Član 11

Zahtjevi za podatke specifični za mrežu

1. Agencija Evropske unije za željeznice utvrđuje i objavljuje šablon za prikupljanje neusklađenih zahtjeva za podatke specifičnih za mrežu koje telematski učesnici primjenjuju ili namjeravaju da primjenjuju u okviru postupka upravljanja kontrolom izmjena iz člana 12. stava 1.
2. Do 2. decembra 2026. svi upravljači infrastrukture dužni su da razmijene sa Agencijom Evropske unije za željeznice, u okviru postupka upravljanja kontrolom izmjena iz člana 12. stava 1., zahtjeve za podatke specifične za mrežu koje primjenjuju ili namjeravaju da primjenjuju i obrazloženje tih zahtjeva prema šablonu pomenutom u stavu 1.
Sve države članice vode računa o tome da upravljači infrastrukture pod njihovom nadležnošću poštuju odredbe iz prvog podstava.
3. U okviru postupka upravljanja kontrolom promjena iz člana 12. stava 1. ovog Pravilnika i na osnovu prikupljenih informacija, Agencija, ako je to opravdano, ažurira odgovarajuće usklađene specifikacije na koje se upućuje u Dodatku C Priloga ovom pravilniku ili preporučuje **Komisiji**, u skladu sa članom 4. tačkom (a) Uredbe (EU) 2016/796, uvrštavanje posebnih slučajeva u odjeljak 5. Priloga ovoj uredbi.
4. Telematski učesnici primjenjuju samo zahtjeve za podatke koji su usklađeni na osnovu ovog Pravilnika ili navedeni kao poseban slučaj.

Član 12

Ažuriranje navedenih specifikacija

1. Agencija Evropske unije za željeznice utvrđuje, objavljuje i primjenjuje postupak upravljanja kontrolom izmjena radi ažuriranja i održavanja usklađenih specifikacija na koje se upućuje u Dodatku C Priloga.
2. Ako Agencija Evropske unije za željeznice daje mišljenja u skladu sa članom 10. stavovima 2. i 3. ili članom 19. stavom 1. tačkom (d) Uredbe (EU) 2016/796 o tome koje se izmjene smatraju prihvatljivim načinom osiguravanja usklađenosti, prema potrebi predlaže datume za njihovu primjenu.
3. Agencija Evropske unije za željeznice obavještava države članice o svojim aktivnostima u skladu sa stavom 2. ovog člana preko odbora iz člana 51. stava 1. Direktive (EU) 2016/797

Član 13

Vodeći željeznički prevoznik

1. Ako uslugu direktnog željezničkog prevoza pruža ili namjerava da pruža više željezničkih prevoznika, oni među sobom imenuju jednog prevoznika ili drugi nadležni subjekt sa poslovnim nastanom u Uniji za vodećeg željezničkog prevoznika za cjelokupnu uslugu kada je riječ o sljedećim zadacima koji su dio postupaka iz člana 2. stava 1.:
  - (a) dosljedna integracija identifikacionog broja voza (referentni identifikator voza) sa drugim identifikatorima objekata u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tački 2.1. Priloga;
  - (b) koordinacija željezničkih prevoznika i drugih uključenih podnosilaca zahtjeva u oblasti upravljanja kapacitetom u skladu sa specifikacijama iz tačke 2.3. Priloga;
  - (c) agregacija (sakupljanje) podataka o redu vožnje za putnike za tu uslugu u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tački 4.2. Priloga, ako se razlikuje od operativnog reda vožnje;
  - (d) praćenje kretanja teretnih vagona i njihovog tereta u skladu sa specifikacijama iz tačke 3.2. Priloga;

(e) integracija i razmjena podataka iz tovarnog lista u slučaju usluge prevoza tereta, te preuzimanje uloge jedinstvene kontaktne tačke za tu uslugu u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tački 3.1.1. Priloga.

2. Željeznički prevoznici iz stava 1. mogu podijeliti sve ili dio zadataka iz tog stava na više prevoznika ili nadležnih subjekata, pri čemu svaki djeluje kao vodeći željeznički prevoznik za jedan ili više zadataka za koje je odgovoran.
3. Ako uslugu direktnog željezničkog prevoza sa međustajalištima ili bez njih pruža ili namjerava da pruža jedan željeznički prevoznik, on je vodeći željeznički prevoznik.
4. Vodeći željeznički prevoznik odgovoran za zadatke iz stava 1. djeluje kao jedinstvena kontaktna tačka za osiguravanje dosljednosti i integracije podataka koje relevantni imao ci podataka razmjenjuju ili stavljaju na raspolaganje u skladu sa ovom uredbom.

Član 14

Telematske aplikacije za razmjenu podataka

1. Ako telematski učesnik razmjenjuje podatke ili im odobrava pristup u skladu sa ovim Pravilnikom, dužan je da koristi telematsku aplikaciju. Aplikacija se zasniva na programskom interfejsu aplikacije (API) za razmjenu podataka među mašinama ili na internet korisničkom interfejsu za razmjenu podataka između ljudi i mašina, kojem drugi telematski učesnik može pristupiti kao alternativni.
2. Svi telematski učesnici garantuju da su telematske aplikacije koje koriste ili kojima pružaju pristup radi upotrebe u skladu sa specifikacijama iz tačke 1.7. Priloga, te da omogućavaju nediskriminatornu razmjenu podataka.
3. Dva ili više telematskih učesnika mogu zajednički koristiti ili omogućiti pristup jednoj telematskoj aplikaciji.
4. U oblasti upravljanja kapacitetom, pripreme voza i upravljanja saobraćajem, svi upravljači infrastrukture koriste API i omogućavaju pristup internet korisničkim interfejsima za svoju mrežu u okviru minimalnog pristupnog paketa utvrđenog u tački 1. Priloga II Direktivi 2012/34/EU. Ako u državi članici postoji više upravljača infrastrukture, ona može od njih tražiti da zajednički koriste takav API i omogućavaju pristup internet korisničkim interfejsima za svoje mreže. U tom slučaju ta **država članica** imenuje jednog upravljača infrastrukture odgovornog za zajedničko uvođenje tih telematskih aplikacija. API i internet korisnički interfejsi iz prvog podstava ovog stava mogu biti i zajedničke aplikacije Evropske unije potrebne za višemrežne postupke u skladu sa stavom 5.
5. Za višemrežne postupke u oblasti upravljanja kapacitetom, pripreme voza i upravljanja saobraćajem:
  - (a) upravljači infrastrukture moraju zajednički koristiti zajednički API Evropske unije i omogućavati pristup zajedničkim internet korisničkim interfejsima Evropske unije;
  - (b) operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta mogu zajednički koristiti zajednički API Evropske unije i omogućavati pristup zajedničkim internet korisničkim interfejsima Evropske unije.
6. U oblasti upravljanja teretnim vagonima i njihovim teretom, željeznički prevoznici tereta mogu zajednički koristiti zajednički API Evropske unije i omogućavati pristup zajedničkim internet korisničkim interfejsima Evropske unije.

Član 15

Vrijeme presijedanja i putničke informacije na stanicama

1. Svi upravljači stanicama ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili drugi subjekti koje su oni ili država članica imenovali imao cima podataka, utvrđuju na neutralan i nediskriminatoran način

sljedeća minimalna vremena presijedanja za stanice u svojoj nadležnosti u skladu sa zahtjevima utvrđenim u tački 4.2.2.1. Priloga i, prema potrebi, u saradnji sa drugim upravljačima stanica ili infrastrukture:

- (a) minimalno vrijeme presijedanja između pristupnih čvorova za:
    - i. različite usluge željezničkog prevoza putnika unutar stanice;
    - ii. različite usluge željezničkog prevoza putnika na različitim stanicama koje su dio iste metastanice;
    - iii. različite usluge željezničkog prevoza putnika i ostale relevantne usluge linijskog prevoza putnika koje bi mogle biti povezane;
  - (b) minimalno vrijeme presijedanja iz tačke (a) prilagođeno:
    - i. licima sa invaliditetom i licima sa smanjenom pokretljivošću;
    - ii. putnicima koji prevoze bicikl.
2. Svaki upravljač stanicom ili, prema potrebi, upravljač infrastrukture ili imalac podataka, za stanice za koje je odgovoran utvrđuje primjenljiva sredstva za povezivanje usluga prevoza i prikuplja informacije o dodatnom vremenu koje željeznički prevoznik ili javni organi mogu zatražiti u okviru uslova prevoza za prijavu putnika, bicikala ili prtljaga, te uključuje informacije o tome u minimalno vrijeme priključenja.
  3. Svi upravljači stanicama ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili imalci podataka moraju na neutralan i nediskriminatoran način utvrditi za stanice u svojoj nadležnosti najprikladniji informacioni sistem za postavljanje na stanici radi prikaza objedinjenih informacija za putnike o željezničkom saobraćaju i sastavu voza na području stanice u skladu sa zahtjevima utvrđenim u tački 4.7.1. Priloga.
  4. Za potrebe stavova 1., 2. i 3. ovog člana, željeznički prevoznici putnika, putničke organizacije, upravljači stanicama, upravljači infrastrukture i, prema potrebi, nadležni organ definisan u članu 2. tački (b) Uredbe (EZ) br. 1370/2007 ili, prema potrebi, imalac podataka, saraduju sa upravljačem stanice ili, prema potrebi, upravljačem infrastrukture ili imalcem podataka na zahtjev bilo koga od njih.

POGLAVLJE 3 SPROVOĐENJE

Član 16

Rokovi za sprovođenje

1. Svi telematski učesnici dužni su da se pobrinu da su sve nove telematske aplikacije uvedene nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika u skladu sa njom.
2. Kada je riječ o postojećim telematskim aplikacijama, svi telematski učesnici pridržavaju se ključnih etapa utvrđenih u Dodatku G Priloga kako bi se osiguralo da su te aplikacije i podaci koji se putem njih dijele ili su dostupni, usklađeni sa ovim Pravilnikom u pogledu postupaka iz člana 2. stava 1. koji se sprovode u vezi sa redovima vožnje za 2030. godinu koji se primjenjuju od 9. decembra 2029.
3. Za potrebe stava 2, operatorima objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza tereta odobrava se dodatni prelazni period od 12 mjeseci.
4. Operatori uslužnih objekata navedenih u tački 2. Priloga II Direktivi 2012/34/EU koji nisu navedeni u drugim stavovima ovog člana mogu dobrovoljno primjenjivati ovu uredbu.
5. Ako bi u bilo kom trenutku planiranje ili uvođenje telematskog podsistema u skladu sa uredbama (EU) br. 454/2011 ili (EU) br. 1305/2014 svojom usklađenošću sa ovim Pravilnikom moglo ugroziti njegovo stavljanje u upotrebu, rokovi zadati u stavu 2. i 3. mogu se produžiti za 12 mjeseci.

Član 17 Praćenje sprovođenja

1. Agencija Evropske unije za željeznice pruža internet aplikaciju koja telematskim učesnicima olakšava izvještavanje. Ta aplikacija omogućava automatizovani uvoz podataka iz telematskih aplikacija koje koriste telematski učesnici kako bi im se pomoglo u izvještavanju o sprovođenju.
2. Dok ne dostave dokaz o usklađenosti svojih telematskih aplikacija na osnovu člana 18, telematski učesnici obavještavaju Agenciju Evropske unije za željeznice automatizovanim postupkom u internet aplikaciji iz stava 1, u kojoj precizno i transparentno navode stanje sprovođenja i planove sprovođenja za ostvarivanje ključnih etapa utvrđenih u Dodatku G Priloga, u skladu sa sljedećim uslovima:
  - (a) najkasnije 2. septembra 2027. svaki upravljač infrastrukture izvještava o sljedećim oblastima:
    - i. upravljanje kapacitetom;
    - ii. priprema voza;
    - iii. upravljanje saobraćajem;
  - (b) najkasnije 2. marta 2028:
    - i. svaki željeznički prevoznik tereta izvještava o pripremi voza i upravljanju teretnim vagonima i njihovim teretom;
    - ii. svaki operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta izvještava o upravljanju saobraćajem;
    - iii. svaki upravljač stanicom izvještava o izdavanju željezničkih karata i informacijama o putovanjima za putnike u željezničkom saobraćaju;
    - iv. svaki željeznički prevoznik putnika izvještava o pripremi voza, izdavanju željezničkih karata i informacijama o putovanjima za putnike u željezničkom saobraćaju.
3. Telematski učesnici usklađuju svoj rad na izradi planova sprovođenja. Sve države članice učestvuju u nacionalnoj koordinaciji ili tu zadaću delegiraju nacionalnoj kontakt tački.
4. Agencija Evropske unije za željeznice objavljuje agregirane podatke o stanju sprovođenja i planovima sprovođenja po državama članicama i na nivou Evropske unije u odnosu na veličinu mreže za upravljače infrastrukture i tržišni udio željezničkih prevoznika izražen u tonskim i putničkim kilometrima.

Član 18 Procjena usklađenosti

1. Agencija Evropske unije za željeznice stavlja na raspolaganje internet aplikaciju koja telematskim učesnicima omogućava automatsku samoprocjenu pojedinačnih poruka. Agencija Evropske unije za željeznice objavljuje korisnički priručnik u kojem se opisuju funkcije internet aplikacija.
2. Svi telematski učesnici koji podliježu obavezama izvještavanja u skladu sa članom 17. sprovode samoprocjenu usklađenosti svojih telematskih aplikacija samo u odnosu na podatke koje dijele preko internet aplikacije iz stava 1. prije rokova za sprovođenje utvrđenih u članu 16. Pojedinačne poruke koje se samoprocjenjuju, moraju biti u skladu sa postupkom ispitivanja iz tačke 1.6. Priloga i njegovog Dodatka D.1.
3. Ako su rezultati samoprocjene pozitivni, internet aplikacija iz stava 1. automatski obavlja sve sljedeće funkcije:

- (a) izdaje izjavu zasnovanu na dokazima kojom se samoprocijenjenim telematskim učesnicima i Agenciji Evropske unije za željeznice daje pretpostavka usklađenosti samoprocijenjenih poruka i povezanih telematskih aplikacija sa odredbama ove uredbe;
  - (b) prikuplja relevantne informacije povezane sa tom samoprocjenom, kako je utvrđeno u tački 1. Dodatka D.1. Prilogu;
  - (c) izrađuje i objavljuje popis telematskih aplikacija za koje se pretpostavlja da su usklađene.
4. Ako je Agencija Evropske unije za željeznice donijela i objavila pozitivnu procjenu usklađenosti telematske aplikacije prije datuma stupanja na snagu ovog Pravilnika, takva procjena ostaje važeća sve dok se ne promijeni.
  5. Promjene telematske aplikacije podvrgavaju se samoprocjeni ako utiču na nešto od sljedećeg:
    - (a) elemente, strukturu ili niz podataka koji se razmjenjuju u skladu sa članom 7. stavom 3;
    - (b) uvođenje novog ili ažuriranog API-ja ili internet korisničkog interfejsa;
    - (c) mjere kibernetičke bezbjednosti prema članu 7. stavu 2.
  6. U slučaju opravdane navodne neusklađenosti telematske aplikacije kojom se služi telematski učesnik ili postojanja opravdane sumnje, Agencija Evropske unije za željeznice samoinicijativno ili na zahtjev Komisije, tijela Unije, tijela javnog sektora ili telematskog učesnika ocjenjuje tačnost samoprocjene na osnovu relevantnih informacija prikupljenih u skladu sa stavom 3. tačkom (b) i u skladu sa postupkom ispitivanja utvrđenim u Dodatku D.2.
  7. Agencija Evropske unije za željeznice obavještava podnosioca zahtjeva i telematskog učesnika koji koriste ocijenjene telematske aplikacije o rezultatu svoje evaluacije na osnovu kojeg se mogu preduzeti daljnje mjere, uključujući izvršenje koje sprovodi nacionalni organ nadležan za bezbjednost definisan u članu 3. tački 7. Direktive (EU) 2016/798 ili drugi nacionalni organi odgovorni za sprovođenje ove uredbe.
  8. Agencija Evropske unije za željeznice ocjenjuje i tačnost samoprocjene na osnovu informacija prikupljenih u skladu sa stavom 3. tačkom (b) za projekte telematskih aplikacija za koje je podnesen zahtjev za finansijsku podršku Evropske unije. Agencija Evropske unije za željeznice može na zahtjev evaluirati i projekte koji ne podliježu finansijskoj podršci Evropske unije kao uslugu na osnovu člana 64. stava 2. tačke (d) i člana 80. stava 2. tačke (c) Uredbe (EU) 2016/796.
  9. Agencija Evropske unije za željeznice utvrđuje, objavljuje i primjenjuje postupke i rokove za ocjenjivanje tačnosti samoprocjene za potrebe stavova 6, 7. i 8.

Član 19

Inovativna rješenja

1. Ako telematski učesnik namjerava da koristi inovativno rješenje za telematsku aplikaciju koje nije predviđeno ovim Pravilnikom, podnosi tehničku dokumentaciju o predloženom inovativnom rješenju Komisiji radi analize i objašnjava kako se može garantovati interoperabilnost interfejsa sa drugim usklađenim telematskim učesnicima. Na osnovu člana 10. stava 2. Uredbe (EU) 2016/796 Komisija traži mišljenje Agencije Evropske unije za željeznice o predloženom inovativnom rješenju.
2. Ako je mišljenje Agencije Evropske unije za željeznice negativno, predloženo inovativno rješenje ne može se primjenjivati.

3. Ako je mišljenje Agencije Evropske unije za željeznice pozitivno, razvijaju se odgovarajuće specifikacije za funkcije i interfejse, kao i postupak ispitivanja kako bi se omogućilo korišćenje inovativnog rješenja, a te specifikacije i postupak mogu se naknadno uključiti u postupak preispitivanja iz člana 5. Direktive (EU) 2016/797.
4. Uz stav 3, Agencija Evropske unije za željeznice u pozitivnom mišljenju može smatrati da je inovativno rješenje prihvatljiv način osiguravanja usklađenosti na osnovu člana 6. stava 3. Direktive (EU) 2016/797. U tom slučaju pozitivno mišljenje može poslužiti za procjenu usklađenosti inovativnog rješenja sa ovim Pravilnikom.

Član 20

Nacionalna kontakt tačka

1. Države članice među predstavnicima organa javnog sektora ili upravljača infrastrukture imenuju nacionalnu kontakt tačku nezavisnu od željezničkih prevoznika i drugih podnosilaca zahtjeva, te joj osiguravaju odgovarajuće resurse.
2. Ako država članica odluči da imenuje različite aktere za postupke iz člana 2. stava 1. i zadatke iz stava 3. ovog člana, imenovana nacionalna kontakt tačka koordiniše tim akterima na nacionalnom nivou i ostaje jedinstvena kontakt tačka za Agenciju Evropske unije za željeznice, Komisiju i druge relevantne organizacije.
3. Nacionalna kontakt tačka obavlja sljedeće zadatke:
  - (a)djeluje kao predstavnik države članice u radnoj grupi iz člana 22, saraduje sa Agencijom Evropske unije za željeznice i drugim nacionalnim kontakt tačkama, te sa radnom grupom na neutralan i nediskriminatoran način razmjenjuje bitna operativna stanovišta i probleme koje su prijavili telematski učesnici;
  - (b)prikuplja i razmjenjuje sa Agencijom Evropske unije za željeznice relevantne tržišne udjele i podatke za kontakt telematskih učesnika obuhvaćenih članom 17;
  - (c)olakšava komunikaciju između država članica, telematskih učesnika na nacionalnom nivou, Agencije Evropske unije za željeznice, Komisije i drugih relevantnih organizacija;
  - (d)doprinosi koordinisanom sprovođenju odredbi ovog Pravilnika olakšavanjem:
    - i.razmjene iskustava i najboljih praksi među telematskim učesnicima na nacionalnom nivou, ali i na nivou Evropske unije u radnoj grupi iz člana 22;
    - ii.koordinacije planova sprovođenja upravljača infrastrukture i savjetovanja sa drugim telematskim učesnicima u okviru predstavničkih tijela iz željezničkog sektora na listi Komisije u skladu sa članom 38. stavom 4. Uredbe (EU) 2016/796;
    - iii.integracije budućih telematskih učesnika na osnovu informacija o primjenljivom okviru.
4. Do 2. decembra 2026. sve države članice dostavljaju Agenciji Evropske unije za željeznice pojedinosti o imenovanoj nacionalnoj kontakt tački. Agencija Evropske unije za željeznice će objaviti te pojedinosti.

Član 21

Saradnja i koordinacija

1. Upravljači infrastrukture saraduju u okviru evropske mreže upravljača infrastrukture iz člana 7.f Direktive 2012/34/EU i, uz savjetovanje sa operatorima uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta, željezničkim prevoznicima i drugim telematskim učesnicima, koordinišu:
  - (a)razvoj zajedničkih sektorskih specifikacija za zajednički API Evropske unije i zajedničke internet korisničke interfejse Evropske unije iz člana 14. stava 5. tačke (a) ove uredbe;

(b) svoje planove sprovođenja na nivou Evropske unije i savjetovanje sa drugim telematskim učesnicima aktivnim na nacionalnom nivou uz podršku nacionalnih kontakt tačaka.

2. Željeznički prevoznici tereta saraduju na razvoju zajedničke sektorske specifikacije za zajednički API Evropske unije i zajedničke internet korisničke interfejsne Evropske unije iz člana 14. stava 6.
3. Operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta saraduju na razvoju zajedničke sektorske specifikacije za zajednički API Evropske unije i zajedničke internet korisničke interfejsne iz člana 14. stava 5. tačke (b).
4. Upravljači infrastrukture, željeznički prevoznici tereta i operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta u okviru postupka koji vodi Agencija Evropske unije za željeznice, pomenutog u članu 5. Direktive (EU) 2016/797, do 30. septembra 2027. dostavljaju svoje zajedničke sektorske specifikacije koje proizlaze iz njihovih zadataka iz stavova 1, 2. i 3. ovog člana, uzimajući u obzir rad Zajedničkog preduzeća za evropsku željeznicu osnovanog u glavi IV Uredbe Savjeta (EU) 2021/2085.

Član 22

Radna grupa ERA-e za telematiku

Radne grupe koje Agencija Evropske unije za željeznice osnuje na osnovu poglavlja 2. Uredbe (EU) 2016/796 pomažu joj u primjeni i doradi funkcionalnih i tehničkih specifikacija utvrđenih u ovom Pravilniku, prvenstveno u vezi sa njenim zadacima u nastavku:

- (a) omogućavanje potrebne koordinacije i saradnje među telematskim učesnicima kako bi se garantovalo sprovođenje i primjena ovog Pravilnika;
- (b) osiguravanje saradnje među nacionalnim kontakt tačkama na nivou Evropske unije, te usklađenog i koordinisanog sprovođenja njihovih zadataka u cijeloj Evropskoj uniji;
- (c) nadziranje kvaliteta zajedničkih referentnih podataka iz člana 9. stava 3;
- (d) izrada i održavanje korisničkog priručnika iz člana 9. stava 1. drugog podstava i postupaka iz člana 9. stava 2. za podnošenje zahtjeva za dodjelu referentnih oznaka;
- (e) usklađivanje, prema potrebi, zahtjeva za podatke specifičnih za mrežu u skladu sa članom 11. stavom 3;
- (f) priprema i vođenje postupka iz člana 12. stava 1, kao i održavanje usklađenih specifikacija koje je Agencija Evropske unije za željeznice izdala u skladu sa članom 12;
- (g) davanje smjernica za razvoj sektorskih specifikacija koje podržavaju ažuriranje usklađenih specifikacija iz članova 12. i 21;
- (h) osmišljavanje, sprovođenje, održavanje i omogućavanje automatizacije uvoza podataka radi lakšeg ispunjavanja obaveza izvještavanja iz člana 17;
- (i) održavanje postupaka ispitivanja iz tačke 1.6. Priloga i njegovog Dodatka D.1;
- (j) sprovođenje budućih izmjena ove uredbe iz člana 23;
- (k) olakšavanje razmjene i prikupljanje primjera dobre prakse među telematskim učesnicima na nivou Evropske unije;
- (l) razmatranje, prema potrebi, neophodnosti daljeg djelovanja Agencije Evropske unije za željeznice, Komisije ili država članica;
- (m) oblikovanje i doprinos sprovođenju daljih mjera na osnovu povratnih informacija radnih grupa;
- (n) utvrđivanje i priprema strateških tema o digitalizaciji željezničkog sistema koje utiču na podsistem telematskih aplikacija za raspravu u širem političkom kontekstu;
- (o) izvještavanje Komisije na osnovu člana 24.

Član 23 Buduće izmjene

Uzimajući u obzir rad Zajedničkog preduzeća za evropsku željeznicu osnovanog u glavi IV Uredbe (EU) 2021/2085 i zajedničke specifikacije iz člana 21. stava 4. ove uredbe, Agencija Evropske unije za željeznice do 31. decembra 2028. daje preporuku Komisiji na osnovu člana 19. stava 1. tačke (a) Uredbe (EU) 2016/796 za ažuriranje funkcionalnih i tehničkih specifikacija utvrđenih u ovom Pravilniku sa sljedećim ciljevima i sprovodi procjenu uticaja za tu preporuku na osnovu člana 8. Uredbe (EU) 2016/796:

- (a) razmatranje regulatornih i tehničkih izmjena koje utiču na željeznički sistem;
- (b) pretvaranje popisa posebnih zahtjeva za podatke na osnovu pozitivno ocijenjenih nacionalnih pravila iz člana 11. stava 5. Ovog Pravilnika u usklađene specifikacije, konkretne slučajeve ili, prema potrebi, otvorena pitanja;
- (c) rješavanje popisa otvorenih pitanja u Dodatku B Priloga ovom Pravilniku;
- (d) ažuriranje upućivanja na specifikacije iz člana 12. ovog Pravilnika;
- (e) kao dio tehničkih specifikacija na koje se upućuje u Dodatku C Priloga ovom Pravilniku, osiguravanje odgovarajućeg i retroaktivno kompatibilnog prelaza sa tehničkih dokumenata na koje se upućuje u ovom Pravilniku i drugih specifikacija koje su kompatibilne i interoperabilne sa tim dokumentima na relevantne evropske standarde na koje se upućuje u Uredbi (EU) br. 1025/2012.

POGLAVLJE 4 PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24 Izvještaj

1. Izvještaj koji Agencija Evropske unije za željeznice podnosi u skladu sa članom 35. stavom 4. Uredbe (EU) 2016/796 sadrži analizu efikasnosti ovog Pravilnika i napretka u postizanju interoperabilnosti telematskog podsistema željezničkog sistema Unije.
2. Izvještavanje o sprovođenju zasniva se na informacijama koje Agencija Evropske unije za željeznice prikupi na osnovu člana 17. Ovog Pravilnika.
3. Za potrebe člana 40. stava 2. Uredbe (EU) 2016/796, Agencija objavljuje pregled projekata koje finansira Unija i svoju analizu ostvarenja u oblasti inovacija povezanih sa odredbama ove uredbe, kao i svoje prijedloge za dalje mjere potrebne za koordinisani razvoj odgovarajućih aplikacija u Uniji, te usklađeno i koordinisano sprovođenje.

Član 25 Stavljanje van snage

1. Uredbe (EU) br. 454/2011 i (EU) br. 1305/2014 stavljaju se van snage.
2. Upućivanja na uredbe stavljene van snage tumače se kao upućivanja na ovaj Pravilnik.

Član 26 Prelazne mjere

Dok Agencija Evropske unije za željeznice ne obezbijedi internet aplikacije iz člana 9. stava 1, dodjeljuje oznake u postojećim bazama podataka kojima zajednički upravljaju upravljači infrastrukture ili operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta ili grupa željezničkih

prevoznika. U tu svrhu, učesnici koji upravljaju bazama podataka omogućavaju Agenciji Evropske unije za željeznice pristup radi njihovog korišćenja.

PRILOG SADRŽAJ

1. Zajednički zahtjevi
  - 1.1. Osnovni zahtjevi
  - 1.2. Zajednički referentni podaci
    - 1.2.1. Referentni podaci organizacije
    - 1.2.2. Referentni podaci lokacije
  - 1.3. Kibernetička bezbjednost
  - 1.4. Prikaz podataka
  - 1.5. Kriterijumi kvaliteta podataka
    - 1.5.1. Tačnost
    - 1.5.2. Potpunost
    - 1.5.3. Dosljednost
    - 1.5.4. Pravovremenost
    - 1.5.5. Jedinstvenost
  - 1.6. Procjena usklađenosti
  - 1.7. Telematske aplikacije
    - 1.7.1. Internet korisnički interfejsi za upravljanje kapacitetom, pripremu voza i upravljanje saobraćajem
    - 1.7.2. Internet korisnički interfejsi za upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom
2. Upravljanje kapacitetom, priprema voza i upravljanje saobraćajem
  - 2.1. Identifikatori objekata
    - 2.1.1. Opšte
    - 2.1.2. Referentni identifikator voza
    - 2.1.3. Objekt voza
    - 2.1.4. Objekt zahtjeva za trasu
    - 2.1.5. Objekt trase
    - 2.1.6. Objekt rute
    - 2.1.7. Objekt referentnog predmeta
  - 2.2. Strateško upravljanje infrastrukturnim kapacitetom
  - 2.3. Dodjela kapaciteta
    - 2.3.1. Opšte
    - 2.3.2. Zahtjev za trasu
    - 2.3.3. Pojednosti o trasi
    - 2.3.4. Trasa potvrđena
    - 2.3.5. Pojednosti o odbijenoj trasi
    - 2.3.6. Trasa otkazana
    - 2.3.7. Trasa nije raspoloživa
    - 2.3.8. Potvrda prijema
    - 2.3.9. Postupak koordinacije dodjele kapaciteta
    - 2.3.10. Red vožnje
  - 2.4. Planirana ograničenja kapaciteta
    - 2.4.1. Koordinacija planiranih ograničenja kapaciteta
    - 2.4.2. Savjetovanje sa učesnicima pogođenim planiranim ograničenjima kapaciteta

- 2.4.3. Objava planiranih ograničenja kapaciteta
- 2.4.4. Privremene promjene nominalnih karakteristika infrastrukture zbog planiranog ograničenja kapaciteta
- 2.5. Priprema voza
  - 2.5.1. Sastav voza
  - 2.5.2. Voz pripremljen
  - 2.5.3. Prognoza spremnosti voza
- 2.6. Izvještavanje o podacima o željezničkom saobraćaju
  - 2.6.1. Opšte
  - 2.6.2. Mjesta javljanja
  - 2.6.3. Informacije o vožnji voza
  - 2.6.4. Informacije o prognozi vožnje voza
  - 2.6.5. Razlog kašnjenja voza
  - 2.6.6. Informacije o prekidu saobraćaja
  - 2.6.7. Izmjena trase tokom saobraćanja
- 2.7. Istorijski zapis podataka o vozu
- 2.8. Razmjena podataka sa drugim učesnicima

- 3. Upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom
  - 3.1. Elektronske informacije o željezničkom prevozu tereta
    - 3.1.1. Elektronski tovarni list („eCN)
    - 3.1.2. Sistemi rezervacija, plaćanja i izdavanja računa za usluge željezničkog prevoza tereta
  - 3.2. Kretanje teretnih vagona i njihovog tereta
    - 3.2.1. Informacije o saobraćanju vagona
      - 3.2.1.1. Određivanje geolokacije teretnih vagona
      - 3.2.1.2. Status vagona
      - 3.2.1.3. Vagon spreman za kretanje
      - 3.2.1.4. Vagon povučen
      - 3.2.1.5. Polazak vagona sa polazišta
      - 3.2.1.6. Dolazak vagona na međustajalište
      - 3.2.1.7. Polazak vagona sa međustajališta
      - 3.2.1.8. Predaja vagona
      - 3.2.1.9. Preuzimanje vagona
      - 3.2.1.10. Nepravilnost vagona
      - 3.2.1.11. Otklonjena nepravilnost vagona
      - 3.2.1.12. Dolazak vagona na odredište
      - 3.2.1.13. Vagon dostavljen
    - 3.2.2. Kretanje intermodalne utovarne jedinice
    - 3.2.3. Informacije o prognozi vožnje vagona
  - 3.3. Referentni podaci o teretu
    - 3.3.1. Opšte
    - 3.3.2. Referentne baze podataka o željezničkim vozilima
    - 3.3.3. Referentne baze podataka intermodalnih utovarnih jedinica
    - 3.3.4. Operativne baze podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice
      - 3.3.4.1. Opšte
      - 3.3.4.2. Utovar teretnog vagona
      - 3.3.4.3. Natovareni teretni vagon u saobraćaju
      - 3.3.4.4. Prazan teretni vagon u saobraćaju
      - 3.3.4.5. Istovar teretnog vagona
      - 3.3.4.6. Prazan teretni vagon pod nadzorom upravljača voznog parka

3.4. Razmjena podataka sa drugim učesnicima

4. Izdavanje željezničkih karata za usluge željezničkog prevoza putnika i informacije o putovanjima za putnike u željezničkom saobraćaju

4.1. Opšte

4.2. Podaci iz reda vožnje za putnike

4.2.1. Podaci iz reda vožnje za putnike

4.2.2. Podaci iz reda vožnje za putnike o vremenima presijedanja

4.2.2.1. Minimalno vrijeme presijedanja

4.2.2.2. Vrijeme presijedanja na jednoj stanici

4.2.2.3. Vremena presijedanja između dvije stanice

4.2.2.4. Obračun vremena presijedanja

4.3. Podaci o tarifama

4.3.1. Podaci o tarifama za usluge željezničkog prevoza putnika

4.3.2. Upravljanje pravilima o izdavanju i kontroli karata

4.3.3. Informacije o internet prodajnim kanalima željezničkih prevoznika

4.4. Uslovi prevoza

4.4.1. Opšte

4.4.2. Uslovi za prevoz putnika

4.4.3. Uslovi prevoza i pomoći licima sa invaliditetom i licima sa smanjenom pokretljivošću

4.4.3.1. Pristupačnost željezničkih vozila

4.4.3.2. Pristupačnost stanica

4.4.4. Uslovi za prevoz prtljaga

4.4.5. Uslovi za prevoz bicikala

4.4.6. Uslovi za prevoz automobila, motocikala i čamaca („automobila

4.5. Raspoloživost i rezervacije

4.5.1. Opšte

4.5.2. Zahtjev za provjeru raspoloživosti i rezervaciju

4.5.3. Odgovor na zahtjev za provjeru raspoloživosti i rezervaciju

4.5.4. Raspoloživost i rezervacija pomoći za lica sa smanjenom pokretljivošću

4.5.5. Raspoloživost i rezervacija prostora za bicikle

4.5.6. Raspoloživost i rezervacije za prevoz automobila

4.6. Izdavanje karata za distribuciju proizvoda

4.6.1. Bezbjednosni elementi za elektronsku dostavu

4.6.2. Referentni broj spisa

4.6.3. Vrste i formati karata

4.6.4. Kontrola karata i promjena statusa karte

4.6.4.1. Napomena o karti

4.6.4.2. Zahtjev za povraćaj troškova ili naknadu

4.7. Informacije o putovanjima za putnike u željezničkom saobraćaju tokom putovanja

4.7.1. Informacije na stanici

4.7.1.1. Opšte

4.7.1.2. Polasci vozova

4.7.1.3. Dolasci vozova

4.7.1.4. Odstupanja od predviđenih informacija

4.7.2. Informacije u vozu

4.8. Zajednički referentni podaci za izdavanje željezničkih karata

4.9. Razmjena podataka sa drugim učesnicima

5. Popis posebnih slučajeva

5.1. Opšte

5.2. Popis posebnih slučajeva

DODATAK A INTERFEJSI U ODNOSU NA DRUGE PODSISTEME

A.1 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa pristupačnošću

A.2 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa upravljanjem kapacitetom, pripremom voza i upravljanjem saobraćajem

A.3 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa bukom

A.4 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa saobraćajno-upravljačkim i signalno-bezbjednosnim podsistemom

A.5 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa energijom

A.6 Zahtjevi za interoperabilnost povezani sa lokomotivama i putničkim željezničkim vozilima

DODATAK B Popis otvorenih pitanja

DODATAK C POPIS STANDARDA I TEHNIČKIH DOKUMENATA NA KOJE SE UPUĆUJE

C.0 Semantičko označavanje verzija tehničkih dokumenata

C.1 Popis zajedničkih referentnih tehničkih dokumenata

C.2 Popis referentnih tehničkih dokumenata za razmjenu podataka u vezi sa upravljanjem kapacitetom, upravljanjem saobraćajem i pripremom voza

C.3 Popis referentnih tehničkih dokumenata za razmjenu podataka za upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom

C.4 Popis referentnih specifikacija za izdavanje željezničkih karata za usluge željezničkog prevoza putnika i informacije o putovanjima za putnike u željezničkom saobraćaju

C.4.A Popis referentnih standarda

C.4.B Popis referentnih tehničkih dokumenata

DODATAK D POSTUPCI ISPITIVANJA ZA PROCJENU USKLAĐENOSTI

D.1 Samoprocjena i izjava zasnovana na dokazima za pojedinačne IT poruke

D.2 Evaluacija tačnosti samoprocjene

D.3 Posebni postupci ispitivanja za izdavanje željezničkih karata

D.3.A Red vožnje za putnike

D.3.B Tarife

D.3.C Provjera raspoloživosti i rezervacija

DODATAK E TAČNOST INFORMACIJA O PROGNOZI KRETANJA VOZA I VAGONA.

DODATAK F OSNOVNI ZAHTJEVI

DODATAK G KLJUČNE ETAPE SPROVOĐENJA

1. ZAJEDNIČKI ZAHTJEVI

1.1. Osnovni zahtjevi

- (1) Osnovni zahtjevi za podsistem „telematskih aplikacija za prevoz putnika i tereta” naveden u tački 1. podtački (b) trećoj alineji Priloga II Direktivi (EU) 2016/797 i opisan u njegovoj tački 2.6. utvrđeni su u Dodatku F ovom prilogu, u skladu sa tačkom 2.7. Priloga III toj direktivi.
- (2) Osim nivoa integriteta i pouzdanosti navedenih u specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [104], [1] i [106], za čuvanje ili razmjenu podataka u skladu sa ovim Pravilnikom, kako je navedeno u koloni „Bezbjednost” u Dodatku F, imaoci i primaoci podataka mogu primijeniti dodatne nivoe za podatke koji se koriste za bezbjednost operacija koje nijesu obuhvaćene saobraćajno-upravljačkim i signalno-bezbjednosnim podsistemom.
- (3) Dodatni nivoi integriteta i pouzdanosti podataka čuvanih ili razmijenjenih u skladu sa ovim Pravilnikom, koji se u radu namjeravaju koristiti za bezbjednost operacija, naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu. Ako se telematski učesnici u radu služe podacima čuvanim ili razmijenjenim u skladu sa ovim Pravilnikom za bezbjednost operacija, u svom sistemu upravljanja bezbjednošću utvrđuju sporazumno dogovorene pogodne dodatne nivoe integriteta i pouzdanosti na osnovu zajedničkih bezbjednosnih metoda za vrednovanje i procjenu rizika. Takav sporazum ne smije biti prepreka pristupu mreži.
- (4) Dodatni nivoi dogovoreni među telematskim učesnicima donose se u okviru postupka koji vodi Agencija Evropske unije za željeznice, navedenog u članu 5. Direktive (EU) 2016/797.

1.2. Zajednički referentni podaci

- (1) Postupak za dodjelu oznaka iz člana 9. utvrđen je u specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [103].
- (2) Agencija Evropske unije za željeznice upravlja zajedničkim referentnim podacima u skladu sa članovima 8. i 9. te specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [103] i odobrava pristup tim podacima pod uslovima verzije 1.2 Javne licence Evropske unije (EUPL).

1.2.1. Referentni podaci organizacije

- (1) Prikaz podataka oznake organizacije mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Do 31. decembra 2025. određeni raspon oznaka organizacija rezervisan je za organizacije obuhvaćene poljem primjene ovog Pravilnika.

1.2.2. Referentni podaci lokacije

- (1) Svako upućivanje na geografsku tačku neophodnu za razmjenu podataka na osnovu ovog Pravilnika označava se jedinstvenom oznakom lokacije.
- (2) Prikaz podataka oznake lokacije mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

1.3. Kibernetička bezbjednost

Za potrebe člana 7. stava 2. telematski učesnici dužni su da:

- (a) sprovedu mjere upravljanja kibernetičkim rizicima u skladu sa direktivama (EU) 2022/2555 i (EU) 2022/2557 Evropskog parlamenta i Savjeta;
- (b) koriste infrastrukturu javnih ključeva („PKI”) u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [106];
- (c) koriste komunikacione protokole koji spadaju u skup protokola kontrole prenosa / internet protokola (TCP/IP).

1.4. Prikaz podataka

- (1) Agencija Evropske unije za željeznice semantički označava verzije ontologije ERA-e iz člana 7, na čije se specifikacije upućuje u Dodatku C, indeksu [1]. Uz to, omogućava pristup svim primjenljivim verzijama radi korišćenja pod uslovima verzije 1.2 Javne licence Evropske unije.
- (2) Agencija Evropske unije za željeznice garantuje u okviru postupka upravljanja nadzorom izmjena iz člana 12. da je ontologija ERA-e kompatibilna sa sljedećim elementima kataloga podataka koje ujedno uključuje kao podskupove:
  - (a) tehničkim specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [105] za potrebe postupaka iz člana 2. stava 1. tačaka (a) i (b);
  - (b) tehničkim specifikacijama iz Dodatka C, indeksa [P.7], [B.5], [B.10] i [B.14] za potrebe postupaka iz člana 2. stava 1. tačke (c).
- (3) Podaci, predmeti i poruke koji se razmjenjuju u skladu sa ovim Pravilnikom serijalizuju se u formatu o kojem su se međusobno dogovorili uključeni učesnici i koji je u skladu sa podskupovima navedenim u tački 1.4. podtački 2, kako su uključeni u ontologiju ERA-e.
- (4) Slijed poruka koje se razmjenjuju na osnovu ovog Pravilnika mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [100].

1.5. Kriterijumi kvaliteta podataka

Radi utvrđivanja nedostataka u kvalitetu podataka u okviru provjere kvaliteta iz člana 10. stavova 4. i 5, telematski učesnik mjeri odstupanja u kvalitetu od nominalne vrijednosti (%) utvrđene za svaki kriterijum, pa prema potrebi preduzima korektivne mjere kako bi se postigla ta vrijednost.

1.5.1. Tačnost

- (1) Podaci koji se razmjenjuju u skladu sa ovim Pravilnikom bilježe se jednom kao primarni podaci bez međufazne obrade, preoblikovanja ili agregacije od strane imaoca podataka, tj. telematskog učesnika koji ih je generisao. Telematskim učesnicima omogućava se pristup primarnim podacima u skladu sa članom 4.
- (2) Tačnost podataka mjeri se kao procenat vrijednosti čuvanih kao dio referentnih podataka iz tačaka 1.2, 3.3. i 4.8. koje su tačne u poređenju sa stvarnom vrijednošću primarnih podataka.
- (3) Nominalna tačnost iznosi 100%.

1.5.2. Potpunost

- (1) Prije razmjene podataka, imalac podataka se stara da njegove telematske aplikacije provjeravaju potpunost i usklađenost razmijenjenih podataka u odnosu na metapodatke iz člana 8.
- (2) Primalac podataka, tj. telematski učesnik koji koristi podatke, stara se da njegove telematske aplikacije provjeravaju potpunost i usklađenost korišćenih podataka u odnosu na metapodatke.

- (3) Potpunost podataka mjeri se kao procenat obaveznih polja podataka sa unesenim vrijednostima.
- (4) Nominalna potpunost iznosi 100%.

1.5.3. Dosljednost

- (1) Imalac podataka je dužan da osigura da njegove telematske aplikacije rade u skladu sa njegovim poslovnim pravilima kako bi podaci bili dosljedni.
- (2) Ako dosljednost podataka treba provjeriti u odnosu na različite izvore i verzije referentnih podataka iz tačaka 1.2, 3.3. i 4.8, imalac podataka uvodi postupke validacije prije nego što se podaci interfejsa generišu ili nova verzija podataka postane operativna. Podatke preuzete iz referentnih podataka treba validirati u skladu sa poslovnim pravilima.
- (3) Imalac podataka identifikuje se na osnovu oznake organizacije koja je dio podataka koje razmjenjuje.
- (4) Dosljednost podataka mjeri se kao procenat ujednačenih vrijednosti po tabelama, zapisima i postupcima.
- (5) Nominalna dosljednost iznosi 100%.

1.5.4. Pravovremenost

- (1) Telematski učesnici razmjenjuju najnovije podatke.
- (2) Imalac podataka garantuje da njegove telematske aplikacije omogućavaju ažuriranja podataka čim postanu dostupna. Utvrđuje vremena odziva na upite i vrste korisnika u detaljnim specifikacijama svojih telematskih aplikacija.
- (3) Pravovremenost podataka mjeri se kao procenat podataka razmijenjenih u određenom graničnom vremenskom okviru.
- (4) Pravovremenost podataka mora biti u skladu sa zahtjevima za pragove koje je imalac podataka utvrdio za svaku funkciju, ne dovodeći u pitanje primjenljiva pravila, a naročito pravila za prevoz opasnih materija.

1.5.5. Jedinostvenost

- (1) Imalac podataka mora se uvjeriti da u podacima koji se razmjenjuju nema dvostrukih zapisa. Dužan je da pronađe i ukloni sve suvišne zapise iz podataka koji se razmjenjuju, po mogućnosti uz pomoć automatizovanih alata za uklanjanje duplikata podataka.
- (2) Jedinostvenost podataka mjeri se kao komplement procenta duplikata u tabelama i zapisima do 100%.
- (3) Nominalna jedinstvenost iznosi 100%.

1.6. Procjena usklađenosti

U skladu sa članom 18, telematski učesnici sprovode samoprocjenu usklađenosti telematskih aplikacija koje koriste za sprovođenje ove uredbe sa postupcima ispitivanja i izjavom zasnovanom na dokazima utvrđenim u Dodatku D, kada je riječ o podacima koje razmjenjuju.

1.7. Telematske aplikacije

- (1) Osim za postupke iz člana 2. stava 1. tačke (c), na koje se primjenjuju specifikacije utvrđene u odjeljku 4, aplikacioni programski interfejsi (API) i internet korisnički interfejsi iz člana 14. koje koriste telematski učesnici moraju biti u skladu sa specifikacijama za zajednički interfejs na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [104].

(2) Specifikacije na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1] služe za postizanje validnosti, vjerodostojnosti i integriteta primljenih ili poslatih podataka u odnosu na informacije dostupne u zajedničkom centralnom repozitorijumu iz člana 8. Stoga se elementi kataloga podataka navedeni u članu 7. stavu 3. i utvrđeni u tački 1.4. podtački 2. ovog priloga povezuju sa API-jima i internet korisničkim interfejsima iz podtačke 1.

1.7.1. Internet korisnički interfejsi za upravljanje kapacitetom, pripremu voza i upravljanje saobraćajem

Prema članu 14. Ovog Pravilnika, aspekti koji se odnose na interoperabilnost internet korisničkih interfejsa u oblasti upravljanja kapacitetom, pripreme voza i upravljanja saobraćajem naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

1.7.2. Internet korisnički interfejsi za upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom

Prema članu 14. Ovog Pravilnika, aspekti koji se odnose na interoperabilnost internet korisničkih interfejsa u oblasti upravljanja teretnim vagonima i njihovim teretom naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2. UPRAVLJANJE KAPACITETOM, PRIPREMA VOZA I UPRAVLJANJE SAOBRAĆAJEM

(1) U odjeljku 2. utvrđeni su zahtjevi za interoperabilnu razmjenu podataka neophodnu za sprovođenje postupaka iz člana 2. stava 1. tačke (a).

(2) Podaci u oblasti upravljanja kapacitetom, pripreme voza i upravljanja saobraćajem razmjenjuju se putem API-ja ili internet korisničkog interfejsa u skladu sa članom 14. i tačkom 1.7.

(3) U oblasti upravljanja kapacitetom, pripreme voza i upravljanja saobraćajem u okviru usluge željezničkog prevoza, telematski učesnici koji podliježu članu 4. razmjenjuju podatke o vozovima koji su dio te usluge željezničkog prevoza, te im zajednički besplatno pristupaju i koriste ih u operativne i nekomercijalne svrhe.

2.1. Identifikatori objekata

2.1.1. Opšte

(1) Glavni identifikatori objekata utvrđeni u tačkama od 2.1.2. do 2.1.7. razmjenjuju se među telematskim učesnicima uključenim u uslugu željezničkog prevoza koji ih dosljedno koriste. Ti objekti se označavaju jedinstvenim identifikatorima u fazi planiranja te usluge željezničkog prevoza i dosljedno koriste u oblasti pripreme voza i upravljanja saobraćajem.

(2) Identifikatori objekata moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

2.1.2. Referentni identifikator voza

(1) Objekti iz tačaka od 2.1.3. do 2.1.7. umeću se u poruke koje se razmjenjuju u skladu sa tačkama od 2.2. do 2.8. uz pomoć jedinstvenog i stabilnog identifikatora voza poznatog kao referentni identifikator voza (vrsta objekta „TR”, dio „PlannedTransportIdentifier”) za cijeli životni ciklus voza i povezanih objekata u mrežama.

- (2) Vodeći željeznički prevoznik određuje referentni identifikator voza.
- (3) Podatak „reference train ID” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (4) Ako uslugu željezničkog prevoza pruža ili namjerava pružati nekoliko željezničkih prevoznika duž te rute, vodeći željeznički prevoznik koordiniše pružanje usluge dosljednom integracijom objekata iz tačaka od 2.1.3. do 2.1.7.

2.1.3. Objekt voza

- (1) Objekt voza („TrainID”) povezan sa referentnim identifikatorom voza iz tačke 2.1.2. određuje vodeći željeznički prevoznik.
- (2) Nakon što ga vodeći željeznički prevoznik odgovoran za koordinaciju podnosilaca zahtjeva dosljedno integriše za istu uslugu željezničkog prevoza, svi podnosioci zahtjeva šalju odgovarajući „TrainID” upravljačima infrastrukture duž rute te usluge uz pomoć sljedećih elemenata:
  - (a) referentnog identifikatora voza u skladu sa tačkom 2.1.2;
  - (b) objekta rute u skladu sa tačkom 2.1.6. i objekta zahtjeva za trasu u skladu sa tačkom 2.1.4;
  - (c) elemenata poruka koje se odnose na:
    - i. dodjelu kapaciteta iz tačke 2.3;
    - ii. pripremu voza iz tačke 2.5.
- (3) „TrainID” opisuje planirani voz za uslugu željezničkog prevoza i njegovu cijelu rutu.

2.1.4. Objekt zahtjeva za trasu

- (1) Objekt zahtjeva za trasu („PathRequestID”) povezan sa referentnim identifikatorom voza iz tačke 2.1.2. određuje vodeći željeznički prevoznik.
- (2) Nakon što ga vodeći željeznički prevoznik odgovoran za koordinaciju podnosilaca zahtjeva dosljedno integriše za istu uslugu željezničkog prevoza, svi podnosioci zahtjeva šalju odgovarajući objekt zahtjeva za trasu upravljačima infrastrukture duž rute te usluge.
- (3) Objekt zahtjeva za trasu opisuje pojedinosti trase zatražene za planirani voz na mreži. Sadrži identifikator vodećeg željezničkog prevoznika kao atribut. Može sadržati i očekivani operativni broj voza („OperationalTrainNumberIdentifier”). Takođe može sadržati, kao atribut, komercijalni broj voza („RetailServiceId”).

2.1.5. Objekt trase

- (1) Objekt trase (vrsta objekta „PA”, dio „PlannedTransportIdentifier”) određuje upravljač infrastrukture odgovoran za određivanje odgovarajuće trase na sopstvenoj mreži.
- (2) Upravljač infrastrukture šalje objekt trase podnosiocu zahtjeva.
- (3) Objekt trase opisuje pojedinosti trase dodijeljene vozu. Upravljači infrastrukture duž rute tog voza međusobno koordinišu objekte trase.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva navodi određeni broj voza kao dio objekta zahtjeva za trasu iz tačke 2.1.4. podtačke 3, objekt trase koji upravljač infrastrukture šalje podnosiocu zahtjeva mora sadržati, kao atribut, dodijeljeni broj voza, koji se može promijeniti tokom životnog ciklusa trase ili povezanog voza.

2.1.6. Objekt rute

- (1) Objekt rute (vrsta objekta „RO”, dio „PlannedTransportIdentifier”) određuje vodeći željeznički prevoznik. Odnosi se na geografsku liniju saobraćanja od mjesta polaska do mjesta odredišta.

- (2) Nakon što ga vodeći željeznički prevoznik odgovoran za koordinaciju podnosilaca zahtjeva dosljedno integriše za pojedinu uslugu željezničkog prevoza, podnosilac zahtjeva šalje objekt rute svim upravljačima infrastrukture duž rute te usluge.
- (3) Objekt rute opisuje minimalne informacije o cijeloj ruti potrebne upravljaču infrastrukture za obavljanje dužnosti, između ostalog za analizu zahtjeva za trasu.
- (4) Objekt rute mora sadržati najmanje sljedeće informacije:
  - (a) mjesto polaska;
  - (b) mjesta primopredaje iz tačke 2.6.2. podtačke (b);
  - (c) mjesto odredišta;
  - (d) odgovarajuće planirane datume prema redu vožnje.

2.1.7. Objekt referentnog predmeta

- (1) Objekt referentnog predmeta (vrsta objekta „CR”, dio „PlannedTransportIdentifier”) određuje imalac tog podatka.
- (2) Ako telematski učesnik koristi ili namjerava da koristi određeni objekt ili podatke, oni se prikupljaju ili označavaju kao dio namjenskog objekta referentnog predmeta, podložno postupku iz člana 11.
- (3) Osim za blok-vozove iz tačke 2.6.1. podtačke 6, aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za identifikaciju manevarskih kretanja u uslužnim objektima za željeznički prevoz tereta naznačuju se kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.2. Strateško upravljanje infrastrukturnim kapacitetom

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe strateškog upravljanja infrastrukturnim kapacitetom naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.3. Dodjela kapaciteta

2.3.1. Opšte

- (1) Podaci koji se zahtijevaju i dodjeljuju u skladu sa Prilogom Sprovedbenoj uredbi (EU) 2019/773 („TSI za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem”), kako je navedeno u Dodatku A ovom prilogu, u vezi sa pravima na kapacitet i karakteristikama voza za svaki dio tih prava, uključujući dionice u objektima za usluge željezničkog prevoza tereta, u daljem tekstu nazivaju se „trasom”. Prvim stavom ove tačke ne dovodi se u pitanje definicija „trase voza” iz člana 3. tačke 27. Direktive 2012/34/EU u vezi sa uslugom željezničkog prevoza, niti definicija „kapaciteta uslužnog objekta” iz člana 3. tačke 4. Sprovedbene uredbe (EU) 2017/2177, isključivo u odnosu na djelove te usluge željezničkog prevoza koji se pružaju u objektu za usluge željezničkog prevoza tereta.
- (2) Pri dodjeli infrastrukturnog kapaciteta iz poglavlja IV odjeljka 3. Direktive 2012/34/EU, poruke iz tačaka od 2.3.2. do 2.3.9. ovog priloga razmjenjuju se između podnosioca zahtjeva i upravljača infrastrukture ili tijela za dodjelu kapaciteta imenovanog u skladu sa članom 7.a stavom 3. te direktive, uz pomoć API-ja ili internet korisničkog interfejsa iz člana 14. i tačke 1.7. Priloga ovoj uredbi.
- (3) Pri dodjeli kapaciteta u uslužnim objektima za željeznički prevoz tereta iz člana 13. Direktive 2012/34/EU i članova 7, 8. i 9. Sprovedbene uredbe (EU) 2017/2177, i isključivo u vezi sa dionicama usluge željezničkog prevoza tereta koje podliježu dodjeli trase, poruke iz tačaka od 2.3.2. do 2.3.9. ovog priloga razmjenjuju se između podnosioca zahtjeva i upravljača infrastrukture ili tijela za

dodjelu kapaciteta za tu mrežu povezanog sa tim uslužnim objektima za željeznički prevoz tereta, uz pomoć API-ja ili internet korisničkog interfejsa iz člana 14. i tačke 1.7. Priloga ovoj uredbi.

(4) Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe planiranja manevarskih kretanja i garažiranja naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

(5) U slučaju višemrežnih postupaka u oblasti dodjele kapaciteta koji obuhvataju više upravljača infrastrukture ili operatora uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta duž rute voza, uključeni upravljači infrastrukture i operatori uslužnih objekata koordinišu svoje postupke dodjele u skladu sa članom 40. stavom 1. Direktive 2012/34/EU kako bi odgovarajući rezultati bili dosljedni. Podnosioci zahtjeva za kapacitet u više mreža mogu koristiti zajednički API Evropske unije ili zajednički internet korisnički interfejs Evropske unije iz člana 14. stava 5. Ovog Pravilnika. Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe koordinacije višemrežnih postupaka u oblasti upravljanja kapacitetom naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

(6) Ako više željezničkih prevoznika pruža uslugu željezničkog prevoza, uključeni željeznički prevoznici mogu imenovati vodećeg željezničkog prevoznika kao podnosioca zahtjeva za cijelu rutu te usluge. Vodeći željeznički prevoznik vodi računa najmanje o tome da su podnosioci zahtjeva i njihovi postupci dodjele koordinisani u skladu sa članom 13. stavom 1. tačkom (b), pri čemu se dosljedno integrišu identifikatori objekata iz tačke 2.1. za cijelu rutu te usluge.

(7) Ako je riječ o usluzi intermodalnog prevoza, uključeni željeznički prevoznici mogu delegirati ulogu vodećeg željezničkog prevoznika ili podnosioca zahtjeva intermodalnom prevozniku za cijelu rutu odgovarajuće usluge željezničkog prevoza tereta.

(8) U slučaju zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji se šalje u kratkom roku prije polaska ili tokom saobraćanja u stvarnom vremenu, informacije o odgovarajućoj trasi dostavljaju se u okviru izmjene dionice trase u skladu sa tačkom 2.6.7.

Vremenski prag koji se odnosi na preostalo vrijeme do polaska voza u trenutku podnošenja zahtjeva za dodjelu kapaciteta od kojeg se zahtjev smatra *ad hoc* zahtjevom, naznačen je kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i naveden je u Dodatku B ovom prilogu.

(9) Ako usluga željezničkog prevoza tereta uključuje pošiljku zbog čijih se stvarnih karakteristika dodijeljena trasa mora prilagoditi, informacije sadržane u poruci „ConsignmentNoteMessage” iz tačke 3.1.1. upotrebljavaju se pri izmjeni dionice trase u skladu sa tačkom 2.6.7.

(10) Poruke razmijenjene radi dodjele trase povezane sa uslugom željezničkog prevoza tereta sadrže informacije o tišim trasama namijenjenim za saobraćanje (ako ih ima) u skladu sa Prilogom Uredbi (EU) br. 1304/2014 (TSI o buci), kako je navedeno u Dodatku A ovom prilogu.

(11) Ako je riječ o usluzi intermodalnog prevoza, poruke koje se razmjenjuju u skladu sa podtačkama 2. i 3. radi dodjele trasa za odgovarajuću uslugu željezničkog prevoza tereta sadrže informacije o maksimalnom profilu intermodalnih utovarnih jedinica namijenjenih za tu uslugu.

(12) Red vožnje sadrži trase za koje je potvrđeno da su dodijeljene.

2.3.2. Zahtjev za trasu

(1) Poruka „PathRequestMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi zatražio trasu, podnosilac zahtjeva mora poslati poruku „PathRequestMessage” odgovarajućim upravljačima infrastrukture.

2.3.3. Pojediniosti o trasi

(1) Poruka „PathDetailsMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Kao odgovor na poruku „PathRequestMessage” koju im je poslao podnosilac zahtjeva u skladu sa tačkom 2.3.2, svaki upravljač infrastrukture šalje poruku „PathDetailsMessage” sa pojedinostima o trasi koju može ponuditi podnosiocu zahtjeva.

2.3.4. Trasa potvrđena

(1) Poruka „PathConfirmedMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi potvrdio dodjelu trase koju je upravljač infrastrukture ponudio u poruci „PathDetailsMessage” iz tačke 2.3.3, podnosilac zahtjeva šalje poruku „PathConfirmedMessage”.

(3) Nakon što upravljač infrastrukture primi poruku „PathConfirmedMessage”, potvrđuje njen prijem izvornom podnosiocu zahtjeva slanjem poruke „PathDetailsMessage” kojom potvrđuje rezervaciju i uključuje odgovarajuću trasu u svoj red vožnje.

(4) Nakon što primi poruku „PathDetailsMessage” kao potvrdu rezervacije, podnosilac zahtjeva prosljeđuje tu poruku željezničkim prevoznicima na toj trasi i vodećem željezničkom prevozniku. Ako je riječ o usluzi željezničkog prevoza tereta, vodeći željeznički prevoznik prosljeđuje potvrdu korisnicima željezničkog prevoza tereta.

(5) Trasa voza koju je potvrdio podnosilac zahtjeva u skladu sa podtačkom 1, a čiju je potvrdu o prijemu prihvatio upravljač infrastrukture u skladu sa podtačkom 3, smatra se dodijeljenom, pri čemu obje strane smatraju da su dodijeljena i odgovarajuća prava na kapacitet.

2.3.5. Pojedinosti o trasi odbijene

(1) Poruka „PathDetailsRefusedMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako odbije trasu koju je ponudio upravljač infrastrukture u skladu sa tačkom 2.3.3, podnosilac zahtjeva šalje poruku „PathDetailsRefusedMessage”.

2.3.6. Trasa otkazana

(1) Poruka „PathCanceledMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi otkazao cijelu ili dio trase potvrđene u skladu sa tačkom 2.3.4, podnosilac zahtjeva šalje poruku „PathCanceledMessage” upravljaču infrastrukture odgovornom za dodijeljena prava na kapacitet.

2.3.7. Trasa nije raspoloživa

(1) Poruka „PathNotAvailableMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako dodijeljena trasa više nije dostupna ili je promijenjena, upravljač infrastrukture odgovoran za dodijeljenu trasu šalje podnosiocu zahtjeva poruku „PathNotAvailableMessage” čim sazna za tu promjenu.

(3) Ako je dostupna alternativa trasi koja više nije dostupna ili je promijenjena, svi upravljači infrastrukture odgovorni za dodijeljenu trasu ili njen dio nude tu alternativu i podnosiocu zahtjeva šalju poruku „PathDetailsMessage” u skladu sa tačkom 2.3.3, koju je potrebno uzeti u obzir zajedno sa porukom „PathNotAvailableMessage” iz podtačke 2. U tim slučajevima primjenjuju se i sljedeći uslovi:

- (a) ako se nudi takva alternativa, podnositelj zahtjeva ne mora da šalje poruku „PathRequestMessage” iz tačke 2.3.2;
- (b) ako takva alternativa nije dostupna, svi upravljači infrastrukture odgovorni za dodijeljenu trasu ili njen dio podnosiocu zahtjeva odmah šalju poruku „PathNotAvailableMessage”.

2.3.8. Potvrda prijema

- (1) Poruka „ReceiptConfirmationMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Primalac poruka iz tačaka 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6. i 2.3.7. potvrđuje da ih je primio slanjem poruke „ReceiptConfirmationMessage” telematskom učesniku koji je poslao izvornu poruku.

2.3.9. Postupak koordinacije dodjele kapaciteta

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost podataka za elektronski oblik informacija koje se otkrivaju u slučaju rješavanja sukoba iz člana 46. Direktive 2012/34/EU naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.3.10. Red vožnje

Svi upravljači infrastrukture moraju uključiti trase za koje se smatra da su dodijeljene u skladu sa tačkom 2.3.4. podtačkama 3. i 5. i staviti ih na raspolaganje kao dio podataka iz reda vožnje u skladu sa članom 5. pod uslovima licence *Creative Commons BY-ND 4.0* ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

2.4. Planirana ograničenja kapaciteta

2.4.1. Koordinacija planiranih ograničenja kapaciteta

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe koordinacije planiranih ograničenja kapaciteta naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.4.2. Savjetovanje sa učesnicima pogođenim planiranim ograničenjima kapaciteta

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe savjetovanja sa učesnicima pogođenim planiranim ograničenjima kapaciteta u skladu sa članovima 43. i 53. Direktive 2012/34/EU naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.4.3. Objava planiranih ograničenja kapaciteta

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka za potrebe objave planiranih ograničenja kapaciteta u skladu sa članovima 43. i 53. Direktive 2012/34/EU naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

2.4.4. Privremene promjene nominalnih karakteristika infrastrukture zbog planiranog ograničenja kapaciteta

Objava privremenih promjena nominalnih karakteristika infrastrukture putem privremenih vrijednosti mrežnih parametara u RINF-u u skladu sa TSI-jem za odvijanje i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A ovom prilogu, može se automatizovati putem zajedničkog evropskog API-ja koji se upotrebljava za razmjenu podataka koji se odnose na privremena ograničenja kapaciteta u skladu sa tačkama 2.4.1, 2.4.2. i 2.4.3.

2.5. Priprema voza

2.5.1. Sastav voza

- (1) Poruka „TrainCompositionMessage” za usluge željezničkog prevoza tereta i poruka „PassengerTrainCompositionMessage” za usluge željezničkog prevoza putnika (u daljem tekstu: „poruke o sastavu voza”) moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Svi željeznički prevoznici odgovorni za saobraćanje voza šalju upravljaču infrastrukture odgovornom za polaznu mrežu poruku o sastavu voza samo za dionice trase na kojima bi voz trebao da saobraća, kako bi potvrdili da je sastavljeni voz u voznom stanju u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A.
- (3) Ako je riječ o usluzi intermodalnog prevoza, željeznički prevoznik tereta odgovoran za saobraćanje voza na dionici trase prema uslužnom objektu za željeznički prevoz tereta u kojem bi sastavljeni voz trebao da se istovari, šalje poruku „TrainCompositionMessage” operatoru tog objekta.
- (4) U skladu sa članovima 4. i 5, svi upravljači infrastrukture omogućavaju pristup primljenim podacima o sastavu voza, ali samo za djelove usluge željezničkog prevoza koji se pružaju u okviru njihove mreže po dodijeljenoj trasi.
- (5) Ako upravljač infrastrukture odobri pristup podacima o sastavu voza na osnovu članova 4. i 5, on dosljedno ponovo upotrebljava informacije sadržane u porukama o sastavu voza primljenim od željezničkih prevoznika u skladu sa podtačkom 2. ove tačke i upravljača stanica u skladu sa tačkom 4.7.1.1. podtačkom 3, te odobrava pristup tim podacima kako bi se koristili pod uslovima licence *Creative Commons BY-NC-ND 4.0* ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.
- (6) Ako željeznički prevoznik razmjenjuje podatke o sastavu voza sa upravljačem infrastrukture ili operatorom uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta u skladu sa podtačkom 2. ili 3, može zahtijevati da se komercijalna upotreba tih podataka uredi ugovornim sporazumom, osim ako takva upotreba nije već obuhvaćena otvorenom licencom kojom se služi upravljač infrastrukture koji razmjenjuje te podatke na osnovu člana 5. i tačke 2.5.1. podtačke 5.
- (7) Ako javnost nema pristup podacima o sastavu voza na osnovu člana 5. stavova 3. ili 4, svi upravljači infrastrukture moraju omogućiti drugim telematskim učesnicima pristup podacima u skladu sa članom 4. putem zajedničkog internet korisničkog interfejsa Unije iz člana 5. stava 1.
- (8) U slučajevima iz člana 5. stava 6, željeznički prevoznik podatke o sastavu voza šalje isključivo bilateralno relevantnim telematskim učesnicima u skladu sa članom 4.
- (9) Ako se sastav voza promijenio prije ili nakon polaska, željeznički prevoznik odgovoran za saobraćanje tog voza šalje ažuriranu poruku o sastavu voza i navodi mjesto na kojem se sastav promijenio.
- (10) Ako poremećaji u radu voza ili vanredne situacije tokom saobraćanja voza uzrokuju promjenu parametara sastava voza, sa mogućim posljedicama na podatke o željezničkom saobraćaju iz tačke

2.6, željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje novu „poruku o sastavu voza” ili saopštava novi sastav voza u skladu sa Dodatkom C TSI-ju za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem.

(11) „TrainCompositionMessage” sadrži parametre koji osiguravaju usklađenost sastava voza sa posebnim pravilima za saobraćanje teretnih vagona na tišim trasama u skladu sa TSI-jem o buci, kako je navedeno u Dodatku A ovom prilogu. Identifikacija tiših trasa namijenjenih za saobraćanje mora biti u skladu sa detaljima o trasi dodijeljenoj kako je navedeno u tački 2.3.

(12) „TrainCompositionMessage” omogućava identifikaciju svih intermodalnih utovarnih jedinica utovarenih na teretne vagone.

(13) „TrainCompositionMessage” omogućava identifikaciju teretnih vagona koji prevoze opasne materije. Ako je najmanje jedan teretni vagon dio voza koji prevozi opasne materije, pristup javnosti podacima o sastavu voza ograničen je u skladu sa članom 5. stavom 3. za taj cijeli voz.

(14) Iz poruke o sastavu voza mora se, prema potrebi, moći utvrditi da li se usluga željezničkog prevoza pruža oružanim snagama.

(15) „PassengerTrainCompositionMessage” uključuje raspored sjedišta, najmanje za vozove za koje je moguće rezervirati sjedište, i raspored sadržaja u vozu kao što su razredi, putnički vagoni dostupni osobama sa smanjenom pokretljivošću i prostori za bicikle, ako postoje.

Poruka „PassengerTrainCompositionMessage” smatra se primjerenim oblikom u smislu člana 9. stava 3. i tehničkim sredstvom u smislu člana 10. stava 4. Uredbe (EU) 2021/782 za omogućavanje digitalnog pristupa informacijama o uslugama i djelovima voza koje su dio informacija tokom putovanja iz dijela II Priloga II toj uredbi, te je u skladu sa odgovarajućim obavezama iz njenog člana 9. stava 2. i člana 10. stava 5.

(16) Poruke o sastavu voza uključuju informacije potrebne za postupak obračuna energije u skladu sa Uredbom (EU) br. 1301/2014 („TSI za energetske podsysteme”), kako je navedeno u Dodatku A. One posebno uključuju evropski broj vozila vučnih jedinica koje su dio tog voza i koje omogućavaju identifikaciju tačke potrošnje sistema za mjerenje energije u vozilu u skladu sa Uredbom (EU) br. 1302/2014 („TSI za lokomotive i putnička vozila”), kako je navedeno u Dodatku A, i ukupnu masu voza. Te informacije su dio poruke o sastavu voza u vrijeme polaska u skladu sa stavom 2. ili najkasnije 48 sati nakon polaska u slučaju nepravilnosti. Upravljač infrastrukture razmjenjuje te podatke sa odgovarajućim sistemima za obračun energije u skladu sa energetskim TSI-jem.

(17) Ako primalac poruke o sastavu voza koristi podatke sadržane u toj poruci za potrebe bezbjednosti operacija u skladu sa tačkom 1.1. podtačkama 2. i 3. ili ako je tako dogovoreno sa imaoocem podataka iz poruke, njen prijem potvrđuje slanjem poruke „ReceiptConfirmationMessage” izvornom pošiljaocu u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

2.5.2. Voz spreman

(1) Ako je željeznički prevoznik odgovoran za kretanje voza spreman da blagovremeno pristupi mreži u skladu sa redom vožnje i pripadajućom dodijeljenom trasom, uključujući kada je upravljač infrastrukture izmijenio trasu na zahtjev tog željezničkog prevoznika u skladu sa tačkom 2.3.1. podtačkom 8, smatra se da su obaveze utvrđene u ovoj tački ispunjene.

(2) Ako su dostupni željeznički mobilni radio-sistemi (RMR) ili postupak „početka misije” u ETCS-u L2 u skladu sa Prilogom Sprovedbenoj uredbi (EU) 2023/1695 („TSI za CCS”), kako je navedeno u Dodatku A, kako je prijavljeno u RINF-u i dozvoljeni za upotrebu od strane upravljača infrastrukture odgovornog za polaznu mrežu putem izvještaja o mreži, obaveze utvrđene u tački 2.5.2. smatraju se ispunjenim.

(3) Ako upravljač infrastrukture odgovoran za polaznu mrežu putem RINF-a prijavi željezničke mobilne radio-sisteme (RMR) ili postupak „početak misije” u ETCS-u L2 u skladu sa Prilogom TSI-ju za saobraćajno-upravljački i signalno-sigurnosni podsystem, kako je navedeno u Dodatku A, kao funkcije koje će se uvesti u roku od pet godina nakon ključne etape utvrđene u Dodatku G, u izvještaju

o mreži mogu se propisati alternativna sredstva obavezama utvrđenim u tačkama 6, 7. i 8. za upotrebu od strane upravljača infrastrukture odgovornog za polaznu mrežu.

(4) Ako je željeznički prevoznik odgovoran za kretanje voza spreman da pristupi mreži nakon kašnjenja u odnosu na red vožnje i pripadajuću dodijeljenu trasu, o tome obavještava upravljača infrastrukture odgovornog za polaznu mrežu u skladu sa tačkama 6, 7. i 8.

(5) Ako je željeznički prevoznik odgovoran za kretanje voza spreman da pristupi mreži prije reda vožnje i pripadajuće dodijeljene trase, može o tome obavijestiti upravljača infrastrukture odgovornog za polaznu mrežu u skladu sa tačkama 6, 7. i 8.

(6) Poruka „TrainReadyMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(7) Ako željeznički prevoznik odgovoran za kretanje voza treba da obavijesti upravljača infrastrukture u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem o statusu tog voza u smislu njegove spremnosti za pristup mreži, taj željeznički prevoznik prije polaska šalje poruku „TrainReadyMessage” upravljaču infrastrukture odgovornom za polaznu mrežu.

(8) Ako upravljač infrastrukture koji primi „TrainReadyMessage” upotrebljava podatke sadržane u toj poruci za bezbjednost operacija ili za potrebe energetskog obračuna, ili ako je tako dogovoreno sa preduzećem pošiljaocem, upravljač infrastrukture potvrđuje prijem.

2.5.3. Prognoza spremnosti voza

(1) Ako željeznički prevoznik nije spreman za početak saobraćanja voza prema voznom redu ili dodijeljenoj trasi, uključujući kada je tu trasu izmijenio upravljač infrastrukture na zahtjev tog željezničkog prevoznika u skladu sa tačkom 2.3.1 podtačkom 8, ili je ona odgođena zbog nepravilnosti koje utiču na vožnju voza prije polaska, on radi dostavljanja predviđenih informacija o svojoj spremnosti za pristup mreži šalje upravljaču infrastrukture odgovornom za polaznu mrežu „TrainReadyMessage” sa statusom „NotReady”, uključujući:

(a) procjenu trajanja kašnjenja pomoću elemenata „TrainDelay” i „TrainReadyTime”;

(b) procjenu razloga za kašnjenje pomoću elementa „DelayCause”.

(2) Nova poruka „TrainReadyMessage” šalje se čim se pojave nove ili ažurirane informacije.

(3) Ako upravljač infrastrukture koji prima „TrainReadyMessage” u skladu sa stavom 1 koristi tu uslugu za bezbjednost operacija u skladu sa tačkom 1.1 stavom 3 ili ako je tako dogovoreno sa preduzećem pošiljaocem, upravljač infrastrukture potvrđuje prijem.

2.6. Izvještavanje o podacima o željezničkom saobraćaju

2.6.1. Opšte odredbe

(1) Dok su u podacima iz voznog reda iskazane dodijeljene i potvrđene trase u skladu sa tačkom 2.3, podaci o željezničkom saobraćaju, uključujući informacije o vožnji voza i prognozi vožnje voza, sadrže podatke potrebne za dinamičko ažuriranje voznog reda.

(2) Sljedeće poruke koje sadrže podatke o željezničkom saobraćaju (u daljem tekstu „poruke o željezničkom saobraćaju”) moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1]:

(a) „TrainRunningInformationMessage” iz tačke 2.6.3;

(b) „TrainRunningForecastMessage” iz tačke 2.6.4;

(c) „TrainDelayCauseMessage” iz tačke 2.6.5;

(d) „TrainRunningInterruptionMessage” iz tačke 2.6.6.

(3) Upravljači infrastrukture i operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta (samo za djelove usluge željezničkog prevoza koji se pružaju u okviru njegove mreže po dodijeljenoj trasi) i prema potrebi drugi imaoci podataka:

- (a) u skladu sa članovima 4 i 5 omogućavaju pristup podacima o željezničkom saobraćaju koji se zasnivaju na informacijama sadržanim u porukama o željezničkom saobraćaju;
- (b) osim ako to ne zahtijeva željeznički prevoznik ili je sa njim bilateralno dogovoreno, šalju „poruke o željezničkom saobraćaju” željezničkim prevoznicima u vezi sa uslugama željezničkog prevoza koje pružaju;
- (c) u skladu sa članom 4 šalju poruke o željezničkom saobraćaju drugim upravljačima infrastrukture u slučaju usluge željezničkog prevoza koja podliježe višemrežnim postupcima;
- (d) mogu slati „poruke o željezničkom saobraćaju” drugim telematskim učesnicima u skladu sa članom 4, na zahtjev tog učesnika i ako je bilateralno dogovoreno kao usluga.

Kada je riječ o slučajevima iz člana 5 stav 5, podpodtačka (a) ove podtačke se ne primjenjuje, dok je primjena podpodtačke (b) ove podtačke obavezna.

(4) Ako upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta odobri pristup podacima o željezničkom saobraćaju u skladu sa članom 5, dužan je dosljedno ponovo koristiti informacije sadržane u porukama o željezničkom saobraćaju i odobriti pristup tim podacima pod uslovima licence Creative Commons BY-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

(5) Ako se ranžiranje i garažiranje teretnih vagona sprovodi kao prevoz pojedinačnih vagona u uslužnom objektu za željeznički prevoz tereta, podaci o željezničkom saobraćaju razmjenjuju se u skladu sa članom 4 i tačkom 3.2.1.

(6) Ako teretni vagoni saobraćaju kao blok-voz u uslužnom objektu za željeznički prevoz tereta, operator tog objekta razmjenjuje podatke o željezničkom saobraćaju u skladu sa članovima 4 i 5 na osnovu poruka o željezničkom saobraćaju iz podtačke 2. U tu svrhu koristi se upućivanje na identifikator tog voza za povezanu trasu koja polazi iz tog objekta. Ako je taj objekat krajnje određište tog blok-voza, koristi se identifikator tog voza za povezanu trasu koja stiže u taj objekat.

(7) Poruke o željezničkom saobraćaju smatraju se primjerenim tehničkim sredstvom u smislu člana 10 stav 4 Uredbe (EU) 2021/782 za ispunjavanje obaveza iz člana 10 Uredbe (EU) 2021/782 te za davanje saobraćajnih i putnih informacija o uslugama željezničkog prevoza putnika.

(8) Ako upravljač infrastrukture ili željeznički prevoznik u putničkom saobraćaju putem nacionalnih pristupnih tačaka dijeli dinamičke podatke o putovanjima i saobraćaju u skladu sa članom 5 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926, on dosljedno ponovo koristi podatke sadržane u „porukama o željezničkom saobraćaju” i primjenjuje specifikacije utvrđene u tački 4.9 podtački (d).

2.6.2. Mjesta javljanja

Poruke koje sadrže podatke o željezničkom saobraćaju šalju se najmanje na sljedećim mjestima javljanja, kao i na svim drugim mjestima kroz koja voz prolazi prema dogovoru upravljača infrastrukture ili operatora uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta i željezničkog prevoznika ili intermodalnog prevoznika za određeni voz:

- (a) mjestima polaska;
- (b) mjestima na kojima se odgovornost za upravljanje kapacitetom ili saobraćajem prenosi između uzastopnih upravljača infrastrukture ili tijela za dodjelu kapaciteta ili između upravljača infrastrukture i operatora uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta („mjesto primopredaje”);
- (c) mjestima na kojima se mijenja odgovornost za upravljanje vozom između uzastopnih željezničkih prevoznika, intermodalnih prevoznika ili bilo koje njihove kombinacije („tačka razmjene”);
- (d) mjestima na kojima voz dolazi i odlazi sa željezničkih putničkih stanica i uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta te svim drugim predviđenim međustajalištima;
- (e) mjestima odredišta.

2.6.3. Informacije o vožnji voza

(1) Poruka „TrainRunningInformationMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi prijavio položaj voza u stvarnom vremenu u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A, upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta šalje poruku „TrainRunningInformationMessage” nakon što voz napusti ili stigne na mjesta javljanja.

2.6.4. Informacije o prognozi vožnje voza

(1) Poruka „TrainRunningForecastMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi dali informacije o odstupanjima od predviđenih datuma i vremena kad god do njih dođe u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A, i pritom procijenili datum i vrijeme polaska ili dolaska voza na mjesto javljanja, upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta šalju poruku „TrainRunningForecastMessage”.

(3) U slučaju kašnjenja na mjestu polaska ili dodatnih kašnjenja između dva mjesta javljanja za koja se procjenjuje da će trajati više od 15 minuta za teretne vozove ili više od pet minuta za putničke vozove, odnosno u skladu sa metodom praćenja radne efikasnosti u okviru TSI-ja za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A, šalje se nova poruka „TrainRunningForecastMessage”.

(4) Poruka „TrainRunningForecastMessage” omogućava ex post određivanje tačnosti procjene koja se zasniva na toj prognozi i sadrži očekivanu tačnost u skladu sa metodologijom utvrđenom u Dodatku E.

2.6.5. Razlog kašnjenja voza

(1) Poruka „TrainDelayCauseMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Čim razlog kašnjenja postane poznat, između ostalog u slučaju prve pretpostavke, ili se ažurira, upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta šalju poruku „TrainDelayCauseMessage” kako bi informisali druge kad god voz odstupa od predviđenog rasporeda u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A.

2.6.6. Informacije o prekidu saobraćaja

(1) Poruka „TrainRunningInterruptionMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi dali informacije o prekidu usluge željezničkog prevoza („prekid saobraćaja”) zbog neplaniranog zaustavljanja, opisali prekid i dojavili gdje se dogodio u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A, upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta šalju sljedeće poruke:

(a) ako trajanje kašnjenja nije poznato: „TrainRunningInterruptionMessage”;

(b) ako je trajanje kašnjenja poznato:

i. „TrainRunningForecastMessage” u skladu sa tačkom 2.6.4;

ii. „TrainDelayCauseMessage” u skladu sa tačkom 2.6.5.

(3) Da bi dao informacije o prekidu saobraćaja uzrokovanom saobraćanjem voza, željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje poruke iz podtačke 2 podpodtačaka (a) i (b) upravljaču

infrastrukture ili operatoru uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta odgovornima za mrežu na kojoj je došlo do prekida saobraćaja. Prema potrebi upravljač infrastrukture ili operator uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta koji prime poruku šalju ažurirane informacije u skladu sa tačkom 2.6.1.

2.6.7. Izmjena trase tokom saobraćanja

- (1) U slučaju izmjena trase iznad vremenskog praga iz tačke 2.3.1 podtačke 8, upravljači infrastrukture ili operatori objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza robe odgovorni za tu trasu obavještavaju dotične željezničke prevoznike o planiranim izmjenama te trase na svojoj mreži.
- (2) Ne dovodeći u pitanje podtačku 3, aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka koja se odnosi na informacije iz podtačke 1 naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stav 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu.
- (3) Ako dogovoreni nastavak usluge željezničkog prevoza putnika uključuje preusmjeravanje drugom rutom, njeno djelimično otkazivanje ili uklanjanje ili dodavanje međustajališta, upravljač infrastrukture odgovoran za tu uslugu željezničkog prevoza šalje poruku „PathDetailsMessage”, kako je navedeno u tački 2.3.3, koja sadrži informacije koje se odnose na izmjenju dionice trase u skladu sa tačkom 2.6.1.

2.7. Istorijski zapis podataka o vozu

Za evidentiranje podataka koji se odnose na saobraćanje putničkih i teretnih vozova u skladu sa TSI-jem za odvijanje i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A, nakon dolaska voza na određeno svaki upravljač infrastrukture i svaki operator objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza robe odobrava pristup istorijskoj evidenciji sljedećih podataka u skladu sa članovima 4 i 5 putem zajedničkog internetskog korisničkog interfejsa **Unije** najkasnije u roku od 24 sata i najmanje 12 mjeseci:

- (a) vozni red iz tačke 2.3.10;
- (b) referentni identifikator iz tačke 2.1.2;
- (c) samo za putničke vozove: identifikacioni broj putničkog voza kao „RetailServiceId” u kombinaciji sa referentnim identifikatorom voza iz tačke 2.1.2;
- (d) mjesta javljanja i sa njima povezani status voza kao dio informacija o vožnji voza iz tačke 2.6.3;
- (e) stvarni datum i vrijeme vožnje kao dio informacija o vožnji voza iz tačke 2.6.3;
- (f) kašnjenje i razlog kašnjenja (ako postoji) kao dio informacija o vožnji voza iz tačke 2.6.3 i informacija o razlogu kašnjenja voza iz tačke 2.6.5;
- (g) sastav voza iz tačke 2.5.1, koji je za usluge željezničkog prevoza robe ograničen na:
  - i. evropski broj vozila svih vozila u vozu;
  - ii. položaj svih vozila u vozu;
  - iii. u slučaju intermodalnog prevoza vrstu intermodalnih utovarnih jedinica i njihov identifikator.

2.8. Razmjena podataka sa drugim učesnicima

Upravljači infrastrukture, operatori objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza robe i željeznički prevoznici razmjenjuju podatke u skladu sa članom 4 i zahtjevima utvrđenim u odjeljku 2 ovog Priloga sa drugim telematskim učesnicima odgovornim za upravljanje vezama sa drugim vrstama prevoza.

3. UPRAVLJANJE TERETNIM VAGONIMA I NJIHOVIM TERETOM

U odredbama ovog odjeljka utvrđeni su zahtjevi za interoperabilnu razmjenu podataka neophodnu za sprovođenje postupaka iz člana 2 stav 1 tačka (a).

3.1. Elektronske informacije o željezničkom prevozu robe

3.1.1. Elektronski tovarni list („eCN”)

(1) Poruka „ConsignmentNoteMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Tovarni list koji se razmjenjuje elektronskim putem pomoću „ConsignmentNoteMessage”, potpisan sredstvima koja su u skladu sa zahtjevima za kvalifikovane elektronske pečate u skladu sa Uredbom (EU) br. 910/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta, smatra se elektronskom evidencijom podataka, odnosno elektronskim teretnim listom („eCN”), koji je jednakovrijedan tovarnom listu u papirnom obliku.

(3) Elektronski tovarni list razmjenjuje se na sljedeći način:

(a) na osnovu informacija o pošiljci koje je korisnik željezničkog prevoza robe dostavio vodećem željezničkom prevozniku kao jedinstvenoj kontaktnoj tački, potomji (poslednji) šalje poruku „ConsignmentNoteMessage” svim željezničkim prevoznicima uključenim u uslugu željezničkog prevoza;

(b) vodeći željeznički prevoznik može razmjenjivati informacije iz poruke „ConsignmentNoteMessage” sa relevantnim telematskim učesnicima u skladu sa članom 4.

(4) Smatra se da je elektronski tovarni list poslat u skladu sa podtačkom 3 dovoljan da bi se primaocima omogućilo da ispune svoj dio ugovora o prevozu do dolaska na određite ili razmjene sa sljedećim učesnikom.

(5) Ako vodeći željeznički prevoznik šalje podatke nadležnim organima na osnovu člana 4 Uredbe (EU) 2020/1056, dužan je dosljedno ponovo koristiti podatke sadržane u poruci „ConsignmentNoteMessage” iz ove tačke i prema potrebi u poruci „TrainCompositionMessage” iz tačke 2.5.1.

3.1.2. Sistemi rezervacija, plaćanja i izdavanja računa za usluge željezničkog prevoza robe

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka i povezanih sistema za rezervaciju, plaćanje i izdavanje računa za usluge željezničkog prevoza robe, uključujući usluge koje se zasnivaju na intermodalnom voznom redu koji uključuje vremena zadržavanja i ključne etape na multimodalnim teretnim terminalima, utvrđeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stav 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni u Dodatku B.

3.2. Kretanje teretnih vagona i njihovog terete

(1) Željeznički prevoznici uključeni u istu uslugu željezničkog prevoza robe koja se pruža kao prevoz pojedinačnim vagonima međusobno razmjenjuju informacije i pojedinačno obezbjeđuju praćenje lokacije i statusa teretnih vagona ili skupa teretnih vagona za koje su odgovorni, za podatke koji se odnose na kretanje teretnih vagona i njihov teret utvrđene u tačkama od 3.2.1 do 3.2.3.

(2) Vodeći željeznički prevoznik mora imati pregled trenutne lokacije i statusa teretnih vagona ili skupa teretnih vagona te njihovog tereta, koristeći informacije koje su dostavili željeznički prevoznici uključeni u istu uslugu željezničkog prevoza robe koja se pruža kao prevoz pojedinačnim vagonima.

(3) Trenutna lokacija i status tereta, prije svega intermodalnih utovarnih jedinica, prate se na osnovu lokacije i statusa teretnih vagona na kojima se teret nalazi.

(4) Željeznički prevoznici robe mogu doprinostiti razvoju zajedničkih internetskih korisničkih interfejsa **Unije** iz člana 14 stav 6 i člana 21 radi omogućavanja pristupa podacima o kretanju teretnih vagona i njihovog tereta. Ako grupa željezničkih prevoznika robe zajednički predvidi korišćenje takvih zajedničkih internetskih korisničkih interfejsa **Unije**, ta aplikacija će relevantnim telematskim učesnicima omogućiti pristup podacima o kretanju teretnih vagona i njihovog tereta u skladu sa članom 4 i korišćenje tih podataka pod uslovima licence Creative Commons BY-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

3.2.1. Informacije o saobraćanju vagona

3.2.1.1. Određivanje geolokacije teretnih vagona

(1) Ako su uređaji za geolokalizaciju ugrađeni na teretne vagone, imalac podataka o geolociranju odobrava pristup tim podacima drugim telematskim učesnicima koji koriste te teretne vagone ili, prema potrebi, drugim telematskim učesnicima, u skladu sa članom 4.

(2) Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka u vezi sa geolokalizacijom teretnih vagona naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom prilogu.

3.2.1.2. Status vagona

(1) Poruka „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi telematski učesnici uključeni u uslugu željezničkog prevoza tereta koja se pruža kao prevoz pojedinačnih vagona stalno znali trenutnu lokaciju i status teretnih vagona:

- (a) željeznički prevoznik odgovoran za kretanje teretnog vagona ili grupe teretnih vagona šalje poruku „WagonStatusMessage” vodećem željezničkom prevozniku;
- (b) vodeći željeznički prevoznik šalje poruku „WagonStatusMessage” na zahtjev drugim relevantnim telematskim učesnicima u skladu sa članom 4, posebno drugim željezničkim prevoznicima uključenim u tu uslugu željezničkog prevoza robe koja se obavlja kao prevoz pojedinačnim vagonima.

(3) Ako telematski učesnik šalje poruku „WagonStatusMessage”, mora navesti na koju se vrstu događaja poruka odnosi u skladu sa tačkama od 3.2.1.3. do 3.2.1.13.

(4) Ako nije dostupna zajednička operativna baza podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice u skladu sa tačkom 3.3.3. ili se ne koriste zajednički internet korisnički interfejsi Unije iz tačke 1.7.2, poruka „WagonStatusMessage” razmjenjuje se bilateralno u skladu sa članom 4. u telematskoj aplikaciji iz člana 14. i tačke 1.7.

(5) Kako bi kontinuirano bili upoznati sa trenutnom lokacijom i statusom teretnih vagona u usluzi željezničkog prevoza robe koja ne služi kao prevoz pojedinačnim vagonima, telematski učesnici uključeni u tu uslugu prevoza mogu dobrovoljno primjenjivati zahtjeve utvrđene u tačkama od 3.2.1.2. do 3.2.1.13. na osnovu ugovornih odredbi.

3.2.1.3. Vagon spreman za kretanje

(1) Vrsta događaja „Wagon Ready To Pull” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako su utovarivač ili, prema potrebi, punilac teretnog vagona (definisani u članu 3 Direktive (EU) 2016/798) obavijestili vodećeg željezničkog prevoznika da je njihov teret (ako postoji) spreman za kretanje, ne dovodeći u pitanje ulogu željezničkog prevoznika iz člana 4 Direktive (EU) 2016/798,

pa se može povući ili pogurati sa određenog mjesta za utovar ili istovar, vodeći željeznički prevoznik, bez ugrožavanja bezbjednosti tereta u skladu sa TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem, kako je navedeno u Dodatku A ovom prilogu, šalje poruku „WagonStatusMessage” sa vrstom događaja „Wagon Ready To Pull” u skladu sa tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2 ovog priloga odlaznom željezničkom prevozniku koji bi trebao da povuče ili pogura taj vagon sa tog mjesta.

(4) U slučaju intermodalnog prijevoza, ako je operator objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza robe odgovoran za utovar ili istovar skupa teretnih vagona, glavnom željezničkom prevozniku šalje „TrainRunningInformationMessage” iz tačke 2.6.1. podtačke 6. i tačke 2.6.3., koji sadrži lokaciju i status voza te potvrđuje finalizaciju voza, odnosno da je utovareni ili istovareni skup teretnih vagona parkiranih na mjestu javljanja spreman za kretanje bez ugrožavanja sigurnosti tereta u skladu s TSI-jem za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem.

(4) U drugim slučajevima aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka u odnosu na spremnost tereta za kretanje između utovarivača ili punioca teretnog vagona koji je dio prevoza pojedinačnim vagonima, s jedne strane, i vodećeg željezničkog prevoznika, s druge strane, utvrđeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu s članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni u Dodatku B ovom Prilogu.

3.2.1.4. Vagon povučen

(1) Vrsta događaja „Wagon Pulled” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako je teretni vagon povučen ili poguran s određenog mjesta za utovar ili istovar, odlazni željeznički prevoznik odgovoran za taj vagon šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Pulled” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.5. Polazak vagona s polazišta

(1) Vrsta događaja „Wagon Left Origin” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako je teretni vagon zajedno s vozom napustio odlazni uslužni objekat za željeznički prevoz tereta, odlazni željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Left Origin” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.6. Dolazak vagona na međustajalište

(1) Vrsta događaja „Wagon Arrival” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako teretni vagon zajedno s vozom dođe na predviđeno međustajalište, dolazni željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Arrival” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.7. Polazak vagona s međustajališta

(1) Vrsta događaja „Wagon Departure” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako teretni vagon zajedno s vozom napusti predviđeno međustajalište, odlazni željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Departure” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.8. Predaja vagona

- (1) Vrsta događaja „Wagon Handed Over” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Ako je odgovornost za kretanje teretnog vagona prešla s jednog na drugog željezničkog prevoznika u nizu i ako je dolazni željeznički prevoznik fizički predao teretni vagon sljedećem prevozniku na dogovorenom mjestu razmjene, dolazni željeznički prevoznik šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Handed Over” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.9. Preuzimanje vagona

- (1) Vrsta događaja „Wagon Taken Over” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Ako je odgovornost za kretanje teretnog vagona prešla s jednog na drugog željezničkog prevoznika u nizu i ako je odlazni željeznički prevoznik fizički preuzeo teretni vagon od prethodnog željezničkog prevoznika na dogovorenom mjestu razmjene, odlazni željeznički prevoznik šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Taken Over” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.10. Nepravilnost vagona

- (1) Vrsta događaja „WagonJourneyIrregularity” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Ako se zbog nepravilnosti teretnog vagona ili njegovog tereta mora preduzeti radnja koja bi mogla prekinuti njegov prevoz, željeznički prevoznik odgovoran za taj teretni vagon šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „WagonJourneyIrregularity” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2. kako bi dao informacije o toj nepravilnosti, uključujući dodatne pojedinosti o prirodi nepravilnosti i njenim posljedicama.

3.2.1.11. Otklonjena nepravilnost vagona

- (1) Vrsta događaja „Wagon Journey Rectified” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Ako je otklonjena nepravilnost u putovanju teretnog vagona, željeznički prevoznik odgovoran za taj teretni vagon šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Journey Rectified”, u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.12. Dolazak vagona na odredište

- (1) Vrsta događaja „Wagon Reached Destination” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].
- (2) Ako je teretni vagon zajedno s vozom stigao na odredišni uslužni objekat za željeznički prevoz tereta, dolazni željeznički prevoznik odgovoran za taj voz šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Reached Destination” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.1.13. Vagon dostavljen

- (1) Vrsta događaja „Wagon Delivered” u poruci „WagonStatusMessage” mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Ako je teretni vagon dostavljen na mjesto za utovar ili istovar, dolazni željeznički prevoznik odgovoran za taj vagon ili skup teretnih vagona šalje poruku „WagonStatusMessage” s vrstom događaja „Wagon Delivered” u skladu s tačkom 3.2.1.2. podtačkom 2.

3.2.2. Kretanje intermodalne utovarne jedinice

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost razmjene podataka u vezi s kretanjem intermodalnih utovarnih jedinica naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu s članom 4. stavom 6. Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu.

3.2.3. Informacije o prognozi vožnje vagona

(1) Poruka o prognozi vožnje vagona („WagonETI_ETAMessage”) mora biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) Da bi se drugim telematskim učesnicima uključenim u uslugu željezničkog prevoza koja se pruža kao prevoz pojedinačnih vagona dostavile informacije o prognozi vožnje vagona kojima se potvrđuju dogovorena vremena ili dojavljaju promjene, svi željeznički prevoznici šalju u poruci „WagonETI_ETAMessage” informacije o prognozi vožnje vagona na odredištu („ETA”) ili informacije o prognozi vožnje vagona na mjestu razmjene („ETI”):

(a) vodećem željezničkom prevozniku;

(b) sljedećem željezničkom prevozniku, ako postoji, kojem će se teretni vagon predati na mjestu razmjene.

(3) Svi željeznički prevoznici prate fizički prevoz tereta i najkasnije u trenutku polaska s polazišta ili posljednjeg mjesta razmjene izračunavaju informacije o prognozi vožnje vagona za sljedeće vrste događaja i mjesta javljanja:

(a) na sljedećem mjestu razmjene: „Wagon Handed Over” iz tačke 3.2.1.8.;

(b) na odredištu: „Wagon Delivered” iz tačke 3.2.1.13.

(4) Svi željeznički prevoznici izračunavaju i ažuriraju informacije o prognozi vožnje vagona na osnovu barem sljedećih informacija:

(a) informacija iz sljedećih poruka primljenih od upravitelja infrastrukture i operatora uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta:

i. „PathDetailsMessage” iz tačke 2.3.3.;

ii. „TrainRunningInformationMessage” iz tačke 2.6.3.;

iii. „TrainRunningForecastMessage” iz tačke 2.6.4.;

(b) informacija („ETA” ili „ETI”) iz poruke „WagonETI_ETAMessage” primljene od prethodnog željezničkog prevoznika, ako postoji, od kojeg su vagoni preuzeti na mjestu razmjene.

(5) Ako željeznički prevoznik razmjenjuje ili omogućava pristup informacijama o prognozi vožnje vagona, dužan je da se pobrine da su informacije dovoljno kvalitetne da bi vodeći željeznički prevoznik mogao procijeniti njihovu tačnost u skladu s tačkom 1.5. i ex post metodologijom mjerenja utvrđenom u Dodatku E.

(6) Vodeći željeznički prevoznik upoređuje informacije o predviđenom vremenu dolaska vagona („ETA”) na osnovu poruke „WagonETI_ETAMessage” primljene od željezničkog prevoznika s terminima dogovorenim s korisnicima željezničkog prevoza tereta („ArrivalTimeAtLocation”) i obavještava uključene željezničke prevoznike.

3.3. Referentni podaci o teretu

3.3.1. Uopšteno

(1) Kako bi olakšali pripremu voza u skladu s tačkom 2.5. i saobraćanje teretnih vagona u skladu s tačkom 3.2.1., svi korisnici vozila moraju omogućiti razmjenu referentnih podataka o željezničkim vozilima u standardizovanim i objedinjenim referentnim bazama podataka o željezničkim vozilima iz tačke 3.3.2.

(2) Kako bi doprinijeli intermodalnom prevozu u skladu s tačkom 3.2.2.:

(a) svi korisnici intermodalnih utovarnih jedinica omogućavaju razmjenu referentnih podataka o intermodalnim utovarnim jedinicama u standardizovanim i objedinjenim referentnim bazama podataka o intermodalnim utovarnim jedinicama iz tačke 3.3.3.;

(b) svi korisnici teretnih vagona i intermodalnih utovarnih jedinica mogu omogućiti razmjenu podataka o operativnom statusu vlastitih teretnih vagona i intermodalnih utovarnih jedinica u standardizovanim i objedinjenim operativnim bazama podataka o teretnim vagonima i intermodalnim utovarnim jedinicama iz tačke 3.3.4.

(3) Telematski učesnici odgovorni za referentne podatke o teretu na osnovu podtačaka 1. i 2. upravljaju svojim referentnim podacima u skladu s članom 8. stavom 4. i članom 10. te im omogućavaju pristup radi korišćenja pod uslovima licence Creative Commons BY-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence.

3.3.2. Referentne baze podataka o željezničkim vozilima

(1) Pod koordinacijom Agencije Evropske unije za željeznice korisnici vozila saraduju na uspostavljanju, vođenju i održavanju standardizovanih i objedinjenih referentnih baza podataka o željezničkim vozilima na nivou Evropske unije u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [103].

(2) Korisnici vozila odgovorni su za unos i održavanje referentnih podataka o željezničkim vozilima u referentnoj bazi podataka o željezničkim vozilima u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [103] te obezbjeđuju kvalitet podataka. U tu svrhu vode računa o tome da se razmjenjuju najnoviji podaci koji tačno odražavaju status postupaka kojima se vozilo podvrgava u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

(3) Za potrebe podtačke 1. korisnici vozila u referentnoj bazi podataka o željezničkim vozilima ponovo upotrebljavaju referentne podatke o željezničkim vozilima iz sljedećih registara:

(a) Evropskog registra vozila, koji je Agencija Evropske unije za željeznice uspostavila u skladu s članom 47. Direktive (EU) 2016/797 i Sprovedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614, to „administrativne podatke” iz podtačke 5. podpodtačke (a) ove tačke i „projektnih podatke” iz podtačke 5. podpodtačke (b) ove tačke;

(b) Evropskog registra odobrenih tipova vozila uspostavljenog u skladu s članom 48. Direktive (EU) 2016/797 i Sprovedbenom odlukom Komisije 2011/665/EU, i to „projektnih podataka” iz podtačke 5. podpodtačke (b) ove tačke.

(4) Da bi se smanjila količina podataka koji se razmjenjuju u operativne svrhe i povećala efikasnost saobraćanja teretnih vagona iz tačke 3.3.1., korisnici vozila telematskim učesnicima omogućavaju jednostavan i pošten pristup referentnim podacima o željezničkim vozilima u referentnim bazama podataka o željezničkim vozilima u skladu s članom 4. i pod uslovima licence Creative Commons BY-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence.

(5) Referentni podaci koji se dijele u referentnoj bazi podataka o željezničkim vozilima:

(a) administrativni podaci:

referentni podaci o vozilima iz podtačke 3. podpodtačke (a) ove tačke koji se odnose na odobrenje vozila i njegovu registraciju u skladu s članovima 21. i 22. Direktive (EU) 2016/797;

(b) projektni podaci:

referentni podaci o vozilima iz podtačke 3. podpodtačaka (a) i (b) koji se odnose na tehnička svojstva željezničkih vozila, posebno podaci koji su željezničkim prevoznicima potrebni za upravljanje kapacitetom i saobraćajem vozova u skladu s odjeljkom 2. i za upravljanje teretnim vagonima u skladu s odjeljkom 3.

3.3.3. Referentne baze podataka intermodalnih utovarnih jedinica

(1) Pod koordinacijom Agencije Evropske unije za željeznice korisnici intermodalnih utovarnih jedinica sarađuju na uspostavljanju, vođenju i održavanju standardizovanih i objedinjenih referentnih baza podataka o intermodalnim utovarnim jedinicama u skladu s podtačkama 3., 4. i 5. te sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [103] i [1].

(2) Korisnici intermodalnih utovarnih jedinica odgovorni su za popunjavanje i održavanje kvalitetnih podataka u bazama podataka iz podtačke 1. U tu svrhu vode računa o tome da se razmjenjuju najnoviji podaci koji tačno odražavaju status postupaka kojima se intermodalna utovarna jedinica podvrgava u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

(3) Referentni podaci objavljuju se u bazama podataka iz podtačke 1. i obuhvataju sljedeće podatke:

(a) identifikator intermodalne utovarne jedinice, uključujući sve vrste poluprikolica, u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [2];

(b) vrstu intermodalne utovarne jedinice (kontejner, izmjenjivi sanduk ili poluprikolica) i njenu kompatibilnost s teretnim vagonima i trasama u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [2];

(c) relevantna svojstva opterećenja, mase i dimenzije.

(4) Da bi se smanjila količina podataka koji se razmjenjuju u operativne svrhe i povećala efikasnost saobraćanja intermodalnih utovarnih jedinica iz tačke 3.2.2., njihovi korisnici telematskim učesnicima omogućavaju jednostavan i pošten pristup referentnim podacima o intermodalnim utovarnim jedinicama u referentnim bazama podataka o intermodalnim utovarnim jedinicama iz podtačke 1. u skladu s članom 4. i pod uslovima licence Creative Commons BY-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence.

(5) Referentni podaci koji se razmjenjuju u skladu s podtačkom 3. razvrstavaju se u sljedeće grupe:

(a) administrativni podaci:

referentni podaci o intermodalnim utovarnim jedinicama koji se odnose na njihovu certifikaciju i registraciju u skladu s tehničkim specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [2];

(b) projektni podaci:

referentni podaci o intermodalnim utovarnim jedinicama koji se odnose na njihova tehnička svojstva, posebno podaci koji su operatorima uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta i željezničkim prevoznicima potrebni za pripremu voza u skladu s tačkom 2.5. i kretanje intermodalnih utovarnih jedinica u skladu s tačkom 3.2.2.

3.3.4. Operativne baze podataka za vagona i intermodalne utovarne jedinice

3.3.4.1. Uopšteno

(1) Kako bi se obezbijedilo praćenje kretanja voza u skladu s tačkom 2.6. te kretanja teretnih vagona i intermodalnih utovarnih jedinica (ILU) u skladu s tačkom 3.2. i povezane komunikacije između vodećeg željezničkog prevoznika i drugih uključenih željezničkih prevoznika, željeznički prevoznik može podatke o kretanju voza koji se razmjenjuju s upravljačima infrastrukture i operatorima uključenih objekata za pružanje usluga željezničkog prevoza robe i vodećim željezničkim prevoznikom u skladu s tačkom 2.6. raščlaniti na podatke o kretanju teretnih vagona u skladu s tačkom

3.2.1. i podatke koji se odnose na kretanje intermodalnih utovarnih jedinica u skladu s tačkom 3.2.2. U takvim slučajevima podaci se razmjenjuju u skladu s podtačkama od 4. do 8. ove tačke.

(2) Operativna komunikacija između vodećeg željezničkog prevoznika i drugog uključenog željezničkog prevoznika zasniva se na referentnim podacima koji se razmjenjuju u:

(a) referentnim bazama podataka o željezničkim vozilima iz tačke 3.3.2. ovog Priloga, posebno kad je riječ o brojevima vozila registrovanim u Evropskom registru vozila (EVR) u skladu sa Sprovedbenom odlukom (EU) 2018/1614;

(b) referentnim bazama podataka o intermodalnim utovarnim jedinicama iz tačke 3.3.3. ovog Priloga, prije svega na brojevima intermodalnih utovarnih jedinica u skladu s tačkom 3.3.3. podtačkom 3. podpodtačkom (a) ovog Priloga.

(3) Podaci o željezničkom saobraćaju koje željeznički prevoznici razmjenjuju u skladu s tačkom 2.6. takođe se zasnivaju, ako su dostupni, na podacima o operativnom stanju teretnih vagona iz tačke 3.3.4.

(4) Da bi se smanjila količina podataka koji se razmjenjuju u operativne svrhe i radi informisanja korisnika željezničkog prevoza tereta te povećala efikasnost upravljanja teretnim vagonima i intermodalnim utovarnim jedinicama iz tačke 3.2., svi željeznički prevoznici mogu sarađivati na uspostavljanju, vođenju i održavanju standardizovanih i objedinjenih referentnih baza podataka za operativne vagone i intermodalne utovarne jedinice (WIMO) u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [102].

(5) Baze podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice omogućavaju jednostavan i pošten pristup operativnom statusu teretnih vagona i intermodalnih utovarnih jedinica iz tačke 3.3.4. svim telematskim učesnicima u skladu s članom 4. stavom 1., između ostalog korisnicima vozila i upraviteljima voznog parka, te korisnicima željezničkog prevoza tereta navedenim u ugovoru o prevozu. Odgovarajući podaci razmjenjuju se u telematskoj aplikaciji u skladu s članom 14. i tačkom 1.7.

(6) Svi željeznički prevoznici odgovorni su za unos i održavanje kvalitetnih podataka o statusu teretnih vagona u bazama podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice (WIMO). U tu svrhu vode računa o tome da se razmjenjuju najnoviji podaci koji tačno odražavaju status postupaka kojima se teretni vagoni i intermodalne utovarne jedinice podvrgavaju u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

(7) Baze podataka WIMO sadrže podatke u stvarnom vremenu koji se odnose na kretanje teretnog vagona ili intermodalne teretne jedinice od polaska do njihove konačne dostave na sporednim kolosijecima korisnika tereta. Podaci uključuju podatke o vožnji vagona iz tačke 3.2.1. i podatke o prognozi vagona iz tačke 3.2.3.

(8) Podatke o saobraćaju vozova, informacije o saobraćanju vagona i prognozama te informacije koje se odnose na kretanje ILU-ova željeznički prevoznici razmjenjuju putem baza podataka WIMO najkasnije u vrijeme puštanja teretnog vagona ili ILU-a u saobraćaj od strane korisnika tereta koji je naveden u ugovoru o prevozu. Vrijeme puštanja u saobraćaj prvi je unos koji odlazni željeznički prevoznik dijeli s odlaznim objektom za usluge željezničkog prevoza robe u bazama podataka WIMO za kretanje teretnog vagona ili ILU-a za utvrđenu uslugu željezničkog prevoza tereta.

3.3.4.2. Utovar teretnog vagona

Odlazni željeznički prevoznik registruje status „utovar teretnog vagona” i odobrava pristup podacima o njemu u bazama podataka WIMO. Primjenjuje taj status sve dok korisnik željezničkog prevoza tereta naveden u ugovoru o prevozu ne obavijesti o dovršetku utovara.

3.3.4.3. Natovareni teretni vagon u saobraćaju

Odlazni željeznički prevoznik registruje status „natovareni teretni vagon u saobraćaju” i odobrava pristup tom statusu u bazama podataka WIMO pri polasku, u skladu s tačkom 3.2.1.5., natovarenog teretnog vagona.

3.3.4.4. Prazan teretni vagon u saobraćaju

Odlazni željeznički prevoznik registruje status „prazan teretni vagon u saobraćaju” i odobrava pristup podacima o njemu u bazama podataka WIMO pri polasku s polazišta, u skladu s tačkom 3.2.1.5., teretnog vagona koji je prazan.

3.3.4.5. Istovar teretnog vagona

Željeznički prevoznik dolaska u određeni objekat za usluge željezničkog prevoza robe („dolazni željeznički prevoznik”) registruje status „istovar teretnog vagona” i odobrava pristup tom statusu u bazama podataka WIMO. Primjenjuje taj status sve dok korisnik željezničkog prevoza tereta naveden u ugovoru o prevozu ne obavijesti o istovaru.

3.3.4.6. Prazan teretni vagon pod nadzorom upravljača voznog parka

Dolazni željeznički prevoznik registruje status „empty wagon under fleet management control” u operativnim bazama podataka za vagona i intermodalne utovarne jedinice WIMO kako bi dao do znanja da je dostupan prazan teretni vagon s tim karakteristikama.

3.4. Razmjena podataka s drugim učesnicima

Upravljači infrastrukture, operatori uslužnih objekata za željeznički prevoz tereta i željeznički prevoznici razmjenjuju podatke s drugim telematskim učesnicima zaduženim za upravljanje vezama s drugim vrstama prevoza u skladu s članom 4. i zahtjevima utvrđenim u odjeljku 3.

4. IZDAVANJE ŽELJEZNIČKIH KARATA ZA USLUGE ŽELJEZNIČKOG PREVOZA PUTNIKA I INFORMACIJE O PUTOVANJIMA ZA PUTNIKE U ŽELJEZNIČKOM PREVOZU

4.1. Uopšteno

(1) U odredbama odjeljka 4. utvrđeni su zahtjevi za interoperabilnu razmjenu podataka neophodnu za sprovođenje postupaka iz člana 2. stava 1. tačke (a) za sve usluge željezničkog prevoza putnika u Evropskoj uniji.

(2) Prava na pristup podacima o izdavanju željezničkih karata utvrđena su u članovima 4. i 6.

(3) Podaci o izdavanju željezničkih karata sastoje se od:

- (a) podataka iz voznog reda za putnike iz tačke 4.2.;
- (b) razmijenjenih podataka o tarifama iz tačke 4.3.;
- (c) podataka o uslovima prevoza iz tačke 4.4.

4.2. Podaci iz voznog reda za putnike

4.2.1. Podaci iz voznog reda za putnike

Odredbe ove tačke primjenjuju se na sve usluge željezničkog prevoza putnika.

(1) Podaci iz voznog reda za putnike koji se razmjenjuju na osnovu člana 6. stava 1. moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [P.2] i [P.4].

(2) Podaci iz voznog reda za putnike sadrže barem sljedeće informacije:

- (a) osnovne informacije o različitim vrstama vozova;
- (b) identifikacioni broj putničkog voza kao „RetailServiceId” u kombinaciji s referentnim identifikatorom voza iz tačaka od 2.1.2. do 2.1.5.;
- (c) različite moguće načine prikaza dana u kojima se odvija saobraćaj;
- (d) vrstu voza, robnu marku i, ako nije riječ o željezničkom vozilu, povezanu vrstu prevoza;
- (e) veze između usluga željezničkog prevoza;
- (f) grupe putničkih vagona priključenih na vozove;
- (g) priključivanja i odvajanja voza;
- (h) direktne veze s povezanim drugim identifikatorom voza („povezivanje s”);
- (i) direktne veze s promjenom identifikatora voza (promjena broja voza);
- (j) pojedinosti o uslugama željezničkog prevoza, uključujući objavljeno vrijeme dolaska, objavljeno vrijeme polaska i objavljena vremena prolaska;
- (k) zaustavljanja s ograničenjima ukreaja ili izlaska putnika;
- (l) noćne vozove;
- (m) prolazak kroz vremenske zone;
- (n) tarife i podaci o rezervacijama;
- (o) identifikator organizacije imaoca podataka iz tačke 1.2.1.;
- (p) uslužne objekte kako su definisani u članu 3. stavu 11. Direktive (EU) 2012/34;
- (q) dostupnost voza u skladu s tačkom 4.4.3.1., uključujući povlašćena sjedišta za osobe sa smanjenom pokretljivošću, prostore za invalidska kolica, univerzalne spavaće odjeljke;
- (r) dodatne usluge;
- (s) vremena presjedanja između usluga putničkog prevoza navedenih u tački 4.2.2.;
- (t) spisak stanica;
- (u) postojeće direktne i indirektne, ako su poznati, internet prodajne kanale ovlašćenih distributera na kojima se može provjeriti raspoloživost željezničkih proizvoda u stvarnom vremenu.

(3) Svi željeznički prevoznici ili prema potrebi imaoci podataka omogućavaju pristup svim svojim podacima iz voznog reda za putnike u skladu s članom 6. stavom 1. radi korišćenja pod uslovima licence Creative Commons BY-NC-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

(4) Najkasnije sedam dana nakon što relevantni upravitelji infrastrukture objave konačni vozni red usluge željezničkog prevoza putnika, svi ti željeznički prevoznici ili prema potrebi imaoci podataka moraju omogućiti pristup podacima iz godišnjeg voznog reda za putnike za tu uslugu u skladu s članom 6. stavom 1.

(5) Najkasnije tri sedmice prije nego što ažuriranje godišnjeg voznog reda za putnike u okviru usluge željezničkog prevoza putnika stupi na snagu, svi ti željeznički prevoznici ili prema potrebi imaoci podataka moraju ažurirati podatke iz godišnjeg voznog reda za putnike za tu uslugu u skladu s članom 6. stavom 1. Podaci iz godišnjeg voznog reda te usluge ažuriraju se i ako na njih utiče prekid pružanja usluga željezničkog prevoza putnika u skladu s članom 8. Uredbe (EU) 2021/782. U izuzetnim okolnostima željeznički prevoznik ili prema potrebi imalac podataka mogu u kraćim rokovima hitno ažurirati svoj godišnji vozni red za putnike za uslugu željezničkog prevoza putnika.

(6) Svi željeznički prevoznici ili prema potrebi imaoci podataka omogućavaju pristup podacima iz voznog reda za putnike u skladu s članom 6. stavom 1., i to najmanje 12 mjeseci nakon završetka odgovarajuće usluge željezničkog prevoza putnika.

(7) Ako uslugu direktnog željezničkog prevoza putnika s međustajalištima ili bez njih pruža nekoliko željezničkih prevoznika, vodeći željeznički prevoznik imenovan u skladu s članom 13. saraduje sa

svim drugim željezničkim prevoznicima koji pružaju tu uslugu kako bi se objedinili podaci iz voznog reda za putnike za sva stajališta u okviru te usluge. Za svaki segment usluge željezničkog prevoza putnika koji pruža jedan željeznički prevoznik taj je prevoznik prema članu 6. odgovoran za omogućavanje pristupa podacima koje je objedinio vodeći željeznički prevoznik.

(8) Podaci iz voznog reda za putnike koji se razmjenjuju na osnovu člana 6. stava 1. čine:

(a) odgovarajući format u smislu člana 9. stava 3. i tehničko sredstvo u smislu člana 10. stava 4. Uredbe (EU) 2021/782 za omogućavanje digitalnog pristupa vremenskim rasporedima koji su dio informacija prije početka putovanja iz dijela I. Priloga II. toj uredbi te su u skladu s odgovarajućim obavezama iz njenog člana 9. stava 1. i člana 10. stava 5.;

(b) digitalni mašinski čitljiv format u smislu člana 4. stava 1. tačke (b) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926 za omogućavanje digitalnog pristupa voznim redovima i planiranim presjedanjima iz tačke 1.1. podtačke (d) podpodtačaka v. i vi. Priloga toj uredbi kao dio statičnih podataka o putovanjima.

4.2.2. Podaci iz voznog reda za putnike o vremenima presjedanja

(1) Podaci iz voznog reda za putnike o vremenima presjedanja koji se razmjenjuju na osnovu člana 6. stava 2. moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [P.2] i [P.4].

(2) Podaci iz voznog reda za putnike o vremenima presjedanja sadrže barem sljedeće informacije:

(a) vremena presjedanja na stanici („zadato minimalno vrijeme presjedanja”);

(b) prema potrebi vremena presjedanja s jednog na drugo mjesto na željezničkoj stanici (npr. djelova stanice, perona)

(c) prema potrebi vremena presjedanja između susjednih željezničkih stanica.

(3) Svi upravljači željezničkih stanica ili prema potrebi imaoci podataka omogućavaju pristup podacima iz voznog reda za putnike o vremenima presjedanja u skladu s članom 6. stavom 2. radi korišćenja pod uslovima licence Creative Commons BY-NC-ND 4.0 ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

(4) Najkasnije sedam dana nakon što relevantni upravljači infrastrukture objave konačni vozni red usluge željezničkog prevoza putnika, svi ti upravljači željezničkih stanica ili prema potrebi upravljači infrastrukture ili imaoci podataka moraju omogućiti pristup vremenima presjedanja koja se odnose na tu uslugu za nadolazeći godišnji vozni red za putnike u skladu s članom 6. stavom 2.

(5) Najkasnije tri sedmice prije nego što ažuriranje vremena presjedanja iz godišnjeg voznog reda za putnike stupa na snagu, upravljači željezničkih stanica ili prema potrebi upravljači infrastrukture ili imaoci podataka odgovorni za takve promjene moraju ažurirati odgovarajuće podatke iz voznog reda za putnike u skladu s članom 6. stavom 2. Upravljač željezničke stanice ili prema potrebi upravljač infrastrukture ili imalac podataka izuzetno mogu primijeniti hitna ažuriranja u kraćim rokovima.

(6) U skladu s članom 6. stavom 2. svi dotični upravljači željezničkih stanica ili prema potrebi upravljači infrastrukture ili imaoci podataka omogućavaju pristup podacima koji se odnose na njihov vozni red za putnike za vremena presjedanja najmanje 12 mjeseci nakon isteka važenja tih podataka.

(7) Ako upravljač željezničke stanice, željeznički prevoznik, distributer ili prodavac kombinuju ili povezuju najmanje dvije usluge željezničkog prevoza putnika, pridržavaju se vremena presjedanja objavljenih u skladu s članom 6. stavom 2. te tačkama 4.2.2.2. i 4.2.2.3.

(8) Podaci iz voznog reda za putnike o vremenima presjedanja koji se razmjenjuju na osnovu člana 6. stava 2. smatraju se digitalnim mašinski čitljivim formatom u smislu člana 4. stava 1.

tačke (b) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926 za omogućavanje digitalnog pristupa zadatim vremenima presjedanja na mjestima presjedanja iz tačke 1.1. podtačke (d) podpodtačaka i. i ii. Priloga toj uredbi kao dio statičnih podataka o putovanjima.

4.2.2.1. Minimalno vrijeme presjedanja

(1) U skladu s članom 15. upravljači željezničkih stanica utvrđuju minimalna vremena presjedanja u skladu s tabelom u nastavku, na osnovu javno objavljenog vremena dolaska voza u okviru usluge prevoza dolaznih putnika i javno objavljenog vremena polaska voza u okviru usluge prevoza odlaznih putnika, uključujući i dodatno vrijeme koje može biti potrebno za prijavu putnika, bicikala ili prtljaga.

	Minimalno vrijeme presjedanja	Odgovorna strana	Obvezno/neobvezno
Na jednoj stanici	zadato minimalno vrijeme presjedanja na stanici		obavezno
	minimalno vrijeme presjedanja za određenu vrstu usluge prevoza putnika koju pruža određeni prevoznik		neobavezno
	minimalno vrijeme presjedanja za određenu vrstu usluge prevoza putnika, bez obzira na prevoznika koji pruža tu vrstu usluge		neobavezno
	minimalno vrijeme presjedanja za određenog prevoznika, bez obzira na vrstu usluge prevoza putnika		neobavezno
Između dvije stanice	zadato minimalno vrijeme presjedanja sa jedne stanice na drugu		
	minimalno vrijeme presjedanja za određenu vrstu usluge prevoza putnika koju pruža određeni prevoznik		neobavezno

	minimalno vrijeme presijedanja za određenu vrstu usluge prevoza putnika bez obzira na prevoznika koji pruža tu vrstu usluge		neobavezno
	minimalno vrijeme presijedanja za određenog prevoznika bez obzira na vrstu usluge prevoza putnika		neobavezno

(2) Kad je riječ o željezničkim stanicama s jednim peronom na kojima se ne pruža nijedna usluga linijskog prevoza putnika osim željezničke, minimalno vrijeme presijedanja na toj stanici odgovara trajanju zaustavljanja voza na toj stanici ili ne postoji.

4.2.2.2. Vrijeme presijedanja na jednoj stanici

Vremena presijedanja na jednoj stanici primjenjuju se kako slijedi:

- (a) ako je za određeni par dolaznih i odlaznih usluga prevoza putnika određeno minimalno vrijeme presijedanja, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih usluga;
- (b) ako je minimalno vrijeme presijedanja određeno između odlaznih usluga prevoza putnika određenog prevoznika u vezi sa određenom vrstom usluge ili robnom markom i dolaznih usluga prevoza putnika određenog prevoznika u vezi sa određenom vrstom usluge ili robnom markom, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih usluga;
- (c) ako je određeno minimalno vrijeme presijedanja između odlaznih i dolaznih usluga prevoza putnika određene vrste usluge ili robne marke nezavisno od uključenih operativnih prevoznika, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih vrsta usluga;
- (d) ako je minimalno vrijeme presijedanja određeno između određenog dolaznog prevoznika i određenog odlaznog prevoznika nezavisno od vrste usluge ili robne marke uključenih usluga prevoza putnika, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između usluga prevoza putnika tih prevoznika;
- (e) ako se ne ispuni nijedan od uslova iz tačaka od (a) do (d), upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju zadato minimalno vrijeme presijedanja određeno za tu stanicu.

4.2.2.3. Vremena presijedanja između dvije stanice

Vremena presijedanja između dvije stanice primjenjuju se kako slijedi:

- (a) ako je minimalno vrijeme presijedanja određeno između određenog odlaznog prevoznika u vezi sa određenom vrstom usluge prevoza putnika ili robnom markom i određenog dolaznog prevoznika u vezi sa određenom vrstom usluge prevoza putnika ili robnom markom, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih usluga;

- (b) ako je određeno minimalno vrijeme presijedanja između odlaznih i dolaznih usluga prevoza putnika određene vrste usluge ili robne marke nezavisno od uključenih operativnih prevoznika, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih vrsta usluga;
- (c) ako je minimalno vrijeme presijedanja određeno između određenog dolaznog prevoznika i određenog odlaznog prevoznika nezavisno od vrste ili robne marke uključenih usluga prevoza putnika, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između usluga prevoza putnika tih prevoznika;
- (d) ako je između dvije stanice određeno zadato minimalno vrijeme presijedanja, upravljači stanica, željeznički prevoznici, distributeri i prodavci primjenjuju ga kao minimalno vrijeme presijedanja između tih stanica;
- (e) ako se ne ispuni nijedan od uslova iz tačaka od (a) do (d), ne može se primjenjivati nikakvo minimalno vrijeme presijedanja.

4.2.2.4. Izračunavanje vremena presijedanja

Aspekti koji se odnose na interoperabilnost računanja sljedećih aspekata naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu:

- (1) vrijeme presijedanja za putnike;
- (2) vrijeme presijedanja prilagođeno osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću;
- (3) vrijeme presijedanja prilagođeno putnicima koji prevoze bicikl;
- (4) dodatno vrijeme za prijavu putnika, bicikala ili prtljaga.

4.3. Podaci o tarifama

4.3.1. Podaci o tarifama za usluge željezničkog prevoza putnika

- (1) Podaci o tarifama za putnike koji se razmjenjuju na osnovu člana 6 stava 3 moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [P.3] i [B.16].
- (2) Za direktan pristup podacima o tarifama i njihovu komercijalnu upotrebu u skladu sa članom 6 stavom 3 drugom rečenicom, te do budućeg razvoja navedenog u članu 23 tačkama (c) i (e), može se na ugovornoj osnovi dogovoriti upotreba drugih formata podataka koji su potpuno kompatibilni i interoperabilni sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [P.7].
- (3) Podaci o tarifama sadrže usluge željezničkog prevoza putnika ili dio tih usluga i barem sljedeće informacije:
  - (a) sve postojeće tarife i povezane tabele cijena, uključujući zajedničke, posebne ili snižene cijene i putne propusnice, osim onih koje se primjenjuju na zaposlene imaoća podataka ili zaposlene drugih preduzeća, pod uslovom da su komercijalno dogovorene kao tarife među preduzećima;
  - (b) informacije o tome da li je cijena dinamički određena, tj. podliježe li dinamičkom određivanju cijena kao što je upravljanje prinosom (*yield management*) ili razmatranje kapaciteta, kao i informacije o rasponima koji se primjenjuju na tu cijenu po kategoriji;
  - (c) link na primjenjive opšte i posebne uslove prevoza u skladu sa tačkom 4.4;
  - (d) sve informacije povezane sa tarifom prije putovanja koje su potrebne prodavcima, kako je utvrđeno u Prilogu II Uredbi (EU) 2021/782;
  - (e) sve informacije potrebne izdavaocima za izdavanje karata u skladu sa sljedećim specifikacijama:

- i. tačkom 4.5 ako tarifa podliježe provjeri dostupnosti;
- ii. tačkom 4.6 za bezbjednosne elemente;

(f) pravilima za izdavanje i kontrolu karata iz tačke 4.3.2.

(4) Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, imaoци podataka omogućavaju pristup svim postojećim podacima o tarifama u skladu sa članom 6 stavom 3 radi korišćenja pod uslovima licence *Creative Commons BY-ND 4.0* ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

(5) Najkasnije nedjelju dana nakon što relevantni upravljači infrastrukture objave konačni red vožnje usluge željezničkog prevoza putnika, svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, imaoци podataka omogućavaju pristup svim postojećim podacima o tarifama za tu uslugu u skladu sa članom 6 stavom 3, kako bi se usluga mogla unaprijed kupiti, ne dovodeći u pitanje druge tarife za istu uslugu željezničkog prevoza putnika koje bi bile dostupne u skladu sa njihovim uslovima prodaje.

(6) Najmanje šest dana prije stupanja na snagu ažuriranja tarife za uslugu željezničkog prevoza putnika i ne dovodeći u pitanje druge tarife za istu uslugu koje bi bile dostupne u skladu sa njihovim uslovima prodaje, željeznički prevoznik ili, prema potrebi, relevantni imalac podataka koji je odgovoran za te promjene omogućavaju pristup odgovarajućim podacima u skladu sa članom 6 stavom 3.

(7) Podaci o tarifama koji se razmjenjuju na osnovu člana 6 stava 3 čine:

(a) primjeren oblik u smislu člana 9 stava 3 i tehničko sredstvo u smislu člana 10 stava 4 Uredbe (EU) 2021/782 za omogućavanje digitalnog pristupa uslovima za sve dostupne cijene koji su dio informacija prije početka putovanja iz dijela I Priloga II toj uredbi, te su u skladu sa odgovarajućim obavezama iz njenog člana 9 stava 1 i člana 10 stava 5;

(b) digitalni mašinski čitljiv format u smislu člana 4 stava 1 tačke (b) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926 za omogućavanje digitalnog pristupa osnovnim zajedničkim standardnim i posebnim cijenama kao dio statičnih podataka o putovanjima.

4.3.2. Upravljanje pravilima o izdavanju i kontroli karata

(1) Radi dosljedne primjene pravila za izdavanje i kontrolu karata između željezničkih prevoznika, distributera, izdavaoca i organizacija za kontrolu karata, svaki željeznički prevoznik odobrava pristup:

(a) uslovima prevoza iz tačke 4.4;

(b) pravilima o izdavanju i kontroli željezničkih karata.

(2) Svaki željeznički prevoznik ili, prema potrebi, imalac podataka dijeli opis pravila za izdavanje i kontrolu karata kao strukturirane podatke u mašinski čitljivom formatu sa bilo kojim distributerom ili izdavaocem koji je ovlašćen za ponovno povezivanje sa dostupnošću svojih proizvoda, kao i sa organizacijama za kontrolu karata.

Aspekti koji se odnose na tehničku interoperabilnost razmjene odgovarajućih podataka naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu.

4.3.3. Informacije o internet prodajnim kanalima željezničkih prevoznika

Ako telematski učesnik uključen u planiranje putovanja u okviru postupaka izdavanja željezničkih karata prikazuje informacije dobijene planiranjem putovanja na osnovu podataka kojima je pristupio u skladu sa članovima od 4 do 6 za željezničke proizvode koje nije

ovlašten ni da prodaje ni da distribuira, mora barem ponovno povezati te informacije sa internet prodajnim kanalima iz tačke 4.2.1 podtačke 2 podpodtačke u.

4.4. Uslovi prevoza

4.4.1. Opšte odredbe

- (1) Podaci koji se odnose na uslove prevoza sadrže informacije iz tačaka od 4.4.2 do 4.4.6.
- (2) Svi željeznički prevoznici omogućavaju pristup podacima o uslovima prevoza za usluge željezničkog prevoza putnika koje pružaju u skladu sa članom 6 stavom 1 radi korišćenja pod uslovima licence *Creative Commons BY-NC-ND 4.0* ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.
- (3) Svi željeznički prevoznici objavljuju i prikazuju na svojim službenim internet stranicama uslove prevoza koji se primjenjuju na usluge željezničkog prevoza putnika koje pružaju.
- (4) Ako prodavac nudi uslugu željezničkog prevoza putnika, na svojim internet stranicama i mobilnim aplikacijama prikazuje uslove prevoza na osnovu podataka kojima ima pristup u skladu sa podtačkom 2 ili daje link na objavu relevantnog željezničkog prevoznika u skladu sa podtačkom 3.
- (5) Internet stranice i mobilne aplikacije na kojima se prikazuju uslovi prevoza na osnovu podtačaka 4 i 5 moraju biti uočljive, operabilne, razumljive i stabilne u skladu sa zahtjevima za pristupačnost utvrđenim u specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [P.6].
- (6) Uslovi prevoza moraju se jasno prikazivati i biti pristupačni u skladu sa članom 22 Uredbe (EU) 2021/782 i specifikacijama utvrđenim u Prilogu Uredbi Komisije (EU) br. 1300/2014 (TSI za osobe sa smanjenom pokretljivošću), kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu.
- (7) Najmanje šest dana prije nego što ažuriranje uslova prevoza usluge željezničkog prevoza putnika stupi na snagu, željeznički prevoznici odgovorni za te promjene omogućavaju pristup odgovarajućim podacima u skladu sa članom 6. Željeznički prevoznici navode tačke koje su promijenjene u odnosu na prethodnu verziju. Za svaku promjenu moraju osigurati pristup prethodnoj verziji podataka najmanje godinu dana nakon što prestane da se primjenjuje.
- (8) Uslovi prevoza koji se razmjenjuju na osnovu člana 6 stava 1 čine:
  - (a) primjeren oblik u smislu člana 9 stava 3 i tehničko sredstvo u smislu člana 10 stava 4 Uredbe (EU) 2021/782 za omogućavanje digitalnog pristupa opštim uslovima primjenjivim na ugovor, koji su dio informacija prije početka putovanja iz dijela I Priloga II toj uredbi, te su u skladu sa odgovarajućim obavezama iz njenog člana 9 stava 1 i člana 10 stava 5;
  - (b) digitalni mašinski čitljiv format u smislu člana 4 stava 1 tačke (b) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/1926 za omogućavanje digitalnog pristupa nizu uslova iz tačke 1.3 podtačke (a) Priloga toj uredbi kao dio statičnih podataka o putovanjima.

4.4.2. Uslovi za prevoz putnika

Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, relevantni prodavci skreću pažnju putnika na sljedeće informacije o uslovima za prevoz putnika:

- (a) uslove prevoza željezničkog prevoznika;
- (b) informacije o pravima putnika u skladu sa članom 30 Uredbe (EU) 2021/782;
- (c) prihvaćene načine plaćanja;
- (d) prodajne i poslijeprodajne uslove, posebno za zamjenu i povraćaj novca za karte;
- (e) postupke za podnošenje prigovora, ne dovodeći u pitanje i u skladu sa članom 18 Uredbe (EU) 2021/782.

4.4.3. Uslovi prevoza i pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa ograničenom pokretljivošću

4.4.3.1. Pristupačnost željezničkih vozila

Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, relevantni prodavci skreću pažnju putnika na sljedeće informacije o pristupačnosti željezničkih vozila:

- (a) vrste i brojeve vozova sa dostupnim sadržajima za osobe sa ograničenom pokretljivošću (broj linije ako konkretan broj voza ne može biti dostupan javnosti);
- (b) vrste i minimalni broj sadržaja za osobe sa ograničenom pokretljivošću kako je utvrđeno u TSI-ju za osobe sa ograničenom pokretljivošću iz Dodatka A ovom Prilogu u uobičajenim radnim uslovima;
- (c) metode za traženje pomoći pri ulasku i izlasku, prije svega sljedeće informacije:
  - i. rok za obavještanje;
  - ii. kontaktne tačke za traženje pomoći, uključujući e-adresu i telefonski broj službe za pomoć osobama sa ograničenom pokretljivošću;
  - iii. radno vrijeme;
  - iv. uslove pod kojima se pomoć pruža u skladu sa članovima 23 i 24 Uredbe (EU) 2021/782;
- (d) maksimalne dozvoljene dimenzije i masu invalidskih kolica, uključujući masu putnika, ne dovodeći u pitanje TSI za osobe sa ograničenom pokretljivošću, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu;
- (e) uslove prevoza za pratioce i/ili životinje pratiocima;
- (f) link na kojem su dostupni uslovi pristupa stanicama u skladu sa tačkom 4.4.3.2.

4.4.3.2. Pristupačnost stanica

- (1) Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, prodavci skreću pažnju putnika na informacije o pristupačnosti polaznih i dolaznih stanica na osnovu podataka o pristupačnosti iz podtačke 2 (ako su dostupni).
- (2) Subjekt nadležan za prikupljanje, održavanje i razmjenu podataka o pristupačnosti u skladu sa članom 7a TSI-ja za osobe sa ograničenom pokretljivošću prikuplja, pretvara i prenosi te podatke u bazu podataka o pristupačnosti evropskih željezničkih stanica („ERSAD”) kojom upravlja Agencija u skladu sa TSI-jem za osobe sa ograničenom pokretljivošću, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu. Ti podaci se prenose u skladu sa formatom utvrđenim u specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C indeksu [B.15] ovog Priloga i pod uslovima pristupa licence *Creative Commons BY-NC-ND 4.0* ili bilo koje druge jednakovrijedne ili manje ograničavajuće otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

4.4.4. Uslovi za prevoz prtljaga

Svaki željeznički prevoznik ili, prema potrebi, prodavac, upozorava putnike na informacije koje se odnose na uslove prevoza prtljaga, uključujući prevoz prtljaga ako se nudi usluga predaje prtljaga.

4.4.5. Uslovi za prevoz bicikala

(1) Svaki željeznički prevoznik ili, prema potrebi, prodavac putnicima skreće pažnju na sljedeće informacije koje se odnose na uslove prevoza bicikala, ako se prevoz bicikala nudi u skladu sa članom 6 Uredbe (EU) 2021/782:

(a) vrste i brojeve vozova na kojima je dostupan prevoz bicikala i, ako broj voza nije dostupan javnosti, broj linije, uključujući vrste i dozvoljeni broj bicikala;

(b) određena vremena i periode u kojima prevoz bicikala može biti ograničen, uključujući detalje o tom ograničenju;

(c) sve primjenjive tarife za prevoz bicikala;

(d) informaciju o tome da li je potrebna posebna rezervacija mjesta za bicikl u vozu i metodu rezervacije, uključujući:

i. rok za obavještanje;

ii. detalje o posebnim prodajnim kanalima za rezervaciju mjesta za bicikl i radno vrijeme (ako je primjenjivo);

(e) ažurirane informacije o dostupnosti kapaciteta za prevoz bicikala.

(2) Svaki željeznički prevoznik navodi ako prevoz bicikala nije ponuđen.

4.4.6. Uslovi za prevoz automobila, motocikala i čamaca („automobila”)

Svi željeznički prevoznici ili, prema potrebi, relevantni prodavci skreću pažnju putnika na sljedeće informacije o uslovima za prevoz automobila, ako se nudi prevoz automobila:

(a) vrste i brojeve vozova na kojima je dostupan prevoz automobila;

(b) određena vremena i periode u kojima je dostupan prevoz automobila;

(c) standardne tarife za prevoz automobila, uključujući tarife za smještaj putnika ako željeznički prevoznik nudi smještaj;

(d) tačnu adresu i vrijeme za utovar automobila na voz;

(e) tačnu adresu i vrijeme dolaska voza na određenu stanicu radi istovara automobila sa voza;

(f) veličinu, težinu i druga ograničenja za prevoz automobila.

4.5. Raspoloživost i rezervacije

4.5.1. Opšte odredbe

(1) Na zahtjev distributera, odobrenje za pružanje usluge za potvrđene personalizovane aranžmane, tj. rezervacije, kao što su prevoz, smještaj ili pomoć, može biti dio jedne transakcije u kojoj se kombinuju ugovor o prevozu i jedna ili više vrsta pomoći ili određenih vrsta smještaja.

(2) Druga je mogućnost da se rezervacija, osim ugovora o prevozu, odnosi samo na prodaju rezervacije za određenu vrstu pomoći ili bilo koje vrste putničkog smještaja kao što su sjedište, vagon sa ležajevima, spavaći odjeljak, sjedište za osobe sa ograničenom pokretljivošću ili prostor za invalidska kolica. Može se odnositi i na rezervaciju usluge željezničkog prevoza putnika povezane sa prevozom prtljaga ili automobila, odnosno rezervaciju prostora za bicikle.

(3) Dostupnost željezničkog proizvoda odnosi se na željeznički proizvod koji putnik može kupiti u određenom trenutku za:

(a) određenu vrstu pomoći;

(b) određenu vrstu smještaja;

(c) prevoz prtljaga, automobila ili bicikla;

(d) određenu cijenu koja podliježe dinamičkom određivanju na osnovu upravljanja prinosom (*yield management*).

(4) Ako tarifa ili proizvod podliježu provjeri dostupnosti, ali su rasprodani ili putnicima nijesu dostupni za kupovinu za određeni voz, informacije o odgovarajućim uslugama ostaju dostupne i distributer ili prodavac ih pruža na zahtjev.

(5) Distributer može na pošten, transparentan i nediskriminatorski način kombinovati željezničke proizvode jednog ili više željezničkih prevoznika ili distributera nezavisno od uključenih željezničkih prevoznika. Mora moći da preuzme informacije o putovanju iz svog alata za planiranje putovanja i utvrdi povezane cijene ili raspon cijena za svaku dionicu putovanja putnika za cijelo ili, prema potrebi, djelove putovanja. Distributerov alat za planiranje putovanja i sistem za određivanje cijena moraju moći da koriste podatke kojima se pristupa u skladu sa članovima 4 i 6 ovog Pravilnika. Distributeri moraju moći da provjere raspoloživost željezničkih proizvoda u sistemu za dodjelu usluga željezničkog prevoznika i omoguće rezervaciju tih željezničkih proizvoda.

(6) Prodavac može na pošten, transparentan i nediskriminatorski način kombinovati željezničke proizvode jednog ili više distributera.

(7) Ako distributer ili prodavac kombinuje željezničke proizvode, izdavaocima odgovarajućih karata nalaže da u skladu sa tačkom 4.6 obavijeste željezničke prevoznike koji pružaju usluge prevoza povezane sa tim kartama o kombinacijama karata.

(8) Specifikacije koje se odnose na distributerovo ili prodavčevo kombinovanje proizvoda i komunikaciju između njih naznačene su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedene su u Dodatku B ovom Prilogu.

(9) Osim specifikacija koje se odnose na API-je koje distributeri treba da koriste za provjeru raspoloživosti ili rezervaciju željezničkog proizvoda utvrđenih u tački 4.5, specifikacije koje se odnose na API-jeve koji služe za distribuciju i prodaju željezničkog proizvoda naznačene su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedene su u Dodatku B ovom Prilogu.

4.5.2. Zahtjev za provjeru raspoloživosti i rezervaciju

(1) Distributeri se staraju da njihov distribucionni sistem omogućava razmjenu zahtjeva korisnika (prodavaca ili klijenata) za provjeru raspoloživosti ili rezervaciju određenog željezničkog proizvoda sa odgovarajućim željezničkim prevoznicima u njihovim sistemima za dodjelu usluga u skladu sa specifikacijama iz Dodatka C, indeksa [B.5] i na osnovu ugovornih odredbi.

(2) U skladu sa dijelom III Priloga II Uredbi (EU) 2021/782, zahtjevi za rezervaciju dijele se na sljedeće vrste:

(a) zahtjev za provjeru raspoloživosti;

(b) zahtjev za rezervaciju;

(c) zahtjev za djelimično otkazivanje;

(d) zahtjev za potpuno otkazivanje.

(3) Zahtjev za provjeru raspoloživosti koji se razmjenjuje u skladu sa podtačkom 1 i članom 6 stavom 4, primjerno je tehničko sredstvo u smislu člana 10 stava 4 Uredbe (EU) 2021/782 za omogućavanje digitalnog pristupa operacijama u sistemima za rezervaciju iz dijela III Priloga II toj uredbi i ispunjavanje odgovarajućih obaveza iz njenog člana 10 stava 5.

4.5.3. Odgovor na zahtjev za provjeru raspoloživosti i rezervaciju

(1) Ako je distributer podnio zahtjev za provjeru raspoloživosti ili rezervaciju u skladu sa tačkom 4.5.2, predmetni željeznički prevoznici osiguravaju da njihovi sistemi dodjele dijele odgovor sa distribucionim sistemom tog distributera za navedeni željeznički proizvod, u

skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.5] i na osnovu ugovornih odredbi.

(2) Odgovori na zahtjev za rezervaciju dijele se na sljedeće vrste:

- (a) odgovor o raspoloživosti;
- (b) potvrda zahtjeva za rezervaciju;
- (c) potvrda zahtjeva za djelimično otkazivanje;
- (d) potvrda zahtjeva za potpuno otkazivanje;
- (e) predlog za zamjenu;
- (f) negativan odgovor.

4.5.4. Raspoloživost i rezervacija pomoći za osobe sa ograničenom pokretljivošću

(1) Svi željeznički prevoznici dužni su da se pobrinu da njihov sistem za dodjelu usluga, a distributeri da njihov distribucionni sistem omogućavaju razmjenu podataka o prevozu i pomoći za osobe sa ograničenom pokretljivošću u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.10].

(2) Svi željeznički prevoznici dužni su da se pobrinu da njihov sistem za dodjelu usluga omogućava izdavanje broja potvrde za rezervaciju pomoći za osobe sa ograničenom pokretljivošću za svaki odlazak i dolazak u okviru rezervisane usluge željezničkog prevoza putnika. Broj potvrde putniku daje garanciju i uliva sigurnost da će dobiti pomoć, a željezničkom prevozniku nameće odgovornost i obavezu da je pruži.

4.5.5. Raspoloživost i rezervacija prostora za bicikle

Svi željeznički prevoznici dužni su da se pobrinu da njihov sistem za dodjelu usluga omogućava provjeru raspoloživosti ili rezervaciju prostora za bicikle u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tačkama 4.5.2 i 4.5.3 ovog Priloga, barem kad je riječ o uslugama željezničkog prevoza putnika sa obaveznom rezervacijom prostora za bicikle u skladu sa članom 6 stavom 1 Uredbe (EU) 2021/782.

4.5.6. Raspoloživost i rezervacije za prevoz automobile

Svi željeznički prevoznici dužni su da se pobrinu da njihov sistem za dodjelu usluga omogućava provjeru raspoloživosti ili rezervaciju prevoza automobila u skladu sa specifikacijama utvrđenim u tačkama 4.5.2 i 4.5.3, barem kad je riječ o uslugama željezničkog prevoza putnika sa mogućnošću prevoza automobila.

4.6. Izdavanje karata za distribuciju proizvoda

Izdavalac je odgovoran za izdavanje karata u skladu sa tačkama 4.6.1, 4.6.2 i 4.6.3, uključujući izvještavanje željezničkih prevoznika koji pružaju tu uslugu prevoza o kartama koje je izdao za uslugu prevoza putnika.

4.6.1. Bezbjednosni elementi za elektronsku dostavu

(1) Svaki izdavalac karte ili rezervacije za uslugu željezničkog prevoza putnika kreira bezbjednosne podatke u skladu sa specifikacijom na koju se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.12] čim se status rezervacije i podaci o prodajnoj transakciji uspješno pošalju distribucionom sistemu distributera.

(2) Da bi relevantne organizacije za kontrolu karata mogle provjeriti vjerodostojnost bezbjednosnih elemenata, izdavalac kreira bezbjednosne elemente za elektronsku dostavu uz pomoć infrastrukture javnih ključeva (PKI) u skladu sa tačkom 1.3 podtačkom (b).

4.6.2. Referentni broj spisa

(1) Svi izdavaoci kreiraju referentni broj spisa u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.5] radi prijave karata ili rezervacija koje su izdali željezničkim prevoznicima. Svi izdavaoci obavljaju sljedeće radnje:

(a) povezuju referentni broj spisa sa svim podacima o karti;

(b) evidentiraju referentni broj spisa u sistem za dodjelu usluga dotičnih željezničkih prevoznika;

(c) dodaju referentni broj spisa na putnikovu kartu ili rezervaciju.

(2) Svi izdavaoci sprovode postupak iz podtačke 1 čim se status rezervacije i podaci o prodajnoj transakciji uspješno pošalju distribucionom sistemu distributera.

4.6.3. Vrste i formati karata

(1) Svi željeznički prevoznici i organizacije za kontrolu karata dužni su da prihvataju elektronski izdate karte u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.11], osim u sljedećim slučajevima:

(a) karta ne odgovara putovanju na koje putnik ide;

(b) organizacija za kontrolu karata ima opravdane razloge za sumnju na prevaru;

(c) karta se ne koristi u skladu sa uslovima prevoza iz tačke 4.4.

(2) Svaki izdavalac mora moći da koristi barem jednu vrstu i format karte kako su utvrđeni u specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.11] kako bi putniku izdao kartu za kupljeni željeznički proizvod.

(3) Željeznički prevoznici dužni su da prihvataju te vrste i formate karata i kad željezničke proizvode prodaje jedan od uključenih željezničkih prevoznika („direktna prodaja”) i kad ih prodaje nezavisni izdavalac („indirektna prodaja”).

4.6.4. Kontrola karata i promjena stanja karte

Organizacije za kontrolu karata kojima je izdavalac dodijelio bezbjednosne sertifikate za izdavanje karata razmjenjuju podatke o kontroli karata i promjeni stanja karata sa izdavaocima karata u skladu sa tačkama 4.6.4.1 i 4.6.4.2.

4.6.4.1. Napomena o karti

(1) Poruke za preuzimanje karata putem interneta („RetrieveTicketRequest”; „RetrieveTrainTicketRequest”) i poruka sa napomenom o karti („AddAnnotationRequest”) moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [B.14].

(2) Organizacija za kontrolu karata šalje izdavaocu karte koju kontroliše poruku za preuzimanje te karte putem interneta („RetrieveTicketRequest”; „RetrieveTrainTicketRequest”).

(3) Organizacija za kontrolu karata šalje zabilješku o karti („AddAnnotationRequest”) izdavaocu karte koju kontroliše i drugim organizacijama za kontrolu karata koje su uključene u kontrolu te karte.

4.6.4.2. Zahtjev za povraćaj troškova ili naknadu

(1) Distributerov distribucioni sistem koji šalje zahtjev, šalje zahtjeve za povraćaj troškova i naknadu u ime putnika sistemu za dodjelu usluga dotičnih željezničkih prevoznika za određenu kartu ili jedinstvenu kartu.

(2) Struktura zahtjeva za povraćaj troškova ili naknadu putnicima mora biti u skladu sa Sprovedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/949. Odgovarajuće specifikacije za interoperabilnu razmjenu podataka između distributera i željezničkog prevoznika naznačene su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedene su u Dodatku B ovom Prilogu.

4.7. Informacije o putovanjima za putnike u željezničkom prevozu tokom putovanja

4.7.1. Informacije na stanicima

4.7.1.1. Opšte odredbe

(1) Prema članu 9 stavu 2 Uredbe (EU) 2021/782, svi upravljači stanica moraju putnicima na stanicama pružiti vizuelne i govorne informacije o putovanjima koje su pristupačne u skladu sa članom 22 Uredbe (EU) 2021/782 i specifikacijama utvrđenim u TSI-ju za osobe sa ograničenom pokretljivošću, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu.

(2) Svi upravljači stanica ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili imaoци podataka, integrišu informacije koje posjeduju o stanicama, između ostalog o peronima i, prema potrebi, djelovima perona na kojima bi vozovi trebali da se zaustave, u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksima [P.2] i [P.4] u ovom Prilogu, sa sljedećim informacijama povezanim sa dolaskom i odlaskom vozova:

(a) podacima o željezničkom saobraćaju na osnovu podataka sadržanih u porukama primljenim u skladu sa tačkom 2.6;

(b) podacima o sastavu voza na osnovu podataka sadržanih u porukama primljenim u skladu sa tačkom 2.5.1.

(3) Svi upravljači stanica ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili imaoци podataka, omogućavaju pristup informacijama integrisanim na osnovu tačke 2 drugim telematskim učesnicima u skladu sa članom 4 i u okviru nacionalnih pristupnih tačaka radi korišćenja pod uslovima licence *Creative Commons BY-ND 4.0* ili neke druge ekvivalentne ili manje restriktivne otvorene licence, ili pod bilo kojim drugim jednakovrijednim ili manje ograničavajućim uslovima pristupa koje su međusobno dogovorili uključeni učesnici.

(4) Ne dovodeći u pitanje odredbe TSI-ja za osobe sa ograničenom pokretljivošću, odredbe podtačke 1 primjenjuju se, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu, na stanice na kojima su obnovljeni, nadograđeni ili nedavno ugrađeni informacioni sistemi, tj. uređaji za glasovna obavještenja ili dinamički vizuelni uređaji za prikaz.

(5) Svi upravljači stanica ili, prema potrebi, upravljači infrastrukture ili imaoци podataka, odlučuju u skladu sa članom 15 stavovima 3 i 4 o sljedećem:

(a) vrsti ugrađenih informacionih sistema, tj. uređaja za glasovna obavještenja ili dinamičkih vizuelnih uređaja za prikaz;

(b) trenutku pružanja informacija;

(c) mjestu na stanicama na kojem se ugrađuju informacioni sistemi.

4.7.1.2. Polasci vozova

Svi upravljači stanica su dužni da putnicima na stanici pruže barem sljedeće informacije o polasku voza:

- (a) vrstu i broj voza;
- (b) odredišne stanice;
- (c) sve usputne stanice i njihove glavne povezane usluge prevoza putnika;
- (d) vremena polaska;
- (e) polazni peron ili kolosjek;
- (f) odnos djelova perona i brojeva vagona, uključujući, prema potrebi, primjenljive povezane usluge i sadržaje u vozu.

4.7.1.3. Dolasci vozova

Svi upravljači stanica su dužni da putnicima na stanici pruže barem sljedeće informacije o dolasku voza:

- (a) vrstu i broj voza;
- (b) polazne stanice;
- (c) sve usputne stanice;
- (d) vrijeme dolaska;
- (e) dolazni peron ili kolosjek.

4.7.1.4. Odstupanja od predviđenih informacija

(1) Ako usluga željezničkog prevoza putnika odstupa od reda vožnje, upravljači infrastrukture moraju blagovremeno dostaviti upravljačima stanica relevantne informacije o saobraćaju i putovanju, kao i odstupanja od informacija iz reda vožnje iz podtačke 3, u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

(2) U slučaju odstupanja od informacija iz reda vožnje, svi upravljači stanica putnicima na stanici pružaju informacije o vožnji i prognozi vožnje u stvarnom vremenu. Ta odstupanja moraju biti jasno označena kako bi se skrenula pažnja putnika na stanici.

(3) Odstupanja od informacija iz reda vožnje uključuju barem sljedeće informacije koje se temelje na podacima o željezničkom saobraćaju, kako je utvrđeno u tački 2.6:

- (a) kašnjenja i njihove uzroke (ako su poznati) kao dio razloga kašnjenja voza;
- (b) promjenu kolosjeka ili perona kao dio informacija o vožnji voza;
- (c) potpuno ili djelimično otkazivanje voza i preusmjeravanje kao dio informacija o izmjeni putovanja vozom.

4.7.2. Informacije u vozilu

(1) Prema članu 9 stavu 2 Uredbe (EU) 2021/782, svi željeznički prevoznici moraju pružiti putnicima u vozilu najnovije informacije za korisnike koje su pristupačne u skladu sa članom 22 Uredbe (EU) 2021/782 i specifikacijama utvrđenim u TSI-ju za osobe sa ograničenom pokretljivošću, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu. Takve informacije se integrišu na osnovu podataka o željezničkom saobraćaju sadržanih u porukama primljenim u skladu sa tačkom 2.6 ovog Priloga.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe TSI-ja za osobe sa ograničenom pokretljivošću, odredbe podtačke 1 primjenjuju se, kako je navedeno u Dodatku A ovom Prilogu, na nova i obnovljena ili nadograđena željeznička vozila u kojima su obnovljeni, nadograđeni ili nedavno ugrađeni informacioni sistemi, tj. sistemi za glasovna obavještenja ili ekrani.

- (3) Svi željeznički prevoznici su dužni da putnicima u vozilu pruže barem sljedeće informacije:
- (a) na polaznoj stanici i svim usputnim stanicama:
    - i. vrstu i broj voza;
    - ii. krajnja odredišta;
    - iii. sve usputne stanice;
    - iv. predviđeno vrijeme dolaska na krajnje odredište i međustajališta;
  - (b) procijenjeno vrijeme polaska, razloge kašnjenja (ako su poznati) i druge informacije o prekidu saobraćaja;
  - (c) naziv sljedeće stanice prije dolaska na usputne stanice;
  - (d) prije dolaska na veće usputne stanice i krajnje odredište:
    - i. naziv sljedećeg stajališta;
    - ii. predviđeno vrijeme dolaska;
    - iii. procijenjeno vrijeme dolaska, razloge kašnjenja (ako su poznati) i druge informacije o prekidu saobraćaja;
    - iv. sljedeće glavne povezane usluge prevoza putnika (po nahodanju željezničkog prevoznika).
- (4) Svaki željeznički prevoznik odlučuje o:
- (a) vrsti ugrađenih informacionih sistema, tj. ekrana i sistema za glasovna obavještenja;
  - (b) trenutku pružanja informacija;
  - (c) mjestu u vozu na kojem se ugrađuju informacioni sistemi.

4.8. Zajednički referentni podaci za izdavanje željezničkih karata

- (1) Agencija Evropske unije za željeznice upravlja sljedećim zajedničkim popisom kodova za izdavanje željezničkih karata kao zajedničkim referentnim podacima u skladu sa članovima 8 i 9, kao i specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [105], i odobrava pristup tim podacima pod uslovima verzije 1.2 javne licence Evropske unije (EUPL):
- (a) referentnim podacima za evropske sisteme za rezervaciju;
  - (b) referentnim podacima kodova za podatke iz reda vožnje za putnike;
  - (c) referentnim podacima kodova za podatke o tarifama;
  - (d) elementima kataloga podataka;
  - (e) popisom putničkih kodova;
  - (f) svim ostalim podacima i popisima kodova potrebnim za korišćenje tehničkih dokumenata na koje se upućuje u Dodatku C.
- (2) Zajedničke liste kodova za željezničke karte moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeksu [1].

4.9. Razmjena podataka sa drugim učesnicima

- Da bi upravljači infrastrukture, upravljači stanica i željeznički prevoznici razmjenjivali podatke sa drugim telematskim učesnicima odgovornim za upravljanje vezama između usluga željezničkog prevoza putnika i drugih vrsta prevoza putnika, kao i drugih vrsta prevoza kojima se upravlja kao dijelom ili umjesto usluga željezničkog prevoza putnika, zahtjevi utvrđeni u odjeljku 4 primjenjuju se na podatke koji se razmjenjuju na osnovu člana 4. Takvi podaci moraju biti u skladu isključivo sa sljedećim specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C:
- (a) za referentne lokacije utvrđene u tački 1.2.2: indeks [P.1];
  - (b) za podatke iz reda vožnje za putnike utvrđene u tački 4.2: indeksi [P.2] i [P.4];
  - (c) za podatke o tarifama utvrđene u tački 4.3: indeksi [P.3] i [B.16];

(d) za podatke koji se odnose na informacije o putovanjima za putnike tokom putovanja, uključujući dinamičke podatke o putovanjima i saobraćaju u skladu sa članom 5 Delegirane Uredbe (EU) 2017/1926: indeks [P.5] na osnovu informacija sadržanih u porukama iz tačke 2.6.1 podtačke 1.

5. POPIS POSEBNIH SLUČAJEVA

5.1. Opšte odredbe

(1) Željezničkim prevoznicima koji su prošli samoprocjenu u skladu sa članom 18 ne smije se onemogućiti pristup odgovarajućoj mreži zbog posebnog slučaja.

(2) Posebni slučajevi navedeni u tački 5.2 predstavljaju opis posebnih odredbi potrebnih i odobrenih na određenim mrežama svake države članice i obuhvataju zahtjeve za interfejse koji podliježu posebnim slučajevima u drugim aktima donesenim na osnovu Direktive (EU) 2016/797 ili Direktive (EU) 2016/798. Posebni slučajevi razvrstavaju se u:

(a) „P” slučajeve: trajni;

(b) „T” slučajeve: privremeni (ako se odgovarajući zahtjevi za interoperabilnost moraju ispuniti do određenog datuma).

5.2. Popis posebnih slučajeva

Nema posebnih slučajeva za ovaj TSI.

Dodatak A INTERFEJSI U ODNOSU NA DRUGE PODSISTEME

Interfejsi podsistema telematskih aplikacija u odnosu na druge podсистeme opisani su u nastavku.

A.1. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA PRISTUPAČNOŠĆU

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu Uredbi (EU) br. 1300/2014 („TSI za osobe sa ograničenom pokretljivošću”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u TSI-ju za osobe sa smanjenom pokretljivošću	
Sadržaji za osobe s invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću	4.4.3.1.	Pristupačnost željezničkih vozila	4.2.2.	Podсистem željezničkih vozila
Invalidska kolica	4.4.3.1.	Pristupačnost željezničkih vozila	Dod. M	Invalidska kolica prenosiva vozom
Podaci o pristupačnosti	4.4.3.2.	Pristupačnost stanici	7.2.1.1.	Inventar imovine – infrastruktura
Informacije za korisnike	4.4.1.	Uslovi prevoza	4.2.1.10.	Vizuelne informacije

4.7.1.	Informacije na stanicama	4.2.1.11.	Govorne informacije
4.7.2.	Informacije u vozilu	4.2.2.7.	Informacije za korisnike
		4.4.1.	Operativna pravila – podsistem infrastrukture
		4.4.2.	Operativna pravila – podsistem željezničkih vozila
4.7.1.1. (3)	Informacije na stanicama	7.1.	Primjena ovog TSI-ja (za osobe sa ograničenom pokretljivošću) na novu infrastrukturu i željeznička vozila
4.7.2. (2)	Informacije u vozilu	7.2.	Primjena ovog TSI-ja (za osobe sa ograničenom pokretljivošću) na postojeću infrastrukturu i željeznička vozila

A.2. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA UPRAVLJANJEM KAPACITETOM, PRIPREOM VOZA I UPRAVLJANJEM SAOBRAĆAJEM

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu Uredbi (EU) br. 2019/773 („TSI za odvijanje saobraćaja i upravljanje saobraćajem”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u TSI-ju za odvijanje prometa i upravljanje prometom	
Identifikacija vozova	2.1.	Identifikatori objekata	4.2.3.2.	Identifikacija vozova
Dodjela kapaciteta	2.3.	Dodjela kapaciteta	4.2.3.1.	Planiranje saobraćaja voza i reda vožnje
			4.2.3.2.	Identifikacija vozova
Privremena ograničenja ili izmjene	2.4.4.	Objava ograničenja kapaciteta	4.2.1.2.2.	Priručnik o pruži
			4.8.1.	Dodatne informacije o infrastrukturi
Priprema voza	2.5.1.	Sastav voza	4.2.2.5.2.	Sastav voza
			4.2.2.7.	Osiguravanje voznog stanja voza
			Dodatak J	Sastav voza
	2.5.2.	Voz pripremljen	4.2.3.3.	Polazak voza

Izvještavanje o položaju voza	2.5.3.	Prognoza spremnosti voza	4.2.3.4.2.	Izvještavanje o položaju voza
	2.6.3.	Informacije o vožnji voza		
	2.6.4.	Informacije o prognozi vožnje voza		
	3.2.3.	Informacije o prognozi vožnje vagona	4.2.3.4.4.	Kvalitet odvijanja saobraćaja
	Dodatak E	Tačnost informacija o prognozi kretanja voza i vagona		
2.6.8.	Istorijski zapis podataka o željezničkom saobraćaju	4.2.3.5.	Bilježenje podataka	
Obavješćivanje o teretnim vagonima	3.2.1.3.	Vagon spreman za kretanje	4.2.2.4.1.	Bezbjednost tereta

A.3. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA BUKOM

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu Uredbi (EU) br. 1304/2014 („TSI za buku”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u TSI-ju za buku	
Dodjela kapaciteta	2.3.	Dodjela kapaciteta	Dodatak D	Tiše trase
Priprema voza	2.5.1.	Sastav voza	4.4. 7.2.2.	Posebna pravila za saobraćaj vagona na tišim trasama Dodatne odredbe za primjenu ovog TSI-ja na postojeće vagone

A.4. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA SAOBRAĆAJNO-UPRAVLJAČKIM I SIGNALNO-BEZBJEDNOSNIM PODSISTEMOM

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu I Sprovedbenoj uredbi (EU) 2023/1695 („TSI za saobraćajno-upravljački i signalno-bezbjednosni podsistem”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u TSI-ju za saobraćajno-upravljački i signalno- sigurnosni podsistem	
Priprema voza	2.5.2.	Voz pripremljen	4.2.4.2.	Aplikacije za glasovne i operativne komunikacije
			4.2.2.	Funkcionalnost ETCS-a u vozilu

A.5. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA ENERGIJOM

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu Uredbi Komisije (EU) 1301/2014 („energetski TSI”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u energetskom TSI-ju	
Priprema voza	2.5.1.	Sastav voza	4.2.17.	Sistem za prikupljanje podataka o energiji u stabilnim postrojenjima

A.6. ZAHTJEVI ZA INTEROPERABILNOST POVEZANI SA LOKOMOTIVAMA I PUTNIČKIM ŽELJEZNIČKIM VOZILIMA

U sljedećoj tabeli navedeni su linkovi između zahtjeva u Prilogu ovom TSI-ju („TSI za telematiku”) i u Prilogu Uredbi Komisije (EU) 1302/2014 („TSI za lokomotive i putnička vozila”).

Zahtjev	Upućivanje u TSI-ju za telematiku		Upućivanje u TSI-ju za lokomotive i putnička željeznička vozila	
Priprema voza	2.5.1.	Sastav voza	4.2.8.2.8.	Sistem za mjerenje potrošnje energije na vozilu

Dodatak B POPIS OTVORENIH PITANJA

U sljedećoj tabeli navedeni su zahtjevi i postupci ispitivanja za podsistem telematike koji se smatraju otvorenim pitanjima u skladu sa članom 4 stavom 6 Direktive (EU) 2016/797. Otvorenim pitanjima smatraju se i postupci ispitivanja koji bi trebali da se sprovedu radi procjene usklađenosti sa tim zahtjevima.

Tačka TSI-ja za telematiku	Otvoreno pitanje
Zahtjevi	
1.1.	Dodatni nivoi integriteta i pouzdanosti podataka koji se namjeravaju koristiti za bezbjednost operacija
1.7.1.	Internet korisnički interfejsi za upravljanje kapacitetom, pripremu voza i upravljanje saobraćajem

1.7.2.	Internet korisnički interfejsi za upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom
2.1.7. (3)	Identifikacija manevarskih kretanja
2.2.	Strateško upravljanje infrastrukturnim kapacitetom
2.3.1. (4)	Planiranje manevarskih kretanja vagona i garažiranja
2.3.1. (5)	Koordinacija višemrežnih postupaka u oblasti upravljanja kapacitetom
2.3.1. (8)	Vremenski prag za <i>ad hoc</i> zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta
2.3.9.	Postupak koordinacije dodjele kapaciteta
2.4.1.	Koordinacija ograničenja kapaciteta
2.4.2.	Savjetovanje sa učesnicima pogođenim planiranim ograničenjima kapaciteta
2.4.3.	Objava ograničenja kapaciteta
2.6.7. (2)	Izmjena dionice trase
3.1.2.	Sistemi rezervacija, plaćanja i izdavanja računa za usluge željezničkog prevoza tereta
3.2.1.1. (4)	Određivanje položaja teretnih vagona na osnovu geolokacije
3.2.1.3. (5)	Teret spreman za kretanje
3.2.2.	Kretanje intermodalnih utovarnih jedinica
4.2.2.4.	Izračunavanje vremena presijedanja i dodatnog vremena za prijavu
4.3.2. (2)	Upravljanje pravilima o izdavanju i kontroli željezničkih karata
4.5.1. (7)	Distributerovo ili prodavčevo kombinovanje proizvoda i komunikacija između njih
4.5.1. (8)	API-ji koji služe za distribuciju i prodaju željezničkog proizvoda, ali ne za provjeru njegove raspoloživosti i rezervaciju
4.6.4.2(2)	Zahtjevi za povraćaj troškova ili naknadu
Postupci ispitivanja	
Dodatak D.3.B (1)	Postupci ispitivanja za podatke o tarifama
Dodatak D.3.C (1)	Postupci ispitivanja za provjeru raspoloživosti i rezervaciju

Dodatak C
POPIS NORMI I TEHNIČKIH DOKUMENATA NA KOJE SE UPUĆUJE

C.0. SEMANTIČKO OZNAČAVANJE VERZIJA TEHNIČKIH DOKUMENATA

(1) Iako su u nastavku navedene samo osnovne verzije tehničkih dokumenata, Agencija Evropske unije za željeznice može, kao rezultat održavanja tehničkog dokumenta, izdati dodatna manja izdanja verzije nakon održavanja, kao prihvatljiv način usklađivanja u skladu sa članom 12 stavom 2.

(2) Ako se zbog ažuriranja tehničkog dokumenta uspostavi nova osnovna konfiguracija, ažuriranje mora sadržati utvrđeni prelazni period za primjenu do daljne revizije ovog Pravilnika kojom se ažuriraju upućivanja u tabelama od C.1 do C.4.

C.1. POPIS ZAJEDNIČKIH REFERENTNIH TEHNIČKIH DOKUMENATA

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[1]	ERA-ina ontologija – verzija 4 Ontologija željezničkog sistema		
		1.4.	Domena: telematika
[2]	ERA/TD/CCT – verzija 2 Kodifikacija kombinovanog prevoza		
	Identifikatori intermodalnih utovarnih jedinica	3.3.3. (3)(a)	2.3.1.
	Vrsta intermodalnih utovarnih jedinica	3.3.3(3)(b)	3.
	Kompatibilnost teretnih vagona sa intermodalnim utovarnim jedinicama i rute		
	Sertifikacija i registracija intermodalnih utovarnih jedinica	3.3.3(5)(a)	2.3.2.

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[100]	ERA-TD-100 – verzija 4 Slike i prikaz slijeda telematskih poruka		
	Dodjela kapaciteta	2.3.	2.
	Priprema voza	2.5.	3.
	Podaci o željezničkom saobraćaju	2.6.	4., 5.
	Tovarni list	3.1.1.	6.
	Kretanje teretnih vagona	3.2.1.	7.
	Raspoloživost i rezervacija	4.5.	8.
	Raspoloživost i rezervacija pomoći za osobe sa smanjenom pokretljivošću	4.5.4.	9.

[103]	ERA-TD-103 – verzija 4		
	Referentni podaci		
	Zajednički referentni podaci		
	Referentni podaci o organizacijama	1.2.1.	3., 5., 8.
	Referentni podaci o lokacijama	1.2.2.	3., 4., 8.
	Referentni podaci o teretu		
	Referentni podaci o željezničkim vozilima	3.3.2.	3., 6., 8.
	Referentni podaci o intermodalnim utovarnim jedinicama	3.3.3.	3., 7., 8.

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[105]	ERA-TD-105 – verzija 4		
	Model za podatke i poruke XSD		
	Prikaz podataka	1.4. (2) (a)	Telematski katalog
	Zajednički referentni podaci za izdavanje željezničkih karata		
	Referentni podaci za evropske sisteme za rezervaciju	4.8.	Popis oznaka putnika
	Referentni podaci oznaka za podatke iz reda vožnje za putnike		
	Referentni podaci oznaka za podatke o tarifama		
	Katalog poruka / skupova podataka		
	Popis oznaka putnika		
[106]	ERA-TD-106 – verzija 4		
	Infrastruktura javnih ključeva (PKI)		
	Asimetrično ili simetrično šifriranje, infrastruktura javnih ključeva (PKI)	1.3.(b)	6., 7., 8., 9.

C.2. POPIS REFERENTNIH TEHNIČKIH DOKUMENATA ZA RAZMJENU PODATAKA U VEZI SA UPRAVLJANJEM KAPACITETOM, UPRAVLJANJEM SAOBRAĆAJEM I PRIPREMOM VOZA

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[104]	ERA-TD-104 – verzija 4		
	Zajedničko interfejs		
	Aplikacioni programski interfejs (API)	1.7.	sve

C.3. POPIS REFERENTNIH TEHNIČKIH DOKUMENATA ZA RAZMJENU PODATAKA ZA UPRAVLJANJE TERETNIM VAGONIMA I NJIHOVIM TERETOM

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obvezne norme
[102]	ERA-TD-102 – verzija 4 Operativna baza podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice (WIMO)		
	Operativna baza podataka za vagone i intermodalne utovarne jedinice (WIMO)	3.3.4.1.	sve

C.4. POPIS REFERENTNIH SPECIFIKACIJA ZA IZDAVANJE ŽELJEZNIČKIH KARATA ZA USLUGE ŽELJEZNIČKOG PREVOZA PUTNIKA I INFORMACIJE O PUTOVANJIMA ZA PUTNIKE U ŽELJEZNIČKOM PREVOZU

C.4.A. Popis referentnih normi

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[P.1]	CEN/TS 16614-1:2025 Javni prevoz – Razmjena podataka o mreži i redovima vožnje (NeTEx) – Dio 1.: Format za razmjenu mrežne topologije javnog prevoza		
	Razmjena referentnih podataka o lokaciji s drugim vrstama prevoza	4.9.	sve
[P.2]	CEN/TS 16614-2:2025 Javni prevoz – Razmjena podataka o mreži i redovima vožnje (NeTEx) – Dio 2.: Format za razmjenu podataka o redovima vožnje javnog prijevoza		
	Podaci iz reda vožnje za putnike za usluge željezničkog prevoza putnika	4.2.1.	sve
	Podaci iz reda vožnje za putnike o vremenima presijedanja	4.2.2.	
	Razmjena podataka iz reda vožnje za putnike sa drugim vrstama prevoza	4.9.	
	Informacije o putovanjima za putnike na željezničkoj stanici	4.7.1.	
[P.3]	CEN/TS 16614-3:2025 Javni prevoz – Razmjena podataka o mreži i redovima vožnje (NeTEx) – Dio 3.: Format za razmjenu podataka o naplati javnog prevoza		
	Podaci o tarifama za usluge željezničkog prevoza putnika	4.3.1.	sve
	Razmjena podataka o tarifama s drugim vrstama prevoza	4.9.	

[P.4]	CEN/TS 16614-4:2025 Javni prevoz – Razmjena podataka o mreži i redovima vožnje (NeTEx) – Dio 4.: Evropski profil informacija za putnike		
	Podaci iz reda vožnje za putnike za usluge željezničkog prevoza putnika	4.2.1.	sve
	Podaci iz reda vožnje za putnike o vremenima presijedanja	4.2.2.	
	Razmjena podataka iz reda vožnje za putnike sa drugim vrstama prevoza	4.9.	
	Informacije o putovanjima za putnike na željezničkoj stanici	4.7.1.	
[P.5]	EN 15531-2:2022 Javni prevoz – Interfejs servisa za informisanje o statusu javnog prevoza u realnom vremenu – Dio 2: Komunikaciona infrastruktura		
	Razmjena podataka s drugim vrstama prevoza u vezi s informacijama o putovanjima za putnike tokom putovanja vozom	4.9.	sve
[P.6]	EN 301549:2021 Zahtjevi za osiguravanje pristupačnosti proizvoda i usluga u području IKT		
	Pristupačnost informacija namijenjenih putnicima		
	Pristupačnost internetskih stranica i mobilnih aplikacija za predstavljanje uslova prevoza putnicima	4.4.	sve
[P.7]	EN 12896-1:2016 Javni prevoz – Referentni model podataka – 1. dio: Zajednički pojmovi		
	Prikaz podataka	1.4. (2) (b)	sve
	Formati podataka o tarifama potpuno kompatibilni i interoperabilni	4.3.1. (2)	

C.4.B. Popis referentnih tehničkih dokumenata

Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI-ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[B.5]	ERA/TD/B.5 – verzija 4 Elektronska rezervacija mjesta/sjedišta i elektronska izrada putnih dokumenata – razmjena poruka		
	Raspoloživost i rezervacija	4.5.2., 4.5.3.	2., 3., 4., 5.
	Referentni broj spisa	4.6.2.	

[B.10]	ERA/TD/B.10 – verzija 4 Elektronska rezervacija pomoći za osobe sa smanjenom pokretljivošću – razmjena poruka		
	Raspoloživost i rezervacija pomoći za osobe sa smanjenom pokretljivošću	4.5.4.	4., 5., 6., 7., 8.
[B.11]	ERA/TD/B.11 – verzija 4 Izgled elektronski izdatih željezničkih putničkih karata		
	Vrsta i format karata	4.6.3.	2., 3., 4., 5., 6., 7., 8.
[B.12]	ERA/TD/B.12 – verzija 4 Digitalni bezbjednosni elementi za izdavanje željezničkih karata		
	Bezbjedonosni elementi za elektronskiu dostavu	4.6.1.	2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12.
[B.14]	ERA/TD/B.14 – verzija 4 Razmjena elektronskih karata radi kontrole		
	Napomena o karti	4.6.4.1.	2., 3., 4., 5., 6.
Indeks	Karakteristike koje se ocjenjuju	Tačka TSI- ja za telematiku	Tačka obavezne norme
[B.15]	ERA/TD/B.15 – verzija 4 Evropski profil informacija za putnike o pristupačnosti željezničkih stanica		
	Uslovi pristupa stanici	4.4.3.2.	2.
[B.16]	ERA/TD/B.16 – verzija 4 Evropski profil informacija o cijenama željezničkih karata		
	Podaci o tarifama za usluge željezničkog prevoza putnika	4.3.1.	sve
[B.17]	ERA/TD/B.17 – verzija 4 Postupak ispitivanja za podatke iz reda vožnje		
	Postupak ispitivanja za procjenu usklađenosti za podatke iz reda vožnje za putnike	Dodatak D.3.A	2., 3., 4., 5., 6., 7., 8.

Dodatak D

POSTUPCI ISPITIVANJA ZA PROCJENU USKLAĐENOSTI

D.1 SAMOPROCJENA I IZJAVA ZASNOVANA NA DOKAZIMA ZA POJEDINAČNE IT PORUKE

(1) Telematske aplikacije koje koriste telematski akteri za sprovođenje ovog Pravilnika podliježu samoprocjeni usklađenosti podataka koji se razmjenjuju sa zahtjevima utvrđenim u Pravilniku. Kada telematski akteri obave samoprocjenu i obavijeste Agenciju Evropske unije za željeznice u skladu sa članom 18, moraju dostaviti i sljedeće informacije koje automatski prikuplja internet aplikacija Agencije Evropske unije za željeznice:

(a) obuhvaćene funkcije i upućivanje na odgovarajuće tačke ovog Pravilnika, uključujući opšti i strukturirani opis telematskih aplikacija koje se koriste u vezi sa tim funkcijama; (b) internet dokumentaciju o porukama (uključujući njihov redoslijed) ispitivanim u odnosu na specifikacije na koje se upućuje u Pravilniku i odgovarajuću automatizovanu izjavu o usaglašenosti zasnovanu na dokazima, kako je navedeno u podtački 6; (c) verziju specifikacija na koje se upućuje u Dodatku C, kako su sprovedene i podložne procjeni usklađenosti; (d) datoteke poruka razvrstanih po serijama i srodnih strukturiranih podataka koji se razmjenjuju, kao i SHACL ili XSD datoteke koje se koriste za validaciju tih poruka.

(2) Kada je riječ o zahtjevima podnesenim Agenciji Evropske unije za željeznice za provjeru tačnosti automatizovane izjave o usaglašenosti zasnovane na dokazima koja proizlazi iz samoprocjene u skladu sa članom 18 stav 8, informacije iz podtačke 1 ujedno moraju sadržati osnovne informacije i vremenski okvir projekta koji se ocjenjuje.

(3) Ako se postojeća samoprocjena treba obnoviti u skladu sa članom 18 stav 5, samoprocjena koja se dostavlja Agenciji Evropske unije za željeznice na osnovu podtačke 1 ograničava se na elemente zahvaćene promjenama koje su predmet samoprocjene. Informacije prikupljene u skladu sa podtačkom 1 uključuju i upućivanje na prethodnu samoprocjenu ili na izvještaj o evaluaciji koji je dostavila Agencija Evropske unije za željeznice u skladu sa članom 18 stav 7.

(4) Da bi se olakšalo ispitivanje poruka iz podtačke 1 podpodtačke (b) i njihovog redoslijeda, telematski akteri obavljaju samoprocjenu usklađenosti pojedinačnih poruka koje se šalju i koriste za sprovođenje ovog Pravilnika.

(5) Agencija Evropske unije za željeznice stavlja na raspolaganje internet aplikaciju za samoprocjenu usklađenosti poruka u kojoj telematski akteri trebaju samoprocijeniti relevantne datoteke u skladu sa podtačkom 1 podpodtačkom (d) za automatizovano ispitivanje u odnosu na specifikacije na koje se upućuje u Dodatku C, indeks [1].

(6) Nakon samoprocjene, ta internet aplikacija izdaje automatizovanu potvrdu o prijemu i rezultat samoprocjene usklađenosti koje dotični telematski akteri koriste kao izjavu o pretpostavci usklađenosti zasnovanu na dokazima za ispitane poruke ili redoslijed poruka.

D.2 EVALUACIJA TAČNOSTI SAMOPROCJENE

(1) Ako Agencija Evropske unije za željeznice u skladu sa članom 18 stavovima 6, 7 i 8 provjerava tačnost automatizovane izjave o pretpostavci usklađenosti zasnovane na dokazima koja je sastavljena na osnovu samoprocjene, dužna je izvijestiti o svojoj evaluaciji usklađenosti korišćene telematske aplikacije sa ovim TSI-jem. Taj izvještaj o evaluaciji obuhvata barem sljedeće aspekte:

(a) usklađenost svih obaveznih elemenata sadržanih u porukama;

(b) usklađenost samih poruka;

(c) usklađenost redoslijeda poruka.

D.3 POSEBNI POSTUPCI ISPITIVANJA ZA IZDAVANJE ŽELJEZNIČKIH KARATA

D.3.A Red vožnje za putnike

Postupci ispitivanja za procjenu usklađenosti sa zahtjevima utvrđenim u tački 4.2 ovog Priloga moraju biti u skladu sa specifikacijama na koje se upućuje u Dodatku C, indeks [B.17].

D.3.B Tarife

(1) Postupci ispitivanja za procjenu usklađenosti sa zahtjevima utvrđenim u tački 4.3 ovog Priloga naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stav 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu.

(2) Dok se ne razviju odgovarajući postupci ispitivanja iz člana 23 tačaka (c) i (e), telematski akteri mogu koristiti automatske konvertere i validatore koji se temelje na otvorenoj arhitekturi za samoprocjenu kompatibilnosti i interoperabilnosti razmijenjenih podataka i sprovedenih postupaka u odnosu na specifikacije iz tačke 4.3.

D.3.C Provjera raspoloživosti i rezervacija

(1) Postupci ispitivanja za procjenu usklađenosti sa zahtjevima utvrđenim u tački 4.5 ovog Priloga naznačeni su kao „otvoreno pitanje” u skladu sa članom 4 stav 6 Direktive (EU) 2016/797 i navedeni su u Dodatku B ovom Prilogu.

(2) Dok se ne razviju odgovarajući postupci ispitivanja iz člana 23 tačaka (c) i (e), telematski akteri mogu koristiti automatske validatore koji se temelje na otvorenoj arhitekturi za samoprocjenu kompatibilnosti i interoperabilnosti razmijenjenih podataka i sprovedenih postupaka u odnosu na specifikacije iz tačke 4.5.

Dodatak E

TAČNOST INFORMACIJA O PROGNOZI KRETANJA VOZA I VAGONA

(1) Budući da se informacije o prognozi vožnje voza iz tačke 2.6.4. odnose na predviđeno vrijeme dolaska voza, a informacije o prognozi vožnje vagona iz tačke 3.2.3. na predviđeno vrijeme dolaska teretnog vagona i njegovog tereta na dogovoreno mjesto javljanja, na osnovu njih akteri i korisnici uključeni u uslugu željezničkog prevoza planiraju dalje operacije ili veze.

(2) Budući da su informacije o prognozi vožnje voza iz tačke 2.6.4. i informacije o prognozi vožnje teretnih vagona iz tačke 3.2.3. procjena koja proizlazi iz prvobitno planiranog reda vožnje sa eventualnim odstupanjem od reda vožnje do kojeg je došlo za vrijeme saobraćanja voza, autor te prognoze dužan je:

(a) obaviti *ex post* mjerenje tačnosti svoje prognoze u skladu sa članom 10. kako bi se stvorilo povjerenje u podatke koje primalac treba ponovo upotrijebiti za planiranje daljeg saobraćanja;

(b) pobrinuti se da je primalac prognoze iz podtačke (a) obaviješten o njenoj očekivanoj tačnosti na osnovu prethodnih vožnji voza.

(3) Umjesto linearnih metoda pomjerenja vremena koje obično primjenjuju neki telematski akteri, za potrebe tačke 2. podtačke (a) ostali mogu primjenjivati druge metode ili koristiti interne algoritamske metode mašinskog učenja koje se mogu integrisati u vještačku inteligenciju radi dobijanja tačnijih i pametnijih uvida.

(4) Za potrebe tačke 2, redovne provjere kvaliteta za tačnost informacija o prognozi utvrđuju se kako slijedi:

(a) apsolutna greška: „apsolutna greška” izračunava se kao apsolutna vrijednost razlike između stvarnog datuma i vremena dolaska na određeno mjesto javljanja i predviđenog datuma i vremena dolaska na to mjesto javljanja;

- (b) relativna greška: da bi se „apsolutna greška” na određenom mjestu javljanja sagledala u odnosu na trajanje preostalog putovanja vozom, „relativna greška” izračunava se kao odnos ili procenat dobijen dijeljenjem „apsolutne greške” sa „trajanjem preostalog putovanja vozom”; „trajanje preostalog putovanja vozom” izračunava se kao razlika između stvarnog datuma i vremena dolaska voza na mjesto javljanja i vremena kada su dostavljene odgovarajuće informacije o prognozi;
- (c) tačnost: „tačnost” se izračunava kao komplement „relativne greške” do 100%.
- (5) Ako redovne provjere kvaliteta iz tačke 3. sprovodi imalac (tj. izvor/originator) podataka, tačnost podataka procjenjuje se kao stohastička vjerovatnoća statističkih vrijednosti informacija o prognozi na određenom mjestu javljanja za grupu sastavljenu od prethodnih usluga željezničkog prevoza.
- (6) Imalac podataka sprovodi provjere kvaliteta za tačnost informacija o prognozi vožnje voza tek nakon što voz stigne ili nakon što se teretni vagon i njegov teret predaju ili dostave na mjesto javljanja na koje se prognoza odnosi. Provjere kvaliteta temelje se isključivo na istorijskim podacima.
- (7) Pokazatelji koji proizlaze iz mjerenja utvrđenih u podtački 3. dostupni su na zajedničkom internet korisničkom interfejsu Evropske unije iz člana 5.

Dodatak F
OSNOVNI ZAHTJEVI

Tačka TSI-ja za telematiku	Element telematskog podsistema	Osnovni zahtjevi iz Priloga III. Direktivi (EU) 2016/797					
		Bezbjednost	Pouzdanost i dostupnost	Zdravlje	Zaštita životne sredine	Tehnička kompatibilnost	Pristupačnost
1.2.	Zajednički referentni podaci		X			X	
1.3.	Bezbjednost		X			X	
1.4.	Prikaz podataka					X	
1.5.	Kvalitet podataka		X			X	
1.7.	API-ji		X			X	
	Internet korisnički interfejsi		X	X		X	X
2.1.	Identifikatori objekata					X	
2.2.	Strateško upravljanje infrastrukturnim kapacitetom		X		X	X	

2.3.	Dodjela kapaciteta		X		X	X	
2.4.	Ograničenja kapaciteta	(X)	X		X	X	
2.5.1.	Sastav voza	(X)	X		X	X	
2.5.2.	Voz pripremljen	(X)	X			X	
2.5.3.	Prognoza spremnosti voza	(X)	X			X	
2.6.	Podaci o željezničkom saobraćaju	(X)	X			X	
3.1.1.	Tovarni list	(X)				X	
3.2.	Kretanje teretnih vagona i njihova tereta	(X)	X			X	
3.3.	Referentni podaci o teretu		X		X	X	
4.2.	Podaci iz reda vožnje za putnike					X	X
4.3.	Podaci o tarifama					X	
4.4.	Uslovi prevoza					X	X
4.5.	Raspoloživost i rezervacija					X	X
4.6.	Bezbjednosni elementi za distribuciju proizvoda		X			X	
4.7.	Informacije o putovanjima za putnike tokom putovanja vozom			X		X	X

4.8.	Zajednički referentni podaci za izdavanje željezničkih karata		X			X	
------	---	--	---	--	--	---	--

(x) Ako se podaci sačuvani ili razmijenjeni na osnovu ovog Pravilnika namjeravaju upotrebljavati za bezbjednost operacija, oni moraju biti u skladu sa tačkama 1.1. i 2.7.4. Priloga III Direktivi (EU) 2016/797.

Dodatak G KLJUČNE ETAPE SPROVOĐENJA

(1) Smatra se da je telematski akter uveo podsistem u skladu sa ovim Pravilnikom kada u potpunosti sprovede zahtjeve za razmjenu podataka i poruke prema specifikacijama utvrđenim u ovom Prilogu i kada se pripadajuće telematske aplikacije za razmjenu podataka proglase usklađenim sa ovim Pravilnikom na osnovu člana 18. i tačke 1.6. ovog Priloga i kada su potpuno operativne (prvi dan rada).

(2) Da bi ispunili rokove propisane u članu 16. stavovima 2, 3. i 4, svi telematski akteri uvode telematski podsistem u skladu sa ključnim etapama utvrđenim u donjoj tabeli:

Funkcije	Osnovni parametri	Ključna etapa
Upravljanje kapacitetom	2.1. – Identifikatori objekata	4.3.2029.
	2.3. – Dodjela kapaciteta	4.3.2029.
Priprema voza	2.5.1 – Sastav voza — Usluge željezničkog prevoza tereta — Usluge željezničkog prevoza putnika	9.12.2029.
	2.5.2. – Voz pripremljen	9.12.2029.
	2.5.3. – Prognoza spremnosti voza	9.12.2029.
Upravljanje saobraćajem	2.6. – Podaci o željezničkom saobraćaju — Usluge prevoza tereta — Usluge prevoza putnika	9.12.2029. 10.12.2028.
Upravljanje teretnim vagonima i njihovim teretom	3.1.1. – Tovarni list	9.12.2029.
	3.2.1. – Informacije o vožnji vagona	9.12.2029.
	3.2.3. – Informacije o prognozi vožnje vagona	9.12.2029.
Referentni podaci	1.2. – Zajednički referentni podaci — organizacije — lokacije	13.12.2026.
	3.3.2. – Referentni podaci o željezničkim vozilima	10.12.2028.
	3.3.3. –Referentni podaci o intermodalnim utovarnim jedinicama	10.12.2028.
	3.3.4. –Operativni podaci o vagonima i intermodalnim utovarnim jedinicama	-/-

	4.8. –Zajednički referentni podaci za izdavanje željezničkih karata	10.12.2028.
Izdavanje željezničkih karata za usluge željezničkog prevoza putnika	4.2.1. – Podaci iz reda vožnje za putnike	14.12.2025.
	4.2.2. – Podaci iz reda vožnje za putnike o vremenima presijedanja	12.12.2027.
	4.3. – Podaci o tarifama	10.12.2028.
	4.4. – Uslovi prevoza	13.12.2026.
	4.5. – Raspoloživost i rezervacije	10.6.2029.
	4.6. – Bezbjedonosni elementi za distribuciju proizvoda	13.12.2026.
Informacije o putovanjima za putnike	4.7. – Informacije o putovanjima za putnike tokom putovanja vozom	12.12.2027.

1142.

Na osnovu člana 107 stav 12 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni list CG” broj 160/25), Agencija za željeznice donijela je

**PRAVILNIK
O UTVRĐIVANJU DETALJNIH ODREDBI O SISTEMU IZDAVANJA OVLAŠĆENJA
SUBJEKTIMA NADLEŽNIM ZA ODRŽAVANJE VOZILA**

Član 1

Predmet i područje primjene

Ovim Pravilnikom propisuje se uspostavljanje sistema izdavanja ovlašćenja subjektima nadležnim za održavanje („ovlašćenje ECM”), uključujući funkcije održavanja iz člana 14. stav 3. Direktive (EU) 2016/798.

Ovaj Pravilnik primjenjuje se na sva vozila te se njim uvodi mogućnost izdavanja ovlašćenja za funkcije održavanja koje su podgovorene sa spoljnim izvođačima.

Ovim Pravilnikom se utvrđuju zahtjevi koje treba da ispunjavaju subjekti nadležni za održavanje u pogledu upravljanja komponentama ključnim za bezbjednost.

Član 2

Definicije

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se definicije iz člana 8 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice. Pored njih, primjenjuju se i sljedeće definicije;

1) „**akreditacija**” znači akreditacija kako je definisana u članu 2. tački 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

2) „**tijelo nadležno za izdavanje ovlašćenja**” znači tijelo odgovorno za izdavanje ovlašćenja subjektima nadležnim za održavanje ili za izdavanje ovlašćenja subjektu ili organizaciji koja obavlja funkcije održavanja iz člana 14. stav 3. tačaka (b), (c) ili (d) Direktive (EU) 2016/798 ili dijelove tih funkcija;

3) „**puštanje u upotrebu**” znači obrazloženo i evidentirana garancija, prema potrebi potkrijepljeno dokumentacijom, koje subjekt koji obavlja održavanje daje upravljaču voznog parka o tome da je održavanje sprovedeno u skladu s nalogima za održavanje;

4) „**vraćanje u saobraćaj**” znači obavještenje koje subjekt nadležan za održavanje na osnovu puštanja u upotrebu daje korisniku, kao što je željeznički prevoznik ili posjednik, i u kojem garantuje da su obavljani svi odgovarajući radovi na održavanju te da je vozilo, koje je prethodno bilo isključeno iz saobraćaja, u takvom stanju da se može bezbjedno koristiti, eventualno uz ograničenja upotrebe.

Član 3

Sistem izdavanja ovlašćenja

Ne dovodeći u pitanje član 15. stav 1. Direktive (EU) 2016/798, svaki subjekt nadležan za održavanje mora ispunjavati zahtjeve iz Priloga II u pogledu svih vozila na koja se primjenjuje Direktiva (EU) 2016/798.

Ovlašćenje subjekta nadležnog za održavanje, kojim se dokazuje da ispunjava zahtjeve iz Priloga II, mora imati svaki subjekt nadležan za održavanje:

(a) koji je odgovoran za održavanje teretnih vagona ili

(b) koji nije željeznički prevoznik ili upravljač infrastrukture koji održava vozila isključivo za sopstvene potrebe.

Svaki subjekt nadležan za održavanje vozila koja nijesu ona iz stava 2. može podnijeti zahtjev za ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje.

Ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II dokazuje se ili ovlaštenjem subjekta nadležnog za održavanje ili, ne dovodeći u pitanje stav 2, kada je riječ o željezničkim prevoznicima, postupkom izdavanja potvrda o bezbjednosti ili, kada je riječ o upravljačima infrastrukture, postupkom izdavanja uvjerenja o bezbjednosti.

Ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje izdato željezničkom prevozniku ili upravljaču infrastrukture smatra se dokazom ispunjavanja zahtjeva iz tačkaka 5.2.4. odnosno 5.2.5. Priloga I i Priloga II Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/762 u vezi s održavanjem vozila.

Član 4

Komponente ključne za bezbjednost

Subjekt nadležan za održavanje dužan je da pri upravljanju komponentama ključnim za bezbjednost uzme u obzir proizvođačevu identifikaciju tih komponenti i sva specifična uputstva za održavanje zabilježene u tehničkoj dokumentaciji podsistema iz člana 15. stav 4. Direktive (EU) 2016/797.

Subjekt nadležan za održavanje dužan je da dostavlja informacije željezničkim prevoznicima ili upravljač infrastrukture koji koriste vozila, posjednicima, proizvođačima, nosiocima odobrenja za vozilo i nosiocima odobrenja za tip vozila, podsistema ili komponente, prema potrebi, te je posebno dužan da ih obavještava o izuzetnim elementima utvrđenim tokom održavanja koji nadilaze trošenje i habanje.

Ako tokom održavanja vozila subjekt nadležan za održavanje utvrdi razloge koji ukazuju na to da bi komponentu koja prethodno nije identifikovana kao komponenta ključna za bezbjednost trebalo smatrati takvom, dužan je da o tome odmah obavijesti proizvođača, nosioca odobrenja za tip vozila i nosioca odobrenja za vozilo.

Ako se proizvođač može identifikovati, dužan je sprovesti analizu rizika kako bi utvrdio da li je komponenta ključna za bezbjednost. U toj analizi uzima u obzir namjenu komponente i okruženje u kojem se planira njeno korišćenje. Subjekt nadležan za održavanje prema potrebi prilagođava postupke održavanja kako bi osigurao da se komponenta prati i održava na bezbjedan način.

Komponente ključne za bezbjednost, uključujući one identifikovane na osnovu stava 4, upisuju se u relevantnu dokumentaciju vozila te se njima upravlja u skladu s tom dokumentacijom na sljedeći način:

(a) proizvođači upravljaju informacijama o komponentama ključnim za bezbjednost i odgovarajućim uputstvima za održavanje koristeći tehničku dokumentaciju iz člana 15. stav 4. Direktive (EU) 2016/797; i

(b) subjekti nadležni za održavanje upravljaju tim komponentama, odgovarajućim uputama za održavanje i relevantnim aktivnostima održavanja koristeći dokumentaciju o održavanju ili dokumentaciju iz člana 14. Direktive (EU) 2016/798.

Subjekt nadležan za održavanje dužan je da obavještava željeznički sektor i industriju koja opslužuje željeznicu o novim ili neočekivanim elementima, uključujući posebne elemente utvrđene tokom održavanja koji nadilaze trošenje i habanje, u vezi s vozilima, podsistemima i drugim komponentama ako su povezani rizici značajni za više subjekata i vjerovatno slabo kontrolisani. U tu svrhu koristi se Safety Alert IT ili drugi informatički alat koji obezbjeđuje Agencija za željeznice Evropske unije.

Na zahtjev subjekta nadležnog za održavanje ili na zahtjev vlasnika vozila, proizvođači su dužni da obezbijede tehničku i inženjersku podršku za komponente ključne za bezbjednost i njihovu bezbjednu ugradnju.

Član 5

Obaveze strana uključenih u postupak održavanja

Subjekt nadležan za održavanje vozila dužan je željezničkim prevoznicima ili upravljačima infrastrukture, na njihov zahtjev, direktno ili preko posjednika vozila, dostaviti informacije o održavanju vozila i, prema potrebi, o aspektima bitnim za rad vozila.

Željeznički prevoznik ili upravljač infrastrukture dužan je subjektu nadležnom za održavanje, na njegov zahtjev, direktno ili preko vlasnika vozila, dostaviti informacije o radu vozila.

Sve strane koje su uključene u postupak održavanja, kao što su željeznički prevoznici, upravljači infrastrukture, vlasnici vozila, subjekti nadležni za održavanje i proizvođači vozila, podsistema ili komponenti, dužne su razmjenjivati relevantne informacije o održavanju u skladu s kriterijumima navedenim u odjeljcima I.7 i I.8 Priloga II.

Ako bilo koja uključena strana, a posebno željeznički prevoznik ili upravljač infrastrukture, ima dokaze da subjekt nadležan za održavanje ne ispunjava zahtjeve iz člana 14. Direktive (EU) 2016/798 ili iz ovog Pravilnika, ta strana je dužna bez odlaganja obavijestiti tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja i odgovarajuće nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost. Tijelo za izdavanje ovlaštenja ili, ako subjekt nadležan za održavanje nema ovlaštenje, relevantno nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost preduzima odgovarajuće mjere radi provjere opravdanosti tvrdnje o neispunjavanju zahtjeva.

Ako dođe do promjene subjekta nadležnog za održavanje, posjednik vozila je, u skladu s članom 47. stav 6. Direktive (EU) 2016/797, dužan bez odlaganja obavijestiti registraciono tijelo iz člana 4. stav 1. Odluke Komisije 2007/756/EZ i zatražiti ažuriranje registra vozila. U toj situaciji:

- prethodni subjekt nadležan za održavanje dužan je vlasniku vozila bez odlaganja dostaviti dokumentaciju o održavanju;
- prethodni subjekt nadležan za održavanje razrješava se obaveze u trenutku brisanja iz registra vozila;
- ako ne postoji novi subjekt nadležan za održavanje, registracija vozila se privremeno stavlja van snage.

Član 6

Tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja

Države članice i Crna Gora dužne su Agenciji Evropske unije za željeznice dostaviti sljedeće informacije o tijelima nadležnim za izdavanje ovlaštenja:

- ime,
- adresu,
- podatke za kontakt,
- prirodu njihovog ovlaštenja u skladu s članom 14. Direktive (EU) 2016/798 (akreditacija, priznavanje ili preuzimanje zadataka kada je riječ o nacionalnom tijelu nadležnom za bezbjednost).

Države članice i Crna Gora dužne su Agenciju Evropske unije za željeznice obavijestiti o svakoj promjeni situacije u roku od mjesec dana od nastanka te promjene.

Države članice i Crna Gora dužne su se pobrinuti da tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja poštuju opšte kriterijume i načela utvrđena u Prilogu I, kao i sve posebne sektorske akreditacijske šeme utvrđene u relevantnom zakonodavstvu Evropske unije.

Države članice i Crna Gora dužne su se pobrinuti da odluke koje donose tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja budu podložne sudskom nadzoru.

Kako bi uskladila pristupe ocjenjivanju zahtjeva, tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja međusobno sarađuju na nivou država članica i na nivou Evropske unije.

Agencija Evropske unije za željeznice organizuje i olakšava saradnju među tijelima nadležnim za izdavanje ovlaštenja.

Tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja dužna su svake tri godine Agenciji Evropske unije za željeznice dostaviti izvještaj o radu u elektronskom obliku. Sadržaj tog izvještaja Agencija (u saradnji s tijelima nadležnim za izdavanje ovlaštenja) je bila dužna utvrditi i objaviti do 16. decembra 2020. i u skladu sa svim posebnim sektorskim akreditacijskim šemama utvrđenim u relevantnom zakonodavstvu Evropske unije. Agencija objavljuje izvještaje na svojim internet stranicama.

Nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost, nacionalno istražno tijelo ili Agencija Evropske unije za željeznice može od bilo kojeg tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja zatražiti informacije o statusu pojedinačnog ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje. Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je odgovoriti najkasnije u roku od dvije sedmice.

Član 7

Izdavanje ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje

Subjekt nadležan za održavanje podnosi zahtjev za ovlaštenje ECM tijelu nadležnom za izdavanje ovlaštenja. Za to koristi odgovarajući obrazac iz Priloga III i dostavlja dokaznu dokumentaciju za zahtjeve i postupke utvrđene u Prilogu II. Zahtjev mora sadržavati opis strategije kojom se obezbjeđuje da su nakon izdavanja ovlaštenja zahtjevi utvrđeni u Prilogu II, uključujući zahtjeve iz Uredbe Komisije (EU) br. 1078/2012, kontinuirano ispunjeni.

Zahtjev za ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje može biti ograničen na određenu kategoriju vozila.

Podnosilac zahtjeva dužan je na zahtjev tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja dostaviti dopunske informacije i dokumentaciju. Rok za dostavljanje dopunskih informacija mora biti razuman i proporcionalan težini traženih informacija i dogovoren s podnosiocem zahtjeva nakon zahtjeva za dostavljanjem dopunskih informacija.

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja provjerava da li su zahtjevi utvrđeni u Prilogu II ispunjeni. U tu svrhu može izvršiti terenski nadzor u prostorijama subjekta nadležnog za održavanje.

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je donijeti odluku o izdavanju ili odbijanju izdavanja ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje u roku od četiri mjeseca nakon prijema svih informacija i dokumentacije.

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je obrazložiti svoje odluke. Ono obavještava subjekt nadležan za održavanje o svojoj odluci i pri tome navodi žalbeni postupak, rok za podnošenje žalbe i kontakt podatke žalbenog tijela.

Za saopštavanje odluke o izdavanju ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje koristi se odgovarajući obrazac utvrđen u Prilogu IV.

Najduži rok važenja ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje je pet godina. Ovlašćeni subjekt nadležan za održavanje dužan je bez odgađanja obavijestiti tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja o svim promjenama koje bi mogle uticati na validnost njegovog ovlaštenja.

Član 8

Usklađenost subjekata nadležnih za održavanje sa zahtjevima

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja sprovodi aktivnosti nadzora u odnosu na subjekt nadležan za održavanje radi provjere da li se zahtjevi utvrđeni u Prilogu II kontinuirano ispunjavaju. Tijelo sprovodi terenske nadzore najmanje jednom svakih 12 mjeseci. Cilj izbora vrste nadzorne aktivnosti i lokacije za terenski nadzor je da se obezbijedi da se zahtjevi uopšteno kontinuirano ispunjavaju, pa taj izbor mora biti geografski i funkcionalno uravnotežen. U obzir se uzimaju prethodne nadzorne aktivnosti sprovedene nad subjektom nadležnim za održavanje koji se nadzire.

Ako tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja utvrdi da subjekt nadležan za održavanje više ne ispunjava zahtjeve na osnovu kojih mu je izdalo ovlaštenje, ono preduzima jednu od sljedećih mjera:

- dogovara s subjektom nadležnim za održavanje plan za poboljšanje,
- donosi odluku o ograničavanju područja primjene ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje,
- privremeno stavlja ovlaštenje van snage ili oduzima ovlaštenje, u zavisnosti od obima neispunjavanja zahtjeva.

Ako se subjekt nadležan za održavanje ne pridržava plana za poboljšanje ili ako i dalje ne ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu II, tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja donosi odluku o ograničavanju područja primjene ovlaštenja ili oduzimanju ovlaštenja, u zavisnosti od obima neispunjavanja zahtjeva.

Ako je ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje oduzeto, subjekt nadležan za nacionalni ili evropski registar vozila dužan je da obezbijedi da se registracije vozila na koja se odnosi to oduzimanje privremeno stave van snage, sve dok se za predmetna vozila ne registruje novi subjekt nadležan za održavanje.

Svaki subjekt nadležan za održavanje dužan je tijelu nadležnom za izdavanje ovlaštenja podnositi godišnji izvještaj o svom radu te na zahtjev taj izvještaj staviti na raspolaganje nacionalnom tijelu nadležnom za bezbjednost i EU Agenciji. Zahtjevi za taj izvještaj utvrđeni su u Prilogu V.

Član 9

Podugovaranje funkcija održavanja sa spoljnim izvođačima

Jedna ili više funkcija iz člana 14. stav 3. tačaka (b), (c) i (d) Direktive (EU) 2016/798, ili dio tih funkcija, mogu se podugovoriti sa spoljnim izvođačima, a o tome se obavještava tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja.

Subjekt nadležan za održavanje dužan je da tijelu nadležnom za izdavanje ovlaštenja dokaže na koji način ispunjava sve zahtjeve i kriterijume ocjenjivanja utvrđene u Prilogu II u pogledu funkcija koje je odlučio podugovoriti sa spoljnim izvođačima.

Subjekt nadležan za održavanje i dalje je odgovoran za ishod aktivnosti održavanja koje je podugovorio sa spoljnim izvođačima te je dužan uspostaviti sistem za praćenje uspješnosti tih aktivnosti.

Član 10

Izdavanje ovlaštenja u slučaju podugovaranja funkcija održavanja sa spoljnim izvođačima

Izdavanje ovlaštenja može zatražiti svaki subjekt ili organizacija koji preuzima obavljanje najmanje jedne funkcije održavanja, kako su navedene u članu 14. stav 3. tačkama (b), (c) i (d) Direktive (EU) 2016/798. Takvo ovlaštenje potvrđuje da se održavanje u okviru tih funkcija, koje obavlja predmetni subjekt ili predmetna organizacija, sprovodi u skladu s odgovarajućim zahtjevima utvrđenim u Prilogu II.

Tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja primjenjuju postupke utvrđene u članu 6, članu 7, članu 8 i članu 13. stav 2 Direktive (EU) 2016/798, prilagođene konkretnom slučaju podnosioca zahtjeva.

Pri ocjenjivanju zahtjeva za izdavanje ovlaštenja u pogledu funkcija održavanja koje se podugovaraju sa spoljnim izvođačima, ili dijelova tih funkcija, tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja primjenjuju:

(a) zahtjeve i kriterijume ocjenjivanja utvrđene u odjeljku I Priloga II, prilagođene vrsti organizacije i obimu usluge;

(b) zahtjeve i kriterijume ocjenjivanja kojima se opisuju specifične funkcije održavanja.

Član 11

Uloga nacionalnih tijela nadležnih za bezbjednost

Ako nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost ima saznanja da subjekt nadležan za održavanje ne ispunjava zahtjeve iz Priloga III Direktivi (EU) 2016/798 ili zahtjeve za ovlašćenje iz ovog Pravilnika, dužno je o tome obavijestiti nacionalna tijela odgovorna za akreditaciju ili priznavanje, Agenciju Evropske unije za željeznice, tijelo za izdavanje ovlašćenja i, prema potrebi, druge strane.

Član 12

Saradnja s tijelima za izdavanje ovlašćenja

Agencija Evropske unije za željeznice podržava usklađen sistem izdavanja ovlašćenja:

(a) pomažući nacionalnim akreditacionim tijelima i odgovarajućim nacionalnim tijelima koja priznaju tijela nadležna za izdavanje ovlašćenja;

(b) saradnjom u pogledu odgovarajućih akreditacionih šema i šema za izdavanje ovlašćenja. U tim šemama utvrđuju se kriterijumi i postupci ocjenjivanja namijenjeni procjeni tijela nadležnih za izdavanje ovlašćenja u pogledu ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u Prilogu I.

Član 13

Pružanje informacija

Agencija Evropske unije za željeznice prikuplja, evidentira i objavljuje osnovne informacije o tijelima nadležnim za izdavanje ovlašćenja i ovlašćenim subjektima nadležnim za održavanje. Agencija je dužna izraditi IT alat za sprovođenje ovog zadatka.

Tijela nadležna za izdavanje ovlašćenja obavještavaju Agenciju Evropske unije za željeznice o svakom ovlašćenju subjekta nadležnog za održavanje koje je izdano, izmijenjeno, obnovljeno, privremeno stavljeno van snage ili oduzeto, kao i o svakom ovlašćenju za funkcije, kako su navedene u članu 14. stav 3. tačkama (b), (c) i (d) Direktive (EU) 2016/798, u roku od sedam dana od donošenja odluke tijela, koristeći obrasce iz Priloga IV.

Član 14

Izvještavanje

Agencija za željeznice Crne Gore je dužna Komisiji podnijeti prvo izvještaj o sprovođenju ovog Pravilnika pet godina od njegovog stupanja na snagu.

Agencija za željeznice Crne Gore je dužna podnositi naknadne izvještaje o sprovođenju ovog Pravilnika svake tri godine od podnošenja prvog izvještaja.

Član 15

Prelazne odredbe

Tijela nadležna za izdavanje ovlašćenja koja su akreditovana ili priznata na osnovu Uredbe (EU) br. 445/2011 smatraju se akreditovanim ili priznatim u skladu sa ovim Pravilnikom, pod uslovima pod kojima su ta tijela već bila akreditovana ili priznata.

Uvjerjenje koje je subjektu nadležnom za održavanje vozila (koja nijesu teretni vagoni) izdato na osnovu nacionalnih propisa primjenjivih u oblasti koja se uređuju ovim Pravilnikom prije 16. juna 2020. priznaje se kao jednako vrijedno ovlašćenje subjekta nadležnog za održavanje za njegovo prvobitno važenje, odnosno najkasnije do 16. juna 2023. godine.

Uvjerenja o usklađenosti sa načelima i kriterijumima jednakovrijednim zahtjevima iz Priloga III Uredbe (EU) br. 445/2011, koja su izdata od strane tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja za vozila koja nisu teretni vagoni najkasnije do 16. juna 2019. godine, smatraju se jednakovrijednim ovlaštenjima subjekata nadležnih za održavanje izdatim na osnovu ovog Pravilnika za njihovo prvobitno važenje, odnosno najkasnije do 16. juna 2023. godine.

Uvjerenja o usklađenosti za funkcije održavanja koje su podugovorene sa eksternim izvođačima za vozila koja nisu teretni vagoni, a koja su izdata od strane tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja najkasnije do 16. juna 2022. godine na osnovu nacionalnih propisa primjenjivih prije stupanja ovog Pravilnika na snagu, smatraju se jednakovrijednim ovlaštenjima subjekata nadležnih za održavanje za funkcije održavanja koje su podugovorene sa eksternim izvođačima, i važe do 16. juna 2025. godine.

Svi subjekti nadležni za održavanje iz člana 3. stav 2. tačka (b), koji su nadležni za održavanje vozila koja nisu teretni vagoni i vozila iz člana 15. stav 1. Direktive (EU) 2016/798, a koji ne potpadaju pod stavove 2 do 4 ovog člana, moraju se uskladiti sa ovim Pravilnikom najkasnije do 16. juna 2022. godine.

Član 16 Stavljanje van snage

Uredba (EU) br. 445/2011 stavljena je van snage 16. juna 2020. godine.

Ovlaštenja koja su na osnovu Uredbe (EU) br. 445/2011 izdala tijela nadležna za izdavanje ovlaštenja smatraju se jednakovrijednim ovlaštenjima izdatim na osnovu ovog Pravilnika, za njihovo prvobitno važenje.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima za sertifikaciju lica zaduženog za održavanje željezničkih vozila („Službeni list CG”, 44/16).”

Član 17 Stupanje na snagu i objavljivanje

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Odredbe ovog Pravilnika, iz člana 6 stavovi 3, 6 i 7, primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prilozi ovog Pravilnika biće objavljeni samo u elektronskom izdanju u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 1-62/26

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,
Lazar Miljanić, s.r.

PRILOG I

Kriterijumi za akreditaciju ili priznavanje tijela nadležnih za izdavanje ovlaštenja uključenih u ocjenjivanje i dodjelu ovlaštenja subjekta nadležnog za održavanje

1. ORGANIZACIJA

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je da dokumentuje svoju organizacionu strukturu, pri čemu opisuje dužnosti, odgovornosti i nadležnosti uprave i drugog osoblja koje ovlašćuje, kao i svih odbora. Ako je tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dio nekog pravnog subjekta, opis strukture mora sadržati hijerarhijske odnose i odnose sa drugim djelovima unutar tog pravnog subjekta.

2. NEZAVISNOST

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja u svom odlučivanju mora biti organizaciono i funkcionalno nezavisno od željezničkih prevoznika, upravljača infrastrukture, posjednika, proizvođača i subjekata nadležnih za održavanje, te ne smije pružati slične usluge. Mora se obezbijediti nezavisnost osoblja odgovornog za preglede radi izdavanja ovlaštenja. Nijedno službeno lice ne smije primati novčanu naknadu na osnovu broja obavljenih pregleda ili rezultata tih pregleda.

3. STRUČNOST

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja i dodijeljeno osoblje moraju posjedovati potrebnu stručnost, naročito u pogledu organizacije održavanja vozila i odgovarajućeg sistema održavanja. Specifični zahtjevi koji se odnose na osoblje uključeno u upravljanje ocjenjivanjem, sprovođenje ocjenjivanja i izdavanje ovlaštenja opisani su u akreditacionoj šemi.

4. NEPRISTRASNOST

Odluke tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja moraju se zasnivati na objektivnim dokazima o usklađenosti ili neusklađenosti koje je to tijelo utvrdilo, i na njegove odluke ne smiju uticati drugi interesi ili strane.

5. ODGOVORNOST

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja nije odgovorno za obezbjeđivanje da su zahtjevi za dodjelu ovlaštenja kontinuirano ispunjeni.

Tijelo je dužno da ocijeni dovoljan broj objektivnih dokaza kako bi moglo donijeti svoju odluku o dodjeli ovlaštenja.

6. OTVORENOST

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je da javnosti obezbijedi pristup odgovarajućim i pravovremenim informacijama o svom postupku revizije i postupku dodjele ovlaštenja, ili da te informacije objavi. Takođe je dužno da pruži informacije o statusu dodjele ovlaštenja (uključujući davanje, produženje, održavanje, obnavljanje, privremeno stavljanje van snage, smanjenje područja primjene ili oduzimanje ovlaštenja) svim organizacijama, kako bi se uspostavilo povjerenje u integritet i vjerodostojnost dodjele ovlaštenja. U pristupu ili objavljivanju informacija primjenjuje se načelo otvorenosti.

7. POVJERLJIVOST

Kako bi tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja imalo pristup informacijama potrebnim za odgovarajuću ocjenu usklađenosti sa zahtjevima za izdavanje ovlaštenja, ono čuva povjerljivost svih poslovnih informacija koje se odnose na stranku.

8. ODGOVARANJE NA PRITUŽBE

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja dužno je uspostaviti postupak za rješavanje pritužbi na odluke i druge aktivnosti povezane sa dodjelom ovlaštenja.

9. ODGOVORNOST I FINANSIRANJE

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja mora biti u mogućnosti da dokaže da je procijenilo rizike koji proizlaze iz dodjele ovlaštenja i da raspolaže odgovarajućim sredstvima (uključujući osiguranje ili rezerve) kako bi obezbijedilo pokriće odgovornosti nastalih iz njegovih aktivnosti u svakom području djelovanja i na svakom geografskom području na kojem djeluje.

PRILOG II

Zahtjevi i kriterijumi ocjenjivanja za organizacije koje podnose zahtjev za ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje ili za ovlaštenje u pogledu funkcija održavanja koje subjekt nadležan za održavanje podugovara sa spoljnim izvođačima

I. Zahtjevi i kriterijumi ocjenjivanja za funkciju upravljanja

1. Vodstvo – posvećenost razvoju i primjeni sistema održavanja i kontinuiranom poboljšanju djelotvornosti tog sistema

Organizacija mora imati postupke za:

- (a) uspostavljanje politike održavanja koja odgovara vrsti organizacije i obimu usluge, a koju je odobrio izvršni direktor organizacije ili njegov predstavnik;
- (b) obezbjeđivanje da su bezbjednosni ciljevi uspostavljeni u skladu sa pravnim okvirom i u skladu sa vrstom, obimom i odgovarajućim rizicima organizacije;
- (c) ocjenjivanje opšteg stanja bezbjednosti u odnosu na bezbjednosne ciljeve organizacije;
- (d) izradu planova i postupaka za postizanje svojih bezbjednosnih ciljeva;
- (e) obezbjeđivanje raspoloživosti potrebnih sredstava za sprovođenje svih postupaka za ispunjavanje zahtjeva iz ovog Priloga;
- (f) utvrđivanje uticaja drugih upravljačkih aktivnosti na sistem održavanja i upravljanje tim uticajem;
- (g) obezbjeđivanje da je viši menadžment upoznat sa rezultatima praćenja učinka i revizija, te da preuzima opštu odgovornost za uvođenje promjena u sistemu održavanja;
- (h) obezbjeđivanje da su osoblje i njihovi predstavnici adekvatno uključeni i da se sa njima konsultuje u definisanju, razvoju, praćenju i preispitivanju bezbjedonosnih aspekata svih povezanih postupaka koji mogu uključivati osoblje.

2. Upravljanje rizikom – Strukturirani pristup procjeni rizika povezanih s održavanjem vozila, uključujući one koji direktno proizlaze iz operativnih postupaka i aktivnosti drugih organizacija ili osoba, kao i utvrđivanje odgovarajućih mjera za kontrolu rizika.

2.1 Organizacija mora imati postupke i mjere za prepoznavanje potrebe i obaveze saradnje sa:

- posjednicima,
- željezničkim prevoznicima,
- upravljačima infrastrukture,
- konstruktorima i proizvođačima vozila i komponenti,
- kao i drugim zainteresovanim stranama.

2.2 Organizacija mora imati postupke za upravljanje rizicima kako bi upravljala promjenama u dokumentaciji o održavanju, što obuhvata:

- planove održavanja,
- opremu,
- postupke,
- organizaciju,
- osoblje ili sredstva.

Takođe mora primjenjivati zajedničke bezbjedonosne metode povezane sa metodama vrednovanja i procjene rizika, u skladu sa članom 6. stav 1. tačka (a) Direktive (EU) 2016/798.

2.3 Pri procjeni rizika organizacija mora imati postupke kojima obezbjeđuje i održava odgovarajuće radno okruženje koje je u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije i nacionalnim propisima, a posebno sa Direktivom Savjeta 89/391/EEZ.

3. Praćenje – Strukturirani pristup kojim se obezbjeđuje da su mjere za kontrolu rizika uvedene, da pravilno funkcionišu i da ostvaruju ciljeve organizacije.

3.1 Organizacija mora imati uspostavljen postupak redovnog prikupljanja, praćenja i analiziranja relevantnih bezbjedonosnih podataka, uključujući:

- efikasnost relevantnih procesa;
- rezultate procesa (uključujući sve ugovorene usluge i proizvode);
- djelotvornost mjera za kontrolu rizika;
- informacije o iskustvu, nepravilnostima, nedostacima i popravkama koje proizlaze iz svakodnevnog rada i održavanja.

3.2 Organizacija mora imati postupke kojima se obezbjeđuje da se nesreće, incidenti, izbjegnute nesreće i ostali vanredni događaji prijavljuju, bilježe, istražuju i analiziraju.

3.3 Organizacija mora imati uspostavljen sistem interne revizije koji je nezavisan, nepristrasan i transparentan, za periodične preglede svih procesa. Taj sistem mora obuhvatati postupke za:

- izradu plana interne revizije, koji se može mijenjati u zavisnosti od rezultata prethodnih revizija i praćenja učinka;
- analizu i procjenu rezultata kontrola;
- predlaganje i sprovođenje korektivnih mjera ili postupaka;
- provjeru djelotvornosti preduzetih mjera ili postupaka.

3.4 Postupci navedeni u tačkama 3.1, 3.2 i 3.3 ovog odjeljka moraju biti usklađeni sa zajedničkim bezbjedonosnim metodama povezanim sa metodama vrednovanja i procjene rizika, u skladu sa članom 6. stav 1. tačka (a) Direktive (EU) 2016/798, kao i sa metodama za ocjenu nivoa bezbjednosti i performansi željezničkih prevoznika u pogledu bezbjednosti.

4. Kontinuirano poboljšavanje - Strukturirani pristup analizi informacija prikupljenih redovnim praćenjem, revizijama ili drugim odgovarajućim sredstvima, te korištenje tih rezultata za učenje i donošenje preventivnih ili korektivnih mjera radi održavanja ili poboljšanja nivoa bezbjednosti.

Organizacija mora imati postupke kojima se obezbjeđuje:

- ispravljanje utvrđenih nedostataka;
- uvođenje novina u oblasti bezbjednosti;
- korišćenje nalaza unutrašnjih revizija za poboljšanje sistema;
- sprovođenje preventivnih ili korektivnih mjera kada je potrebno, kako bi se obezbijedilo da je željeznički sistem u skladu sa normama i drugim zahtjevima tokom životnog vijeka opreme i rada;

(e) korišćenje relevantnih informacija koje se odnose na istrage i uzroke nesreća, incidenata, izbjegnutih nesreća i drugih opasnih situacija radi učenja i, po potrebi, donošenja preventivnih ili korektivnih mjera za poboljšanje nivoa bezbjednosti;

(f) procjenu i, po potrebi, sprovođenje odgovarajućih preporuka nacionalnih tijela nadležnih za bezbjednost, preporuka nacionalnog istražnog tijela ili preporuka zasnovanih na industrijskim ili internim istragama;

(g) razmatranje i uzimanje u obzir relevantnih izvještaja ili informacija željezničkih prevoznika, upravljača infrastrukture, posjednika ili drugih relevantnih izvora.

5. Struktura i odgovornost - Strukturirani pristup definisanju odgovornosti pojedinaca i timova kako bi se pouzdano postizali bezbjednosni ciljevi organizacije.

5.1 Organizacija mora imati postupke za raspodjelu odgovornosti za sve relevantne procese u cijeloj organizaciji.

5.2 Organizacija mora imati postupke za jasno definisanje oblasti odgovornosti koje se odnose na bezbjednost i raspodjelu odgovornosti posebnim funkcijama povezanim s njima i njihovim interfejsima.

Ti postupci uključuju i odnose između organizacije i posjednika, kao i, po potrebi, željezničkih prevoznika i upravljača infrastrukture.

5.3 Organizacija mora imati postupke za obezbjeđivanje da članovi osoblja kojima su dodijeljene odgovornosti posjeduju ovlašćenja, stručnost i odgovarajuća sredstva za izvršavanje svojih funkcija. Odgovornosti i stručnost moraju biti usklađene sa dodijeljenom ulogom, a delegiranja moraju biti u pisanom obliku.

5.4 Organizacija mora imati postupke kojima se obezbjeđuje koordinacija aktivnosti povezanih sa relevantnim procesima u organizaciji.

5.5 Organizacija mora imati postupke kojima se obezbjeđuje da osobe koje imaju ulogu u upravljanju bezbjednošću snose odgovornost za svoj rad.

6. Upravljanje kompetencijama - Strukturirani pristup kojim se obezbjeđuje da zaposleni posjeduju potrebnu stručnost kako bi na siguran, djelotvoran i efikasan način ostvarivali ciljeve organizacije u svim okolnostima.

6.1. Organizacija mora uspostaviti sistem upravljanja kompetencijama kojim se obezbjeđuje:

(a) identifikacija radnih mjesta sa odgovornošću za sprovođenje svih postupaka u okviru sistema koji su neophodni za poštovanje zahtjeva iz ovog Priloga;

(b) identifikacija radnih mjesta koja uključuju bezbjednosne zadatke;

(c) raspoređivanje osoblja sa odgovarajućim stručnim kompetencijama na odgovarajuće zadatke.

6.2. U sistemu upravljanja kompetencijama organizacije moraju postojati postupci za upravljanje stručnim osposobljavanjem osoblja, uključujući najmanje:

(a) utvrđivanje znanja, vještina i iskustva potrebnih za obavljanje bezbjednosnih zadataka u skladu sa njihovim odgovornostima;

(b) kriterijume za izbor osoblja, uključujući minimalni nivo obrazovanja, mentalne sposobnosti i fizičku sposobnost;

(c) početnu obuku i osposobljavanje ili potvrdu stečenih znanja i vještina;

(d) obezbjeđivanje da je kompletno osoblje svjesno značaja i važnosti svojih aktivnosti i načina na koji doprinosi ostvarivanju bezbjednosnih ciljeva;

(e) kontinuirano osposobljavanje i redovno obnavljanje postojećih znanja i vještina;

(f) periodične provjere stručne osposobljenosti i, po potrebi, mentalne i fizičke sposobnosti;

(g) posebne mjere u slučaju nesreća, incidenata ili dužeg odsustva sa radnog mjesta, po potrebi.

7. Informacije- Strukturirani pristup kojim se obezbjeđuje dostupnost važnih informacija osobama koje donose procjene i odluke na svim nivoima organizacije.

7.1. Organizacija mora imati postupke kojima se utvrđuju načini izvještavanja, kako bi se obezbijedilo da se, prema potrebi, informacije o svim relevantnim procesima primjereno razmjenjuju unutar

organizacije i u komunikaciji sa drugim učesnicima, uključujući upravljače infrastrukture, željezničke prevoznike, vlasnike, konstruktore i proizvođače vozila ili komponenti, ili oboje.

Takođe mora obezbijediti da se te informacije odmah i na jasan način dostavljaju osobama sa odgovarajućim ulogama, kako unutar organizacije, tako i u drugim organizacijama.

7.2. Kako bi se obezbijedila odgovarajuća razmjena informacija, organizacija mora imati postupke za:

- (a) prijem i obradu specifičnih informacija;
- (b) utvrđivanje, izradu i distribuciju specifičnih informacija;
- (c) stavljanje na raspolaganje pouzdanih i ažuriranih informacija.

7.3. Organizacija mora imati postupke kako bi obezbijedila da su ključne operativne informacije:

- (a) relevantne i važeće;
- (b) tačne;
- (c) potpune;
- (d) odgovarajuće ažurirane;
- (e) provjerene;
- (f) dosljedne i lako razumljive (uključujući jezik koji se koristi);
- (g) dostupne zaposlenima u skladu sa njihovim odgovornostima prije njihove primjene;
- (h) lako dostupne osoblju, prema potrebi, uz odgovarajuću distribuciju.

7.4. Zahtjevi utvrđeni u tačkama 7.1, 7.2 i 7.3 posebno se primjenjuju na sljedeće operativne informacije:

- (a) provjere tačnosti i cjelovitosti nacionalnih registara vozila u pogledu označavanja (uključujući načine) i registracije vozila koja održava organizacija;
- (b) dokumentaciju o održavanju;
- (c) informacije o podršci pruženoj vlasnicima i, prema potrebi, drugim stranama, uključujući željezničke prevoznike i upravljače infrastrukture;
- (d) informacije o osposobljenosti osoblja i dodatnom nadzoru tokom razvoja održavanja;
- (e) informacije o saobraćaju (uključujući pređene kilometre, vrstu i obim djelatnosti te incidente ili nesreće) i zahtjeve željezničkih prevoznika, vlasnika i upravljača infrastrukture;
- (f) evidenciju izvršenog održavanja, uključujući informacije o nedostacima koji su otkriveni tokom kontrolnih pregleda i korektivne mjere koje su preduzeli željeznički prevoznici ili upravljači infrastrukture, kao što su kontrolni pregledi i praćenje prije polaska voza ili tokom vožnje;
- (g) stavljanje u upotrebu i vraćanje u saobraćaj;
- (h) naloge za održavanje;
- (i) tehničke informacije koje se moraju obezbijediti željezničkim prevoznicima/upravljačima infrastrukture i vlasnicima radi uputstava za održavanje;
- (j) informacije za vanredne situacije koje se odnose na situacije kada je bezbjedno stanje saobraćaja narušeno, a koje se mogu sastojati od:

i. uvođenja ograničenja upotrebe ili posebnih radnih uslova za vozila koja održava organizacija ili druga vozila iz iste serije, čak i ako ih održavaju drugi subjekti nadležni za održavanje, pri čemu se te informacije moraju podijeliti sa svim uključenim stranama;

ii. hitnih informacija o pitanjima bezbjednosti utvrđenim tokom održavanja, kao što su uočeni nedostaci na komponenti koja je zajednička više od jedne kategorije ili serije vozila.

(k) sve relevantne informacije ili podaci koji su potrebni za podnošenje godišnjih izvještaja o održavanju tijelu nadležnom za izdavanje ovlaštenja i relevantnim stranama (uključujući vlasnike), pri čemu se i to izvještavanje, na zahtjev, mora staviti na raspolaganje nacionalnim tijelima nadležnim za bezbjednost.

8. Dokumentacija - Strukturirani pristup kojim se obezbeđuje sljedljivost svih relevantnih informacija.

8.1. Organizacija mora imati odgovarajuće postupke kojima se obezbeđuje propisno dokumentovanje svih relevantnih procesa.

8.2. Organizacija mora imati odgovarajuće postupke za:

- (a) redovno praćenje i ažuriranje sve relevantne dokumentacije;
- (b) formatiranje, izradu, distribuciju i provjeru izmjena sve relevantne dokumentacije;
- (c) prijem, prikupljanje i čuvanje sve relevantne dokumentacije.

9. Aktivnosti ugovaranja - Strukturirani pristup kojim se obezbeđuje da se podugovorenim radnjama upravlja na odgovarajući način kako bi se postigli ciljevi organizacije.

9.1. Organizacija mora imati odgovarajuće postupke kojima se obezbeđuje identifikacija svih proizvoda i usluga povezanih sa bezbjednošću.

9.2. Kada za proizvode i usluge povezane sa bezbjednošću koristi izvođače ili dobavljače, ili oboje, organizacija mora imati postupke kako bi u postupku odabira provjerila:

- (a) stručnost izvođača, podizvođača i dobavljača;
- (b) da li izvođači, podizvođači i dobavljači imaju odgovarajući i dokumentovan sistem održavanja i upravljanja.

9.3. Organizacija mora imati postupak za utvrđivanje zahtjeva koje ti izvođači i dobavljači moraju ispunjavati.

9.4. Organizacija mora imati postupke za praćenje da li su dobavljači i/ili izvođači svjesni rizika koji predstavljaju za rad organizacije.

9.5. Kada je izvođačev ili dobavljačev sistem održavanja ili upravljanja odobren, postupak praćenja opisan u tački 3 može se ograničiti na rezultate ugovorenih operativnih procesa iz tačke 3.1(b).

9.6. U ugovoru između ugovornih strana moraju biti jasno definisana, poznata i dodijeljena najmanje osnovna načela za sljedeće procese:

- (a) odgovornosti i zadaci povezani sa pitanjima bezbjednosti željeznice;
- (b) obaveze u pogledu prenosa relevantnih informacija između strana;
- (c) sljedljivost dokumenata povezanih sa bezbjednošću.

II. Zahtjevi i kriterijumi ocjenjivanja za funkciju nosioca razvoja održavanja

1. Organizacija mora imati postupak za:

- (a) identifikaciju svih aktivnosti održavanja koje utiču na bezbjednost i upravljanje tim aktivnostima;
- (b) identifikaciju svih komponenti ključnih za bezbjednost i upravljanje tim komponentama.

2. Organizacija mora imati postupke za obezbeđivanje usklađenosti sa osnovnim zahtjevima za interoperabilnost, uključujući ažuriranja tokom životnog vijeka, što se postiže:

- (a) obezbjeđivanjem poštovanja specifikacija povezanih sa osnovnim parametrima za interoperabilnost, kako su utvrđeni u odgovarajućim tehničkim specifikacijama za interoperabilnost (TSI);
- (b) provjerom da je dokumentacija o održavanju usklađena sa odobrenjem koje se odnosi na vozilo (uključujući sve nacionalne zahtjeve za bezbjednost) u svim okolnostima, uključujući usklađenost sa tehničkom dokumentacijom i vrstom zapisa kao u Evropskom registru odobrenih tipova vozila (ERATV);
- (c) upravljanjem svim izmjenama u okviru održavanja;
- (d) utvrđivanjem potrebe za procjenom rizika mogućeg uticaja promjene na bezbjednost željezničkog sistema primjenom zajedničkih bezbjedonosnih metoda povezanih sa metodama vrednovanja i procjene rizika, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (a) Direktive (EU) 2016/798;
- (e) upravljanjem konfiguracijom svih tehničkih promjena koje utiču na cjelovitost sistema vozila.

3. Organizacija mora imati postupak za projektovanje i podršku izgradnji objekata za održavanje, opreme i alata koji su posebno izrađeni i neophodni za izvođenje održavanja. Organizacija mora imati postupak kojim se provjerava da se ti objekti, oprema i alati koriste, skladište i održavaju u skladu sa planom održavanja i u skladu sa zahtjevima za njihovo održavanje.

4. U trenutku puštanja vozila u saobraćaj, organizacija mora imati postupke za:

- (a) dobijanje pristupa preporukama za održavanje iz početne dokumentacije i prikupljanje dodatnih informacija o planiranim radnjama;
- (b) analizu tih preporuka za održavanje iz početne dokumentacije te izradu početne dokumentacije o održavanju, primjenjujući zajedničke bezbjedonosne metode povezane sa metodama vrednovanja i procjene rizika, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (a) Direktive (EU) 2016/798, uzimajući u obzir i informacije sadržane u eventualnim povezanim jamstvima;
- (c) obezbjeđivanje da je početna dokumentacija o održavanju pravilno izrađena u skladu s tim.

5. Kako bi dokumentacija o održavanju bila ažurna tokom cijelog životnog vijeka vozila, organizacija mora imati postupke za:

- (a) prikupljanje najmanje relevantnih informacija povezanih sa:
  - i. vrstom i obimom radova koji se stvarno izvode, uključujući, ali ne ograničavajući se na, nesreće, ozbiljne nesreće i incidente, kako su definisani u Direktivi (EU) 2016/798;
  - ii. otkrivenim kvarovima na komponentama;
  - iii. vrstom i obimom planiranih radova;
  - iv. stvarno izvršenim radovima održavanja;
- (b) utvrđivanje potrebe za ažuriranjem, uzimajući u obzir granične vrijednosti za interoperabilnost.
- (c) predlaganje i odobravanje izmjena i njihovo uvođenje, kako bi se omogućilo donošenje odluka koje se zasnivaju na jasnim kriterijumima, uzimajući u obzir nalaze procjene rizika sprovedene primjenom zajedničkih bezbjedonosnih metoda povezanih sa metodama vrednovanja i procjene rizika, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (a) Direktive (EU) 2016/798;
- (d) obezbjeđivanje da se promjene sprovode u skladu s tim;
- (e) praćenje djelotvornosti tih promjena postupkom u skladu sa metodama za ocjenjivanje nivoa bezbjednosti i izvršenja željezničkih prevoznika u pogledu bezbjednosti na nacionalnom i nivou Unije, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (d) Direktive (EU) 2016/798.

6. U primjeni postupka upravljanja kompetencijama na funkciju nosioca razvoja održavanja, u obzir se uzimaju najmanje sljedeće aktivnosti koje utiču na bezbjednost:

- (a) primjena zajedničkih bezbjedonosnih metoda povezanih sa metodama vrednovanja i procjene rizika, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (a) Direktive (EU) 2016/798, u ocjenjivanju promjena u dokumentaciji o održavanju;
- (b) tehničke discipline potrebne za upravljanje izradom i izmjenama dokumentacije o održavanju, kao i izradom, ocjenjivanjem, potvrđivanjem i odobravanjem zamjena u okviru održavanja;
- (c) održavanje komponenti ključnih za bezbjednost;
- (d) tehnike spajanja (uključujući varenje i povezivanje);
- (e) ispitivanja bez razaranja.

7. U primjeni postupka dokumentovanja na funkciju nosioca razvoja održavanja, potrebno je obezbijediti sljedećih najmanje sljedećih elemenata:

- (a) dokumentacije koja se odnosi na izradu, ocjenjivanje, potvrđivanje i odobravanje zamjena u okviru održavanja;
- (b) konfiguracije vozila, uključujući, ali ne ograničavajući se na, bezbjednosno ključne komponente i izmjene softvera u vozilu;
- (c) zapisa o izvršenom održavanju;
- (d) rezultata studija stečenih iskustava;
- (e) svih kasnijih verzija dokumentacije o održavanju, uključujući procjenu rizika;
- (f) izvještaja o stručnosti i nadzoru izvođenja održavanja i upravljanja održavanjem voznog parka;
- (g) tehničkih informacija koje se moraju dostaviti vlasnicima, željezničkim prevoznicima i upravljačima infrastrukture.

III. Zahtjevi i kriterijumi ocjenjivanja za funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka

1. Organizacija mora imati postupak za provjeru stručnosti, raspoloživosti i sposobnosti subjekta odgovornog za izvođenje održavanja prije izdavanja naloga za održavanje. Zbog toga radionice za održavanje moraju biti odgovarajuće kvalifikovane kako bi mogle odlučivati o zahtjevima za tehničku stručnost za obavljanje funkcije nosioca izvođenja održavanja.

2. Organizacija mora imati postupak za sastavljanje paketa radova i za izdavanje i objavljivanje naloga za održavanje.

3. Organizacija mora imati postupak za pravovremeno upućivanje vozila na održavanje.

4. Organizacija mora imati postupak za upravljanje povlačenjem vozila iz saobraćaja radi održavanja ili kada je bezbjedno odvijanje saobraćaja ugroženo, ili kada potrebe održavanja utiču na normalno odvijanje saobraćaja.

5. Organizacija mora imati postupak za utvrđivanje potrebnih mjera provjere koje se primjenjuju na izvršeno održavanje i za puštanje vozila u upotrebu.

6. Organizacija mora imati postupak za izdavanje obavještenja o vraćanju u saobraćaj, uključujući definisanje ograničenja upotrebe kako bi se obezbijedilo bezbjedno odvijanje saobraćaja, uzimajući u obzir dokumentaciju o puštanju u upotrebu.

7. U primjeni postupka upravljanja kompetencijama na funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka, potrebno je u najmanjoj mjeri uzeti u obzir vraćanje vozila u saobraćaj, uključujući definisanje ograničenja upotrebe.

8. U primjeni informacijskog postupka na funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka, funkciji nosioca izvođenja održavanja potrebno je pružiti najmanje sljedeće elemente:

- (a) primjenjiva pravila i tehničke specifikacije;
- (b) plan održavanja za svako vozilo;
- (c) popis rezervnih dijelova, uključujući dovoljno detaljan tehnički opis svakog dijela kako bi se omogućila zamjena identičnim dijelovima uz jednake garancije;
- (d) popis materijala, uključujući dovoljno detaljan opis njihove upotrebe i potrebne informacije iz oblasti zdravlja i bezbjednosti;
- (e) dokumentaciju u kojoj su utvrđene specifikacije za aktivnosti koje utiču na bezbjednost i koja sadrži granične vrijednosti za korektivno održavanje i upotrebu komponenti;
- (f) popis komponenti ili sistema za koje postoje pravni zahtjevi i popis tih zahtjeva (uključujući kočione posude i spremnike za prevoz opasnih materija);
- (g) primjenu zajedničkih bezbjedonosnih metoda povezanih sa metodama vrednovanja i procjene rizika, kako su donijete u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom (a) Direktive (EU) 2016/798, u ocjenjivanju promjena koje utiču na funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka.

9. U primjeni informacijskog postupka na funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka, zainteresovane strane potrebno je obavijestiti najmanje o vraćanju vozila u saobraćaj, uključujući ograničenja upotrebe važna za korisnike (željezničke prevoznike i upravljače infrastrukture).

10. U primjeni postupka dokumentovanja na funkciju nosioca upravljanja održavanjem voznog parka potrebno je evidentirati najmanje sljedeće elemente:

- (a) naloge za održavanje;
- (b) vraćanje vozila u saobraćaj, uključujući ograničenja upotrebe važna za željezničke prevoznike i upravljače infrastrukture.

IV. Zahtjevi i kriteriji ocjenjivanja za funkciju nosioca izvođenja održavanja

1. Organizacija mora imati postupke za:

- (a) provjeravanje cjelovitosti i primjerenosti informacija koje je funkcija nosioca upravljanja održavanjem voznog parka dostavila u vezi s naručenim djelatnostima;
- (b) provjeravanje upotrebe potrebnih i relevantnih dokumenata o održavanju i ostalih normi koji su primjenjivi na izvođenje usluga održavanja u skladu s nalogima za održavanje;
- (c) obezbjeđenje da su sve relevantne specifikacije o održavanju, kako su definisane u primjenjivim pravilima i navedenim normama iz naloga za održavanje, dostupne uključenom osoblju (npr. nalaze se u internim uputstvima za rad).

2. Organizacija mora imati postupke za obezbjeđenje:

- (a) da se komponente (uključujući rezervne dijelove) i materijali koriste kako je utvrđeno u nalogima za održavanje i dokumentaciji dobavljača;
- (b) da se komponente i materijali skladište, njima rukuje i da se prevoze na način kojim se sprječava habanje i oštećenje, kako je utvrđeno u nalogima za održavanje i dokumentaciji dobavljača;
- (c) da su sve komponente i materijali, uključujući one koje dobavlja stranka, u skladu s relevantnim nacionalnim i međunarodnim propisima, kao i sa zahtjevima iz odgovarajućih naloga za održavanje.

3. Organizacija mora imati postupke za utvrđivanje, identifikaciju, pružanje, obezbjeđenje dostupnosti i evidentiranje primjerenih i odgovarajućih prostora, opreme i alata koji joj omogućuju obavljanje usluga održavanja u skladu s nalogima za održavanje i ostalim primjenjivim specifikacijama, pri čemu garantuje:

- (a) bezbjedno izvođenje održavanja, uključujući zdravlje i bezbjednost osoblja za održavanje;
- (b) ergonomiju i zaštitu zdravlja, uključujući usklađenost korisnika i informatičkih sistema ili dijagnostičke opreme.

4. Ako je potrebno obezbjeđiti valjane rezultate, organizacija mora imati uspostavljene postupke kojima se obezbjeđuje da se njezina mjerna oprema:

- (a) umjerava ili verificira u zadanim vremenskim razmacima ili prije upotrebe u skladu s međunarodnim, nacionalnim ili industrijskim mjernim normama – ako takve norme ne postoje, potrebno je zabilježiti osnovnu vrijednost upotrijebljenu za umjeravanje ili verifikaciju;
  - (b) prema potrebi podešava ili ponovno podešava;
  - (c) identificira kako bi se obezbjedilo utvrđivanje statusa umjeravanja;
  - (d) štiti od podešavanja zbog kojih bi mjerni rezultati bili nevaljani;
  - (e) štiti od oštećenja i pogoršanja tokom rukovanja, održavanja i skladištenja.
- 5.** Organizacija mora imati postupke za obezbjeđenje da se svi prostori, oprema i alati pravilno koriste, umjeravaju, čuvaju i održavaju u skladu s dokumentiranim postupcima.
- 6.** Organizacija mora imati postupke za provjeravanje da su izvedeni zadaci u skladu s nalogima za održavanje te za izdavanje obavijesti o puštanju u upotrebu.
- Obavijest o puštanju u upotrebu mora sadržavati sve informacije korisne za definisanje ograničenja upotrebe.
- 7.** U primjeni postupka procjene rizika (osobito točke 2.2. i 2.3. odjeljka I.) na funkciju nosioca izvođenja održavanja, radno okruženje ne uključuje samo radionice u kojima se izvodi održavanje, nego i kolosijেকে izvan objekata radionica te sva mjesta na kojima se izvode aktivnosti održavanja.
- 8.** U primjeni postupka upravljanja kompetencijama na funkciju nosioca izvođenja održavanja, u obzir se, prema potrebi, uzimaju barem sljedeće radnje koje utiču na bezbjednost:
- (a) tehnike spajanja (uključujući varenje i povezivanje);
  - (b) ispitivanje bez razaranja;
  - (c) konačna provjera vozila i puštanje u upotrebu;
  - (d) održavanje sistema kočenja, osovinskih sklopova i vučne naprave te održavanje određenih komponenti teretnih vagona za prevoz opasnih stvari, kao što su spremnici, ventili i sl.;
  - (e) održavanje komponenti ključnih za bezbjednost;
  - (f) održavanje saobraćajno-upravljačkih i signalno-sigurnosnih sistema;
  - (g) održavanje sistema za upravljanje vratima;
  - (h) ostala utvrđena stručna područja koja utiču na bezbjednost željezničkog sistema.
- 9.** U primjeni informacijskog postupka na funkciju nosioca izvođenja održavanja funkcijama upravljanja održavanjem voznog parka i razvoja održavanja pružaju se sljedeći elementi:
- (a) radovi izvedeni u skladu s nalogima za održavanje;
  - (b) svi eventualni kvarovi ili manjkavosti povezani sa bezbjednošću koje je organizacija utvrdila;
  - (c) puštanje u upotrebu.
- 10.** U primjeni postupka dokumentiranja na funkciju nosioca izvođenja održavanja potrebno je zabilježiti sljedeće elemente za aktivnosti održavanja koje utiču na bezbjednost, kako se navodi u tački 1. podtački (a) odjeljka II.:
- (a) jasno identifikovanje svih prostora, opreme i alata;
  - (b) svi izvedeni radovi održavanja, uključujući korišteno osoblje, alate, opremu, rezervne dijelove i materijale, pri čemu se uzimaju u obzir:
    - i. mjerodavna nacionalna pravila države u kojoj organizacija ima poslovni nastan;
    - ii. zahtjevi utvrđeni u nalogima za održavanje, uključujući zahtjeve za vođenje evidencije;
    - iii. konačna provjera i odluka o puštanju u upotrebu;
  - (c) kontrolne mjere koje se zahtijevaju u nalogima za održavanje i puštanju u upotrebu;
  - (d) rezultati umjeravanja i verifikacije, pri čemu se prije početka upotrebe mora potvrditi i, prema potrebi, ponovno potvrditi sposobnost računarskog softvera koji se koristi za praćenje i mjerenje posebnih zahtjeva za obavljanje željenih zadataka;
  - (e) ispravnost rezultata prethodnih mjerenja kada se utvrdi da mjerni instrument ne ispunjava zahtjeve.

PRILOG III
Obrasci zahtjeva

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE POTVRDE O USKLAĐENOSTI SUBJEKTA
NADLEŽNOG ZA ODRŽAVANJE**

Zahtjev za izdavanje ovlaštenja kojim se potvrđuje da se za sistem održavanja subjekta nadležnog za održavanje (ECM) smatra da ispunjava zahtjeve iz Direktive (EU) 2016/798 Evropskog parlamenta i Savjeta i Sprovedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779.

PODACI ZA KONTAKT TIJELA NADLEŽNOG ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

1.1. Naziv tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja _____ kojem se upućuje zahtjev

1.2. Referentni broj tijela nadležnog za izdavanje

_____ ovlaštenja

1.3. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država)

PODACI PODNOSIOCA ZAHTJEVA

2.1. Pravni naziv _____

2.2. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država) _____

2.3. Broj telefona _____

2.4. Broj telefaksa _____

2.5. E-mail adresa _____

2.6. Internet stranica _____

2.7. RegistarSKI broj _____

2.8. PDV broj _____

2.9. Ostali podaci _____

PODACI OSOBE ZA KONTAKT

3.1. Prezime i ime _____

3.2. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država) _____

3.3. Broj telefona _____ **3.4.** Broj telefaksa _____

3.5. E-mail adresa _____

DETALJNI PODACI O ZAHTJEVU

4.1. Referentni broj zahtjeva (dodjeljuje podnosilac zahtjeva)

Ovaj zahtjev se podnosi za:

4.2. novo ovlaštenje **4.3.** ažurirano/izmijenjeno ovlaštenje

4.4. obnavljanje ovlaštenja

OPERATIVNI PODACI

5.1. Vrsta društva:

- 5.1.1. željeznički prevoznik 5.1.2. upravljač infrastrukture 5.1.3. posjednik
5.1.4. pružalac usluga održavanja 5.1.5. proizvođač 5.1.6. drugo

5.2. Obim aktivnosti ECM-a (kategorija vozila: teretni vagoni, lokomotive, motorni vozovi, putnički vagoni, vozila velike brzine, OTM vozila, ostalo – navesti vrste):

5.3. Uključuje vagon namijenjene za prevoz opasnih materija: DA NE

5.4. Operativne funkcije ECM-a

Funkcija	Sopstvene	Djelimično	U cjelosti povjerene stranim izvođačima
5.4. Razvoj održavanja 5.4.1.	☐	5.4.2. ☐	5.4.3. ☐
5.5. Upravljanje održavanjem voznog parka	5.5.1. ☐	5.5.2. ☐	5.5.3. ☐
5.6. Izvođenje održavanja	5.6.1. ☐	5.6.2. ☐	5.6.3. ☐

PODNESENI DOKUMENTI

6.1. Dokumentacija o sistemu održavanja

6.2. Drugo

navesti _____

POTPISI

Podnosilac zahtjeva

Datum _____

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja

Interni referentni broj:

Datum: _____

_____
(ime i prezime)

Potpis _____

Datum prijema zahtjeva _____

Potpis _____

PROSTOR NAMIJENJEN
NADLEŽNOM TIJELU

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE POTVRDE O USKLAĐENOSTI ZA FUNKCIJE
ODRŽAVANJA**

Zahtjev za izdavanje ovlaštenja kojim se potvrđuje da se smatra da sistem održavanja unutar Evropske unije ispunjava zahtjeve Direktive (EU) 2016/798 Evropskog parlamenta i Vijeća i Sprovedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779

PODACI ZA KONTAKT TIJELA NADLEŽNOG ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

1.1. Naziv tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja _____ kojom se upućuje zahtjev

1.2. Referentni broj tijela nadležnog za izdavanje

_____ ovlaštenja

1.3. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država)

PODACI PODNOSIOCA ZAHTJEVA

2.1. Pravni naziv _____

2.2. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država) _____

2.3. Broj telefona _____

2.4. Broj telefaksa _____

2.5. E-mail adresa _____

2.6. Internet stranica _____

2.7. Registarski broj _____

2.8. PDV broj _____

2.9. Ostali podaci _____

PODACI OSOBE ZA KONTAKT

3.1. Prezime i ime _____

3.2. Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država) _____

3.3. Broj telefona _____ 3.4. Broj telefaksa _____

3.5. E-mail adresa _____

DETALJNI PODACI O ZAHTJEVU

4.1. Referentni broj zahtjeva (dodjeljuje podnositelj zahtjeva)

Ovaj zahtjev se podnosi za:

4.2. novo ovlaštenje 4.3. ažurirano/izmijenjeno ovlaštenje

4.4. obnavljanje ovlaštenja

OPERATIVNI PODACI

5.1. Vrsta društva:

5.1.1. željeznički prevoznik 5.1.2. upravljač infrastrukture 5.1.3. posjednik

5.1.4. pružalac usluga održavanja 5.1.5. proizvođač 5.1.6. drugo

5.2. Obim aktivnosti ECM-a (kategorija vozila: teretni vagoni, lokomotive, motorni vozovi, putnički vagoni, vozila velike brzine, OTM vozila, ostalo – navesti vrste):

5.3. Uključuje vagone namijenjene za prevoz opasnih materija: DA NE

5.4. Operativne funkcije ECM-a

Funkcija	Sopstvene	Djelimično	U cjelosti povjerene stranim izvođačima
5.4. Razvoj održavanja 5.4.1.	☐	5.4.2. ☐	5.4.3. ☐
5.5. Upravljanje održavanjem voznog parka	5.5.1. ☐	5.5.2. ☐	5.5.3. ☐
5.6. Izvođenje održavanja	5.6.1. ☐	5.6.2. ☐	5.6.3. ☐

PODNESENI DOKUMENTI

6.1. Dokumentacija o sistemu održavanja

6.2. Drugo

navesti _____

POTPISI

Podnosilac zahtjeva

_____
(ime i prezime)

Datum _____

Potpis _____

Tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja

Interni referentni broj:

Datum: _____

Datum prijema zahtjeva _____

Potpis

PROSTOR NAMIJENJEN
NADLEŽNOM TIJELU

PRILOG IV
Obrasci ovlaštenja

POTVRDA O USKLAĐENOSTI SUBJEKTA NADLEŽNOG ZA
ODRŽAVANJE

kojom se potvrđuje prihvatanje sistema održavanja subjekta nadležnog za održavanje (ECM) u okviru Evropske unije, u skladu sa Direktivom (EU) 2016/798 Evropskog parlamenta i Savjeta i Sprovedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/779.

1. Evropski identifikacioni broj (EIN)	
---	--

2. OVLAŠĆENA ORGANIZACIJA

Pravni naziv:	
Trgovački naziv (neobavezno)	
Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država):	
Registarski broj:	PDV broj:

3. TIJELO NADLEŽNO ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

Pravni naziv:	
Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država):	
Referentni broj tijela nadležnog za izdavanje ovlaštenja:	

4. PODACI O OVLAŠĆENJU

Ovo je: ☐ novo ovlaštenje ☐ obnovljeno ovlaštenje ☐ ažurirano/izmijenjeno ovlaštenje	Evropski Identifikacioni broj (EIN) prethodnog ovlaštenja:
Važi od: _____	do: _____
Vrsta subjekta: (željeznički prevoznik, posjednik, pružalac usluga održavanja itd.)	

5. OBIM AKTIVNOSTI SUBJEKTA NADLEŽNOG ZA ODRŽAVANJE

Kategorija vozila: (teretni vagoni, lokomotive, motorni vozovi, putnički vagoni, vozila velike brzine, OTM vozila i dr.)	
Uključuje vagon namijenjene za prevoz opasnih materija:	☐ DA ☐ NE

6. DODATNE INFORMACIJE

--

Datum izdavanja

--

Potpis

--

Interni referentni broj

--

M.P

**POTVRDA O USKLAĐENOSTI ZA FUNKCIJU
ODRŽAVANJA**

kojom se potvrđuje prihvatanje sistema održavanja unutar Evropske unije u skladu sa Direktivom (EU) 2016/798 Evropskog parlamenta i Savjeta i Sprovedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/779.

1. Evropski identifikacioni broj (EIN)	
---	--

2. OVLAŠĆENA ORGANIZACIJA

Pravni naziv:	
Trgovački naziv (neobavezno)	
Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država):	
Registarski broj:	PDV broj:

3. TIJELO NADLEŽNO ZA IZDAVANJE OVLAŠĆENJA

Pravni naziv:	
Puna adresa (ulica, poštanski broj, grad, država):	
Referentni broj tijela nadležnog za izdavanje ovlašćenja:	

4. PODACI O OVLAŠĆENJU

Ovo je: ☐ novo ovlašćenje ☐ obnovljeno ovlašćenje ☐ ažurirano/izmijenjeno ovlašćenje	Evropski Identifikacioni broj (EIN) prethodnog ovlašćenja:
Važi od: _____	do: _____
Vrsta subjekta: (željeznički prevoznik, posjednik, pružalac usluga održavanja itd.)	

5. OBIM AKTIVNOSTI SUBJEKTA NADLEŽNOG ZA ODRŽAVANJE

Kategorija vozila: (teretni vagoni, lokomotive, motorni vozovi, putnički vagoni, vozila velike brzine, OTM vozila i dr.)	
Uključuje vagonne namijenjene za prevoz opasnih materija:	☐ DA ☐ NE

1. FUNKCIJE ODRŽAVANJA

Razvoj održavanja	DA	☐	NE	☐
Upravljanje održavanjem voznog parka	DA	☐	NE	☐
Izvođenje održavanja	DA	☐	NE	☐

Za djelimične funkcije održavanja navesti podfunkcije za koje je ovo ovlašćenje važeće (vidjeti popis u Prilogu II Sprovedbene uredbe (EU) 2019/779):

---

2. DODATNE INFORMACIJE

Datum izdavanja

Potpis

Interni referentni broj

M.P

PRILOG V

Izvještaj subjekta nadležnog za održavanje

1. Subjekt nadležan za održavanje dužan je da sastavi izvještaj koji obuhvata period koji počinje dva mjeseca prije posljednjeg nadzora i završava se dva mjeseca prije sljedećeg planiranog nadzora.

2. Taj izvještaj uključuje najmanje sljedeće:

- objašnjenja i obrazloženja načina na koji su rješavane ili otklanjane neusklađenosti;
- informacije o obimu održavanja izvedenog tokom tekućeg perioda;
- povratne informacije koje se odnose na iskustvo u primjeni zajedničkih bezbjedonosnih metoda povezanih sa metodama procjene i vrednovanja rizika, kako su donesene u skladu sa članom 6 stav 1 tačka (a) Direktive (EU) 2016/798, kao i sa metodama praćenja koje treba da primjenjuju željeznički prevoznici, upravljači infrastrukture i subjekti nadležni za održavanje, u skladu sa članom 6 stav 1 tačka (c) te direktive;
- promjene koje se odnose na:
  - pravno vlasništvo društva,
  - organizaciju (uspostavljene postupke),
  - vozila za čije je održavanje subjekt nadležan,
  - lokacije i izvođače, uključujući postupke i opremu,
  - ravnotežu između unutrašnjih i spoljašnjih aktivnosti koje se odnose na tri funkcije sistema održavanja (razvoj održavanja, održavanje voznog parka i izvođenje održavanja),
  - ugovorne aranžmane sa korisnicima (uključujući posjednike i razmjenu podataka),
  - sistem održavanja,
  - nedostatke i kvarove komponenti povezanih sa bezbjednošću iz odjeljka II Priloga II, kao i relevantne informacije o održavanju,
  - izvještaje unutrašnje revizije,
  - sprovedene mjere ili istrage, uključujući nalaze agencija, nacionalnih tijela nadležnih za bezbjednost i drugih tijela u skladu sa članovima 8 i 12 ovog pravnog akta,
  - upravljanje kompetencijama.

3. Subjekt nadležan za održavanje dodaje u izvještaj sve informacije koje smatra relevantnim za tijelo nadležno za izdavanje ovlašćenja.

4. Subjekt nadležan za održavanje dostavlja izvještaj tijelu nadležnom za izdavanje ovlašćenja najkasnije mjesec dana prije sljedeće planirane nadzorne revizije.

1143.

Na osnovu člana 25 stav 23 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni list CG” broj 160/25), Agencija za željeznice donijela je

**PRAVILNIK
O OBRASCIMA ZA „EZ” IZJAVE I „EZ” SERTIFIKATE ZA ČINIOCE
INTEROPERABILNOSTI I PODSISTEME ŽELJEZNICA, MODELU IZJAVE O
USAGLAŠENOSTI ODOBRENOG TIPA ŽELJEZNIČKOG VOZILA I O „EZ”
POSTUPCIMA PROVJERE PODSISTEMA**

**Član 1
Predmet**

Ovim Pravilnikom se utvrđuje:

- 1) obrazac za „EZ” izjavu o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti kako je navedeno u članu 9. stavu 2. Direktive (EU) 2016/797;
- 2) pojedinosti „EZ” postupaka provjere podsistema i obrazac za „EZ” izjavu o provjeri kako je navedeno u članu 15. stavu 9. Direktive (EU) 2016/797;
- 3) obrazac za Privremenu izjavu o provjeri podsistema kako je navedeno u članu 15. stavu 9. Direktive (EU) 2016/797;
- 4) obrazac za sertifikate o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti kako je navedeno u članu 9. stavu 2. i obrazac za sertifikate o provjeri podsistema kako je navedeno u članu 15. stavu 9. Direktive (EU) 2016/797;
- 5) model izjave o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila iz člana 24. stava 4. Direktive (EU) 2016/797.

**Član 2
Definicije**

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se definicije iz člana 8 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice. Pored njih, primjenjuju se i sljedeće definicije:

- 1) **„EZ izjava o usaglašenosti”** znači izjava koju je proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik sastavio za činilac interoperabilnosti u kojoj proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik pod sopstvenom odgovornošću izjavljuje da je predmetni činilac interoperabilnosti, koji je podvrgnut odgovarajućim postupcima provjere, u skladu sa mjerodavnim pravom Unije;
- 2) **„EZ izjava o pogodnosti za upotrebu”** znači dopunska izjava za „EZ” izjavu o usaglašenosti činilaca interoperabilnosti koju je proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik sastavio za činilac interoperabilnosti, a u kojoj proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik pod sopstvenom odgovornošću izjavljuje da predmetni činilac interoperabilnosti, koji je podvrgnut odgovarajućim postupcima provjere, ispunjava zahtjeve pogodnosti za upotrebu navedene u mjerodavnom TSI-ju;
- 3) **„EZ izjava o provjeri”** znači izjava koju podnosilac zahtjeva sastavlja za podsistem u kojoj podnosilac pod sopstvenom odgovornošću izjavljuje da predmetni podsistem koji je podvrgnut odgovarajućim postupcima provjere ispunjava zahtjeve mjerodavnog prava Unije i svih mjerodavnih nacionalnih propisa;
- 4) **„podsistem koji je pušten u upotrebu bez „EZ” izjave o provjeri”** znači podsistem, nepokretan ili pokretan, koji je pušten u upotrebu prije nego što se na njega primjenjivala „EZ” izjava o provjeri u skladu sa Direktivom Savjeta 96/48/EZ, Direktivom 2001/16/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ili 2008/57/EZ, odnosno bez „EZ” izjave o provjeri;

5) „**privremena izjava o provjeri**” znači dokument koji je sastavio prijavljeni organ koji je odabrao podnosilac zahtjeva u slučaju zahtjeva TSI-ja ili ga je sastavio imenovani organ u slučaju zahtjeva na osnovu nacionalnih propisa, i u toj izjavi bilježe se rezultati faze postupka provjere;

6) „**EZ certifikat o usaglašenosti**” znači certifikat koji prijavljeni organ izdaje za zasebno razmotreni činilac interoperabilnosti o usaglašenosti činilaca interoperabilnosti sa tehničkim specifikacijama Unije koje moraju biti ispunjene;

7) „**EZ certifikat o pogodnosti za upotrebu**” znači certifikat koji prijavljeni organ izdaje za činilac interoperabilnosti o pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti razmotrenog u njegovom željezničkom okruženju;

8) „**certifikat o provjeri**” znači certifikat koji prijavljeni ili imenovani organ izdaje za podsistem o provjeri usaglašenosti sa mjerodavnim TSI-jevima ili mjerodavnim nacionalnim propisima od faze projektovanja do faze preuzimanja prije stavljanja podsistema na tržište ili puštanja u upotrebu i koja obuhvata provjeru interfejsa predmetnog podsistema u odnosu na sistem čijim sastavnim dijelom on postaje;

9) „**EZ certifikat o provjeri**” znači certifikat koji prijavljeni organ izdaje za podsistem isključivo o provjeri usaglašenosti sa mjerodavnim TSI-jevima;

10) „**izjava o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila**” znači izjava koju podnosilac zahtjeva sastavlja za vozilo, a u kojoj podnosilac pod sopstvenom odgovornošću izjavljuje da je predmetno vozilo, podvrgnuto odgovarajućim postupcima provjere, usaglašeno sa odobrenim tipom vozila i ispunjava zahtjeve mjerodavnog prava Unije i mjerodavnih nacionalnih propisa;

11) „**identifikacioni broj u bazi podataka ERADIS**” znači alfanumerički kod koji se koristi za identifikaciju „EZ” izjave o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti ili „EZ” izjave o provjeri podsistema i izdaje se u skladu sa Prilogom VII ovog Pravilnika.

Član 3

„EZ” izjava o usaglašenosti ili „EZ” izjava o pogodnosti za upotrebu

Proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik sastavlja „EZ” izjavu o usaglašenosti činilaca interoperabilnosti ili „EZ” izjavu o pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti u skladu sa obrascem utvrđenim u Prilogu I ovog Pravilnika.

„EZ” izjava o usaglašenosti ili „EZ” izjava o pogodnosti za upotrebu mora biti napisana na jednom od službenih jezika Unije, a na tom istom jeziku mora biti i njena popratna dokumentacija.

Član 4

Popratna dokumentacija „EZ” izjave o usaglašenosti ili „EZ” izjave o pogodnosti za upotrebu

Uz „EZ” izjavu o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti prilažu se sljedeći dokumenti:

- 1) „EZ” certifikat o usaglašenosti i, ako je primjenjivo, „EZ” certifikat o pogodnosti za upotrebu;
- 2) tehnička dokumentacija u skladu sa Odlukom Komisije 2010/713/EU.

Član 5

„EZ” izjava o provjeri

„EZ” izjava o provjeri zasniva se na podacima prikupljenim tokom postupaka provjere podsistema iz člana 15. Direktive (EU) 2016/797 i Priloga IV ovog Pravilnika. Jedna „EZ” izjava o provjeri sadrži provjeru usaglašenosti sa pravom Unije i, ako je primjenjivo, nacionalnim propisima.

Podnosilac zahtjeva sastavlja „EZ” izjavu o provjeri u skladu sa obrascem iz Priloga II i u skladu sa obrascem iz Priloga III ovog Pravilnika, kada se odnosi na podsistem koji je prvobitno pušten u upotrebu bez „EZ” izjave o provjeri.

„EZ” izjava o provjeri mora biti napisana na jednom od službenih jezika Unije, a na tom istom jeziku mora biti i njena popratna dokumentacija.

Član 6

Postupak provjere u slučaju izmjene podsistema

U slučaju izmjene podsistema, podnosilac zahtjeva mora analizirati izmjene i procijeniti njihov učinak na „EZ” izjavu o provjeri.

Kada ta izmjena utiče na validnost elementa predmetne „EZ” izjave o provjeri, podnosilac zahtjeva mora ažurirati „EZ” izjavu o provjeri ili sastaviti novu „EZ” izjavu o provjeri. Nova „EZ” izjava o provjeri sastavlja se kada je potrebno novo odobrenje u skladu sa kriterijumima utvrđenim u članu 18. stavu 6. i članu 21. stavu 12. Direktive (EU) 2016/797.

Kada izmjena utiče na neki od osnovnih parametara, podnosilac zahtjeva ocjenjuje je li potrebno sprovesti „EZ” postupak provjere u skladu sa članom 15. Direktive (EU) 2016/797 i Prilogom IV ovog Pravilnika, za izmijenjeni podsistem te ga u slučaju potrebe sprovodi.

Član 7

Postupak provjere u slučaju izmjene podsistema puštenog u upotrebu bez „EZ” izjave o provjeri

U slučaju izmjene podsistema puštenog u upotrebu bez „EZ” izjave o provjeri, podnosilac zahtjeva mora analizirati izmjene i procijeniti njihov učinak na postojeću dokumentaciju o projektovanju i održavanju.

Kada izmjena podsistema utiče na neki od temeljnih parametara, podnosilac zahtjeva ocjenjuje je li potrebno sprovesti „EZ” postupak provjere u skladu sa članom 15. Direktive (EU) 2016/797 te ga u slučaju potrebe sprovodi.

Organ za ocjenjivanje usaglašenosti provjerava samo djelove podsistema koji su izmijenjeni, kao i interfejse prema neizmijenjenim djelovima podsistema.

Podnosilac zahtjeva sastavlja „EZ” izjavu o provjeri za cijeli podsistem u kojoj pod sopstvenom odgovornošću izjavljuje:

1) da su izmijenjeni dio i interfejsi prema neizmijenjenim djelovima podsistema podvrgnuti odgovarajućim postupcima provjere i u skladu su sa mjerodavnim pravom Unije te svim mjerodavnim nacionalnim propisima;

2) da je neizmijenjeni dio stavljen u upotrebu u željezničkom sistemu te je održavan u projektovanom stanju upotrebe od datuma stavljanja u upotrebu do datuma sastavljanja „EZ” izjave o provjeri.

Član 8

Privremena izjava o provjeri

Privremena izjava o provjeri mora biti utemeljena na odgovarajućim modulima za ocjenjivanje usaglašenosti koji su jednaki modulima koji se upotrebljavaju za izdavanje sertifikata o provjeri podsistema.

Prijavljeni organ ili imenovani organ sastavlja Privremenu izjavu o provjeri u skladu sa obrascem iz Priloga IV ovog Pravilnika.

Privremena izjava o provjeri mora biti napisana na jednom od službenih jezika Unije, a na tom istom jeziku mora biti i njena popratna dokumentacija.

Član 9

Sertifikat o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu i sertifikat o provjeri

Sertifikat o provjeri podсистема, „EZ” sertifikat o provjeri i „EZ” sertifikat o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti sastavljaju se u skladu sa obrascem iz Priloga V ovog Pravilnika.

Član 10

Izjava o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila

Podnosilac zahtjeva sastavlja izjavu o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila u skladu sa strukturom modela iz Priloga VI ovog Pravilnika.

Izjava o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila mora biti napisana na jednom od službenih jezika Unije, a na tom istom jeziku mora biti i njena propratna dokumentacija.

Član 11

Stupanje na snagu i objavljivanje

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Prilozi ovog Pravilnika biće objavljeni samo u elektronskom izdanju „Službenog lista Crne Gore”.

Broj: 1-63/26

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,
Lazar Miljanić, s.r.

PRILOG I
OBRAZAC ZA „EZ” IZJAVU O USAGLAŠENOSTI ILI POGODNOSTI ZA UPOTREBU
ČINILACA INTEROPERABILNOSTI

„EZ” izjava o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti
„EZ” identifikacioni broj izjave [*identifikacioni broj u bazi podataka ERADIS*]

Mi, proizvođač ili ovlašćeni predstavnik

[*ime društva*]

[*puna poštanska adresa*]

izjavljujemo pod sopstvenom odgovornošću da je sljedeći činilac interoperabilnosti:

[*naziv/kratak opis činioca interoperabilnosti, jedinstveni identifikacioni broj činioca interoperabilnosti*]

na koji se ova izjava odnosi u skladu sa mjerodavnim pravom Unije:

[*nazivi direktiva, nazivi TSI-jeva, nazivi evropskih specifikacija*]

Ocijenio ga je sljedeći prijavljeni organ:

[*ime društva*]

[*broj upisa u registar*]

[*puna adresa*]

u skladu sa sljedećim odobrenjima i/ili sertifikatima:

[*odobrenja, datumi izdavanja*] [*brojevi sertifikata, datumi izdavanja*]

Primjenjuju se sljedeći uslovi upotrebe i ostala ograničenja:

[*popis uslova upotrebe ili upućivanje na popis uslova upotrebe i druga ograničenja*]

Primijenjeni su sljedeći postupci da bi se proglasila usaglašenost:

[*moduli koje je odabrao proizvođač za ocjenjivanje činioca interoperabilnosti*]

Popis priloga

[*nazivi priloga (tehnička dokumentacija priložena uz „EZ” izjavu o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu)*]

Sastavljeno: [*datum DD/MM/GGGG*]

Potpis proizvođača/ovlašćenog predstavnika

[*ime, prezime*]

PRILOG II
OBRAZAC ZA „EZ” IZJAVU O PROVJERI PODSISTEMA
„EZ” izjava o provjeri podsistema

„EZ” identifikacioni broj izjave [*identifikacioni broj u bazi podataka ERADIS*]

Mi, podnosilac zahtjeva:

[*ime društva*]

[*puna poštanska adresa*]

izjavljujemo pod sopstvenom odgovornošću da je sljedeći podsistem:

[*naziv/kratak opis podsistema, jedinstveni identifikacioni broj podsistema*]

na koji upućuje ova izjava podvrgnut odgovarajućim postupcima provjere i u skladu je sa mjerodavnim pravom Unije i svim mjerodavnim nacionalnim propisima:

[*upućivanje na: direktive, TSI-jeve, mjerodavne nacionalne propise*]

Ocijenio ga je sljedeći organ za ocjenjivanje usaglašenosti:

Prijavljeni organ:	Imenovani organ	Organ za ocjenjivanje [<i>ocjena rizika</i>]:
--------------------	-----------------	---

Ime društva	Ime društva	Ime društva
-------------	-------------	-------------

Broj upisa u registar	Identifikacioni broj	Identifikacioni broj
-----------------------	----------------------	----------------------

Puna adresa	Puna adresa	Puna adresa
-------------	-------------	-------------

u skladu sa sljedećim sertifikatima i/ili izvještajima:

[*brojevi sertifikata, brojevi izvještaja, datumi izdavanja*]

Primjenjuju se sljedeći uslovi upotrebe i ostala ograničenja:

[*popis uslova upotrebe ili upućivanje na popis uslova upotrebe i druga ograničenja*]

Primijenjeni su sljedeći postupci da bi se proglasila usaglašenost:

[*moduli koje je odabrao podnosilac zahtjeva za provjeru podsistema*]

Utvrđivanje tehničke dokumentacije priložene uz ovu izjavu

[*upućivanje na tehničku dokumentaciju priloženu uz „EZ” izjavu o provjeri podsistema u skladu sa članom 15. stavom 4. Direktive (EU) 2016/797*]

Upućivanje na prethodnu „EZ” izjavu o provjeri (ako je primjenjivo)

[*da/ne*]

Sastavljeno: [*datum DD/MM/GGGG*]

Potpis podnosioca zahtjeva

Ime, prezime

PRILOG III
**OBRAZAC ZA „EZ” IZJAVU O PROVJERI ZA PODSISTEM PRVOBITNO PUŠTEN U
UPOTREBU BEZ „EZ” IZJAVE
„EZ” izjava o provjeri podsistema**

„EZ” identifikacioni broj izjave [identifikacioni broj u bazi podataka ERADIS]

Mi, podnosilac zahtjeva:

[*ime društva*]

[*puna poštanska adresa*]

izjavljujemo pod sopstvenom odgovornošću da je za podsistem na koji upućuje ova izjava:

[*naziv/kratak opis podsistema, jedinstveni identifikacioni broj podsistema*]

izmijenjeni dio podsistema:

[*naziv/kratak opis djelova podsistema*]

podvrgnut odgovarajućim postupcima provjere i u skladu je sa mjerodavnim pravom Unije i svim mjerodavnim nacionalnim propisima:

[*upućivanje na: direktive, TSI-jeve, mjerodavne nacionalne propise*]

Ocijenio ga je sljedeći organ za ocjenjivanje usaglašenosti:

Prijavljeni organ:	Imenovani organ	Organ za ocjenjivanje [ocjena rizika]:
--------------------	-----------------	--

Ime društva	Ime društva	Ime društva
-------------	-------------	-------------

Broj upisa u registar	Identifikacioni broj	Identifikacioni broj
-----------------------	----------------------	----------------------

Puna adresa	Puna adresa	Puna adresa
-------------	-------------	-------------

u skladu sa sljedećim sertifikatima i/ili izvještajima:

[*brojevi sertifikata, brojevi izvještaja, datumi izdavanja*]

Neizmijenjeni dio podsistema na koji ova izjava upućuje stavljen je u upotrebu u željezničkom sistemu te je održavan u projektovanom stanju upotrebe od datuma stavljanja u upotrebu u željezničkom sistemu do datuma sastavljanja „EZ” izjave o provjeri.

Primjenjuju se sljedeći uslovi upotrebe i ostala ograničenja:

[*popis uslova upotrebe ili upućivanje na popis uslova upotrebe i druga ograničenja*]

Primijenjeni su sljedeći postupci da bi se proglasila usaglašenost:

[*moduli koje je odabrao podnosilac zahtjeva za provjeru podsistema*]

Utvrđivanje tehničke dokumentacije priložene uz ovu izjavu

[*upućivanje na tehničku dokumentaciju priloženu uz „EZ” izjavu o provjeri podsistema u skladu sa članom 15. stavom 4. Direktive (EU) 2016/797*]

Upućivanje na prethodnu „EZ” izjavu o provjeri (ako je primjenjivo)

[*da/ne*]

Sastavljeno: [*datum DD/MM/GGGG*]

Potpis podnosioca zahtjeva

Ime, prezime

PRILOG IV
OBRAZAC ZA PRIVREMENU IZJAVU O PROVJERI
Privremena izjava o provjeri

Broj [*jedinstveni identifikacioni broj privremene izjave o provjeri koji omogućava sledljivost dokumenta*]

Predmet ocjenjivanja:

[*jedinstveni identifikacioni broj podsistema ili dijela podsistema: utvrđivanje podsistema ili dijela podsistema i faza provjere u skladu sa tačkom 2.2.3. Priloga IV. Direktivi (EU) 2016/797*]

Podnosilac zahtjeva, a ako je primjenjivo i proizvođač i adrese mjesta proizvodnje:

[*imena/nazivi, adrese*]

Zahtjevi za ocjenjivanje:

[*upućivanje na: direktive, TSI-jeve, neprimjenjivanje TSI-jeva, mjerodavne nacionalne propise, evropske specifikacije i druge prihvatljive načine postizanja usaglašenosti*]

Primijenjeni moduli:

[*moduli koje je odabrao podnosilac zahtjeva za ocjenu podsistema ili dijela podsistema te faze provjere*]

Rezultat ocjene/revizije:

[*uključujući upućivanje na ocjenu/izvještaj o reviziji*]

Primjenjuju se sljedeća ograničenja i uslovi upotrebe:

[*popis uslova upotrebe ili upućivanje na popis uslova i ograničenja upotrebe*]

Prilog privremenoj izjavi o provjeri (ako je primjenjivo)

[*da/ne*]

Dokumentacija priložena privremenoj izjavi o provjeri:

[*upućivanje na priložene dokumente, popis dokumenata ili dokumenti koji su korišćeni za ocjenu*]

Validnost:

[*rok i uslovi validnosti privremene izjave o provjeri*]

Sastavljeno: [*datum DD/MM/GGGG*]

Prijavljeni organ:

Imenovani organ:

Potpis

Potpis

Ime, prezime

[*ILI*]

Ime, prezime

Ime društva

Ime društva

Broj upisa u registar

Identifikacioni broj

Puna poštanska adresa

Puna poštanska adresa

Stranica 1[od (stranica)]

Prilog privremenoj izjavi o provjeri [ako je primjenjivo]

Broj [*jedinstveni identifikacioni broj privremene izjave o provjeri*]

Predmet ocjenjivanja:

[*jedinstveni identifikacioni broj podsistema ili dijela podsistema: utvrđivanje podsistema ili dijela podsistema i faze provjere u skladu sa tačkom 2.2.3. Priloga IV. Direktivi (EU) 2016/797*]

Sastavljeno:

[*datum DD/MM/GGGG*]

Prijavljeni organ:

Imenovani organ:

Potpis

Potpis

Ime, prezime

[*ILI*]

Ime, prezime

Ime društva

Ime društva

Broj upisa u registar

Identifikacioni broj

Puna poštanska adresa

Puna poštanska adresa

Broj stranca /od stranica

PRILOG V
OBRAZAC ZA POTVRDU

[„EZ”] **Sertifikat o [usaglašenosti/ pogodnosti za upotrebu/provjeri]**

Broj [*jedinstveni identifikacioni broj sertifikata*]

Predmet ocjenjivanja:

[*jedinstveni identifikacioni broj činioca interoperabilnosti ili podsistema*]

Podnosilac zahtjeva, a ako je primjenjivo i proizvođač i adrese mjesta proizvodnje:

[*imena/nazivi, adrese*]

Zahtjevi za ocjenjivanje:

[*upućivanje na: direktive, TSI-jeve, mjerodavne nacionalne propise, evropske specifikacije i druge prihvatljive načine postizanja usaglašenosti*]

Primijenjeni moduli:

[*moduli koje je odabrao podnosilac zahtjeva za ocjenu činioca interoperabilnosti ili podsistema*]

Rezultat ocjene/revizije:

[*uključujući upućivanje na ocjenu/izvještaj o reviziji*]

Primjenjuju se sljedeća ograničenja i uslovi upotrebe:

[*popis uslova upotrebe ili upućivanje na popis uslova i ograničenja upotrebe*]

Prilog (ako je primjenjivo):

[*da/ne*]

Dokumentacija priložena ovom [„EZ”] sertifikatu:

[*upućivanje na priložene dokumente, popis dokumenata ili dokumenti koji su korišćeni za ocjenu*]

Validnost:

[*rok i uslovi validnosti sertifikata*]

Sastavljeno: [*datum DD/MM/GGGG*]

Prijavljeni organ:

Potpis

Ime, prezime

Ime društva

[ILI]

Imenovani organ:

Potpis

Ime, prezime

Ime društva

Broj upisa u registar

Puna poštanska adresa

Identifikacioni broj

Puna poštanska adresa

Prilog [„EZ”] sertifikatu [ako je primjenjivo]

Broj [*jedinstveni identifikacioni broj sertifikata*]

Predmet ocjenjivanja:

[*jedinstveni identifikacioni broj činioca interoperabilnosti ili podsistema*]

Sastavljeno:

[*datum DD/MM/GGGG*]

Prijavljeni organ:

Potpis

Ime, prezime

Ime društva

Broj upisa u registar

Puna poštanska adresa

[ILI]

Imenovani organ:

Potpis

Ime, prezime

Ime društva

Identifikacioni broj

Puna poštanska adresa

Broj stranca /od stranica

PRILOG VI
MODEL IZJAVE O USAGLAŠENOSTI SA ODOBRENIM TIPOM VOZILA
Izjava o usaglašenosti sa odobrenim tipom vozila

Mi,

podnosilac zahtjeva

[*ime društva*]

[*puna adresa*]

pod sopstvenom odgovornošću izjavljujemo da je vozilo [evropski broj vozila / unaprijed rezervisani broj vozila / dogovoreni način identifikacije na koje se odnosi ova izjava:

- usaglašeno sa odobrenim tipom vozila [*identifikaciona oznaka ERATV vrste/izvedbe/varijante vozila*],
- u skladu sa mjerodavnim pravom Unije i mjerodavnim nacionalnim propisima kako je navedeno u priložima ovoj izjavi,
- podvrgnuto svim postupcima provjere neophodnim za sastavljanje ove izjave.

Popis priloga

[*nazivi priloga*]

Potpisano za i u ime [*podnosilac zahtjeva*]

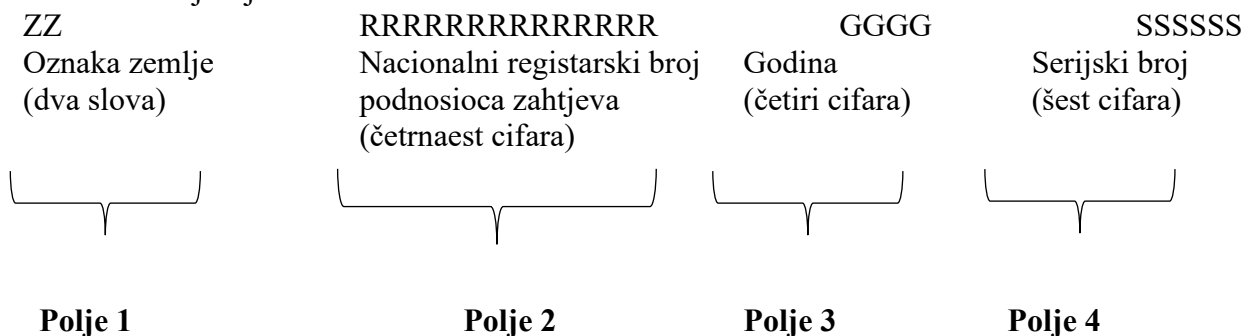
Sastavljeno u [*mjesto*], [*datum DD/MM/GGGG*]

[*ime, funkcija*] [*potpis*]

PRILOG VII

STRUKTURA I SADRŽAJ „EZ” IDENTIFIKACIONOG BROJA IZJAVE

Svaka „EZ” izjava o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu činilaca interoperabilnosti i „EZ” izjava o provjeri podsistema dobija alfanumerički kod koji se sastoji od dva slova i 24 cifre, a struktura mu je sljedeća:

POLJE 1 – Oznaka zemlje (dva slova)

Oznaka zemlje dodjeljuje se na osnovu standarda ISO 3166.

POLJE 2 – Nacionalni registracioni broj podnosioca zahtjeva (četrnaest cifara)

Nacionalni registracioni broj podnosioca zahtjeva je pravni registracioni/identifikacioni broj koji izdaje poreska uprava, sudski registar ili drugi organ za registraciju privrednih društava u toj državi članici.

Ako je taj broj kraći od četrnaest cifara, nedostajuća mjesta na početku popunjavaju se nulama (0), kako bi se postigao zahtijevani broj cifara.

POLJE 3 – Godina (četiri cifre)

Ovo polje označava godinu u kojoj je izdat dokument.

POLJE 4 – Serijski broj (šest cifara)

Serijski broj je progresivan broj koji se povećava za jedan pri svakom izdavanju izjave.

Serijski broj svake godine počinje od nule.

Serijski broj je povezan sa organom koji izdaje izjavu.

1144.

Na osnovu člana 33 stav 14 i člana 34 stav 7 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice („Službeni list CG” broj 160/25), Agencija za željeznice donijela je

**PRAVILNIK
O UTVRĐIVANJU PRAKTIČNIH ARANŽMANA ZA POSTUPAK ODOBRAVANJA
ŽELJEZNIČKIH VOZILA I POSTUPAK ODOBRAVANJA TIPA ŽELJEZNIČKIH
VOZILA**

POGLAVLJE 1

Član 1

Predmet i područje primjene

1. Ovim Pravilnikom utvrđuju se zahtjevi koje moraju ispunjavati:

- (a) podnosilac zahtjeva pri podnošenju zahtjeva za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište putem jedinstvene kontaktne tačke iz člana 12. Uredbe (EU) 2016/796 Evropskog parlamenta i Savjeta;
- (b) EU Agencija i NSA-ovi pri obradi zahtjeva za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište, te u vezi s preliminarnim postupkom;
- (c) izdavalac odobrenja kada odlučuje o izdavanju odobrenja za tip vozila ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište;
- (d) upravljači infrastrukture kada osiguravaju uslove za provođenje ispitivanja u svojim mrežama i kada pružaju informacije za odobrenje za vozilo u pogledu područja upotrebe.

2. Ovaj Pravilnik se primjenjuje ne dovodeći u pitanje član 21. stavke 16. i 17. Direktive (EU) 2016/797.

Član 2

Definicije

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se definicije iz člana 8 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice. Pored njih, primjenjuju se i sljedeće definicije;

- 1. **„izdavalac odobrenja”** znači subjekt koji izdaje odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište;
- 2. **„osnovne značajke projekta”** znači parametri za identifikaciju tipa vozila kako je navedeno u izdatom odobrenju za tip vozila i upisano u Evropski registar odobrenih tipova vozila („ERATV”);
- 3. **„upravljanje konfiguracijom”** znači sistematski organizacijski, tehnički i administrativni postupak koji je uspostavljen za cijeli životni ciklus vozila i/ili tipa vozila i kojim se osigurava da se dosljednost dokumentacije i sljedivost promjena uspostave i održavaju tako da:
  - (a) su ispunjeni zahtjevi iz mjerodavnog prava Unije i nacionalnih pravila;
  - (b) se promjene nadziru i dokumentuju u tehničkoj dokumentaciji ili dokumentaciji priloženoj izdatom odobrenju;
  - (c) su informacije i podaci ažurni i tačni;
  - (d) su relevantne strane obaviještene o promjenama, prema potrebi.
- 4. **„datum prijema zahtjeva”** znači:
  - (a) ako Agencija djeluje kao izdavalac odobrenja, prvi radni dan zajednički za EU Agenciju i NSA-ove na planiranom području upotrebe nakon potvrde prijema zahtjeva;
  - (b) ako NSA djeluje kao izdavalac odobrenja, prvi radni dan u predmetnoj državi članici nakon potvrde prijema zahtjeva;

5. „**subjekt za upravljanje promjenom**” znači nosilac odobrenja za tip vozila, posjednik ili tijelo koje su oni imenovali;
6. „**nosilac odobrenja za tip vozila**” znači fizičko ili pravno lice koje je podnijelo zahtjev za odobrenje tipa vozila i dobilo ga, ili njegov pravni sljedbenik;
7. „**opravdana sumnja**” znači nedostatak razvrstan kao „tip 4” u skladu sa članom 41. stav 1. tačka (d), uz obrazloženje i prateće dokaze koje utvrđuju izdavalac odobrenja i/ili NSA-ovi za područje upotrebe, a koji se odnosi na informacije koje je podnosilac zahtjeva naveo u svom zahtjevu;
8. „**nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost za područje upotrebe**” ili „NSA za područje upotrebe” znači nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost kada obavlja jedan ili više sljedećih zadataka:
  - (a) ocjenjivanje navedeno u členu 21. stav 5. tačka (b) Direktive (EU) 2016/797;
  - (b) savjetovanja koja se zahtijevaju u členu 21. stav 8. Direktive (EU) 2016/797;
  - (c) izdavanje privremenih odobrenja, po potrebi, za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži i preduzimanje mjera kojima se osigurava da se ispitivanja na mreži mogu sprovesti kako je navedeno u členu 21. stav 3. Direktive (EU) 2016/797;
9. „**preliminarni postupak**” znači faza postupka koja prethodi podnošenju zahtjeva za odobrenje, a sprovodi se na zahtjev podnosioca;
10. „**osnova preliminarnog postupka**” znači mišljenje tijela za izdavanje odobrenja i NSA-ova za područje upotrebe o dokumentaciji o preliminarnom postupku;
11. „**integracija zahtjeva**” znači postupak utvrđivanja, dodjele, sprovođenja i potvrde zahtjeva koji sprovodi podnosilac kako bi se obezbijedilo poštovanje relevantnih zahtjeva Unije i nacionalnih zahtjeva. Integracija zahtjeva može se uključiti u procese razvoja proizvoda.
12. „**sigurna integracija**” znači ispunjavanje osnovnog zahtjeva u pogledu sigurnosti navedenog u Prilogu III Direktive (EU) 2016/797 kada se dijelovi kombinuju u cjelinu, kao što je vozilo ili podsistem, kao i između vozila i mreže, uzimajući u obzir tehničku kompatibilnost;
13. „**varijanta tipa vozila**” znači opcija za konfiguraciju tipa vozila koja je uspostavljena tokom prvog odobrenja tipa vozila u skladu sa članom 24. stav 1. ili promjene unutar postojećeg tipa vozila tokom njegovog životnog ciklusa koje zahtijevaju novo odobrenje tipa vozila u skladu sa članom 24. stav 1. i članom 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797;
14. „**izvedba tipa vozila**” znači opcija za konfiguraciju tipa vozila ili varijante tipa ili promjene unutar postojećeg tipa ili varijante tipa tokom njegovog životnog ciklusa kao rezultat promjene osnovnih značajki projekta za koje nije potrebno novo odobrenje tipa vozila u skladu sa članom 24. stav 1. i članom 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797;
15. „**odobrenje za stavljanje vozila na tržište**” znači odluka koju je donio izdavalac odobrenja na osnovu razumnog uvjerenja da su podnosilac zahtjeva i subjekti uključeni u projektovanje, proizvodnju, provjeru i potvrdu vozila ispunili obaveze i odgovornosti kako bi se obezbijedila usklađenost sa osnovnim zahtjevima primjenjivog zakonodavstva ili sa odobrenim tipom, a koja omogućava stavljanje vozila na tržište i njegovu sigurnu upotrebu na području upotrebe u skladu sa uslovima upotrebe i drugim ograničenjima koja su, prema potrebi, navedena u odobrenju za vozilo i odobrenju za tip vozila;
16. „**odobrenje za tip vozila**” znači odluka koju je donio izdavalac odobrenja na osnovu razumnog uvjerenja da su podnosilac zahtjeva i subjekti uključeni u projektovanje, proizvodnju, provjeru i potvrdu tipa vozila ispunili obaveze i odgovornosti kako bi se obezbijedila usklađenost sa osnovnim zahtjevima primjenjivog zakonodavstva, a koja omogućava da se vozilo proizvedeno u skladu s tim projektom stavi na tržište i bezbjedno koristi na području upotrebe tipa vozila u skladu sa uslovima upotrebe vozila i drugim ograničenjima koja su, prema potrebi, navedena u odobrenju za tip vozila i primjenjuju se na sva vozila odobrena u skladu s tim tipom;
17. „**mjerodavni datum**” znači 16. jun 2019. godine, osim za države članice koje su Agenciji i Komisiji uputile obavještenje u skladu sa članom 57. stav 2. Direktive (EU) 2016/797 da su

produžile rok za prenošenje te direktive, u kom slučaju je mjerodavni datum 16. jun 2020. godine.

Član 3

Odgovornosti podnosioca zahtjeva

Podnosilac zahtjeva podnosi zahtjev za odobrenje tipa vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište u skladu sa odredbama ove Uredbe.

Odgovornost je podnosioca zahtjeva da osigura da su, prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje tipa vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište, relevantni zahtjevi iz primjenjivog zakonodavstva utvrđeni i ispunjeni.

Član 4

Odgovornosti izdavaoca odobrenja

1. Izdavalac odobrenja izdaje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište („odobrenja”) u skladu sa članovima 21., 24. i 25. Direktive (EU) 2016/797 i odredbama ove Uredbe.
2. U svrhu izdavanja ili odbijanja odobrenja, izdavalac odobrenja:
  - (a) koordinira dodjelu zadataka relevantnim stranama i uspostavlja koordinacione mehanizme među njima;
  - (b) sprovodi ocjenjivanje dokumentacije zahtjeva kako bi se razumno uvjerio da je tip vozila i/ili vozilo u skladu sa primjenjivim propisima;
  - (c) prikuplja svu prateću dokumentaciju, rezultate svih relevantnih ocjenjivanja i obrazložene razloge za svoju odluku o izdavanju ili odbijanju odobrenja, u skladu sa ovom Uredbom.
3. Ako je EU Agencija izdavalac odobrenja, ona koordinira aktivnosti NSA-ova za područje upotrebe povezane sa odobrenjem za tip vozila i/ili odobrenjem za stavljanje vozila na tržište.
4. Izdavalac odobrenja, na zahtjev podnosioca zahtjeva, obezbjeđuje sprovođenje preliminarnog postupka.
5. Izdavalac odobrenja obavlja zadatke na otvoren, nediskriminatoran i jasan način, postupa stručno, nepristrasno i proporcionalno, te svaku odluku zasniva na obrazloženju.
6. Izdavalac odobrenja uspostavlja interne aranžmane ili postupke za upravljanje izdavanjem odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište. U tim aranžmanima ili postupcima uzimaju se u obzir sporazumi iz člana 21. stav 14. Direktive (EU) 2016/797 i, ako je primjenjivo, multilateralni sporazumi iz člana 21. stav 15. Direktive (EU) 2016/797.
7. Ako u skladu sa članom 5. stav 2. podnosilac zahtjeva navede da je nešto uticalo na valjanost odobrenja za tip, izdavalac odobrenja dužan je da ažurira ERATV u skladu s tim.
8. Ako podnosilac u zahtjevu navede da predviđeno područje upotrebe vozila ili tipa vozila obuhvata kolosijeke u susjednim državama članicama sa sličnim karakteristikama mreže i ako se ti kolosijeci nalaze u blizini granice, izdavalac odobrenja:
  - (a) prije izdavanja odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za vozilo mora primiti potvrdu od NSA-ova susjednih država članica da su relevantna prijavljena nacionalna pravila i obaveze koje se odnose na relevantne prekogranične sporazume ispunjene; i
  - (b) u izdatom odobrenju navodi da je odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za vozilo važeće i za te kolosijeke bez proširenja područja upotrebe.

Član 5

Odgovornosti nosioca odobrenja za tip vozila

1. Nosioc odobrenja za tip vozila odgovoran je za upravljanje konfiguracijom tipa vozila i pratećom dokumentacijom za odluku izdatom u skladu sa članom 46.

2. Ne dovodeći u pitanje članove 53. i 54., nosilac odobrenja za tip vozila, u okviru upravljanja konfiguracijom tipa vozila, obavlja izdavaoca odobrenja koji je izdao odobrenje za tip vozila o svim promjenama prava Unije koje utiču na valjanost odobrenja tipa.

Član 6

Odgovornosti upravitelja infrastrukture

1. Na području upotrebe odgovornosti upravitelja infrastrukture u okviru odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, na osnovu informacija koje je naveo podnosilac zahtjeva u skladu sa članom 18., ograničene su na utvrđivanje i obezbjeđivanje:
  - (a) uslova rada koji se moraju primjenjivati za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži;
  - (b) potrebnih mjera koje treba preduzeti u pogledu infrastrukture radi bezbjednog i pouzdanog rada tokom ispitivanja na mreži;
  - (c) potrebnih mjera u infrastrukturnim postrojenjima kako bi se sprovela ispitivanja na mreži.
2. Navedeni upravljač infrastrukture za područje upotrebe:
  - (a) pružaju podršku podnosiocu zahtjeva u pogledu uslova za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži;
  - (b) pružaju informacije o infrastrukturi na nediskriminatoran način za potrebe upotrebe vozila za ispitivanja na mreži;
  - (c) utvrđuju i obezbjeđuju uslove i mjere za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži u okviru roka navedenog u članu 21. stav 3. i članu 21. stav 5. Direktive (EU) 2016/797, na osnovu informacija koje je naveo podnosilac zahtjeva;
  - (d) u dogovoru sa podnosiocem zahtjeva učestvuju u preliminarnom postupku.

Član 7

Odgovornosti NSA-ova za područje upotrebe

1. U svrhu izdavanja odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, NSA-ovi za područje upotrebe odgovorni su za:
  - (a) svoj dio ocjenjivanja u skladu sa članom 40. ovog Pravilnika;
  - (b) izdavanje dokumentacije o ocjeni izdavaocu odobrenja u skladu sa članom 40. stav 6.
2. Prilikom obavljanja dužnosti, NSA-ovi za područje upotrebe poslove obavljaju na otvoren, nediskriminatoran i transparentan način, postupaju stručno, nepristrasno i proporcionalno, a donesene zaključke zasnivaju na obrazloženju.
3. NSA-ovi za područje upotrebe sprovode preliminarni postupak na zahtjev podnosioca zahtjeva.
4. NSA-ovi za područje upotrebe dijele sa EU Agencijom i svim drugim NSA-ovima sve informacije koje proizilaze iz stečenog iskustva povezanog sa tehničkim i operativnim pitanjima koja mogu biti relevantna za izdavanje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, kao što su:
  - (a) informacije primljene u skladu sa članom 4. stav 5. tačka (b) Direktive (EU) 016/798;
  - (b) neusklađenosti sa osnovnim zahtjevima koje mogu dovesti do izmjene ili ukidanja odobrenja u skladu sa članom 26. Direktive (EU) 2016/797;
  - (c) nedostaci TSI-ja u skladu sa članom 6. Direktive (EU) 2016/797.
5. NSA-ovi za područje upotrebe uspostavljaju interne aranžmane ili postupke za upravljanje izdavanjem odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište. U tim aranžmanima ili postupcima uzimaju se u obzir sporazumi iz člana 21. stav 14. Direktive (EU) 2016/797 i, ako je primjenjivo, multilateralni sporazumi iz člana 21. stav 15. Direktive (EU) 2016/797.
6. NSA-ovi za područje upotrebe utvrđuju, objavljuju i ažuriraju smjernice koje sadrže opis njihove jezgre prakse, pravila komunikacije i postupka za privremeno odobrenje ako se to zahtijeva nacionalnim pravnim okvirom, te ih besplatno stavljaju na raspolaganje javnosti.

Član 8 Odgovornosti EU Agencije

1. EU Agencija utvrđuje, objavljuje i ažurira smjernice kojima se opisuju i objašnjavaju zahtjevi utvrđeni u ovom Pravilniku, te ih besplatno stavlja na raspolaganje javnosti na svim službenim jezicima Unije. Smjernice sadrže i predloge obrazaca koje izdavaoci odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe mogu koristiti za razmjenu i evidentiranje informacija, kao i predloge obrazaca za zahtjev koje može koristiti podnositelj zahtjeva.
2. EU Agencija uspostavlja protokol i postupke za evidentiranje i razmjenu informacija iz člana 7. stav 4. Druge strane na koje se to odnosi ili na koje utiče mogu imati pristup relevantnim informacijama, uz poštovanje zaštite povjerljivosti informacija.

Član 9 Upotreba odobrenog vozila

Nakon provjere iz člana 23. Direktive (EU) 2016/797, željeznički prevoznik ili upravljač infrastrukture može koristiti vozilo na području upotrebe u skladu sa uslovima upotrebe vozila i drugim ograničenjima navedenim u odobrenju za tip vozila i/ili odobrenju za stavljanje vozila na tržište.

Član 10 Jezik

1. Ako se odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište izdaje u skladu sa odredbama člana 21. stavova 5. do 7. Direktive (EU) 2016/797, podnositelj zahtjeva:
  - (a) podnosi zahtjev i priloženu dokumentaciju na jednom od službenih jezika Unije;
  - (b) na zahtjev prevodi dijelove priložene dokumentacije u skladu sa tačkom 2.6. Priloga IV Direktivi (EU) 2016/797.

U tom slučaju, jezik koji će se koristiti određuje NSA i navodi ga u smjernicama iz člana 7. stav 6.

2. Svaka odluka Agencije koja se odnosi na izdavanje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, uključujući obrazložene razloge za odluku i, ako je primjenjivo, izdato odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište, mora biti na jeziku iz tačke (a) stava 1.

Član 11 Postupak odobravanja vozila tramvaj–voz na jedinstvenom evropskom željezničkom prostoru

1. U svrhu odobrenja za tip vozila tramvaj–voz i/ili odobrenja za stavljanje vozila tramvaj–voz na tržište, a koje je namijenjeno za saobraćaj u željezničkom sistemu Unije, ne dovodeći u pitanje član 1. Direktive (EU) 2016/797 i ako se nijedna tehnička specifikacija za interoperabilnost („TSI”) ne odnosi na predmetno vozilo tramvaj–voz ili tip vozila tramvaj–voz koji je opisan u članu 1. stav 5. tačka (b) Direktive (EU) 2016/797, države članice mogu primjenjivati postupak propisan u svom nacionalnom pravnom okviru koji se odnosi na odobrenja za tip vozila tramvaj–voz i/ili odobrenja za stavljanje vozila tramvaj–voz na tržište. U tom slučaju podnositelj zahtjeva se poziva na nacionalni okvir države članice u pogledu postupka koji je potrebno slijediti za odobrenje za tip vozila tramvaj–voz i/ili odobrenje za stavljanje vozila tramvaj–voz na tržište.
2. U slučaju odobrenja za tip vozila tramvaj–voz i/ili odobrenja za stavljanje vozila tramvaj–voz na tržište koje je namijenjeno za prekogranično prometovanje u željezničkom sistemu Unije i ako se nijedan TSI ne odnosi na predmetni tip vozila tramvaj–voz, podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev

izdavaocima odobrenja koje su imenovale uključene države članice i koji surađuju u cilju izdavanja odobrenja za tip vozila tramvaj–voz i/ili odobrenja za stavljanje vozila tramvaj–voz na tržište.

3. U ostalim slučajevima vozilo tramvaj–voz i tip vozila tramvaj–voz na području primjene Direktive (EU) 2016/797 odobravaju se u skladu sa postupkom utvrđenim u ovom Pravilniku.

Član 12

Prekogranični sporazumi

1. NSA-ovi na svojim internet stranicama objavljuju postupak koji je potrebno slijediti u pogledu prekograničnih sporazuma za odobravanje, a koji obuhvata kolosijeke u susjednim državama članicama u skladu sa članom 21. stav 8. Direktive (EU) 2016/797, a naročito:
  - (a) sve postojeće prekogranične sporazume između NSA-ova koji se moraju primjenjivati;
  - (b) postupak koji je potrebno slijediti kada takvi prekogranični sporazumi ne postoje.
2. Kako bi prekograničnim sporazumom o postupku izdavanja odobrenja bili obuhvaćeni kolosijeci u susjednim državama članicama u skladu sa članom 21. stav 8. Direktive (EU) 2016/797, NSA-ovi moraju navesti postupak koji je potrebno primijeniti i navesti najmanje sljedeće podatke:
  - (a) postupne faze;
  - (b) rokove;
  - (c) tehnički i geografski opseg.
  - (d) uloge i zadatke uključenih strana; i
  - (e) praktične aranžmane za savjetovanje sa relevantnim stranama.

POGLAVLJE 2

PRIPREMA ZAHTJEVA

Član 13

Integracija zahtjeva

1. U skladu sa opštim ciljem upravljanja utvrđenim rizicima i njihovog smanjenja na prihvatljiv nivo, podnosilac zahtjeva mora, prije podnošenja zahtjeva, sprovesti postupak integracije zahtjeva kojim se obezbjeđuje da su svi potrebni zahtjevi koji obuhvataju projekat vozila za njegov životni ciklus:
  - (a) propisno utvrđeni;
  - (b) dodijeljeni funkcijama ili podsistemima ili ispunjeni u okviru uslova za upotrebu ili drugih ograničenja; i
  - (c) sprovedeni i potvrđeni.
2. Integracija zahtjeva koju sprovodi podnosilac posebno mora obuhvatiti sljedeće zahtjeve:
  - (a) osnovne zahtjeve za podsisteme iz člana 3. koji su opisani u Prilogu III Direktivi (EU) 2016/797;
  - (b) tehničku kompatibilnost podsistema unutar vozila;
  - (c) sigurnu integraciju podsistema unutar vozila; i
  - (d) tehničku kompatibilnost vozila sa mrežom na području upotrebe.
3. Podnosilac zahtjeva primjenjuje postupak upravljanja rizikom utvrđen u Prilogu I Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 402/2013 kao metodologiju za integraciju zahtjeva u pogledu osnovnih zahtjeva „sigurnosti” koji se odnose na vozilo i podsisteme, te sigurnu integraciju podsistema za aspekte koji nijesu obuhvaćeni TSI-jima i nacionalnim pravilima.

Član 14

Utvrđivanje relevantnog odobrenja

1. Podnosilac zahtjeva utvrđuje i odabira relevantno odobrenje među sljedećim slučajevima:
  - (a) prvo odobrenje: odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište koje je izdao izdavalac odobrenja za novi tip vozila, uključujući njegove varijante i/ili izvedbe, ako postoje, i, ako je primjenjivo, prvo vozilo određenog tipa u skladu sa članom 21. stav 1. Direktive (EU) 2016/797;
  - (b) obnovljeno odobrenje za tip vozila: obnavljanje odobrenja za tip vozila u skladu sa članom 24. stav 3. Direktive (EU) 2016/797 za koje nije potrebna promjena projekta za tip vozila;
  - (c) prošireno područje upotrebe: odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište koje je izdao relevantni izdavalac odobrenja za već odobreni tip vozila i/ili vozilo kako bi se proširilo područje upotrebe bez promjene projekta, u skladu sa članom 21. stav 13. Direktive (EU) 2016/797;
  - (d) novo odobrenje: odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište koje izdaje izdavalac odobrenja nakon promjene već odobrenog vozila i/ili tipa vozila, u skladu sa članom 21. stav 12. ili članom 24. stav 3. Direktive (EU) 2016/797;
  - (e) odobrenje na osnovu usklađenosti sa tipom: odobrenje za stavljanje vozila na tržište za vozilo ili seriju vozila koja su u skladu sa već odobrenim i važećim tipom vozila na osnovu izjave o usklađenosti sa tim tipom, u skladu sa članom 25. stav 1. Direktive (EU) 2016/797. Ako je primjenjivo, izvedba tipa vozila i/ili varijanta tipa vozila sa kojim je vozilo ili serija vozila usklađena mora biti jasno navedena.
2. U slučaju odobrenja za tip vozila u skladu sa slučajevima (c) i (d), podnosilac zahtjeva, ako je nosilac postojećeg odobrenja za tip vozila, odlučuje da li će na osnovu odobrenja nastati:
  - (a) novi tip vozila; ili
  - (b) nova varijanta tipa vozila unutar postojećeg tipa na kojem se temelji.Ako podnosilac zahtjeva nije nosilac postojećeg tipa, na osnovu odobrenja nastaje novi tip u skladu sa članom 15. stav 4.
3. Podnosilac zahtjeva može kombinovati:
  - (a) zahtjev za novo odobrenje sa zahtjevom za odobrenje za prošireno područje upotrebe; ili
  - (b) zahtjev za prvo odobrenje sa zahtjevom za odobrenje na osnovu usklađenosti sa tipom.Za kombinovani zahtjev primjenjuju se rokovi utvrđeni u članu 34. stavovi 1. i 2. Izdavalac odobrenja može, prema potrebi, na osnovu takvog zahtjeva izdati nekoliko odluka o odobrenju.

Član 15

Promjene odobrenog tipa vozila

1. Sve promjene odobrenog tipa vozila analiziraju se i kategorizuju kao jedna od sljedećih promjena i podliježu odobrenju kako je navedeno u nastavku:
  - (a) promjena koja ne dovodi do odstupanja od tehničke dokumentacije priložene EC izjavama o provjeri podsistema. U tom slučaju nema potrebe da tijelo za ocjenjivanje usklađenosti sprovodi provjeru, a prvobitne EC izjave o provjeri podsistema i odobrenje za tip vozila ostaju važeći i nepromijenjeni;
  - (b) promjena koja dovodi do odstupanja od tehničke dokumentacije priložene EC izjavama o provjeri podsistema zbog koje mogu biti potrebne nove provjere, te zahtijeva provjeru u skladu sa primjenjivim modulima za ocjenjivanje usklađenosti, ali koja nema nikakav uticaj na osnovne karakteristike projekta za tip vozila i zbog koje nije potrebno novo odobrenje u skladu sa kriterijumima utvrđenim u članu 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797;

- (c) promjena osnovnih karakteristika projekta za tip vozila zbog koje nije potrebno novo odobrenje u skladu sa kriterijumima utvrđenim u članu 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797;
- (d) promjena zbog koje je potrebno novo odobrenje u skladu sa kriterijumima utvrđenim u članu 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797.
2. Ako je riječ o promjeni iz stava 1. tačke (b) ili (c), tehnička dokumentacija priložena EC izjavama o provjeri podsistema mora se ažurirati, a nosilac odobrenja za tip vozila mora, na zahtjev izdavaoca odobrenja i/ili NSA-ova za područje upotrebe, relevantne informacije držati dostupnim.
  3. Ako je promjena u skladu sa stavom 1. tačkom (c), nosilac odobrenja za tip vozila dužan je izraditi novu izvedbu tipa vozila ili novu izvedbu varijante tipa vozila i izdavaocu odobrenja dostaviti relevantne informacije. Izdavalac odobrenja dužan je u ERATV-u registrovati novu izvedbu tipa vozila ili novu izvedbu varijante tipa vozila u skladu sa članom 50.
  4. Ako subjekt za upravljanje promjenom nije nosilac odobrenja za tip vozila, a promjene postojećeg tipa vozila su kategorisane kao tačke (b), (c) ili (d) stava 1., primjenjuje se sljedeće:
    - (a) izrađuje se novi tip vozila;
    - (b) subjekt za upravljanje promjenom postaje podnosilac zahtjeva; i
    - (c) zahtjev za odobrenje za novi tip vozila može se zasnivati na postojećem tipu vozila, a podnosilac zahtjeva može odabrati slučaj odobrenja naveden u članu 14. stav 1. tačka (d).

Član 16

Promjene odobrenog vozila

1. Za promjene već odobrenog vozila koje su povezane sa zamjenom u okviru održavanja i ograničene su na zamjenu sastavnih dijelova u okviru preventivnog ili korektivnog održavanja vozila dijelovima sa istom funkcijom i učinkom, nije potrebno odobrenje za stavljanje na tržište.
2. Sve druge promjene vozila analiziraju se i kategorisu u skladu sa članom 15. stav 1.
3. Subjekt za upravljanje promjenom mora zatražiti novo odobrenje za stavljanje na tržište u skladu sa članom 14. stav 1. tačka (d) kada je ta promjena obuhvaćena članom 15. stav 1. tačka (d).
4. Ako subjekt za upravljanje promjenama na već odobrenom vozilu, koje je kategorisano u skladu sa članom 15. stav 1. tačkama (b) i (c), nije nosilac odobrenja za tip vozila, to tijelo mora:
  - (a) ocijeniti odstupanja od tehničke dokumentacije priložene EC izjavama o provjeri podsistema;
  - (b) utvrditi da nijedan od kriterijuma utvrđenih u članu 21. stav 12. Direktive (EU) 2016/797 nije ispunjen;
  - (c) ažurirati tehničku dokumentaciju priloženu EC izjavama o provjeri podsistema;
  - (d) obavijestiti izdavaoca odobrenja o promjenama.Ovo može važiti za jedno vozilo ili više istih vozila.

Izdavalac odobrenja može u roku od četiri mjeseca donijeti obrazloženu odluku kojom zahtijeva podnošenje zahtjeva za odobrenje u slučaju pogrešne kategorizacije ili nedovoljno potkrijepljenih informacija.
5. Svaka promjena vozila podliježe upravljanju konfiguracijom za koje je odgovoran posjednik ili subjekt kojeg je imenovao.

Član 17

Utvrđivanje pravila, uključujući neprimjenu TSI-ja

1. Na temelju odabira slučaja odobrenja u skladu sa članom 14. i integracije zahtjeva utvrđene u članu 13., podnosilac zahtjeva utvrđuje sva primjenjiva pravila, posebno TSI-je i nacionalna pravila.
Pored toga, podnosilac zahtjeva razmatra i uzima u obzir spisak nedostataka TSI-ja koji je objavljen na internet stranici Agencije za željeznice Crne Gore.
U tom slučaju podnosilac zahtjeva utvrđuje prihvatljive načine usklađivanja koje je izdala Agencija za željeznice Crne Gore i koji će se koristiti zajedno sa TSI-jima za postupak odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište kada se utvrđuje usklađenost sa TSI-jima.
2. Podnosilac zahtjeva utvrđuje sve slučajeve u kojima se TSI-jevi ne primjenjuju i podnosi zahtjev predmetnim državama članicama u skladu sa odredbama člana 7. Direktive (EU) 2016/797. Ako se neprimjena TSI-ja odnosi na vozila čije područje upotrebe obuhvata više od jedne države članice, izdavalac odobrenja i nadležni NSA za područje upotrebe vozila moraju se uskladiti sa podnosiocem zahtjeva u pogledu alternativnih mjera koje je potrebno preduzeti radi postizanja konačne interoperabilnosti projekta.
3. Ako se novom verzijom TSI-ja predviđaju prelazne mjere, podnosilac zahtjeva u prelaznom periodu može odabrati zahtjeve iz nove verzije tog TSI-ja, ako je to izričito dozvoljeno.
4. Ako se, u skladu sa stavom 3, odaberu zahtjevi iz novije verzije TSI-ja, primjenjuje se sljedeće:
  - (a) podnosilac zahtjeva može odabrati zahtjeve koji će se primjenjivati iz različitih verzija TSI-ja te mora:
    - i. obrazložiti i dokumentovati dosljednost skupova zahtjeva odabranih iz različitih verzija TSI-ja koji će se primjenjivati;
    - ii. u zahtjevu za odobrenje navesti djelimičan odabir zahtjeva iz različitih verzija TSI-ja kako je navedeno u Prilogu I;
    - iii. ako postoji temelj preliminarnog postupka i ako je primjenjivo, od izdavaoca odobrenja tražiti izmjenu ili ažuriranje temelja preliminarnog postupka za predmetni TSI, u skladu s odredbama člana 24. stav 4.
  - (b) kada ocjenjuje zahtjev, izdavalac odobrenja provjerava potpunost zahtjeva TSI-ja koje je predložio podnosilac zahtjeva;
  - (c) za te zahtjeve podnosilac zahtjeva ne mora podnijeti zahtjev za neprimjenu TSI-ja u skladu sa članom 7. Direktive (EU) 2016/797.
5. Ako je to predviđeno zakonodavstvom države članice, podnosilac zahtjeva može odabrati zahtjeve iz različitih nacionalnih pravila na isti način kao što je utvrđeno u stavu 3 za TSI-je.
6. Podnosilac zahtjeva i prijavljena tijela mogu koristiti prihvatljive načine usklađivanja iz člana 6. stav 3. Direktive (EU) 2016/797 u kontekstu EC provjere usklađenosti do donošenja predmetnih TSI-ja.
7. Podnosilac zahtjeva i imenovana tijela mogu koristiti prihvatljive načine usklađivanja iz člana 13. stav 2. Direktive (EU) 2016/797 u kontekstu dokazivanja usklađenosti sa nacionalnim pravilima.

Član 18

Utvrđivanje i definisanje potrebnih mjera za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži

Na osnovu nacionalnih pravila za ispitivanje, podnosilac zahtjeva utvrđuje i definiše potrebne mjere za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži.

Član 19

Privremeno odobrenje za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži

1. NSA može izdati privremeno odobrenje za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži samo ako je to određeno i zahtijeva se u nacionalnom pravnom okviru države članice.
2. NSA-ovi koji ocjenjuju zahtjeve za privremeno odobrenje za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži to čine u skladu s relevantnim nacionalnim pravim okvirom.

Član 20

Utvrđivanje predviđenih uslova upotrebe vozila i drugih ograničenja

Podnosilac zahtjeva utvrđuje predviđene uslove upotrebe vozila i druga ograničenja povezana sa tipom vozila.

Član 21

Utvrđivanje ocjenjivanja usklađenosti

Podnosilac zahtjeva utvrđuje potrebna ocjenjivanja usklađenosti u skladu sa odredbama Priloga IV Direktive (EU) 2016/797.

POGLAVLJE 3

PRELIMINARNI POSTUPAK

Član 22

Preliminarni postupak

1. Na zahtjev podnosioca zahtjeva, izdavaoc odobrenja i nadležni NSA-ovi za područje upotrebe obrađuju zahtjeve za preliminarni postupak kako bi odredili osnove preliminarnog postupka prije podnošenja zahtjeva za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište. Podnosilac zahtjeva službeno podnosi zahtjev za preliminarni postupak preko jedinstvene kontaktne tačke, zajedno sa dokumentacijom koja sadrži barem informacije navedene u članu 23.
2. Period od izdavanja mišljenja iz člana 24. stav 2. do trenutka kada podnosilac zahtjeva podnese zahtjev za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište ne smije biti duži od 84 mjeseca.
3. Odluka podnosioca zahtjeva o odabiru izdavaoca odobrenja za preliminarni postupak obavezujuća je do trenutka kada:
4. (a) podnosilac zahtjeva podnese predmetni zahtjev za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište;
(b) istekne razdoblje od izdavanja mišljenja iz člana 24. stav 2. do trenutka kada podnosilac zahtjeva podnese zahtjev za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište, kako je navedeno u stavu 2; ili
(c) podnosilac zahtjeva zatraži završetak preliminarnog postupka.
5. Ako tokom preliminarnog postupka podnosilac zahtjeva želi promijeniti izdavaoca odobrenja, mora zatražiti prekid postojećeg preliminarnog postupka. Podnosilac zahtjeva tada može uputiti novi zahtjev za preliminarni postupak novom izdavaocu odobrenja.
6. U bilo kojem trenutku tokom preliminarnog postupka podnosilac zahtjeva može podnijeti zahtjev za odobrenje preko jedinstvene kontaktne tačke. U tom slučaju faza preliminarnog postupka se prekida.

7. U slučaju preliminarnog postupka primjenjuju se tačke utvrđene u članu 41. koje se odnose na utvrđivanje i kategorizaciju nedostataka radi praćenja nedostataka na koje podnosioca zahtjeva upozori izdavalac odobrenja i, ako je primjenjivo, NSA-ovi za područje upotrebe.

Član 23

Dokumentacija za preliminarni postupak

Dokumentacija za preliminarni postupak priložena zahtjevu za preliminarni postupak sadrži:

- (a) opis tipa vozila i/ili vozila za koje se traži odobrenje, uključujući, prema potrebi, predviđene varijante i/ili izvedbe, kao i opis zadataka i aktivnosti za njegov razvoj;
- (b) podnosičev izbor izdavaoca odobrenja i slučajeva odobrenja u skladu sa članom 14;
- (c) specifikaciju predviđenog područja upotrebe;
- (d) specifikaciju predviđenih uslova upotrebe vozila i drugih ograničenja utvrđenih u skladu sa članom 20;
- (e) plan podnosioca zahtjeva za njegov dio postupka odobravanja vozila, uključujući, prema potrebi, plan koji obuhvata ispitivanja na mreži;
- (f) utvrđivanje metodologije za postupak integracije zahtjeva u skladu sa članom 13;
- (g) spisak pravila i zahtjeva koje je podnosilac zahtjeva naveo kao one koji će se primjenjivati u skladu sa članovima 17 i 18;
- (h) spisak utvrđenih ocjenjivanja usklađenosti u skladu sa članom 21, uključujući module koji će se primjenjivati i upotrebu privremenih izjava o provjeri („ISV”), ako je primjenjivo;
- (i) opis praktičnih aranžmana za upotrebu vozila za ispitivanja na mreži, ako je primjenjivo;
- (j) spisak sadržaja dokumentacije koju je podnosilac zahtjeva predvidio za podnošenje tijelu za izdavanje odobrenja i NSA-ovima za područje upotrebe za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište;
- (k) prijedlog jezika za postupak odobravanja za vozilo u skladu sa članom 10;
- (l) opis organizacije podnosioca zahtjeva za njegov dio postupka odobravanja vozila, uključujući, između ostalog, podatke za kontakt podnosioca zahtjeva, informacije o osobama za kontakt, zahtjeve za uspostavljanje koordinacije i sastanaka sa izdavaocem odobrenja i NSA-ovima za područje upotrebe.

Član 24

Temelj preliminarnog postupka

1. U roku od jednog mjeseca od datuma prijema zahtjeva za preliminarni postupak, izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe dužni su obavijestiti podnosioca zahtjeva da je dokumentacija za preliminarni postupak potpuna ili zatražiti relevantne dodatne informacije, te odrediti razuman rok za njihovo dostavljanje.
2. Ako je podnosilac zahtjeva obaviješten da je dokumentacija potpuna, izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe najkasnije dva mjeseca od potvrde da je dokumentacija potpuna, preko jedinstvene kontaktne tačke, izdaju mišljenje o pristupu koji je podnosilac zahtjeva predložio u zahtjevu za preliminarni postupak. Izdatim mišljenjem uspostavlja se temelj preliminarnog postupka, uključujući određivanje varijante TSI-ja i nacionalnih pravila koja će se primjenjivati za naknadni zahtjev za odobrenje, ne dovodeći u pitanje stavak 4.
3. U temelju preliminarnog postupka mora biti naveden jezik koji će se upotrebljavati u skladu sa članom 10.
4. U slučaju promjena koje utiču na dokumentaciju za preliminarni postupak i koje su relevantne za temelj preliminarnog postupka, podnosilac zahtjeva šalje izmijenjeni i ažurirani zahtjev za preliminarni postupak u kojem se razmatraju samo promjene u vezi sa

- neizmijenjenim dijelovima. Do toga može doći u sljedećim situacijama:
- (a) u slučaju promjene projekta ili metodologije ocjenjivanja koje proizilaze iz većih sigurnosnih nedostataka;
  - (b) u slučaju promjene pravnih zahtjeva koje poništavaju temelj preliminarnog postupka; ili
  - (c) u slučaju bilo kojih promjena koje je podnositelj zahtjeva samovoljno uveo.
5. Izdavalac odobrenja i, ako je primjenjivo, NSA-ovi za područje upotrebe, u roku od jednog mjeseca pregledaju izmijenjeni i ažurirani zahtjev za preliminarni postupak, izdaju mišljenje o tom zahtjevu te ga navode u izmijenjenom i ažuriranom temelju preliminarnog postupka.

POGLAVLJE 4

OCJENJIVANJE USKLAĐENOSTI

Član 25

Ocjenjivanje usklađenosti

Svako tijelo za ocjenjivanje usklađenosti odgovorno je za sastavljanje dokumenata i pripremu svih potrebnih izvještaja povezanih sa ocjenjivanjima usklađenosti sprovedenim u skladu sa članom 26.

Član 26

Sprovođenje provjera i formiranje dokaza

1. Podnositelj zahtjeva, kako je primjenjivo u zavisnosti od slučaja odobrenja, sprovodi potrebne provjere kako bi formirao dokaze iz Priloga I.
2. Izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe ne propisuju zahtjeve za dokaze koji se uključuju u tehničku dokumentaciju priloženu uz izjave o provjeri podsistema, ali ako postoji opravdana sumnja, mogu zatražiti od podnosioca zahtjeva da sprovede dodatne provjere.

Član 27

Ispravljanje neusklađenosti

1. Neusklađenosti sa TSI-jima i/ili zahtjevima iz nacionalnih pravila ispravlja podnositelj zahtjeva, osim ako je odobrena neprimjena TSI-ja u skladu sa članom 7. Direktive (EU) 2016/797. To se može primjenjivati uz nužne izmjene na nacionalna pravila kada to dopušta nacionalni pravni okvir države članice.
2. Radi ublažavanja neusklađenosti, podnositelj zahtjeva može, umjesto toga, učiniti nešto od sljedećeg:
  - (a) promijeniti projekat; u tom slučaju postupak počinje iznova od integracije zahtjeva iz člana 13, ali samo za izmijenjene elemente i elemente na koje ta izmjena utiče;
  - (b) odrediti uslove upotrebe vozila i druga ograničenja u skladu sa članom 20, u tom slučaju uslove upotrebe vozila i druga ograničenja definiše podnositelj zahtjeva, a provjerava relevantno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti.
3. Prijedlog podnosioca zahtjeva u pogledu uslova upotrebe vozila i drugih ograničenja u skladu sa članom 20, radi ispravljanja neusklađenosti, zasniva se na potrebnim ocjenama usklađenosti u skladu sa članom 25.

POGLAVLJE 5

PODNOŠENJE ZAHTJEVA

Član 28

Priprema dokaza za zahtjev

Podnosilac zahtjeva za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište priprema dokaze za zahtjev na sljedeći način:

- (a) sastavlja izjave o provjeri podsistema koji čine vozilo i pruža dokaze, u okviru tehničke dokumentacije priložene uz izjave, o zaključcima ocjenjivanja usklađenosti koja su sprovedena nakon utvrđivanja provedenog u skladu sa članom 21;
- (b) osigurava da veze između podsistema koje nisu definisane u TSI-jima i/ili nacionalnim pravilima, a koje su obuhvaćene integracijom zahtjeva iz člana 13, ispunjavaju osnovne zahtjeve utvrđene u članu 3 stav 1 Direktive (EU) 2016/797.

Član 29

Sastavljanje dokumentacije koja se prilaže zahtjevu

1. Podnosilac zahtjeva na strukturiran način priprema i sastavlja sadržaj potreban za dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu u skladu sa Prilogom I.
2. Za odobrenje iz člana 14 stav 1 tačkaka (b), (c), (d) i (e), podnosilac zahtjeva provjerava valjanost postojećeg odobrenja za tip vozila.
3. Za odobrenje iz člana 14 stav 1 tačkaka (c) i (d), podnosilac zahtjeva dostavlja dokumente koji su izdavaocu odobrenja potrebni za donošenje odluke, uključujući sve dokumente priložene dokumentaciji za prethodno odobrenje, ako su dostupni.

Član 30

Sadržaj i potpunost zahtjeva

1. Da bi izdavalac odobrenja i, ako je to relevantno, NSA-ovi za područje upotrebe smatrali zahtjev potpunim, on mora sadržavati informacije utvrđene u Prilogu I.
2. Za prošireno područje upotrebe odobrenja iz člana 14 stav 1 tačke (c) primjenjuju se sljedeće odredbe:
  - (a) dokumenti koje podnosilac zahtjeva treba dodati izvornoj potpunoj pratećoj dokumentaciji za odluku izdatu u skladu sa članom 46 ograničeni su na aspekte koji se odnose na relevantna nacionalna pravila i tehničku kompatibilnost između vozila i mreže za prošireno područje upotrebe;
  - (b) ako izvorno odobrenje za tip vozila obuhvata neprimjenu TSI-ja, podnosilac zahtjeva uz potpunu izvornu prateću dokumentaciju za odluku izdatu u skladu sa članom 46 dodaje relevantne odluke o neprimjeni TSI-ja u skladu sa članom 7 Direktive (EU) 2016/797 koje obuhvataju prošireno područje upotrebe;
  - (c) u slučaju vozila i/ili tipova vozila odobrenih na osnovu Direktive 2008/57/EZ ili prije nje, informacije koje podnosilac zahtjeva dodaje izvornoj dokumentaciji za stavke obuhvaćene tačkom (a) uključuju i primjenjiva nacionalna pravila.

Član 31

Podnošenje zahtjeva za odobrenje preko jedinstvene kontaktne tačke

1. Podnosilac zahtjeva službeno podnosi zahtjev za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište preko jedinstvene pristupne tačke u okviru jedinstvene kontaktne tačke iz člana 12. Uredbe (EU) 2016/796 i taj zahtjev mora sadržavati informacije utvrđene u Prilogu I.
2. Kada podnosi zahtjev za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište, podnosilac zahtjeva bira izdavaoca odobrenja u skladu sa članom 21. stavovima 5. i 8. Direktive (EU) 2016/797
3. Izbor izdavaoca odobrenja od strane podnosioca zahtjeva obavezujući je sve dok izdavalac odobrenja ne donese odluku o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište ili o odbijanju zahtjeva, ili dok podnosilac zahtjeva ne povuče zahtjev.
4. Dokumentacija podnosioca zahtjeva prosljeđuje se NSA-ovima za područje upotrebe preko jedinstvene kontaktne tačke.

POGLAVLJE 6

OBRADA ZAHTJEVA

Član 32

Provjera potpunosti zahtjeva

1. Izdavalac odobrenja provjerava potpunost informacija i dokumenata koje je podnosilac zahtjeva dostavio u svom zahtjevu u skladu sa članom 30.
2. NSA-ovi za područje upotrebe moraju:
  - (a) provjeriti je li područje upotrebe ispravno navedeno;
  - (b) upozoriti na nedostatke koji se odnose na potpunost informacija i dokumenata dostavljenih za ocjenjivanje primjenjivih nacionalnih pravila navedenih u Prilogu III.
3. U okviru provjere potpunosti iz stavova 1. i 2. izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe provjeravaju:
  - (a) da li je podnosilac zahtjeva u zahtjevu za odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište dostavio sve potrebne informacije i dokumente iz člana 30;
  - (b) da li se dostavljene informacije i dokumenti smatraju relevantnim i omogućavaju li izdavaocu odobrenja i NSA-ovima za područje upotrebe da sprovedu ocjenjivanja u skladu sa članovima 38. do 40.

Član 33

Potvrda zahtjeva

1. Jedinstvena kontaktna tačka generiše automatsku potvrdu prijema zahtjeva za podnositelja zahtjeva.
2. Ocjenjivanje zahtjeva počinje na datum prijema zahtjeva.

Član 34

Rok za ocjenjivanje zahtjeva

3. Izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe dužni su da procijene, svaki za svoj dio, potpunost zahtjeva, kako je navedeno u članu 32, u roku od jednog mjeseca od datuma prijema zahtjeva. Izdavalac odobrenja o tome na odgovarajući način obavještava podnosioca zahtjeva.

4. Ako je podnositelj zahtjeva obaviješten da je dokumentacija potpuna, konačna odluka o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište mora se donijeti najkasnije u roku od četiri mjeseca od potvrde da je dokumentacija potpuna.
5. U slučaju odobrenja na osnovu usklađenosti s tipom, u skladu sa članom 14 stav 1 tačka (e), izdavalac odobrenja mora donijeti odluku u roku od jednog mjeseca od datuma prijema zahtjeva.
6. Ako je podnositelj zahtjeva obaviješten da dokumentacija nije potpuna, konačna odluka mora se donijeti najkasnije u roku od četiri mjeseca nakon što podnositelj dostavi nedostajuće informacije, osim ako je zahtjev u osnovi neispravan — u tom slučaju biće odbijen.
7. Tokom ocjenjivanja, čak i ako je zahtjev potpun, izdavalac odobrenja ili NSA-ovi za područje upotrebe mogu u bilo kojem trenutku zatražiti dodatne informacije, uz određivanje razumnog roka za njihovo dostavljanje, bez obustavljanja ocjenjivanja, osim ako se primjenjuju odredbe iz stava 6.
8. Ako izdavalac odobrenja ili NSA-ovi za područje upotrebe izraze opravdanu sumnju i zatraže dodatne informacije, izdavalac odobrenja može obustaviti ocjenjivanje i, uz propisno evidentiran dogovor s podnosiocem zahtjeva, produžiti rok utvrđen relevantnim propisom.

Rok za dostavljanje dodatnih informacija mora biti srazmjern složenosti zahtjeva.

Ocjenjivanje i rokovi nastavljaju se nakon što podnositelj zahtjeva dostavi tražene informacije.

Ako se ne postigne dogovor s podnosiocem zahtjeva, izdavalac odobrenja ili NSA-ovi donose odluku na osnovu dostupnih informacija.

Član 35

Komunikacija tokom ocjenjivanja zahtjeva

1. Izdavalac odobrenja, NSA-ovi za područje upotrebe i podnositelj zahtjeva o nedostacima iz člana 41 komuniciraju preko jedinstvene kontakt tačke.
2. Stanje svih faza postupka odobravanja vozila, odluka o zahtjevu i obrazloženi razlozi za tu odluku dostavljaju se podnosiocu zahtjeva preko jedinstvene kontakt tačke.
3. U smjernicama Agencije i NSA-ova moraju biti navedeni aranžmani za njihovu međusobnu komunikaciju i komunikaciju sa podnosiocem zahtjeva.

Član 36

1. Upravljanje informacijama u vezi sa ocjenjivanjem zahtjeva Izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe evidentiraju u jedinstvenoj kontakt tački rezultate faza postupka odobravanja vozila u kojima učestvuju, svaki za svoj dio ocjenjivanja, prema potrebi, uključujući sve dokumente koji se odnose na zahtjev, i to:
  - (a) prijema;
  - (b) obrade;
  - (c) ocjenjivanja;
  - (d) zaključaka ocjenjivanja zahtjeva, kako je navedeno u članu 45;
  - (e) konačne odluke o izdavanju ili neizdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište;
  - (f) konačne dokumentacije za odobrenje tipa vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište u skladu sa članom 47.
2. Konačna odluka o izdavanju ili neizdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište dostavlja se podnosiocu zahtjeva preko jedinstvene kontakt tačke.
3. Za dokumente navedene u stavu 1, izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe primjenjuju postupak kontrole dokumenata koji je obezbijedila jedinstvena kontakt tačka.

4. Ako NSA-ovi koriste sopstveni sistem za upravljanje informacijama za obradu zahtjeva koji su im upućeni, oni prenose sve relevantne informacije u jedinstvenu kontaktnu tačku.

Član 37

Koordinacija između izdavaoca odobrenja i NSA-ova za područje upotrebe radi ocjenjivanja zahtjeva

1. U svrhu ocjenjivanja zahtjeva, NSA-ovi za područje upotrebe planiraju, organizuju i dogovaraju potrebne aranžmane kako bi uzeli u obzir razvrstavanje nacionalnih pravila i uzajamno priznavanje iz člana 14 stav 10 Direktive (EU) 2016/797. Dogovoreni aranžmani za ocjenjivanje zahtjeva dostavljaju se izdavaocu odobrenja i podnosiocu zahtjeva.
2. Izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe međusobno se usklađuju kako bi otklonili sve nedostatke, uključujući sve situacije koje mogu zahtijevati izmjenu zahtjeva i/ili potrebu za dodatnim informacijama, kada dostavljanje dodatnih informacija utiče na rok za ocjenjivanje ili postoji mogućnost da utiče na njihov rad, te dogovaraju dalje postupanje.
3. Pri dogovaranju koordinacionih aktivnosti iz stava 2, izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe obavještavaju, svaki za svoj dio odluke, podnosioca zahtjeva preko jedinstvene kontakt tačke o svim situacijama koje mogu zahtijevati izmjenu zahtjeva i/ili potrebu za dodatnim informacijama.
4. Prije nego što izdavalac odobrenja donese konačnu odluku i prije nego što NSA-ovi za područje upotrebe podnesu dokumentaciju o ocjeni, izdavalac odobrenja i relevantni NSA-ovi za područje upotrebe:
  - (a) raspravljaju o ishodu svojih ocjenjivanja; i
  - (b) dogovaraju uslove upotrebe i druga ograničenja i/ili izuzeća područja upotrebe koja će biti obuhvaćena odobrenjem za tip vozila i/ili odobrenjem za stavljanje vozila na tržište.
5. Na osnovu ishoda koordinacionih aktivnosti iz stava 4 ovog člana, izdavalac odobrenja dostavlja podnosiocu zahtjeva obrazložene razloge za svoju odluku. Pri tome uzima u obzir dokumentaciju o ocjeni NSA-ova za područje upotrebe iz člana 40 stav 6 u pogledu izdavanja ili odbijanja odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, uključujući sve uslove upotrebe vozila i druga ograničenja i/ili izuzeća područja upotrebe koja treba obuhvatiti odobrenjem.
6. Evidenciju koordinacionih aktivnosti vodi izdavalac odobrenja i čuva se u jedinstvenoj kontakt tački u skladu sa članom 36.

Član 38

Ocjenjivanje zahtjeva

Ocjenjivanje zahtjeva sprovode izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe kako bi se razumno uvjerali da su podnosilac zahtjeva i subjekti koji pružaju podršku podnosiocu zahtjeva ispunili obaveze i odgovornosti u fazama projektovanja, proizvodnje, provjere i potvrđivanja vozila i/ili tipa vozila, radi obezbjeđivanja usklađenosti sa osnovnim zahtjevima primjenjivog zakonodavstva i kako bi vozila mogla biti stavljena na tržište i bezbjedno se upotrebljavati na području upotrebe tipa vozila, u skladu sa uslovima upotrebe i drugim ograničenjima navedenim u zahtjevu.

Član 39

Ocjenjivanje zahtjeva koje sprovodi izdavalac odobrenja

1. Izdavalac odobrenja ocjenjuje stavke navedene u Prilogu II.
2. Ako se odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište izdaje za područje upotrebe koje je ograničeno na mreže unutar jedne države članice i ako je podnositelj zahtjeva zatražio da NSA bude izdavalac odobrenja u skladu sa članom 21 stav 8 Direktive (EU) 2016/797, izdavalac odobrenja je dužan da, pored ocjenjivanja navedenog u stavu 1, ocijeni i aspekte iz Priloga III.

U tom slučaju izdavalac odobrenja, pored aspekata iz Priloga III, provjerava da li postoje relevantne informacije evidentirane u skladu sa članom 8 stav 2 i uzima ih u obzir prilikom ocjenjivanja zahtjeva. Svi utvrđeni nedostaci upisuju se u evidenciju nedostataka, kako je navedeno u članu 41.

3. Ako podnositelj koristi nestandardizovanu metodologiju za integraciju zahtjeva, izdavalac odobrenja ocjenjuje tu metodologiju primjenom kriterijuma utvrđenih u Prilogu II.
4. Izdavalac odobrenja provjerava potpunost, relevantnost i dosljednost dokaza dobijenih primjenom metodologije za integraciju zahtjeva, nezavisno od korišćene metode.

Za novo odobrenje navedeno u članu 14 stav 1 tačka (d), ocjenjivanje koje sprovodi izdavalac odobrenja ograničeno je na dijelove vozila koji su izmijenjeni i njihov uticaj na neizmijenjene dijelove vozila.

Provjere koje izdavalac odobrenja treba da sprovede za odobrenje za „prošireno područje upotrebe”, navedeno u članu 14 stav 1 tačka (c), ograničene su na primjenjiva nacionalna pravila i tehničku kompatibilnost između vozila i mreže za prošireno područje upotrebe.

Izdavalac odobrenja ne ponavlja provjere koje su već sprovedene za prethodno odobrenje.

5. Dokumentaciju o ocjeni izdaje izdavalac odobrenja i ona sadrži sljedeće:
  - (a) jasnu izjavu o tome da li je rezultat ocjenjivanja negativan ili pozitivan u odnosu na zahtjev podnosioca za dato područje upotrebe i, ako je primjenjivo, uslove upotrebe ili ograničenja;
  - (b) sažetak sprovedenih ocjenjivanja;
  - (c) izvještaj na osnovu evidencije nedostataka za dato područje upotrebe;
  - (d) popunjen kontrolni spisak kojim se dokazuje da su ocijenjeni svi aspekti navedeni u Prilogu II i, ako je primjenjivo, Prilogu III.

Član 40

Ocjenjivanje zahtjeva koje sprovode NSA-ovi za područje upotrebe

1. NSA-ovi za područje upotrebe ocjenjuju aspekte navedene u Prilogu III. Ocjenjivanja koja sprovode NSA-ovi odnose se samo na relevantna nacionalna pravila za područje upotrebe, uzimajući u obzir dogovorene aranžmane iz člana 37 stav 1.
2. Pri ocjenjivanju integracije zahtjeva, NSA-ovi za područje upotrebe provjeravaju potpunost, relevantnost i dosljednost dokaza koje je dostavio podnositelj zahtjeva na osnovu primijenjene metodologije za integraciju zahtjeva.
3. Za novo odobrenje iz člana 14 stav 1 tačka (d), ocjenjivanje koje sprovode NSA-ovi za područje upotrebe ograničeno je na dijelove vozila koji su izmijenjeni i njihov uticaj na neizmijenjene dijelove vozila.
4. Provjere koje NSA-ovi treba da sprovedu za odobrenje za prošireno područje upotrebe, navedeno u članu 14 stav 1 tačka (c), ograničene su na primjenjiva nacionalna pravila i tehničku kompatibilnost između vozila i mreže za prošireno područje upotrebe. NSA-ovi za područje upotrebe ne ponavljaju provjere koje su već sprovedene za prethodno odobrenje.
5. U skladu sa članovima 6 i 14 Direktive (EU) 2016/797, NSA-ovi za područje upotrebe, pored aspekata navedenih u Prilogu III, provjeravaju da li postoje relevantne informacije

- evidentirane u skladu sa članom 8 stav 2 i uzimaju ih u obzir prilikom ocjenjivanja zahtjeva. Svi utvrđeni nedostaci upisuju se u evidenciju nedostataka, kako je navedeno u članu 41.
6. Dokumentaciju o ocjeni izdaju NSA-ovi za područje upotrebe i ona sadrži sljedeće:
    - (a) jasnu izjavu o tome da li je rezultat ocjenjivanja negativan ili pozitivan u odnosu na zahtjev podnosioca za dato područje upotrebe i, ako je primjenjivo, uslove upotrebe i ograničenja;
    - (b) sažetak sprovedenih ocjenjivanja;
    - (c) izvještaj na osnovu evidencije nedostataka za dato područje upotrebe;
    - (d) popunjen kontrolni spisak kojim se dokazuje da su ocijenjeni svi aspekti navedeni u Prilogu III.

Član 41

Kategorizacija nedostataka

1. Izdavalac odobrenja i, ako je primjenjivo, NSA-ovi za područje upotrebe evidentiraju nedostatke utvrđene tokom ocjenjivanja dokumentacije zahtjeva u evidenciji nedostataka i kategorizuju ih na sljedeći način:
  - (a) „vrsta 1” : nedostatak koji zahtijeva odgovor podnosioca zahtjeva radi razumijevanja dokumentacije zahtjeva;
  - (b) „vrsta 2” : nedostatak koji može rezultirati izmjenama dokumentacije zahtjeva ili ograničenim mjerama podnosioca zahtjeva; o mjerama koje će se preduzeti odlučuje podnosilac zahtjeva, pri čemu one ne smiju spriječiti izdavanje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište;
  - (c) „vrsta 3” : nedostatak zbog kojeg podnosilac zahtjeva mora izmijeniti dokumentaciju zahtjeva, ali koji ne sprječava izdavanje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište uz dodatne i/ili strože uslove upotrebe vozila i druga ograničenja u odnosu na ona koja je podnosilac naveo u zahtjevu; nedostatak se mora riješiti kako bi se odobrenje moglo izdati; sve mjere koje podnosilac zahtjeva sprovodi radi rješavanja nedostatka predlaže sam podnosilac i dogovara ih sa stranom koja je uočila nedostatak;
  - (d) „vrsta 4” : nedostatak kojeg podnosilac zahtjeva mora ispraviti dokumentaciju zahtjeva; odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište ne može se donijeti dok se nedostatak ne riješi; sve mjere koje podnosilac zahtjeva sprovodi radi rješavanja nedostatka predlaže sam podnosilac i dogovara ih sa stranom koja je uočila nedostatak. Nedostatak vrste 4 naročito obuhvata neusklađenost u skladu sa članom 26 stav 2 Direktive (EU) 2016/797.
2. Nakon odgovora ili mjera koje je podnosilac zahtjeva preduzeo radi rješavanja nedostatka, izdavalac odobrenja ili NSA-ovi za područje upotrebe ponovo ocjenjuju utvrđene nedostatke, po potrebi ih ponovo kategorizuju i dodjeljuju jedan od sljedećih statusa:
  - (a) „rješavanje u toku” ako dokazi koje je dostavio podnosilac zahtjeva nijesu zadovoljavajući i potrebne su dodatne informacije;
  - (b) „nedostatak je riješen” ako je podnosilac zahtjeva dostavio odgovarajući odgovor i nema preostalih nedostataka

Član 42

Opravdana sumnja

1. Ako postoji opravdana sumnja, izdavalac odobrenja i/ili NSA-ovi za područje upotrebe mogu, alternativno, izabrati jednu ili više sljedećih mogućnosti:
  - (a) detaljnije i temeljitije provjeriti informacije u zahtjevu;
  - (b) zatražiti dodatne informacije od podnosioca zahtjeva;
  - (c) zahtijevati da podnosilac zahtjeva sprovede ispitivanja na mreži.

2. U zahtjevu izdavaoca odobrenja i/ili NSA-ova za područje upotrebe mora biti naveden nedostatak koji zahtijeva mjere podnosioca zahtjeva, ali se ne smiju navoditi priroda i sadržaj korektivnih mjera koje podnosilac treba da preduzme. Podnosilac zahtjeva odlučuje o najprikladnijem načinu na koji će odgovoriti na zahtjev izdavaoca odobrenja i/ili NSA-ova za područje upotrebe.
3. Izdavalac odobrenja koordinira se sa NSA-ovima za područje upotrebe u vezi sa mjerama koje je predložio podnosilac zahtjeva.
4. Izdavalac odobrenja i NSA-ovi za područje upotrebe, ne dovodeći u pitanje odredbe člana 35, koriste evidenciju nedostataka iz člana 41 za vođenje svih opravdanih sumnji. Opravdana sumnja mora uvijek:
  - (a) biti razvrstana kao nedostatak vrste 4 u skladu sa članom 41 stav 1 tačka (d);
  - (b) biti potkrijepljena obrazloženjem; i
  - (c) sadržati jasan opis nedostatka u vezi sa kojim podnosilac zahtjeva mora dostaviti odgovor.
5. Ako podnosilac zahtjeva pristane da dostavi dodatne informacije u skladu sa stavom 1 tačkama (b) i (c), na zahtjev izdavaoca odobrenja i/ili NSA-ova za područje upotrebe, rok za dostavljanje dodatnih informacija utvrđuje se u skladu sa članom 34 stav 5 i članom 34 stav 6.
6. Ako je moguće razriješiti opravdanu sumnju uvođenjem dodatnih i/ili strožih uslova upotrebe vozila i drugih ograničenja u odnosu na ona koja je podnosilac naveo u zahtjevu i ako podnosilac zahtjeva na to pristane, odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište može se izdati pod tim uslovima upotrebe i ograničenjima.
7. Ako podnosilac zahtjeva ne pristane na dostavljanje dodatnih informacija radi razrješenja opravdane sumnje koju su iznijeli izdavalac odobrenja i/ili NSA-ovi za područje upotrebe, izdavalac odobrenja donosi odluku na osnovu dostupnih informacija.

Član 43

Provjere koje sprovodi izdavalac odobrenja u vezi sa ocjenjivanjem koje sprovode NSA-ovi za područje upotrebe

1. Izdavalac odobrenja provjerava da li su ocjene NSA-ova za područje upotrebe međusobno dosljedne u pogledu rezultata ocjenjivanja iz člana 40 stav 6 tačka (a).
2. Ako rezultat provjere iz stava 1 pokazuje da su ocjene NSA-ova za područje upotrebe dosljedne, izdavalac odobrenja provjerava:
  - (a) da li su kontrolni spiskovi iz člana 40 stav 6 tačka (d) u potpunosti popunjeni;
  - (b) da li su svi relevantni nedostaci otklonjeni.
3. Ako rezultat provjere iz stava 1 pokazuje da ocjene nijesu dosljedne, izdavalac odobrenja mora od NSA-ova za područje upotrebe zatražiti da dodatno ispitaju razloge za to. Na osnovu te istrage, alternativno, primjenjuje se jedno ili oboje od sljedećeg:
  - (a) izdavalac odobrenja može preispitati svoju ocjenu, kako je navedeno u članu 39;
  - (b) NSA-ovi za područje upotrebe mogu preispitati svoje ocjene.
4. Ishodi istraga NSA-ova za područje upotrebe iz stava 3 razmjenjuju se sa svim NSA-ovima za područje upotrebe uključenim u postupak izdavanja odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za vozilo.
5. Ako kontrolni spisak iz stava 2 tačka (a) nije potpun ili postoje nedostaci koji nijesu riješeni u skladu sa stavom 2 tačka (b), izdavalac odobrenja mora zatražiti od NSA-ova za područje upotrebe da dodatno ispitaju razloge za to.
6. NSA-ovi za područje upotrebe odgovaraju na zahtjeve izdavaoca odobrenja u vezi sa nedosljednostima ocjena iz stava 3, nepotpunim kontrolnim spiskovima iz stava 2 tačka (a) i/ili nedostacima koji nijesu riješeni u skladu sa stavom 2 tačka (b). Izdavalac odobrenja u

potpunosti uzima u obzir ocjenjivanja koja su sproveli NSA-ovi za područje upotrebe u pogledu primjenjivih nacionalnih pravila. Opseg provjera koje sprovodi izdavalac odobrenja ograničen je na dosljednost i potpunost ocjena iz stavova 1 i 2.

7. U slučaju neslaganja između izdavaoca odobrenja i NSA-ova za područje upotrebe, primjenjuje se arbitražni postupak iz člana 21 stav 7 Direktive (EU) 2016/797.

Član 44

Arbitraža na osnovu člana 21 stav 7 Direktive (EU) 2016/797 i člana 12 stav 4 tačka (b) Uredbe (EU) 2016/796

Ako Agencija djeluje kao izdavalac odobrenja, može suspendovati postupak odobravanja, uz konsultacije sa NSA-ovima za područje upotrebe, tokom perioda saradnje potrebnog za donošenje uzajamno prihvatljive ocjene i, ako je primjenjivo, dok odbor za žalbe ne donese odluku u rokovima utvrđenim u članu 21 stav 7 Direktive (EU) 2016/797.

Agencija mora podnosiocu zahtjeva obrazložiti suspenziju.

Član 45

Zaključivanje ocjenjivanja zahtjeva

1. Izdavalac odobrenja obezbjeđuje pravilno sprovođenje ocjenjivanja zahtjeva tako što nezavisno provjerava:
  - (a) da li su različite faze postupka za ocjenjivanje zahtjeva pravilno sprovedene;
  - (b) da li postoje dovoljni dokazi da su ocijenjeni svi relevantni aspekti zahtjeva;
  - (c) da li su od podnosioca zahtjeva primljeni pisani odgovori na nedostatke vrste 3 i 4, kao i na zahtjeve za dodatnim informacijama;
  - (d) da li su svi nedostaci vrste 3 i 4 riješeni ili ne, zajedno sa jasno obrazloženim razlozima;
  - (e) da li su donesene ocjene i odluke utemeljene, pravične i dosljedne;
  - (f) da li se doneseni zaključci zasnivaju na dokumentaciji o ocjeni i da li odražavaju ocjenjivanje u cjelini.
2. Ako se zaključi da je postupak ocjenjivanja zahtjeva pravilno primijenjen, dovoljna je potvrda pravilne primjene stava 1, uz eventualne komentare.
3. Ako se zaključi da postupak ocjenjivanja zahtjeva nije pravilno primijenjen, razlozi za donošenje tog zaključka moraju biti jasni i konkretni.
4. Kao zaključak aktivnosti ocjenjivanja, izdavalac odobrenja upotpunjuje dokumentaciju o ocjeni koja obuhvata stav 2 ili 3, na osnovu dokumentacije o ocjeni izdate u skladu sa članom 39 stav 5 i članom 40 stav 6.
5. Izdavalac odobrenja mora dati obrazložene razloge za svoj zaključak u dokumentaciji o ocjeni iz stava 4.

Član 46

Odluka o odobrenju ili odbijanju zahtjeva

1. Izdavalac odobrenja donosi odluku o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište ili o odbijanju zahtjeva u roku od jedne nedjelje od završetka ocjenjivanja, ne dovodeći u pitanje odredbe člana 34. Ta odluka se donosi na osnovu obrazloženih razloga iz člana 45 stav 5.
2. Izdavalac odobrenja izdaje odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište ako se ocjenjivanjem aspekata navedenih u Prilogu II i, ako je primjenjivo, Prilogu III potvrdi razumno uvjerenje da su podnosilac zahtjeva i subjekti koji

pružaju podršku podnosiocu zahtjeva ispunili obaveze u potrebnoj mjeri u skladu sa članom 38.

3. Ako se ocjenjivanjem aspekata navedenih u Prilogu II i, ako je primjenjivo, Prilogu III ne potvrdi razumno uvjerenje da su podnosilac zahtjeva i subjekti koji pružaju podršku podnosiocu zahtjeva ispunili obaveze i odgovornosti u potrebnoj mjeri, u skladu sa članom 38, izdavalac odobrenja odbija zahtjev.
4. Izdavalac odobrenja u odluci navodi sljedeće:
  - (a) sve uslove upotrebe vozila i druga ograničenja;
  - (b) razloge za donošenje takve odluke;
  - (c) mogućnost i način podnošenja žalbe protiv odluke, kao i odgovarajuće rokove.
5. Uslovi upotrebe vozila i druga ograničenja definišu se u skladu sa osnovnim karakteristikama projekta za tip vozila.
6. Odluka o odobrenju ne smije sadržati vremenski ograničene uslove upotrebe vozila i druga ograničenja, osim ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
  - (a) to je potrebno jer se usklađenost sa TSI-jevima i/ili nacionalnim pravilima ne može u potpunosti dokazati prije izdavanja odobrenja; i/ili
  - (b) prema TSI-jevima i/ili nacionalnim pravilima, podnosilac zahtjeva mora pripremiti uvjerljivu procjenu usklađenosti.

U tom slučaju, odobrenje može sadržati uslov da se u određenom roku stvarnom upotrebom dokaže učinak u skladu sa procjenom.

7. Konačna odluka o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište ili o odbijanju zahtjeva evidentira se u jedinstvenoj kontakt tački i preko nje dostavlja podnosiocu zahtjeva i NSA-ovima za područje upotrebe, zajedno sa dokumentacijom o ocjeni.
8. Ako se donese odluka o odbijanju zahtjeva ili izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište na osnovu drugačijih uslova upotrebe vozila i drugih ograničenja u odnosu na ona koja je podnosilac naveo u zahtjevu, podnosilac zahtjeva može zatražiti da izdavalac odobrenja preispita odluku u skladu sa članom 51 ove uredbe. Ako podnosilac zahtjeva nije zadovoljan odgovorom izdavaoca odobrenja, može podnijeti žalbu nadležnom tijelu u skladu sa članom 21 stav 11 Direktive (EU) 2016/797

POGLAVLJE 7

Konačna dokumentacija

Član 47

Konačna dokumentacija za odobrenje tipa vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište

1. Odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište mora biti u obliku dokumenta koji sadrži informacije iz člana 48 i/ili člana 49.
2. Izdatom odobrenju za tip vozila i/ili odobrenju za stavljanje vozila na tržište dodjeljuje se jedinstveni evropski identifikacioni broj („EIN”), čiju strukturu i sadržaj definiše i kojim upravlja Agencija.
3. Odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište može sadržati uslove upotrebe vozila i druga ograničenja koja se razlikuju od onih koje je podnosilac naveo u zahtjevu.
4. Izdavalac odobrenja mora datirati i potpisati odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište.

5. Izdavalac odobrenja obezbjeđuje da su odluka donijeta u skladu sa članom 46 i kompletna prateća dokumentacija uz tu odluku arhivirani u skladu sa članom 52.

Član 48

Informacije u izdatom odobrenju za tip vozila

Odobrenje za tip vozila koje izdaje izdavalac odobrenja sadrži sljedeće informacije:

- (a) pravni osnov koji ovlašćuje izdavaoca odobrenja da izda odobrenje za tip vozila;
- (b) identifikacione podatke o:
  - i. izdavaocu odobrenja;
  - ii. zahtjevu;
  - iii. slučaju odobrenja, kako je navedeno u članu 14;
  - iv. podnosiocu zahtjeva za odobrenje tipa vozila;
  - v. EIN-u povezanom sa odobrenjem za tip vozila;
- (c) podatke o osnovnim karakteristikama projekta za tip vozila:
  - i. navedene u potvrdama o ispitivanju tipa i/ili projekta;
  - ii. o području upotrebe vozila;
  - iii. o uslovima upotrebe vozila i drugim ograničenjima;
  - iv. upućivanje, u skladu sa odredbama člana 16 Uredbe (EU) br. 402/2013, uključujući identifikacionu oznaku i inačicu dokumenta, na pisanu izjavu predlagača iz člana 3 stav 11 Uredbe (EU) br. 402/2013 koja obuhvata tip vozila;
- (d) navode se:
  - i. identifikaciona oznaka tipa vozila u skladu sa Prilogom II Provedbene odluke Komisije 2011/665/EU;
  - ii. varijante tipa vozila, ako je primjenjivo;
  - iii. izvedbe tipa vozila, ako je primjenjivo;
  - iv. vrijednosti parametara navedene u TSI-jevima i, ako je primjenjivo, u nacionalnim pravilima za provjeru tehničke kompatibilnosti između vozila i područja upotrebe;
  - v. usklađenost tipa vozila sa relevantnim TSI-jevima i skupovima nacionalnih pravila s obzirom na parametre iz stava 1 tačke (d) podtačke iv.;
- (e) upućivanje na EZ izjavu o provjeri podsistema;
- (f) upućivanje na drugo pravo Unije ili nacionalno pravo sa kojim je tip vozila usklađen;
- (g) upućivanje na utemeljene razloge za odluku iz člana 45;
- (h) datum i mjesto donošenja odluke o izdavanju odobrenja za tip vozila;
- (i) potpisnik odluke o izdavanju odobrenja za tip vozila; i
- (j) mogućnost i način podnošenja žalbe protiv odluke, kao i relevantni rokovi, uključujući informacije o nacionalnom žalbenom postupku.

Član 49

Informacije u izdatom odobrenju za stavljanje vozila na tržište

Odobrenje za stavljanje vozila na tržište koje izdaje izdavalac odobrenja sadrži sljedeće informacije:

- (a) pravni osnov koji ovlašćuje izdavaoca odobrenja da izda odobrenje za stavljanje vozila na tržište;
- (b) identifikacione podatke o:
  - i. izdavaocu odobrenja;
  - ii. zahtjevu;
  - iii. slučaju odobrenja kako je navedeno u članu 14;
  - iv. podnosiocu zahtjeva za odobrenje za stavljanje vozila na tržište;
  - v. EIN-u povezanom sa odobrenjem za stavljanje vozila na tržište;

- (c) upućivanje na registraciju tipa vozila u ERATV-u, uključujući, prema potrebi, informacije o varijanti tipa vozila i/ili izvedbi tipa vozila;
- (d) identifikacione podatke o:
  - i. vozilima;
  - ii. području upotrebe;
  - iii. uslovima upotrebe vozila i drugim ograničenjima;
- (e) upućivanje na EZ izjavu o provjeri podsistema;
- (f) upućivanje na drugo pravo Unije ili nacionalno pravo sa kojim je vozilo usklađeno;
- (g) upućivanje na utemeljene razloge za odluku iz člana 45;
- (h) u slučaju odobrenja na osnovu usklađenosti sa tipom u skladu sa članom 14 stav 1 tačka (e), upućivanje na izjavu o usklađenosti sa odobrenim tipom vozila, uključujući, prema potrebi, informacije o izvedbi tipa vozila i/ili varijanti tipa vozila;
- (i) datum i mjesto donošenja odluke o izdavanju odobrenja za stavljanje vozila na tržište;
- (j) potpisnik odluke o izdavanju odobrenja za stavljanje vozila na tržište; i
- (k) mogućnost i način podnošenja žalbe protiv odluke, kao i relevantni rokovi, uključujući informacije o nacionalnom žalbenom postupku.

Član 50

Registracija u ERATV-u i ERADIS-u

1. Podatke u ERATV unosi izdavalac odobrenja koristeći informacije koje je podnosilac zahtjeva naveo u zahtjevu za odobrenje tipa vozila. Podnosilac zahtjeva odgovoran je za cjelovitost podataka dostavljenih izdavaocu odobrenja.
Izdavalac odobrenja odgovoran je za provjeru dosljednosti podataka koje je dostavio podnosilac zahtjeva i za stavljanje unosa u ERATV na raspolaganje javnosti.
2. Izdavalac odobrenja obezbjeđuje da je baza podataka za interoperabilnost i sigurnost Evropske agencije za željeznice („ERADIS”) pravilno ažurirana prije izdavanja odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište.
3. Za izmjene u skladu sa članom 15 stav 1 tačka (c) i članom 15 stav 3, izdavalac odobrenja u ERATV-u registruje novu izvedbu tipa vozila ili novu izvedbu varijante tipa vozila koristeći informacije koje je dostavio nosilac odobrenja za tip vozila.
Nosilac odobrenja za tip vozila odgovoran je za cjelovitost podataka dostavljenih tijelu za izdavanje odobrenja.
Izdavalac odobrenja odgovoran je za provjeru dosljednosti podataka koje je dostavio nosilac odobrenja za tip vozila i za stavljanje unosa u ERATV na raspolaganje javnosti.

Vozila izmijenjena kako bi bila u skladu sa novom izvedbom mogu se upotrebljavati bez odgode do registracije nove izvedbe tipa vozila ili nove varijante tipa vozila.

Član 51

Preispitivanje u skladu sa članom 21 stav 11 Direktive (EU) 2016/797

1. Ako odluka izdavaoca odobrenja sadrži odbijanje ili drugačije uslove upotrebe vozila i druga ograničenja u odnosu na ona koja je podnosilac naveo u zahtjevu, podnosilac zahtjeva može zatražiti preispitivanje odluke u roku od jednog mjeseca od datuma njenog prijema.
Taj zahtjev podnosilac podnosi preko jedinstvene kontaktne tačke.
2. Zahtjev za preispitivanje mora sadržati popis nedostataka koji, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, nijesu na odgovarajući način razmotreni tokom postupka odobravanja vozila.
3. Sve dodatne informacije izrađene i podnesene preko jedinstvene kontaktne tačke nakon datuma izdavanja odluke o odobrenju nijesu dopuštene kao dokaz.

4. Izdavalac odobrenja, prema potrebi u koordinaciji sa relevantnim NSA-ovima za područje upotrebe, mora obezbijediti nepristrasnost postupka preispitivanja.
5. Postupkom preispitivanja razmatraju se nedostaci kojima je obrazložena negativna odluka tijela za izdavanje odobrenja, u skladu sa zahtjevom podnosioca.
6. Ako Agencija djeluje kao izdavalac odobrenja, odluka o tome hoće li opozvati svoju odluku podliježe preispitivanju u koordinaciji sa relevantnim NSA-ovima za područje upotrebe, ako je to primjenjivo.
7. Izdavalac odobrenja mora potvrditi ili opozvati svoju prvobitnu odluku u roku od dva mjeseca od datuma prijema zahtjeva za preispitivanje.
O toj odluci relevantne strane se obavještavaju preko jedinstvene kontaktne tačke.

Član 52

Arhiviranje odluke i potpune prateće dokumentacije za odluku izdatu u skladu sa članom 46

1. Odluka i potpuna prateća dokumentacija za odluku izdatu u skladu sa članom 46 čuvaju se u jedinstvenoj kontaktnoj tački najmanje 15 godina.
2. Potpuna prateća dokumentacija za odluku izdavaoca odobrenja izdatu u skladu sa članom 46 obuhvata sve dokumente koje je koristio izdavalac odobrenja i dokumentaciju o ocjeni NSA-ova za područje upotrebe.
3. Nakon isteka perioda čuvanja utvrđenog u stavu 1, odluka donesena u skladu sa članom 46 o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište, kao i potpuna prateća dokumentacija, premještaju se u arhiv i čuvaju pet godina nakon isteka radnog vijeka vozila upisanog u registar iz člana 47 Direktive (EU) 2016/797.

POGLAVLJE 8

Suspenzija, ukidanje ili izmjena izdatog odobrenja

Član 53

Suspenzija, ukidanje ili izmjena izdatog odobrenja

1. Izdavalac odobrenja može primijeniti privremene sigurnosne mjere u obliku suspenzije odobrenja za tip vozila u skladu sa članom 26 stav 3 Direktive (EU) 2016/797.
2. U slučajevima iz člana 26 stav 3 Direktive (EU) 2016/797 i nakon preispitivanja mjera preduzetih radi uklanjanja ozbiljnog sigurnosnog rizika, izdavalac odobrenja koji je izdao odobrenje može odlučiti da ukine ili izmijeni odobrenje u skladu sa članom 26 stav 4 Direktive (EU) 2016/797.
3. Podnosilac zahtjeva može podnijeti žalbu protiv odluke o ukidanju ili izmjeni odobrenja u skladu sa članom 26 stav 5 Direktive (EU) 2016/797.
4. Izdavalac odobrenja obavještava Agenciju u slučaju odluke o ukidanju ili izmjeni odobrenja i obrazlaže odluku.
Agencija o odluci o ukidanju ili izmjeni odobrenja i razlozima za tu odluku obavještava sve NSA-ove.

Član 54

Učinak suspenzije, ukidanja ili izmjene izdatog odobrenja na registraciju u ERATV-u, ERADIS-u i registrima vozila

1. Ako izdavalac odobrenja odluči da ukine, suspenduje ili izmijeni odobrenje za tip vozila, mora u skladu s tim ažurirati ERATV, u zavisnosti od odredbi člana 26 stav 4 Direktive (EU) 2016/797, i pobrinuti se za odgovarajuće ažuriranje ERADIS-a.
2. Država članica u kojoj je vozilo registrovano obezbjeđuje da se sve odluke o ukidanju ili izmjeni odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište odražavaju u registru iz člana 47 Direktive (EU) 2016/797.

OGLAVLJE 9

Završne odredbe

Član 55

Prelazne odredbe

1. Ako NSA utvrdi da neće moći izdati odobrenje za vozilo u skladu sa Direktivom 2008/57/EZ prije mjerodavnog datuma u toj državi članici, o tome odmah obavještava podnosioca zahtjeva i Agenciju.
2. U slučaju iz člana 21 stav 8 Direktive (EU) 2016/797, podnosilac zahtjeva odlučuje da li želi da ga i dalje ocjenjuje NSA ili će podnijeti zahtjev Agenciji. Podnosilac zahtjeva dužan je o svojoj odluci obavijestiti obje strane, te se primjenjuje sljedeće:
(a) ako podnosilac zahtjeva odluči podnijeti zahtjev Agenciji, NSA prenosi dokumentaciju zahtjeva i rezultate svog ocjenjivanja Agenciji. Agencija prihvata ocjenjivanje koje je proveo NSA; (b) ako podnosilac zahtjeva odluči nastaviti sa NSA-om, NSA dovršava ocjenjivanje zahtjeva i odlučuje o izdavanju odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište u skladu sa članom 21 Direktive (EU) 2016/797 i ovom uredbom.
3. Ako područje upotrebe nije ograničeno na jednu državu članicu, izdavalac odobrenja je Agencija i primjenjuje se postupak utvrđen u stavu 2 tačka (a).
4. U slučajevima iz stavova 2 i 3, podnosilac zahtjeva podnosi revidirani (izmijenjeni) zahtjev za odobrenje tipa vozila i/ili za odobrenje za stavljanje vozila na tržište putem jedinstvene kontaktne tačke, u skladu sa ovom Uredbom.
Podnosilac zahtjeva može od uključenih tijela za izdavanje odobrenja zatražiti pomoć u dopunjavanju dokumentacije.
5. . Odobrenje za vozilo i/ili odobrenje za tip vozila koje Agencija izda u periodu od 16. juna 2019. do 16. juna 2020. godine ne obuhvata mreže u državama članicama koje su obavijestile Agenciju i Komisiju, u skladu sa članom 57 stav 2 Direktive (EU) 2016/797, a koje tu direktivu još nijesu prenijele u svoje nacionalno zakonodavstvo niti su u tim državama na snazi nacionalne mjere za njenu primjenu.
6. Nacionalna bezbjednosna tijela (NSA) tih država članica moraju:
(a) smatrati odobrenje za tip vozila koje je izdala Agencija ekvivalentnim odobrenju za tip vozila izdatom u skladu sa članom 26 Direktive 2008/57/EZ i primjenjivati član 26 stav 3 te direktive na taj tip vozila;
(b) prihvatiti odobrenje za vozilo koje je izdala Agencija kao ekvivalent prvom odobrenju, izdatom u skladu sa članovima 22 ili 24 Direktive 2008/57/EZ, i izdati dodatno odobrenje u skladu sa članovima 23 ili 25 te direktive.

7. U slučajevima iz stava 2 tačke (a) i stava 5, nacionalna bezbjednosna tijela sarađuju i usklađuju se sa Agencijom radi ocjenjivanja elemenata utvrđenih u članu 21 stav 5 tačka (a) Direktive (EU) 2016/797.
8. Teretni vagoni koji su u skladu sa tačkom 7.1.2 Priloga Uredbi (EU) br. 321/2013 (WAG TSI) i koji imaju odobrenje za stavljanje na tržište izdato u periodu od 16. juna 2019. do 16. juna 2020. godine, u državama članicama koje su obavijestile Agenciju i Komisiju u skladu sa članom 57 stav 2 Direktive (EU) 2016/797, a koje još nijesu prenijele tu direktivu niti imaju na snazi nacionalne mjere za njenu primjenu, smatraju se vozilima sa odobrenjem za puštanje u upotrebu u smislu Direktive 2008/57/EZ.

Član 56

Stupanje na snagu, primjena i objavljivanje

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.
Odredbe ovog Pravilnika primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.
Prilozi ovog pravilnika biće objavljeni samo u elektronskom izdanju „Službenog lista Crne Gore”.

Broj: 1-64/26

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,
Lazar Miljanić, s.r.

PRILOG I

Sadržaj zahtjeva

(O) označava informacije koje je podnosilac zahtjeva **obavezan dostaviti**.

(N) označava **neobavezne informacije** koje podnosilac može dostaviti.

1. Vrsta zahtjeva (O)

1.1. Odobrenje za tip vozila:

(a) varijante tipa vozila (*ako je primjenjivo*)

(b) izvedbe tipa vozila (*ako je primjenjivo*)

1.2. Odobrenje za stavljanje na tržište:

(a) pojedinačno vozilo; ili

(b) serija vozila

2. Slučaj odobrenja (O)

2.1. Prvo odobrenje

2.2. Novo odobrenje

2.3. Prošireno područje upotrebe

2.4. Obnovljeno odobrenje za tip

2.5. Odobrenje na osnovu usklađenosti s tipom

3. Područje upotrebe (O)

3.1. Države članice

3.2. Mreže (po državi članici)

3.3 Stanice sa sličnim karakteristikama mreže u susjednim državama članicama, ako su ti kolodvori u blizini granice, kako je navedeno u članu 21 stav 8 Direktive (EU) 2016/797 (*ako je primjenjivo*)

3.4. Definicija proširenog područja upotrebe (*primjenjuje se samo za slučaj odobrenja „prošireno područje upotrebe”*)

3.5. Mreža cijele Evropske unije

4. Izdavalac odobrenja (O)

4.1. Agencija; ili

4.2. Nacionalno tijelo države članice nadležno za sigurnost

(*primjenjuje se samo ako je područje upotrebe ograničeno na jednu državu članicu i ako to zatraži podnosilac zahtjeva, kako je navedeno u članu 21 stav 8 Direktive (EU) 2016/797*)

5. Podaci o podnosiocu zahtjeva

5.1. Registrovano ime (O)

5.2. Ime podnosioca zahtjeva (O)

5.3. Skraćeno ime (N)

5.4. Potpuna adresa (O)

5.5. Telefon (O)

5.6. Telefaks (N)

5.7. Adresa e-pošte (O)

5.8. Internet stranica (N)

5.9. PDV broj (N)

5.10. Drugi relevantni podaci (N)

6. Podaci o kontakt osobi

6.1. Ime (O)

6.2. Prezime (O)

6.3. Titula ili funkcija (O)

6.4. Potpuna poštanska adresa (O)

6.5. Telefon (O)

6.6. Telefaks (N)

6.7. Adresa e-pošte (O)

6.8. Jezici kojima se služi (O)

7. Nositelj trenutnog odobrenja za tip vozila

(nije primjenjivo u slučaju prvog odobrenja) (O)

7.1. Registrovano ime (O)

7.2. Ime nosioca odobrenja za tip (O)

7.3. Skraćeno ime (N)

7.4. Potpuna poštanska adresa (O)

7.5. Telefon (O)

7.6. Telefaks (N)

7.7. Adresa e-pošte (O)

7.8. Internet stranica (N)

7.9. PDV broj (O)

7.10. Drugi relevantni podaci (N)

8. Podaci o tijelima za ocjenjivanje (O)

8.1. Prijavljeno tijelo / prijavljena tijela

(a) Registrovano ime (O)

(b) Naziv prijavljenog tijela (O)

(c) Identifikacioni broj prijavljenog tijela (O)

(d) Skraćeno ime (N)

(e) Potpuna poštanska adresa (O)

(f) Telefon (O)

(g) telefaks (N)

(h) e-mail adresa (O)

(i) internet stranica (N)

(j) PDV broj (O)

(k) ostali podaci (N)

8.2. Imenovano tijelo/tijela:

a) Registrovano ime (O)

(b) Naziv imenovanog tijela (O)

(c) Skraćeni naziv (N)

(d) Puna poštanska adresa (O)

(e) Telefon (O)

(f) Telefaks (N)

(g) E-mail adresa (O)

(h) Internet stranica (N)

(i) PDV broj (O)

(j) Drugi relevantni podaci (N)

8.3. Tijelo za ocjenjivanje (CSM RA)

(a) Registrovano ime (O)

(b) Naziv tijela za ocjenjivanje (CSM RA) (O)

(c) Skraćeni naziv (N)

(d) Puna poštanska adresa (O)

(e) Telefon (O)

(f) Telefaks (N)

(g) E-mail adresa (O)

(h) Internet stranica (N)

(i) PDV broj (O)

(j) Drugi relevantni podaci (N)

9. Preliminarni postupak

9.1. Upućivanje na preliminarni postupak (N)

9.2. Druge relevantne informacije o projektu (N)

10. Opis tipa vozila (O)

10.1. ID tipa

10.2. Izvedbe tipa vozila (ako je primjenjivo)

10.3. Varijante tipa vozila (ako je primjenjivo)

10.4. Datum upisa u ERATV (ako nije prvo odobrenje)

10.5. Naziv tipa

10.6. Alternativni naziv (ako je primjenjivo)

10.7. Kategorija

10.8. Potkategorija

11. Podaci o vozilima (O)

11.1. EVN brojevi ili rezervisani brojevi

11.2. Druge specifikacije ako brojevi nijesu dostupni

12. Upućivanje na postojeće odobrenje za tip vozila (nije primjenjivo u slučaju prvog odobrenja) (O)

13. Opis promjena u odnosu na odobreni tip vozila (primjenjivo samo u slučaju novog odobrenja) (O)

14. Uslovi upotrebe vozila i ograničenja (O):

14.1. Kodirana ograničenja

14.2. Nekodirana ograničenja

15. Dodatne funkcije sistema za upravljanje i kontrolu saobraćaja (CCS) (O)

16. Primjenjiva pravila (O):

16.1. Tehničke specifikacije interoperabilnosti (TSI), uključujući pravnu osnovu objavljenu u Službenom listu Evropske unije

16.2. Posebne odredbe TSI-jeva za područje upotrebe koje obuhvata mrežu cijele EU (ako je primjenjivo)

16.3. Specifikacija odabira zahtjeva iz novije verzije TSI-ja u odnosu na TSI koji se primjenjuje za ocjenjivanje (uključujući povučene zahtjeve) (ako je primjenjivo)

16.4. Nacionalna pravila (ako je primjenjivo)

16.5. Neprimjena TSI-jeva u skladu s odredbama člana 7. Direktive (EU) 2016/797 (ako je primjenjivo)

16.6. Primjenjiva pravila za prošireno područje upotrebe

16.7. Ažurirani TSI-jevi i/ili nacionalna pravila (primjenjivo samo za obnovljeno odobrenje za tip)

17. Potvrda i potpis podnosioca zahtjeva (O)

18. Prilozi (O):

Informacije koje se moraju navesti u zahtjevu određene su prema slučaju odobrenja. Znak „X” u stupcu za primjenjivi slučaj odobrenja označava da su ti podaci obavezni (O) za taj slučaj odobrenja.

Tačka	Opis	Prvo odobrenje	Obnovljeno odobrenje za tip	Prošireno područje upotrebe	Novo odobrenje	Odobrenje na osnovu usklađenosti s tipom
18.1	Prateći dokazi za integraciju zahtjeva u skladu s članom 13 stav 1. Ako podnositelj zahtjeva koristi metodologiju utvrđenu u Prilogu I Uredbe (EU) br. 402/2013, prateći dokazi se sastoje od izjave predlagača iz člana 16 te uredbe i izvještaja o procjeni sigurnosti iz člana 15. Ako se koristi druga metodologija, potrebno je dostaviti dokaze da ona pruža isti nivo pouzdanosti kao metodologija iz Priloga I Uredbe (EU) br. 402/2013.	X	X	X	X	
18.2	Korelaciona tabela u kojoj je navedeno gdje se nalaze podaci potrebni za aspekte koji se ocjenjuju u skladu s prilogima II i III.	X	X	X	X	
18.3	Relevantne odluke o neprimjeni TSI-ja u skladu s članom 7 Direktive (EU) 2016/797 (ako je primjenjivo).	X	X	X	X	X
18.4	Izjava o usklađenosti s tipom i povezana dokumentacija (član 24 Direktive (EU) 2016/797).					X
18.5	EZ izjava o provjeri mobilnih podsistema, uključujući prateće tehničke dokumente (član 15. Direktive (EU) 2016/797)	X	X	X	X	
18.6	Dokumentacija za zahtjev i odluka o izdavanju odobrenja (ako je primjenjivo), uključujući sva dodatna dokumenta dostavljena putem jedinstvene kontaktne tačke		X	X	X	
18.7	Specifikacija i opis metodologije upravljanja bezbjednošću (podsistemi, kompatibilnost, integracija, mreža)	X		X	X	

18.8	CSM procjena rizika i izvještaj o sigurnosti (Uredba (EU) 402/2013)	X		X	X	
18.9	Dokazi o tehničkoj kompatibilnosti vozila s mrežom ako nijesu obuhvaćeni TSI ili nacionalnim pravilima	X		X	X	
18.10	Izjava o riziku i usklađenosti sa TSI i nacionalnim pravilima	X		X	X	
18.11	CSM za procjenu rizika, izvještaj o ocjeni bezbjednosti (član 15. Uredbe (EU) br. 402/2013) koji obuhvata integraciju podsistema			X	X	
18.12	Izjava o riziku (član 16. Uredbe (EU) br. 402/2013) koja potvrđuje upravljanje rizicima			X	X	
18.13	Informacije potrebne za ERATV u skladu s Prilogom II Odluke 2011/665/EU	X		X	X	
18.14	Dokumentacija o održavanju i radu (uključujući priručnike) u skladu s članom 14. ili 15.	X		X	X	

PRILOG II.

Aspekti za ocjenjivanje koje sprovodi izdavalac odobrenja

Informacije koje ocjenjuje tijelo za izdavanje odobrenja određuju se u zavisnosti od slučaja odobrenja.

Znak „X” u koloni za primjenjivi slučaj odobrenja označava da je ta stavka obavezna za ocjenjivanje u tom slučaju odobrenja.

Br .	Opis	Prvo odobrenje	Obnovljen o odobrenje za tip	Proširen o područje upotrebe	Novo odobrenje	Odobrenje na osnovu usklađenost i s tipom
1	Zahtjev u skladu s temeljima preliminarnog postupka (ako je primjenjivo)	X	X	X	X	X
2	Podnosilac zahtjeva odabrao odgovarajući slučaj odobrenja	X	X	X	X	X
3	Podnosilac zahtjeva naveo i ispunio TSI i druga pravila	X	X	X	X	

4	Odabrana tijela za ocjenjivanje usklađenosti (prijavljena/imenovana)	X		X	X	
5	Primjena TSI i odredbi Direktive (EU) 2016/797 (član 5.1–5.3)	X		X	X	X
6.1	Odgovarajuća metodologija za procjenu bezbjednosti (postupci, metode)			X	X	
6.2	Metodologija procjene rizika: identifikacija, analiza i vrednovanje rizika			X	X	

Br.	Opis	Prvo odobrenje	Obnovljeno odobrenje za tip	Prošireno područje upotrebe	Novo odobrenje	Odobrenje na osnovu usklađenosti s tipom
7	Dokazi o primijenjenoj metodologiji upravljanja bezbjednošću					
7.1	Ako je metodologija zasnovana na Uredbi (EU) br. 402/2013: procjena i upravljanje rizikom (CSM)			X	X	
7.2	Ako je primijenjena druga metodologija: dokaz da obezbjeđuje jednak nivo sigurnosti (identifikacija, analiza i kontrola rizika)			X	X	
8	EZ izjava o provjeri i EZ potvrda (član 15)					

	Direktive (EU 2016/797)					
8.1	potpis					
8.2	vlasnik					
8.3	područje primjene					
8.4	uslovi upotrebe vozila i druga ograničenja					
8.5	primjena TSI (ako je primjenjivo)	X	X	X	X	
8.6	obuhvaćeni svi slučajevi					
8.7	interoperabilnost i potvrde					
9	Izvještaj tijela za ocjenjivanje usklađenosti					
9.1	dosljednost EZ izjavi					
9.2	primjenjiva pravila					
9.3	neusklađenosti i rješenja	X	X	X	X	
9.4	kombinacija modula					
10	Provjera NSA	X	X	X	X	
11	Važenje izvornog odobrenja za tip vozila	X	X	X		X
12	Izvorno odobrenje za tip vozila važi za dodatno područje upotrebe	X		X		
13	Postojeći uslovi upotrebe vozila i druga ograničenja		X	X		X
14	CSM za procjenu rizika – izvještaj o procjeni sigurnosti	X		X		X
15	CSM za procjenu rizika – značajne promjene			X		X
16	Promjene u odnosu na odobreni tip vozila					X
17	EZ izjave o provjeri i potvrde pravila		X			

18	Izvyještaj tijela za ocjenjivanje usklađenosti					
19	Dokaz da se projekat tipa vozila nije promijenio		X	X		
20	Identifikacioni podaci o vozilu					X
21	Izjava o usklađenosti s tipom					X

PRILOG III.

Aspekti koje ocjenjuju NSA-ovi za područje upotrebe

Ovaj prilog se ne primjenjuje ako područje upotrebe obuhvata mrežu cijele EU i ako TSI-jevi sadrže posebne uslove za to.

Informacije koje NSA-ovi ocjenjuju za područje upotrebe, u odnosu na relevantna nacionalna pravila, određuju se u zavisnosti od slučaja odobrenja.

Znak „X” u koloni za primjenjivi slučaj odobrenja označava da je taj aspekt obavezan za ocjenjivanje u tom slučaju odobrenja.

Br.	Opis	Prvo odobrenje	Novo odobrenje	Prošireno područje upotrebe	Obnovljeno odobrenje
1	Zahtjev u skladu s temeljima preliminarnog postupka (ako je primjenjivo)	X	X	X	X
2	Područje upotrebe za dodatnu državu članicu ispravno je navedeno	X	X	X	X
3	Podnošenje zahtjeva za dodatna nacionalna pravila i zahtjeve za dodatno područje upotrebe	X	X	X	
4	Odabrana tijela za ocjenjivanje su odgovarajuća i priznata	X	X	X	X
5	Dokazi na osnovu metodologije za integraciju zahtjeva	X	X	X	

6	EZ izjave o provjeri i potvrde (nacionalna pravila)	X	X	X	X
7	Izvještaj tijela za ocjenjivanje usklađenosti	X	X	X	X
8	Postojeći uslovi upotrebe vozila i druga ograničenja		X	X	X
9	CSM procjena rizika – integracija zahtjeva	X	X	X	
10	CSM procjena rizika – značajne promjene		X	X	
11	Promjene u odnosu na odobreni tip vozila			X	
12	EZ izjave ažurirane				X
13	Izvještaj tijela ažuriran				X